

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Bronté, Charlotte.; af Charlotte Brontë (Currer Bell) ; Dansk Bearbejdelse ved Vilhelm Møller.

Titel | Title:

Jane Eyre : Roman

Udgivet år og sted | Publication time and place: København : Jacob Erslev, 1884

Fysiske størrelse | Physical extent:

288 s.

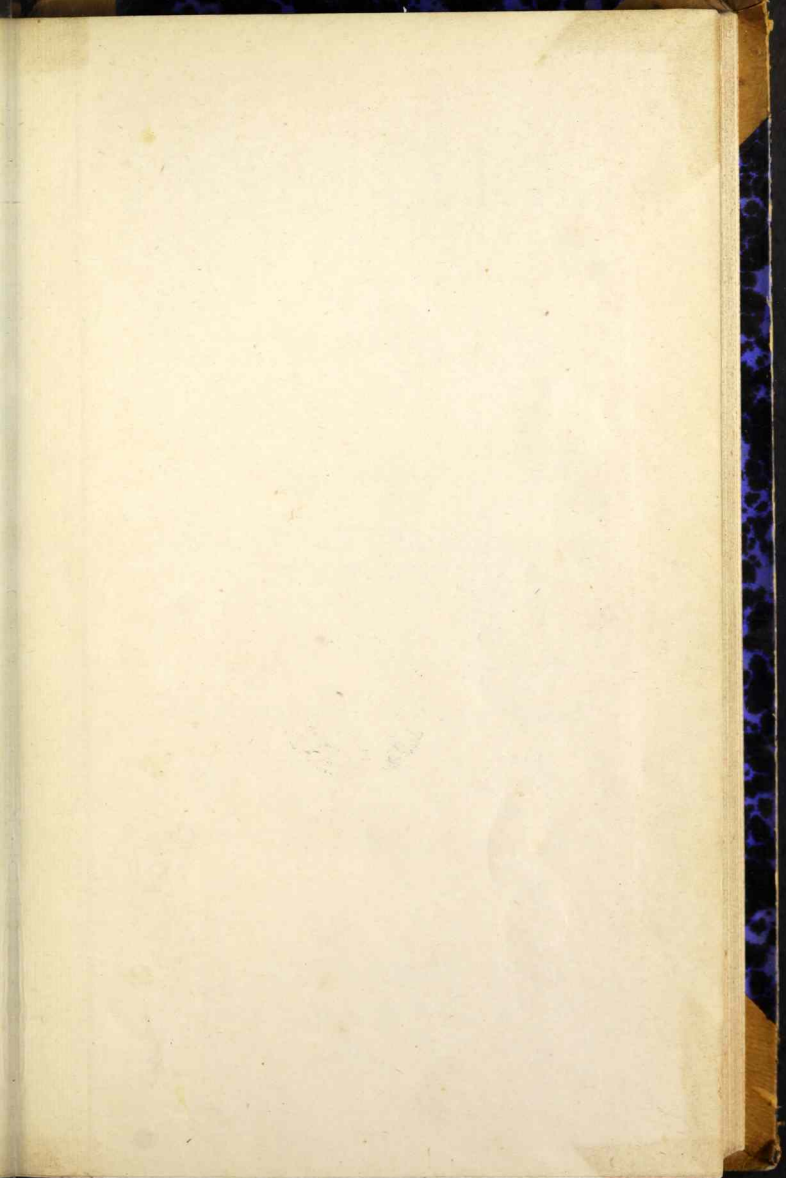
DK

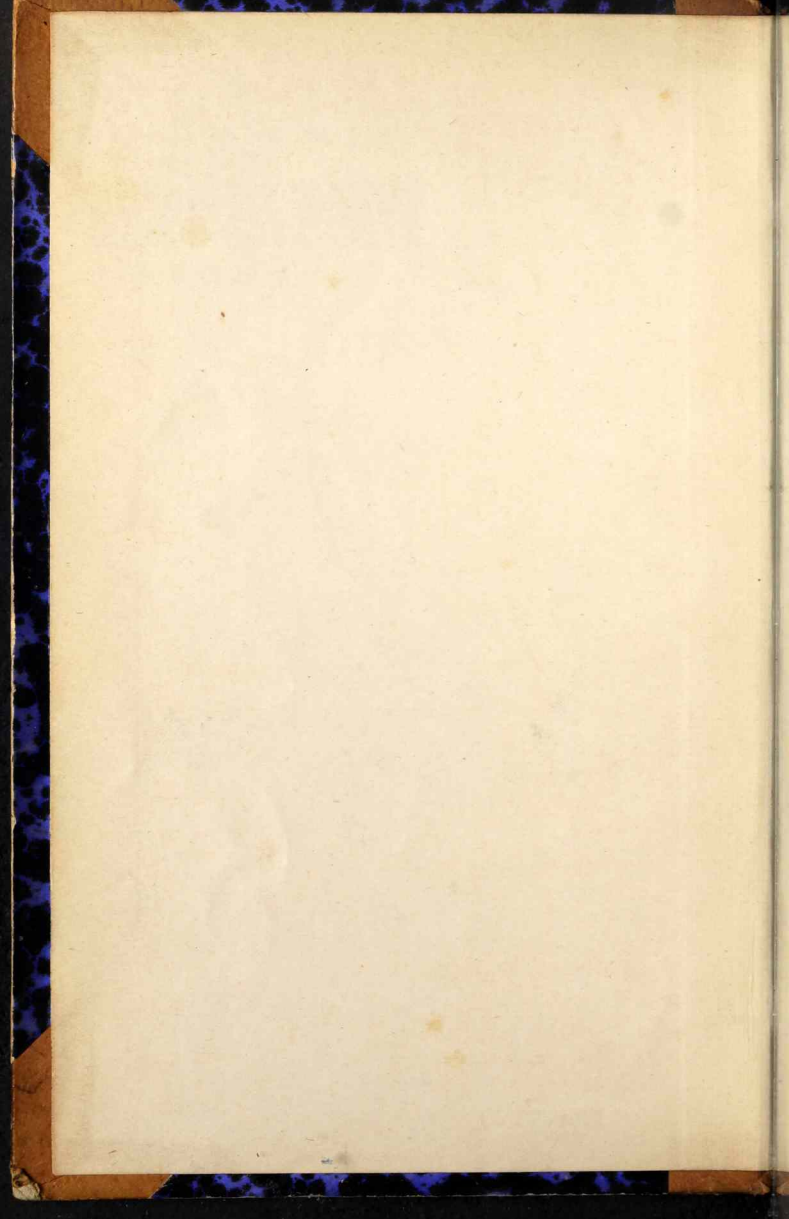
Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

JANE EYRE.

ROMAN

AF

CHARLOTTE BRONTË.

(CURRER BELL.)

DANSK BEARBEJDELSE VED VILHELM MØLLER.

KJØBENHAVN.

JACOB ERSLEVS FORLAG.

1884.

JANE EYRE.

ROMAN

Kjøbenhavn. I. Cohens Bogtrykkeri.

1. Mit Barndomshjem.

Der var blevet spist tidlig til Middag, — Tante, Enkefrue Reed, spiste altid tidlig til Middag, naar hun ikke havde fremmede. Det var ikke Vejr til at komme udenfor en Dør; Blæsten jog mørke Skyer hen over Himlen, Regnen piskede ned. Saa havde Tante trukket sig tilbage til Dagligstuen, hvor hun sad lænet tilbage i Sofaen henne ved Kaminen, omgiven af sine tre elskede Poder, og saa' ud som den legemliggjorte Tilfredshed. Mig havde hun fritaget for at komme med i Gruppen, idet hun havde forklaret, at »det gjorde hende ondt, hun ikke kunde have mig hos sig; men saa længe hun ikke havde hørt af Bessie eller selv havde overbevist sig om, at jeg gjorde mig Umag for at tilegne mig et mere barnligt og elskværdigt Væsen, et saa at sige mere aabent og naturligt Sind, saa var hun virkelig nødsaget til at nægte mig de Begunstigelser, som kun tilkom venlige og gode Børn.«

Og da jeg saa havde spurgt: »Hvad siger da Bessie (saadan hed Barnepigen), at jeg har gjort?« havde hun svaret: »Maa jeg være fri for den Spørgen og Ræsonneren, Jane! Det er oprørende at høre Børn svare ældre Folk

saadan igjen! Gaa din Vej, til du faar lært at tale høflig og anstændig!«

Op til Dagligstuen stødte et lille Kabinet; dér listede jeg ind. I Kabinettet var der blandt andet et Bogskab, og jeg skyndte mig at bemægtige mig en Bog, efter at jeg forinden havde overtydet mig om, at der var Billeder i den. Saa klatrede jeg op i Vindueskarmen, satte mig paa Hug ligesom en Tyrk, trak de røde Gardiner for, og var nu paa begge Sider skilt fra Yderverdenen. Til højre stængede de skarlagensrøde Gardiner for mig, til venstre havde jeg Vinduesruderne, som skjærmede mod det raakolde Novembervejrs uden for. Nu og da, naar jeg vendte Bladene i Bogen, saa' jeg ud. Længst borte var der bare et mat-graat Virvar af Skyer og Taager; nærmere ved kom en drivvaad Mark, Træer og Buske, der svajede i Blæsten, og saa denne evindelige Regn, der piskede og piskede ned.

Pludselig blev Døren revet op. — »Bæ, Jomfru Kalvehoved!« vrængede John Reed. Men da han saa ikke kunde faa Øje paa mig, tav han et Øjeblik. »Hvor Fanden er hun blevet af?« mumlede han. »Hejda, Lise! Georgine! (det var hans Søstre) Jane er her ikke!« raabte han saa. »Sig til Mama, at nu er Bæstet rendt ud i Regnvejret!«

»Gudskelov, at jeg trak Gardinerne for!« tænkte jeg og bad i mit stille Sind til Gud, at John ikke maatte opdage mit Skjulested.

Han med sin Nærsynethed og sin Tykho'deth vilde saamæn heller aldrig have opdaget det. Men Lise, som kom til og stak Hovedet ind ad Døren, sagde øjeblikkelig: »Hun sidder naturligtvis oppe i Vinduet, John.«

Saa sprang jeg strax ned; for jeg gøs ved Tanken

om, at Master John ellers maaske kunde komme hen og hale mig ned. — »Hvad vil du mig?« spurgte jeg ængstelig.

»Du har at sige De eller Hr. til mig, forstaar du!« svarede han. »Kom her hen!« — — Og han smed sig ned i en Lænestol og pegede paa Gulvet foran sig, hvor jeg skulde stille mig.

John Reed var en fjortenaars Skoledreng (fire Aar ældre end jeg selv), stor og stærk af sin Alder, med graaladen, usund Teint, grove Ansigtstræk, kluntet Krop, urimelig store Hænder og Fødder. Ved Bordet aad han altid, til han var lige ved at revne, — det var vel derfor, hans Sind blev saa arrigt, hans Øjne saa dumme, hans Kinder saa laskede. Egentlig skulde han i dette Øjeblik have været i Skolen, men hans Mama havde taget ham hjem paa en Maanedstid eller to af Hensyn til hans svage-lige Helbred: »han overanstrengte sig, det søde Barn, og led saa skrækkelig af Hjemvé!« Hverken for sin Moder eller sine Søstre nærrede han synderlig Hengivenhed, men mig ligefrem hadede han. Han gik og bankede og kneb mig, ikke saadan nu og da, nej hvert Øjeblik, Dag ud og Dag ind. Og hverken Tyendet eller Fru Reed faldt paa at tage mig i Forsvar. Der var ikke en Nerve i mig, som ikke var angst for ham, ikke en Muskel i mig, som ikke krympede sig sammen, naar han nærmede sig.

Vant, som jeg var, til at lystre, gik jeg hen til ham. De første tre Minuter brugte han til at række Tunge ad mig med en saadan Ivrigheid, at Tungen nemt kunde være gaaet løs i Munden paa ham. Jeg vidste godt, at han vilde slaa, og alt medens jeg stod og rystede af Angst, fo'r det igjennem mig, hvor væmmelig dog min Plageaand saa' ud. Formodentlig har han læst i mit

Ansigt, hvad jeg tænkte; thi uden at sige et Ord huggede han pludselig ud efter mig, saa jeg tumlede et Par Skridt tilbage. — »Det er for den uforkammede Maade, du svarede Mama paa før!« sagde han saa, »og fordi du kryber i Skjul bag Gardinerne, og for de Øjne, du stod og satte op, din infame Rotte!«

Jeg svarede ikke, — jeg tænkte kun paa det ny Slag, som jeg vidste vilde komme.

»Hvad bestilte du der oppe bag Gardinerne?«

»Jeg læste!«

»Lad mig se Bogen!«

Jeg gik hen og hentede den.

»Du lader vær's god vore Bøger staa!« forklarede John. »Du er en Tiggerunge, som Ingenting har, din Fader døde saa fattig som en Kirkerotte. Hvis der skete dig din Ret, skulde du sendes ud med Tiggerpose paa og ikke bo her sammen med rige Folks Børn og faa samme Slags Mad som vi og gaa klædt for Mamas Penge! Du kan tro, jeg skal lære dig at gaa og fedte med mine Bøger — for det er mine, forstaar du, hele Huset her er mit . . . eller bliver det da om et Par Aar. Stil dig der hen ved Døren, . . . ikke foran Spejlet eller Vinduet!«

Jeg forstod ikke, hvad han havde i Sinde, og lystrede; men da jeg saa saa', at han gjorde Mine til at kyle Bogen efter mig, gav jeg uvilkaarlig et Skrig fra mig og sprang til Side. Det var dog for silde: Bogen traf mig, jeg tumlede omkuld, stødte Hovedet mod den skarpe Kant af Døren og slog mig til Blods. Det gjorde frygtelig ondt; men jeg glemte næsten Smærten for lutter Raseri:

»Din væmmelige, onde Dreng!« skreg jeg. »Du er en rigtig Morder — en rigtig Slavefoged — du er lige-

som de romerske Kejsere . . .!« — — Jeg havde lige læst Roms Historie og havde i mit stille Sind draget en Sammenligning mellem Folk som Nero eller Caligula og — visse Andre.

»Hvad siger du?!« fo'r han op. »Hørte I, hvad hun sagde, Lise og Georgine?! Du kan tro, jeg skal sige det til Mama, du! Men først skal jeg . . .«

Han fløj ind paa mig og greb mig i Haaret Men han var kommet i Kast med en, der ikke mere vidste af sig selv at sige. I mine Øjne var han virkelig en Tyran, en Morder; jeg kunde mærke, at der trillede et Par Bloddraaber ned ad min Hals, det sved og virkede i mit Hoved . . . Hvad jeg gjorde ved ham, skal jeg ikke kunne sige; men han vrælte da »Rotte! Rotte!« og brølede om Hjælp.

Hjælpen kom øjeblikkelig. Lise og Georgine var løbet ind efter deres Mama, som strax viste sig paa Valpladsen fulgt af Bessie og Kammerjomfruen Abbot. Vi blev skilt ad, og jeg hørte, der blev sagt: »Du alstyrende, saadant et lille Utyske!« Hvorefter Fru Reed befalede: »Bring hende op i den røde Stue og spær hende inde dér!«

Fire Hænder greb fat i mig, og skjønt jeg sprælede imod hele Vejen, blev jeg baaret ovenpaa og ind paa det omtalte Værelse. Dér satte de mig ned paa en Stol. Jeg vilde springe op og løbe min Vej, men de tæmmede mig strax. Bessie sagde: »Ja naar du ikke vil blive siddende, maa vi binde dig! . . . Aa, Jomfru Abbot, tag og laan mig et af Deres Strømpebaand, — mine flaa'r hun itu strax!« Da jeg saa saa' Abbot skjorte op for et af sine Elephant-Ben, slog Tanken om den Beskæmmelse, der forestod, mig koldt Vand i Blodet, og jeg skreg:

»Lad være at tage det af — jeg skal nok sidde stille!« hvorhos jeg til yderligere Bekræftelse klamrede mig fast med begge Hænder til Stolesædet.

»Det er nok ogsaa det bedste, du kan gjøre!« mente Bessie. Saa stod hun og Abbot en Stund foran mig, med Armene over Kors over Brystet, og saa' bistert paa mig, som om de tænkte, jeg ikke var ved mine fulde fem. Endelig bemærkede Bessie: »Saa galt har hun da aldrig skabt sig før!«

»Ja men det har ligget og ulmet i hende altid!« svarede Jomfru Abbot. »Det er det, jeg saa tidt har sagt til Fruen, og Fruen er ganske af samme Mening som jeg: hun er en rigtig væmmelig onskabsfuld Tøs, jeg har aldrig set et Barn i den Alder være saa forstokket som hun!«

Bessie tav. Lidt efter sagde hun til mig, og hendes Stemme blev mildere, efterhaanden som hun talte: »Husk paa, Jane, at du maa være Fru Reed meget taknemlig, fordi hun giver dig baade Mad og Klæder . . . Dersom hun slog Haanden af dig, kom du paa Fattiggaarden . . . Det er til dit eget Bedste, jeg taler! Naar du er god og skikkelig, kan du faa et Hjem her; men bliver du ved at være hidsig og uartig, ender det med, at Fruen sender dig bort.«

Jomfru Abbot tilføjede nogle gudelige Betragtninger om Straf og Helvedes Pinsler, — saa gik de og lukkede Døren af efter sig.

»Den røde Stue« var et ikke stort, men smukt udstyret Værelse, som saa at sige aldrig benyttedes. Midt paa Gulvet stod, som et Tabernakel, en vældig Mahognitræs Seng med mørkerøde Damaskes Omhæng. Gardinerne, der ligeledes var af mørkerødt Damask, skjulte næsten fuldstændig de to høje Vinduer, hvor Rullegardinerne

altid var rullet ned. Gulvtæppet var rødt, Bordtæppet var rødt, Væggene var betrukne med rødt Papir; Klædeskabet, Toiletbordet og Stolene var af mørkt poleret Mahogni. Madratserne og Puderne i Sengen, der var dækket til med et snehvidt Tæppe, ragede spøgelseagtig op i det halvmørke Rum; og den store Syge-Lænestol med det ligeledes hvide Betræk lignede i mine Øjne en Spøgelse-Tronstol.

Her var koldt og ganske stille og højtideligt, som der er i en Stue, hvor der sjældnen kommer nogen. Højst en Gang om Ugen støvede Stuepigen af der inde, og højst en Gang hvert Fjerdingaar gik Fru Reed derind og rodede op i en hemmelig Skuffe, hvor hun gjemte vigtige Papirer, sit Juvelskrin og et lille Portræt af hendes afdøde Mand. Min Onkel var død her inde for en halv Snes Aar siden; her havde han ligget Lig, her fra var han blevet baaret ud i sin Kiste, — siden da havde der hvilet som en Skygge af noget paa en Gang helligt og uhyggeligt over Værelset.

Det var begyndt at mørknes, Regnen piskede uophørlig mod Vinduerne, Blæsten ruskede i Havens Trær. Jeg kom til at fryse, og mit Mod sank mer og mer. Maaske de dog ikke havde lukket Døren i Laas efter sig! haabede jeg. Og jeg gik hen og prøvede at lukke den op. Ak jo desværre, ingen Fængselsdør kunde slutte fastere! Idet jeg saa vendte tilbage til min Plads, kom jeg forbi Spejlet. Alt saa' saa mørkt og skummelt ud inde i det, og den løjerlige lille Skikkelse med det blege Ansigt, som stod der inde og stirrede ud paa mig med sine forskrækkede Øjne, den saa' saa spøgelseagtig ud, at jeg uvilkaarlig kom til at tænke paa de Lygtemænd, som Bessie undertiden om Aftenen havde fortalt os plejede at

vise sig ude paa Hederne for Folk, der var faret vild. Rystende af Skræk søgte jeg tilbage til Stolen, hvorpaa jeg før havde siddet. Jeg forsøgte at tænke paa Johns Ondskab imod mig, paa hans og hans Søstres mange slette Egenskaber, paa al den Uretfærdighed, jeg led, hvormeget jeg end beflittede mig paa at være artig og gjøre, hvad jeg skulde. Men hvordan det saa end var — jeg kunde ikke holde Tankerne borte fra ham, som var død her i denne Stue. Selv kunde jeg ikke huske ham; jeg vidste kun, at han var min Morbroder, at han havde taget mig til sig efter mine Forældres Død, og at han i sin egen Dødsstund havde ladet Fru Reed love, at hun vilde opdrage mig som et af deres egne Børn. Det faldt mig ind, at hvis blot han havde faaet Lov at leve, vilde det være gaaet mig ganske anderledes! . . . Og saa dukkede op i min Erindring Bessies Historier om døde, der havde gaaet igjen, fordi deres efterlevende havde brudt et Løfte eller mishandlet Børnene: maaske ogsaa Onkel kunde gaa saadan igjen og komme fra sin Grav herind, i sin gamle Stue, og vaage over og trøste mig?! — Det vilde være forfærdeligt! Og jeg lovede mig selv, at jeg ikke vilde græde, ikke være bedrøvet, for at ikke min Graad og min Bedrøvelse skulde kalde ham hid! Jeg strøg Haaret fra Panden, rettede Hovedet, tvang mig til at se ud i Stuen. Pludselig opdagede jeg et Lysskjær henne ved Væggen! Det gled højere og højere op, helt op paa Loftet, hvor det holdt sig og dirrede og dirrede. Nu kan jeg nok begribe, det har været Skjæret fra en Lygte, som en gik med nede i Gaarden; men i hint Øjeblik troede jeg, det var Forbudet paa Spøgeri! Det hamrede i mit Hoved, det suste for mine Øren som af Vingeslag; jeg syntes, der kom en helt hen til mig . . . Ude af mig

selv af Angst fløj jeg hen til Døren og rev og ruskede i Laasen.

Strax efter lød Skridt, Bessie og Jomfru Abbot kom farende. »Luk mig ud!« tiggede jeg, »lad mig komme ind i Børnekammeret!«

»Hvad er det, Jane?« spurgte Bessie, som havde lukket Døren op. »Er du blevet syg? eller — har du set noget?«

»Jeg saa' et Lys, . . . jeg troede, det var et Spørgelse!« . . . — Og jeg klamrede mig fast til Bessies Haand.

»Lutter Skaberi!« erklærede Jomfru Abbot. Og hun udtømte sig i ny Forklaringer over min grændseløse Lumskhed og Forstokkethed.

»Hvad er hør paa Færde?« lød i det samme en anden Stemme, og Fru Reed kom farende ned ad Gangen med Skjørterne raslende efter sig. »Abbot! Bessie! hørte I ikke, jeg sagde, at Jane Eyre skulde blive alene her inde, til jeg selv lukkede hende ud?« . . .

»Men hun skreg saa frygtelig, Fru . . .«, forsøgte Bessie at indskyde.

»Gaa jer Vej! . . . Slip Bessies Haand, du stygge Pige! Hos mig nytter dine Kunster dig ikke noget; jeg kan ikke fordrage Forstillelse, aller mindst hos Børn. Nu bliver du her en Time til, og hvis Du ikke sidder stille, slipper du ikke ud før i Morgen.«

»Aa, Tante! Tante! forbarm dig over mig, — jeg kan ikke holde det ud! Lad mig faa en anden Straf, . . . jeg dør . . .«

»Ti stille, siger jeg! Jeg væmmes ved dit Skaberi!«

Og dobbelt opbragt over min vanvittige Angst og min krampagtige Hulken puffede hun mig haardt tilbage,

smak Døren i efter sig, og lukkede den i Laas. Jeg hørte hende gaa hen ad Gangen, — men saa blev alt borte for mig, jeg besvimeede

Da jeg omsider kom til mig selv, opdagede jeg, at jeg laa i min Seng inde i Børnekammeret. Der var Ild i Kaminen; et Lys stod og brændte paa Bordet. Ved Fodenden af Sengen stod Bessie med en Skaal i Haanden, ved mit Hovedgjærde sad en fremmed Herre, som bøjede sig ind over mig. Jeg følte mig saa ubeskrivelig tryk og rolig ved at se, at en fremmed var tilstede. For Resten kjendte jeg ham godt: det var Herr Lloyd, en Apoteker, hvem Fru Reed plejede at lade kalde, naar nogen blandt Tyendet kom til at fejle noget; til sig selv og sine Børn holdt hun en rigtig Doktor.

»Kan du saa sige, hvem jeg er?« spurgte han.

Jeg nævnte hans Navn og gav ham i det samme Haanden. Han lo saa smaat og sagde: »Naa, ser vi dét! saa kommer vi os nok snart! . . . Men hvad var der egentlig i Vejen med dig, du smaa?« tilføjede han.

»Jeg er saa ulykkelig!« buste det ud af mig, og Graaden kom mig igjen op i Halsen.

Apotekeren stirrede lidt betuttet paa mig. Hans Øjne var smaa og graa og maaske ikke synderlig klare; men jeg tror, de var kloge, og Udtrykket i dem var godmodigt. — Han tav et Øjeblik og spurgte saa igjen: »Ja men hvad blev du syg af?«

»Det var, fordi hun faldt,« skyndte Bessie sig at bemærke.

»Saadant et lille Pattebarn! Kan hun ikke staa fast paa sine Ben endnu?«

»Jeg faldt slet ikke, jeg blev slaaet omkuld,« er-

klærede jeg med krænket Stolthed. »Men det var for Resten ikke deraf, jeg blev syg!«

»Naa ikke? . . . Aa, Jomfru Bessie,« henvendte han sig til vor Barnepige, »De kunde tjene mig i at skaffe lidt varm Drikke til den smaa! . . .« Og da Bessie saa, øjensynlig meget mod sin Vilje, havde forladt Værelset, spurgte han for tredje Gang: »Hvad var det da, du blev syg af?«

Jeg fortalte ham saa om den røde Stue, om Spøgeriet, jeg havde troet at se, og om, hvor ondt jeg havde det hos Tante, og hvor ulykkelig jeg følte mig. Han sad og hørte til, rynkede nu og da Pande, kom med et Spørgsmaal, rystede paa Hovedet, og sagde sluttelig: »Kunde du da have Lyst til at komme bort herfra . . . f. Ex. gaa i Skole?«

Sandt at sige vidste jeg knap, hvad en Skole var for noget. Men det vilde da i al Fald være Forandring, et helt nyt Liv! og efter en lang Overvejelse kom jeg til det Resultat: »Ja, jeg kunde nok lide at komme i Skole.«

I det samme kom Bessie tilbage, og lidt efter gik Herr Lloyd. Men han maa formodentlig have talt til Tante om, at jeg havde godt af at komme ud af Huset; thi et Par Aftener efter hørte jeg Bessie og Jomfru Abbot, som troede jeg sov, snakke om, at jeg skulde bort. »Det vilde saamæn være en stor Lettelse for Fruen at slippe af med den utaalelige Unge!« sagde Abbot. »Hun lister om her ligesom en Spion og ser ud, som om hun altid gik og pønsede paa noget ondt!« . . . Ved samme Lejlighed fortalte Jomfru Abbot ogsaa, at Fader havde været en fattig Præst, og at Moder havde giftet sig med ham mod hendes Familjes Vilje. Derover var Moders

Fader, gamle Herr Reed, blevet saa vred, saa han ikke havde testamenteret hende en eneste Skilling! Fader navde saa et Aars Tid efter faaet Tyfus ved at gaa om til sine syge Sognefolk, Moder var blevet smittet af ham, og de var begge døde i en og samme Maaned.

»Stakkels lille Jane!« sukkede Bessie, da hun havde hørt min Historie; »jeg har saamæn ganske ondt af hende.«

»Man kunde have ondt af hende, hvis hun var et rart og kjønt Barn,« irettesatte Jomfru Abbot hende; »men for saadant et lille Utyske som hende er det virkelig umulig at have noget tilovers! . . . Jeg tror ellers, jeg kunde have Lyst til at spise en lille Stump af Postejen, vi har staaende dernede!« tilføjede hun. Og da Bessie strax fik den samme Tro for sit Vedkommende, sjokkede de af . . .

Saa gik der Dage og Uger, før jeg igjen hørte tale om, at jeg skulde ud af Huset. Alligevel havde jeg paa Fornemmelsen, at der maatte være noget om det; thi jeg var allerede nu som fuldstændig sat uden for Familjen, jeg sov for mig selv, spiste for mig sely, kom ikke med ud, naar de andre tog i Selskab. Det var knap nok, de talte til mig. John havde nok prøvet en Gang til paa at slaa mig; men jeg værgede mig saa hidsig, at han hylende fortrak og løb ind og sladrede til sin Moder. Jeg fik naturligvis et Par ordentlige Lussinger, — men fra den Dag af indskrænkede John sig til at række Tunge ad mig.

Min eneste Trøst i min tunge Ensomhed var Bessie, og det endda kun, naar hun om Aftenen var alene med mig. Saa kunde hun være saa besynderlig mild og venlig. Hun var ganske sikkert en ferm og begavet

Pige, med et stort Talent til at fortælle Ammestue-æventyr. Hun var vist ogsaa smuk; jeg kan huske, at hun havde sort Haar, sorte Øjne, et kjønt Ansigt og en meget skjær Hud. Men hun var opfarende og lunefuld og havde kun højst uudviklede Begreber om Ret og Uret. Saadan som hun var, holdt jeg alligevel mere af hende end af alle Husets øvrige Beboere tilsammen.

Saa var det om Morgenen tidlig, den 15de Januar. Min Kusine Elise var lige gaaet ud for at fodre Hønsene, hvad hun var meget omhyggelig med, eftersom hun fik Æggene og Kyllingerne og solgte dem til Husholdersken. Hun havde i Grunden stort Talent til at handle og spare og vilde saamæn gjerne have solgt Haaret paa sit Hoved, hvis hun kunde have faaet det godt betalt. Sine Penge gjemte hun en Tid lang rundt omkring i alle Husets Kroge og Møbler. Men saa blev hun bange for, at det ikke skulde være sikkert nok, og laante fremtidig Pengene til Moderen mod Aager-Renter, som hun nøjagtig indkasserede hvert Kvartal og førte ind i sin Regnskabsbog. — Min anden Kusine, Georgine, sad henne foran Spejlet paa en høj Stol og friserede sig og pyntede sig med nogle gamle Blomster og Strudsfer, hun havde fundet inde paa Pulterkammeret. Da jeg havde redt min Seng (Bessie brugte mig som en Slags Under-Stuepige, til at rede Senge, feje Gulv, støve af o. s. v.), gik jeg hen til Vinduet og gav mig til at rydde op i nogle Billedbøger og noget Dukketøj, der laa; men en hæftig Ordre fra Georgine, om jeg værsgod vilde blive med mine væmmelige Fingre fra hendes Legetøj, fik mig hurtig til at holde op. Slukøret blev jeg staaende og morede mig med at aande paa Vinduets Isblomster, indtil jeg havde faaet lavet et lille Hul, hvorigjennem jeg

kunde se ud. I det samme blev Porten slaaet op, en lukket Vogn rullede ind i Gaarden og holdt foran Trappen. Det interesserede mig ikke stort, — jeg havde netop faaet Øje paa saadan en sød lille Bogfinke, som sad udenfor Vinduet og pippede og saa' saa forsulten ud. I en Fart fik jeg smuldret et Stykke Brød, jeg havde levnet fra min Morgen-Mælk, og skulde just til at se at faa Vinduet op, da Bessie kom farende op ad Trappen og ind i Børnekammeret.

»Skynd dig at tage det Forklæde af, Jane!« sagde hun »Saa! hvad har du nu for? Og du er ikke engang vasket endnu! Det er dog ogsaa skrækkelig med dig!«

Alt medens hun snakkede, havde hun trukket mig hen til Servanten, hvor hun skurede mig ubarmhjærtig med et grovt Viskestykke. Saa glattede hun hurtig mit Haar med en Børste, rev Forklædet af mig, halede ned ad Trappen med mig, og sagde, jeg skulde gaa ind i Dagligstuen: der var nogen, der skulde tale med mig.

Det var saa længe siden, jeg havde havt Lov at komme i Tantes private Værelser, eller at hun overhovedet havde villet tale med mig, saa jeg blev staaende flere Minuter ude i Entréen og turde ikke gaa ind. Men nu ringede Fru Reed hæftig paa Klokken, — jeg maatte ind!

Og jeg tog om Laasen, lukkede Døren op, gik frem paa Gulvet, nejede, og saa' op — paa en sort Støtte, der stod! Thi som en Støtte med en hæsliq Maske foroven saa' den høje, stive, magre, sortklædte Skikkelse ud, der stod ret op henne ved Kaminen. — Fru Reed sad lænet tilbage i Sofaen. Hun vinkede ad mig, at jeg

skulde komme nærmere, og sagde saa til den sorte Støtte: »Det er den lille Pige, jeg talte til Dem om.«

Han — thi det var et Mandfolk — saa' vist paa mig med et Par smaa, graa, plirende og frittende Øjne, og spurgte langt om længe, lavmælt og højtidelig: »Du hedder Jane Eyre, ikke sandt? . . . Sig mig, Jane Eyre, er du en god lille Pige?«

Fru Reed svarede paa mine Vegne. Hun rystede paa Hovedet og henkastede lidt utaalmodig: »Ja det Kapitel er det ikke værd, vi kommer for langt ind paa, Herr Brocklehurst!«

»Ikke det? Det gjør mig meget ondt at høre!« Og han satte sig langsomt i en Lænestol og trak mig hen til sig (du gode Gud, saadan en stor Næse han havde! og saadan en bred Mund! og saadanne væmmelige Hugtænder!) »Jeg véd intet værre end et uartig Barn, — og navnlig da et uartig Pigebarn!« fortsatte han. »Véd du, hvor alle uartige Børn kommer hen efter Døden?«

»I Helvede!« lød mit rettroende Svar.

»Og véd du saa, hvad Helvede er for noget?«

»Det er en Svovlpøl.«

»Meget rigtig! Har du maaske Lyst til at brænde til evig Tid i Helvedes Svovlpøl? . . . Eller véd du, hvad du maa gjøre for at slippe fri for den Pine?«

Jeg betænkte mig et Øjeblik, men svarede saa med urokkelig Sikkerhed: »Jeg maa sørge for at holde mig rask, saa jeg ikke dør.«

»Hum! Hvem, tror du, kan holde sig rask altid? Det er kun et Par Dage, siden jeg begravede en sød lille femaars Pige . . . Læser du hver Dag din Morgen- og Aftenbøn?«

»Jo, Herre.«

»Og læser du flittig i Bibelen? kjender du Salmerne?«

»Nej, Herre.«

»Hvad for noget? kjender du ikke Salmerne? Jeg har en lille Dreng, der er meget yngre end du: han kan sex Salmer uden ad; og naar man spørger ham, om han helst vil have en Peberkage eller han vil lære et Salmevers, saa svarer han: »Aa, maa jeg lære Salmeverset! Englene i Himmerig synger Salmer, og jeg vilde saa gjerne være en lille Guds Engel her paa Jorden!« . . . Ser du, saa giver jeg ham to Peberkager til Løn for hans barnlige Fromhed.«

»Jamæn Salmerne er saa kjedelige!« indvendte jeg.

»Det er, fordi dit Hjærte er ondt! Bed — bed til din Gud, at han vil forny det i dig, saa han i Stedet for det kolde Stenhjærte giver dig et af Kjød og Blod.«

Jeg havde saa smaat Lyst til at spørge, hvordan det skulde gaa til. Men Fru Reed blandede sig i Samtalen: »Jeg har vist allerede skrevet til Dem, Herr Brocklehurst,« sagde hun, »at Barnet her har just ikke den Karakter eller det Sind, som man kunde ønske sig. Hvis De vil være saa god at tage Dem af hende, haaber jeg, der maa blive holdt skarpt Øje med hende, og at man navnlig vil søge at rette hendes værste Fejl, hendes Lumskhed og Løgnagtighed. (Ja jeg siger det i dit Paahør, Jane, for at du kan vide, det kan ikke nytte, du prøver paa at stikke dine nye Omgivelser Blaar i Øjnene!) Naturligvis behøver jeg ikke at sige, at hun maa opdrages i Forhold til sin Stilling, saa hun bliver ydmyg og lærer at gjøre Gavn. Ferierne ønsker jeg med Deres Tilladelse, at hun skal tilbringe paa Skolen.«

Herr Brocklehurst erklærede sig fuldstændig enig med Tante. Da det saa var blevet bestemt, at han skulde modtage mig om en otte Dages Tid, rejste han sig og sagde Farvel. »Her, Jane Eyre,« sagde han til mig, »har du en lille Bog, som hedder Barnets Vejleder; lad mig se, du læser den med Andagt, navnlig hvad der staar om Martha G.'s forfærdelige og pludselige Død, det var ogsaa et ulyksaligt Barn, som havde hengivet sig til Lumskhed og Løgn.«

Han stak mig et lille trykt Hefte i Haanden, og det næste Øjeblik var Fru Reed og jeg alene . . . Hun havde sat sig til at sy, jeg stod og saa' paa hende.

Hun var den Gang en sex, syv og tredive Aar, kraftig bygget, bredskuldret, af Mellembøjde og med lidt Anlæg til Korpulence. Ansigtet var bredt, med lav Pande; Øjenbrynene lyse, Øjnene blanke og strænge; Hagen og Underlæben stod noget frem, hvad der forøgede det strænge Udtryk i Ansigtet. Hendes Teint var mørk, men Haaret næsten hørgult. Hun klædte sig med Smag, førte sig med Anstand, holdt som en dygtig Husmoder skarp Kontrol med alt og alle. Hendes Børn var de eneste, som vovede at trodse hende, ja endog at le hende lige op i Øjnene.

Jeg stod som sagt og mønstrede hende, alt imedens det sydede i mig af Harme over, hvad hun havde sagt til Hr. Brocklehurst. Det var ikke alene det, at hun havde haanet og krænket mig i en fremmeds Paahør; nej jeg havde en meget tydelig Fornemmelse af, at hun samtidig havde saaet Mistro og Vrangvilje for mig paa den nye Vej, jeg skulde til at betræde Formodenlig maa hun, skjønt hun ikke saa' paa mig, have mærket mit Blik og følt sig irriteret af det; thi hun lod plud-

selig Hænderne med Sytøjet synke ned i Skjødet, laante mig et Par bistre Øjne og sagde strængt: »Gaa' din Vej! Op i Børnekammeret med dig!«

Uvilkaarlig lystrede jeg og gik hen mod Døren. Men saa var det med et, som om noget inden i mig tog Magten fra mig selv: jeg gjorde omkring, traadte hurtig et Par Skridt, og igjen et Par, frem paa Gulvet, indtil jeg stod lige foran hende, og buste saa ud: »Jeg er ikke falsk, véd De det! For hvis jeg var falsk, saa vilde jeg sige, at jeg holder af Dem, men det gjør jeg ikke, der er ingen, jeg hader saadan som Dem og John. Og Bogen her om Løgnersken . . . den kan De give Deres Datter Georgine; for hun lyver, men det gjør jeg ikke!«

Fru Reed havde ikke rørt sig, havde blot set ufravendt paa mig og med et iskoldt Blik. — »Er der mere, du skal have sagt?« spurgte hun saa i en Tone, som om hun talte til en voxen Fjende og ikke til et Barn.

Det Tonefald og det Blik bragte mig fuldstændig fra mig selv. Jeg rystede over hele Kroppen, medens jeg vedblev: »Jeg vil aldrig mere kalde Dem Tante, og jeg vil aldrig komme og besøge Dem, naar jeg er blevet stor! De har pint og plaget mig, De har ikke haft en eneste venlig Tanke tilovers for mig! De lod mig staa inde i den røde Stue, skjønt jeg tiggede Dem paa mine Knæ, om jeg maatte slippe ud; og jeg havde Ingenting gjort, det var Deres væmmelige John, som havde slaadet mig til Blods af bare Ondskab! Men De kan tro, jeg skal fortælle det! Folk tror, at De er saa rar; men De er rigtig ond og haardhjærtet, — det er Dem, der er løgnagtig og lumsk!«

Jeg havde en Fornemmelse, som om jeg videdes ud

indvendig, medens jeg talte, som om usynlige Baand brast og jeg for første Gang i mit Liv fik en Følelse af Frihed Fru Reed saa' helt forskrækket ud; hendes Sytøj var gledet ned paa Gulvet, hun løftede ligesom afværgende Hænderne op, og det sitrede i hendes Ansigt, som om hun vilde give sig til at græde.

»Men, Jane, dog!« sagde hun endelig, »hvordan er det, du taler?! Og du ryster jo over hele Kroppen! Vil du . . . ikke . . . have et Glas Vand?«

»Nej jeg vil ikke, Fru Reed!«

»Du har helt misforstaaet mig, jeg ser virkelig kun paa dit Bedste. Man er nødt til at rette Børns Fejl. Gaa nu op i Børnekammeret og vær en rar Pige og læg dig lidt«

»Jeg vil ikke være Deres rare Pige, jeg vil ikke gaa op og lægge mig! Lad mig komme bort her fra, Fru Reed; for jeg kan ikke holde ud at være her længer!«

»Ja du kan tro, du skal komme bort!« mumlede hun som for sig selv. Saa tog hun sit Sytøj op fra Gulvet og gik hurtig ud.

Jeg havde beholdt Valpladsen, og i første Øjeblik svulmede alle Aarer i mig af Glæde. Men Tilbageslaget ovenpaa den unaturlige Ophidselse lod ikke vente paa sig. Hævnen er sød og berusende, strax man nyder den; men den har en bedsk og bidende Eftersmag, som af Gift. Et Sekund tænkte jeg paa at løbe efter Fru Reed og bede hende om Forladelse: nej! det vilde kun være at gjøre ondt værre! Mine Øjne søgte Vinduet; udenfor var der saa tyst og stille og strængt, ingen Sol, ingen Blæst, bare haard, barsk Frost! Uden egenlig at tænke over, hvad jeg vilde derude, slog jeg

Skjørtet op over Hovedet og løb ud i Haven. Træerne stod tavse, rødbrune Grankogler laa spredt paa Gangene, vissent Løv var fejet sammen af Blæsten i smaa Hobe og var stivnet i Kulden. Jeg lænede mig op til en Laage og saa' ud over den øde Egn: et uendeligt Graat i Graat, med enkelte Snefnug, som dalede tungt ned og blev hængende paa Kviste og i Græsset, uden at smelte! Og jeg følte mig saa ulykkelig, og det var mig, som om en Stemme blev ved at gjentage inden i mig: »Hvad skal du dog gjøre? Hvad skal du dog gjøre?»

Saa var der én, der kaldte oppe fra Huset: »Jane! Jane! hvor er du nu henne?»

Det var Bessie. Jeg hørte hende komme nærmere. Men jeg rørte mig ikke af Pletten.

»Naa, du lille Spektakel,« sagde hun, »hvorfor kommer du ikke, naar man kalder?»

Jeg véd ikke, hvad det var for en Følelse, der kom op i mig: en Længsel, en Higen, en ubevidst Trang Jeg slyngede begge Arme om hendes Liv, pressede mit Hoved ind mod hendes Kjole og bad: »Aa, Bessie, du maa ikke skjænde paa mig!»

Saa frimodig og ligefrem havde jeg vist aldrig før været, — hun lod til at synes om det. »Du er dog et underligt Barn!« mumlede hun og saa' ned paa mig, »saa indesluttet og skræmt! Naa, kom nu med ind! Fruen skal ud til Middag med Børnene, og saa skal du faa Lov at drikke The inde hos mig, og vi skal hjælpe hinanden med at se dit Tøj efter. Ja for nu skal du nok snart i Skole, hører jeg. Er du slet ikke bedrøvet, fordi du skal bort fra din gamle Bessie?»

Jeg bare trykkede mig fastere op til hende og bad:

»Du maa ikke skjænde mere paa mig i den Tid, jeg er her, Bessie!«

Hun klappede mig et Par Gange næsten haardt paa Haaret, bukkede sig saa ned og kyssede mig. »Kom saa, dit lille Skind!« sagde hun. Og med Bessies Arm om mit Liv kom jeg op i Børnekammeret igjen, og vi havde det saa mildt og saa hyggelig den Eftermiddag, og om Aftenen fortalte Bessie mig nogle af sine aller-smukkeste Æventyr og sang for mig nogle af sine aller-mest rørende Sange. Aa jo! ogsaa min Barndom har haft sollyse Øjeblikke! . . .

Fjerde Dagen derefter, den 19. Januar, kom Bessie med et Lys i Haanden ind til mig, endnu før Klokken var slaaet Fem om Morgenen. Jeg var allerede oppe og paaklædt. Inde paa hendes Værelse var der lagt i Kakkelovnen, og hun vilde have, at jeg skulde drikke en Kop varm Mælk og spise et Par Tvebakker til; men jeg kunde ikke faa en eneste Mundfuld ned. Saa gav hun mig min Kaabe og min Hat paa, kastede et Shavl om sig og gik ned ad Trappen med mig. Da vi kom forbi Fru Reeds Soveværelse, spurgte hun, om jeg ikke vilde ind at sige Farvel til Fruen. »Nej,« svarede jeg, »hun kom ind til mig i Aftes, da jeg var i Seng, og sagde, at jeg behøvede ikke at forstyrre hende og mine Kusiner, naar jeg rejste; jeg skulde bare altid huske paa, hvor meget jeg skyldte dem, og tale godt om dem! . . . Saa trak jeg Tæppet op over Ansigtet og vendte mig om mod Væggen.«

»Aa, Jane! Jane, dog!« mumlede Bessie . . .

Maanen var gaaet ned, og det var ganske mørkt. Bessie havde en Lygte med, — dens Skjær faldt hen over den grusbelagte Indkjørsel, som var vaad og sjasket efter Tøvejret, vi pludselig havde faaet. Det var bitterlig koldt, Tænderne klaprede i Munden paa mig. Nede fra Portnerboligen for Enden af Vejen skinnede der Lys; Portnerkonen, viste det sig, var oppe og i Færd med at gjøre Ild paa. Min Kuffert var blevet bragt derned Aftenen i Forvejen og stod lige indenfor Døren. Klokken manglede kun et Par Minuter i sex, — fjern Vognrumlen antydede, at Diligencen snart maatte være der. Jeg gik hen i Døren og saa' dens skinnende Lygter komme hurtigt nærmere gennem Mørket.

»Skal hun kjøre den lange Vej alene?« spurgte Portnerkonen. »Det er dog egentlig underligt af Fruen!« . . .

Diligencen kom rullende og holdt; der var fire Heste for, og den var helt fuld af Passagerer. Konduktøren og Kusken sagde, vi maatte skynde os! Min Kuffert blev surret fast, og jeg blev skilt fra Bessie, som jeg havde klamret mig fast til og kyssede og kyssede.

»Lad mig se, De passer godt paa hende!« sagde hun til Konduktøren, da han satte mig ind i Vognen.

»Ja, det skal vi nok!« svarede han og smag Døren i. »Saa er vi klar!«

Og Vognen rullede bort, . . . bort fra Bessie og fra mit Barndomshjem, bort til en hemmelighedsfuld og usikker Fremtid.

II. Paa Opdragelses-Anstalten.

Den Dag syntes mig aldrig at ville faa Ende, jeg syntes, vi kjørte Hundreder af Mil, og det uden at bede i mer end én af de Byer vi kom igjennem. Om Eftermiddagen blev Vejret taaget og regnfuldt; da det begyndte at skumre, skiftede ogsaa Egnen Udseende. Høje, mørke Banker dukkede op ude i Synskredsen, vi kjørte ned i en skovbevoxet Dal, hvor jeg hørte Blæsten suse gjennem Trætoppene. Regnens ensformige Fald og Blæstens Susen dýssede mig omsider i Søvn.

Pludselig holdt vi. Vogn døren blev reven op, og i Skindet fra Lygterne saa' jeg en Tjenestepige, som stod nedenfor paa Vejen og spurgte, om der ikke var en lille Pige med, som hed Jane Eyre?

Endnu helt fortunlet blev jeg løftet ud af Vognen, min Kuffert blev langet ned, og Diligencen rumlede videre. Det regnede, blæste og var næsten bælgmørkt; jeg kunde lige til Nød skimte foran mig en høj Mur og en aabenstaaende Dør i Muren. Ind ad denne Dør, som strax blev lukket og laaset efter os, fulgte jeg med Tjenestepigen, og befandt mig nu udenfor en stor Bygning med en Masse Vinduer, hvoraf en Del var oplyste. Ad en bred, makadamiseret, smattet Fodsti kom vi hen til nok en Dør og saa gjennem en mørk Gang ind i en stor Sal, der fik et svagt Lys fra Ilden i Kaminen. Der blev jeg foreløbig ladt ene.

Jeg fik dog ikke Stunder til at se mig ret meget om, medens jeg stod og varmede mine valne Hænder henne ved Ilden. Døren aabnedes atter, og to Damer kom ind,

hvoraf den forreste havde et tændt Lys i Haanden. Hun var høj, mørkhaaret, mørkøjet, med høj, bleg Pande; Udtrykket i Ansigtet var alvorligt, Holdningen rank og statelig.

»Barnet er ellers lovlig lille til at rejse saa lang en Vej alene,« sagde hun til sin Ledsagerske og satte Lyset ned paa Bordet. Derefter mønstrede hun mig opmærksomt et Øjeblik og tilføjede: »Det er bedst, hun ser at komme i Seng . . . Du er vel træt?« spurgte hun og lagde Haanden paa min Skulder.

»Ja lidt.«

»Og formodentlig ogsaa sulten? . . . Sørg for, at hun faar lidt at spise, før hun gaar i Seng, Frk. Miller . . . Er det første Gang, du kommer bort fra dine Forældre, mit Barn, og skal i Skole?«

Jeg svarede, at jeg havde ingen Forældre, og forklarede derefter paa Opfordring, hvad jeg hed, hvor gammel jeg var, og hvad jeg kunde. Den høje Dame klappede mig venlig paa Kinden og sagde, at hun haabede, jeg vilde blive en flink lille Pige. Derefter gav hun Frk. Miller og mig Tegn til, at vi skulde gaa.

Frk. Miller saa' ud til at være noget yngre end den høje Dame, som vistnok var henvend en tredive Aar. Hun (Frk. Miller) havde et mere hverdagsligt Ydre, var rød-musset og kraftig bygget, men gjorde Indtryk af at være noget stundesløs, som én, der har mer at varetage, end hun kan overkomme. Jeg gik bag efter hende fra Værelse til Værelse og gennem Gang efter Gang i den store, stille Bygning, indtil der med ét ligesom lød en Summen af mange Stemmer og vi strax efter kom ind i et stort, aflangt Værelse med fire lange Borde. Paa hvert Bord stod to Par Lys, og paa Bænke omkring Bordene sad en

Hoben unge Piger, hvoraf de yngste vel var ni og de ældste tyve Aar. De var alle i brune uldne Kjoler af et løjerligt Snit og i lange Lærreds Bluseforklæder. I det svage Lys, der var, saa' de ud til at være en forfærdelig Mængde, skjønt de i Virkeligheden ikke var over firs. Der læstes Lektier i Øjeblikket, og den Summen, jeg havde hørt, skrev sig fra, at de mumlede Lektierne op halvhøjt.

Frøken Miller gjorde Tegn til mig, at jeg skulde sætte mig paa Bænken lige inden for Døren, hvorefter hun gik frem midt paa Gulvet og raabte: »Vil Duxene saa samle Bøgerne og lægge dem bort!«

Fire opløbne unge Piger rejste sig, samlede Bøgerne sammen og lagde dem til Side. Saa kommanderede Frk. Miller igjen: »Vil Duxene gaa ud og hente Aftensmaden!«

De fire opløbne unge Piger gik ud, og kom strax efter tilbage hver med en Træbakke med Mad paa samt med en stor Kande Vand og en Skaal til at drikke af. Maden blev fordelt, og Kanden gik rundt. Jeg drak noget Vand, men kunde ikke spise for Træthed; Portionerne bestod i en tynd Rundtenom Havrebrød, der var skaaret i Snitter. Saasnart Maaltidet var forbi, læste Frk. Miller Aftenbøn, hvorpaa vi begav os op ad Trappen, to og to bagefter hinanden. Sovesalen var ligeledes et meget langstrakt Rum. Jeg kom den Nat til at ligge hos Frk. Miller, som hjalp mig med at klæde mig af. Ti Minuter efter var alle i Seng — Eleverne laa to og to sammen i Sengene, der stod i lange Rækker, — og Lyset blev slukket. I den store Stilhed og det tætte Mørke, der blev, faldt jeg hurtig i Søvn.

Jeg vaagnede næste Morgen ved at høre en Klokke

kime stærkt. Alle mine Kammerater var allerede oppe og paaklædte; det var ikke begyndt at dages endnu. Salen oplystes kun svagt af et Par søvnige Tællepraase. Jeg stod ogsaa op, skjönt det kneb for mig. Der var iskoldt i Sovesalen, Fingrene blev valne, medens jeg klædte mig paa; vi var sex om hvert Vandfad, som stod paa en Servante midt i Salen . . . Nu ringede det igjen. Vi stillede os op to og to og gik ned ad Trappen og ind i den kolde, skumle Skolestue. Frk. Miller læste Morgenbøn og kommanderede saa: »Saml jer i Klasser!« Ordren efterfulgtes af et frygteligt Staahej, som varede et Par Minuter, tiltrods for at Frk. Miller idelig raabte: »Stille! Se saa at komme paa Plads!« Da der endelig var blevet Ro igjen, saa' jeg, at alle Eleverne var stillet op i fire Halvkredse foran fire Stole, som stod én ved hvert Bord; hver Elev havde en Bog i Haanden, og paa hvert Bord foran den tomme Stol laa en stor Bog, der saa' ud som en Bibel. Frk. Miller gik fra Klasse til Klasse og tyssede paa Eleverne.

Igjen kimedede Klokken, og strax efter kom tre Damer ind i Skolestuen. Hver af dem gik hen og satte sig ved et af de tre Borde, medens Frk. Miller satte sig ved Bordet nærmest Døren, hvor yngste Klasse havde Plads. Jeg blev stillet op som Fux i hendes Klasse. Og saa begyndte Undervisningen. Der blev igjen holdt Bøn, Skriftsteder blev fremsagt udenad, og der blev oplæst Stykker af Biblen. Det tog en hel Time. Imidlertid var det blevet højlys Dag. For fjerde Gang kimedede den utrættelige Klokke, og vi marscherede to og to ind i Spisestuen til Frokost. Jeg for min Part var næsten syg af Sult, da jeg jo saa godt som Ingenting havde spist den foregaaende Dag.

Spisestuen var et stort, lavt, skummelt Værelse. Paa to lange Borde stod dampende Skaale i Række, men hvis Indhold desværre slet ikke lugtede godt. Nogle af de voxne Piger fra første Klasse mumlede halvhøjt: »Det er dog uforskammet! nu er Vællingen sveden igjen!« Men en af Første-Lærerinderne, en lille mørkhaaret og sirlig klædt Dame, der saa' temmelig bister ud, kommanderede højt: »Stille!« Og alle indtog i Tavshed deres Pladser.

Skjønt jeg var saa forfærdelig sulten, kunde jeg næsten ikke faa Maden ned, saa slet var den. De andre Elever prøvede paa at spise, men opgav hurtig Forsøget. Frokosten sluttede, uden at ret mange havde spist noget. Saa blev der læst fra Bordet og sunget en Salme, og vi marscherede ind i Skolestuen igjen, hvor vi havde Fri-kvarter. Der var et frygteligt Spektakel derinde, alle skjældte ud i Munden paa hverandre over Maden. Frøken Miller, som var den eneste tilstedeværende Lærerinde, ry-stede misbilligende paa Hovedet ad nogle af de voxne Elevers Bemærkninger: men hun søgte ikke at dæmpe den almindelige Misfornøjelse, som hun maaske fandt be-rettiget.

Et Ur, der stod i Skolestuen, slog ni. Frk. Miller forlod den Gruppe Elever, som havde staaet omkring hende, gik frem midt paa Gulvet og raabte: »Stille! Paa Plads alle sammen!« Fem Minuter efter var der dødsstille i Salen, og de fire Lærerinder sad igjen, hvor de skulde. Alligevel lod man til at vente paa et eller andet, der blev Ingenting bestilt. Det saa' løjerligt ud at se de firs Elever sidde dér saa stive som Pinde. Alle havde de Haaret strøget glat ned bag Ørene, alle var de i brune højhalsede Kjoler med en lille Strimmel i Halsen, alle havde de smaa Syposer fastgjorte til Kjolerne; Fodbeklæd-

ningen bestod i Uldstrømper og plumpe Sko med Messingspænder. Godt og vel en Snes af Eleverne var helt udvoxne, og de saa' dobbelt besynderlige ud i denne underlige Dragt.

Med ét rejste alle sig op, og satte sig strax igjen. Jeg kunde ikke begribe, hvad det skulde betyde; men jeg saa', hvordan alle stirrede i en og samme Retning. Saa stirrede jeg med i den Retning. Ved Kaminen i den nederste Ende af Skolestuen stod Damen, som havde taget imod mig den foregaaende Aften. Hun lod langsomt Blikket glide ned langs Rækkerne og sagde en Besked til Frk. Miller, som imidlertid var kommet hen og havde spurgt hende om noget. Frk. Miller gik tilbage til sin Plads og raabte højt: »Vil Duxen i første Klasse hente Globerne!« Medens saa den Ordre blev udført, gik den høje Dame ned forbi Rækkerne. Hun var smuk, med mørkebrune milde Øjne, lange silkebløde Øjenhaar og en høj, ædel, hvid Pande. Det kastaniebrune Haar var sat op i brune Bukler ved Tindingerne, efter Datidens Mode. Kjolen, som ligeledes var moderne, var af mørkerødt, uldent Stof med en Brømme af sort Fløjl; i Bæltet sad et Guldur, — Ure var dengang ikke saa almindelige, som de er nu. Føj til, at Ansigtstrækkene var fine og fornemme, Teinten bleg og gjennemsigtig, Mine og Holdning næsten dronningeagtig, — og man vil have en svag Forestilling om, hvordan Institutets Forstanderinde, Frøken Maria Temple, saa' ud.

Forstanderinden tog Plads foran en af de omtalte Glober, kaldte første Klasse hen til sig og satte sig til at læse Geografi med den. De andre Klasser undervistes af Lærerinderne. Saa fulgte, Time efter Time, Historie, Grammatik, Skrivning, Regning osv., [indtil Klokken slog

tolv. Forstanderinden rejste sig: »Jeg har et Par Ord at sige Eder . . .!»

Den Summen, som altid bryder løs, saasart Skoletiden slutter, lagde sig øjeblikkelig, og hun fortsatte: »Frokosten, I fik i Dag, var nok uspiselig, saa I er formodenlig sultne nu. Jeg har givet Ordre til, at der skal uddeles en Portion Brød og Ost til Eder alle sammen . . .« Og da Lærerinderne stirrede næsten forfærdede paa hende, henkastede hun til dem et: »Det er paa mit Ansvar!« hvorefter hun strax forlod Skolestuen.

Brødet og Osten blev bragt ind og blev fortæret med ublandet Henrykkelse. Saa kommanderedes vi ud i Haven, hvis Aarsag hver af os udstyredes med en simpel Straahat med blegrøde Kalikots Baand samt med en Kaabe af noget graat grovt Tøj. Haven var stor, men indhegnet med saa høje Mure, at man ikke kunde se et Glimt af Eggen omkring. Langs den ene Side løb en bred, dækket Veranda; Midterpartiet mellem den og en bred Gang paa den modsatte Side var afdelt i en Mængde smaa Bede, som var anvist Eleverne, og hvoraf hver skulde passe ét. Om Sommeren, naar der var Blomster i dem, kunde det se meget pænt ud men nu, sidst i Januar, var alt vissent og sølet. Jeg kom til at ryste af Kulde, medens jeg stod og saa' mig om; det regnede vel ikke, men der laa en tung Regndis over Jorden, som var opblødt og smattet efter Gaarsdagens Skyller. De største og raskeste af Eleverne løb omkring og legede Tagfat; adskillige smaa blege og magre Stakler derimod pressede sig sammen, saa godt de kunde, inde under den altid lidt lunere Veranda, og nu og da hørtes fra disse Grupper en uhyggelig hul Hoste.

Endnu havde jeg ikke vexlet et Ord med nogen af

mine Kammerater. Jeg stod mutters ene, — men jeg var jo vant til at være ene fra mit tidligere Liv. Mit Blik søgte hen over den klosteragtige Have og mønstrede derefter fra nederst til øverst det store Hus, hvoraf Halvdelen var gammel og snavset, medens den anden Halvdel var ny. Den ny Del af Huset, hvori Skolen og Sovesalen laa, og som med sine buede Vinduer halvvejs lignede en Kirke, havde over Døren en Stenplade med følgende Indskrift: »Lowoods Institut. — Denne Del gjenopførtes i det Herrens Aar . . . af Naomi Brocklehurst til Brocklehurst-Hall her i Grevskabet. — Lader saaledes Eders Lys skinne for Menneskene, paa det at de maa se Eders gode Gjerninger og prise Eders Fader, som er i Himmelen. Matth. Ev. Kap. 5 v. 16.«

Jeg læste Indskriften flere Gange og kunde slet ikke finde Mening i den. Men saa i det samme fik en Hoste som lød tæt ved mig, til at vende mig om. En af Eleverne sad paa en Bænk, bøjet ned over en Bog, og læste meget ivrig. Det maatte vist være en meget morsom Bog! Da hun vendte et Blad, kom hun til at se op, og jeg spurgte øjeblikkelig: »Er det en morsom Bog, du dér har?!« . . . Jeg havde allerede bestemt, at jeg vilde bede hende om at laane mig den.

Hun saa' et Øjeblik paa mig og svarede saa: »Ja, mig morer den.«

»Hvad handler den om?« spurgte jeg igjen . . . Det var noget, der slet ikke lignede mig, saaledes at vove mig i Lag' med en fremmed; men jeg antager, at det, at hun ogsaa holdt af at læse, rykkede mig ligesom nærmere til hende.

»Du kan godt faa Lov at se den,« sagde hun og rakte mig Bogen.

Jeg overtlydede mig hurtig om, at det var ingen Bog for mig; der var slet ikke noget om Feer og Alfer og æventyrlige Hændelser i den! Følgelig leverede jeg Bogen tilbage uden at bede om at laane den, men spurgte i Stedet for, hvad den Indskrift skulde sige, som stod over Døren.

»Lowoods Institut er en Opdragelsesanstalt for fattige forældreløse Børn,« forklarede hun mig. Og da jeg saa spurgte videre og videre, meddelte hun mig, at Elevernes Slægtninge eller Bekjendte kun betalte femten Pund (270 Kroner) om Aaret for hvert Barn, Resten af Beløbet for Kost og Undervisning dækkedes ved milde Gaver fra Velgjørere i London eller her i Grevskabet. Anstalten var bygget af en Dame, Naomi Brocklehurst, og bestyredes nu af hendes Søn, som var Præst og boede en halv Mils Vej fra Institutet paa en Herregaard. Jeg fik ogsaa Besked om, hvad Lærerinderne hed, og om hvordan de var . . .

»Har du været her længe?« spurgte jeg endelig min ny Bekjendt.

»To Aar.«

»Og er du glad ved at være her?«

»Nu kommer du med for mange Spørgsmaal,« sagde hun. »Jeg har sagt dig Besked nok for i Dag; nu vil jeg have Ro til at læse.«

Men i det samme blev der ringet til Middag, og vi maatte alle sammen ind. Maden blev rettet an i to store Tin-Terriner, hvorfra der udbredte sig ligesom en Stank af harsk Fedt. Hver Portion bestod af en dyb Tallerken fuld af en Slags tyk Kartoffelsuppe med nogle tvivlsomme Kjødstumper i. Jeg tvang mig til at spise, men tænkte med Gru, om vi monstro fik saa daarlig Mad hver Dag . . .

Efter Bordet kom vi strax ind i Skolestuen, og Undervisningen vedvarede saa uafbrudt til Kl. 5.

Det eneste mærkelige, der tildrog sig om Eftermiddagen, var noget, der hændte min ny Bekjendt ude fra Verandaen. Den Klasse, hvortil hun hørte, blev undervist af Lærerinden med det bistre Ansigt. Helene Burns (saadan hørte jeg, min ny Bekjendt hed) havde fra først været Nr. 2 i Klassen, men var saa blevet flyttet ned paa Grund af Uopmærksomhed eller hvad det var. Og nu blev Lærerinden ved at forfølge hende; hvert Øjeblik hed det: »Burns! hvordan er det, du staar paa dine Ben? sæt Fødderne udad!« eller »Hvad staar du nu og gaber efter, Burns? op med Hovedet, . . . se paa mig!« . . . osv. osv. Under Overhøringen viste det sig, at Burns var den, som kunde sine Ting bedst; hver Gang de andre Elever ikke kunde svare paa et Spørgsmaal, havde hun det rigtige Svar paa rede Haand. Jeg ventede, at hun ovenpaa alle de mange Skjænd, hun havde faaet, skulde blive rost for sin Flid, men i Stedet for bruste Lærerinden pludselig op: »Din infame Gris! nu har du jo ikke rensset dine Negle!«. Derefter gav hun en Ordre, som jeg ikke kunde høre. Burns forlod imidlertid Værelset og kom et Øjeblik efter ind igjen med et Ris i Haanden. Med et ærbødigt Knix leverede hun Riset til Lærerinden, knappede saa af sig selv de øverste Knapper op i sin Kjole, og modtog, uden at kny, en halv Snes ordenlige Rap af Riset paa sin blottede Hals. Jeg var uvilkaarlig holdt op at sy, hver Nerve i mig dirrede af Raseri over den forsmædelige og uretfærdige Straf, som tildeltes min Kammerat. Men i Helene Burns stilfærdige og tankefulde Ansigt fortrak sig ikke en Mine. Lærerinden kaldte hende et forstokket Utyske, som ingen

Ting bed paa, og befalede hende at bringe Riset ud og saa komme ind og stille sig hen i Skammekrogen. Helene lystrede. Da hun kom ind igjen, saa' jeg, at hun puttede sit Lommetørklæde ned i Lommen, og at der var Spor af Taarer paa hendes blege Kinder. Men hun gik rolig og alvorlig hen i Skammekrogen, og der var stadig i hendes Blik et drømmende, tankefuldt Udtryk, som om hun slet ikke ænsede sine Omgivelser, men søgte ind i sig selv og var optagen af Erindringer og Overvejelser. Et underlig Pigebarn! Og hun kunde dog kun være en tretten Aar gammel.

Da Klokken var 5, fik vi en lille bitte Kop Kaffe og en halv Rundtenom. Saa havde vi en halv Times Frihed, og derpaa fulgte igjen Lektielæsning, en Rundtenom Havrebrød samt et Glas Vand, Aftenbøn og Sovetid. Saaledes gik den første Dag, og saaledes gik mange følgende Dage i mit ny Hjem.

Det første Fjerdingaar, jeg tilbragte paa Opdragelsesanstalten, forekom mig fortvivlet langt og tungt. Jeg maatte kæmpe haardt for at vænne mig til hele Livet der og for at faa Bugt med de mange svære Lektier. Dertil kom, at jeg — som alle de andre, navnlig da alle de yngre — led baade Kulde og Sult. Da vi fik saa knapt med Mad, havde de største Elever vænnet sig til at berøve os smaa Halvdelen af vore Portioner; og da vi var saa usselt klædte og alligevel skulde ud hver Dag i det strenge Vintervejr og Vinterføre, fik i al Fald en Del af os (og deriblandt jeg) Frost i baade Hænder og Fødder. Søndagene var især skrækkelige: saa maatte vi gaa den halve Mils Vej til Brocklehurst Kirke, hvor vi

skulde overvære baade Froprædiken og Aftensang. Vi var halv døde af Kulde, naar vi kom derhen, fik ikke andet at spise hele Dagen end lidt koldt Kjød og Brød, og maatte saa vende hjem ad en bakket, tilsneet Vej, hvor den skarpe Nordenvind næsten flaaede Huden af vore Ansigter. Havde Frøken Temple ikke været med, som altid gav os et godt Exempel og opmuntrede os venlig, tror jeg, vi ikke havde holdt det ud! Og naar vi saa omsider kom hjem og vilde hen til Kaminen og varme os, blev Pladsen nærmest den altid indtaget af en dobbelt Række af de største Elever; vi smaa fik kun Lov at varme os paa Afstand! . . .

Endnu har jeg ikke omtalt Hr. Brocklehurst's Besøg. Til min store Glæde viste han sig ikke paa Anstalten de tre første Uger, jeg var der. Men saa en Eftermiddag, bedst som jeg sad og tumlede med et svært Divisions-Stykke paa min Tavle, kom jeg tilfældigvis til at se ud ad Vinduet: og i det samme passerede forbi udenfor det en høj, sort, knoklet Skikkelse, — det uhyggelige Menneske, for hvem min Tante havde bagvasket mig, og som havde lovet, at han skulde nok underrette Lærerinderne om, hvad jeg var for et vanartig Barn! To Minuter efter rejste hele Skolen, ogsaa Lærerinderne, sig pludselig som paa Kommando, lange slæbende Skridt lød hen over Gulvet, og ved Siden af Frk. Temples Stol stod Hr. Brocklehurst, i lang sort Frakke knappet helt op i Halsen og endnu stivere og koldere og strængere end første Gang, jeg saa' ham.

Jeg sad i en dødelig Angst. Men i al Fald hans første Bemærkninger angik da ikke mig; han talte om noget Traad, han havde kjøbt til Skolen, om Stoppenaale, hvoraf Eleverne ikke maatte faa mer end én ad Gangen, og om

nogle Strømper, som ikke var stoppet omhyggelig nok. »Ja og saa sagde Oldfruen ogsaa til mig,« fortsatte han, »at der var flere af Eleverne, som havde faaet to rene Kraver i én Uge. Det gaar ikke an! i Følge Reglementet maa de kun faa én «

Frk. Temple forklarede, at et Par af Eleverne havde været bedt i Selskab, og at hun i den Anledning havde tilladt dem at tage ren Krave paa . . . Hr. Brocklehurst nikkede: »Ja, lad det saa passere for denne ene Gang,« sagde han, »men det maa ikke hænde oftere. Saa er der imidlertid én Ting til, som har forbavset mig, — paa Husholderskens Regning finder jeg, at der to Gange i de sidste fjorten Dage er blevet uddelt en Gang extra Brød og Ost til Eleverne. Det strider fuldstændig mod Reglementet, saa jeg forstaar ikke, hvem der kan have indført den Uskik . . . «

»Skylden er min!« svarede Frk. Temple. »Frokosten var de to Dage uspiselig, saa jeg syntes ikke, jeg kunde forsvare at lade Eleverne . . . «

»Undskyld, Frøken!« faldt Hr. Brocklehurst ind, »men jeg beder Dem erindre, at jeg ikke ønsker Børnene vænnet til Yppighed og Fraadseri, men til Taalmod og Selvfornægtelse. Skulde det ogsaa hænde, at deres Appetit en Dag blev mindre tilfredsstillet, saa formener jeg, at dette Savn bør benyttes til aandelig Opbyggelse for dem, men ikke afhjælpes ved, at man kræser op for dem. En klog Lærerinde vilde deraf have taget Anledning til at henvise til de første kristnes Trængsler eller til Vorherre Jesu Kristi ophøjede og trøstefulde Ord: »Salige ere I, naar I hungre og tørste for min Skyld!« Forstaar De, Frøken: naar De i Stedet for den svedne Vælling giver Børnene Brød og Ost, saa nærer De vel deres syn-

dige Legemer; men De saa at sige udsulter deres udødelige Sjæle!«

Hr. Brocklehurst tav, som overvældet af Sindsbevægelse, alt imedens han lod sit Blik glide hen over de forsamlede. Pludselig gav det imidlertid et Sæt i ham, og han kneb Øjnene sammen med et Udtryk af Væmmelse; hvorefter han hidsig spurgte: »Men hvad i Alverden skal det betyde? hvad er det for et Pigebarn der med krøllet Haar? Krøllet Haar over hele Hovedet — den mest infame Verdslighed her, i en kristelig Opdragelsesanstalt?!« — Og han blev ved at pege med sin Stok paa den Elev, hvis Krøller havde vakt hans Forbittrelse.

»Det er Julie Severn,« svarede Frk. Temple, i hvis Ansigt der stadig ikke fortrak sig en Mine. »Hendes Haar er krøllet af Naturen.«

»Af Naturen! af Naturen!« vrængede Hr. Brocklehurst. »Det er ikke Naturbørn, men Naadens Børn, der skal samles i dette Hus . . . Og jeg synes, der er fler af Eleverne, som har Krøller og Bukler! . . . Er De saa god at lade dem vende sig om, saa jeg kan se, . . . vil De lade hele første Klasse rejse sig op og vende Nakken til mig!«

Frk. Temple strøg sig med Lommetørklædet om Munden som for at skjule et Smil; men hun gav Befalingen, der naturligvis strax blev efterkommet. Medens saa Eleverne stod og skar Ansigter, usete af Lærerinderne og Hr. Brocklehurst, mønstrede denne sidste, omhyggelig samtlige Nakker, der var vendt imod ham. Og endelig faldt Dommen: »Jeg skal sende min Barber her over i Morgen, — alle de Fletninger skal væk!«

Frk. Temple lod til at komme med Indvendinger.

Men han afbrød hende igjen: »Behag at erindre, Frøken,« sagde han, »at jeg tjener en Herre, hvis Rige ikke er af denne Verden. Jeg er udsendt for at dræbe Kjødets Lyst og Skrøbelighed hos disse Børn og for at lære dem at glemme Tant og Fjas over det ene fornødne. Hvor megen Tid og hvor mange Tanker ofres der ikke paa saadan en Haarfletning, som . . .«

Han stoppede, da i det samme tre Damer traadte ind i Skolestuen. De to af dem — ganske kjønne unge Damer paa en sexten, sytten Aar — havde graa Kastor-Hatte paa med Strudsfer, under hvilke der bølgede et Virvar af lyse, velfriserede Lokker; den ældste Dame, som havde en kostbar Fløjs Kaabe paa, bræmmet med Hermelin, var udstyret med forlorne franske Krøller. Det var Frøknerne og Fru Brocklehurst, som nu havde tilendebragt deres Inspektion af Lokalerne. De modtoges med stor Ærbødighed af Lærerinderne, til hvem de kom med en hel Del Udsættelser om den Maade, hvorpaa Linnedskabene og Soveværelset blev holdt.

Jeg fik imidlertid ikke Tid til at høre, hvad de sagde. Sagen var, at jeg for om muligt at undgaa Hr. Brocklehursts Opmærksomhed hidtil havde holdt min Tavle op for mig, saa den havde skjult mit Ansigt; men nu gled ved et Uheld Tavlen ud af Haanden paa mig, faldt paa Gulvet med et forfærdelig Rabalder, og gik i to Stykker. Som lamslaet af Rædsel bukkede jeg mig for at samle Stykkerne op: jeg vidste, at nu vilde det forfærdelige komme, — og det kom.

»Hvad var det for en Klodsmajor? formodenlig den ny Elev?« sagde Hr. Brocklehurst . . . »Det er sandt, jeg har et Par Ord at sige om hende! . . . Lad den

Elev, der slog sin Tavle i Stykker, komme frem her paa Gulvet!«

Jeg var ikke Menneske for selv at røre mig; men et Par af mine Kammerater skubbede mig frem, og Frøken Temple førte mig saa helt hen til Stedet, hvor Hr. Brocklehurst stod. »Du skal ikke være bange, Jane Eyre,« hviskede hun til mig, »jeg saa' godt, at du slog ikke din Tavle itu med Vilje.«

Hr. Brocklehurst havde givet et Tegn, hvorefter et Par af Eleverne havde sat en høj Stol midt ud paa Gulvet. Paa den Stol blev jeg sat op, — af hvem aner jeg ikke; jeg véd kun, at mit Ansigt nu var i lige Linie med Hr. Brocklehursts Næse, og at han stod saa meget som en god Alen fra mig . . . Han rømmede sig og sagde: »Mine Damer (det var hans Frue og Døtre, han talte til), Frk. Temple, Lærerinder og Elever! tør jeg bede Dem se paa dette Barn her!«

Naturligvis stirrede alle paa mig. Deres Blik for-
melig sved mig i Ansigtet.

»De ser«, fortsatte Hr. Brocklehurst, »at Gud har i sin uransalige Naade skjænket hende samme Slags Skabning som alle andre; ingen Vanskabthed betegner hende som Djævlens lydige Redskab. Og dog — (han gjorde en Pavse, hvorunder han formodentlig saa' sig majestætisk om i Salen) — dog, mine kjære Tilhørere, skylder jeg at sige eder, at dette Barn, i Stedet for at være et af Gud Herrens Lam, er en frafalden, en udstødt, en Fjende af det hellige Samfund. Tag ikke Exempel efter hende, I andre Børn! men hvis det er nødvendigt, saa sky hendes Selskab og stæng hende ude fra eders Lege og Samtaler! Lærerinderne paaminder jeg om, at de maa vogte nøje paa hendes Ord og Foretagender, og at de maa revse

hendes Krop, for at se at frelse hendes Sjæl, — om overhoved Frelse her skulde være mulig. Thi, mine elskelige Tilhørere, dette Barn, skjønt født i et kristent Samfund, er værre end Hedningene, som gjøre af Naturen Lovens Gjæringer — dette Barn er en Hyklerske, en Løgnerske. (Fru og Frøknerne Brocklehurst fik deres Lommetørklæder frem og holdt dem op for Øjnene.) Det erfo'r jeg af hendes fromme og ædle Velgjørerske, hvis Velgjæringer hun har belønnet med ond Utaknemlighed, og som nu har maattet fjerne hende fra sit Hus, for at hun ikke skulde forarge hendes egne smaa. Hun har skikket hende hid, som Jøderne skikkede deres spedalske at tvættes i Bethesda-Dammens hellige Vande, — derfor paaminder jeg eder alle: bærer Omsorg for, at hun bliver tvættet!«

Med denne ophøjede Slutningsbemærkning brød Hr. Brocklehurst af og marscherede, fulgt af sine Damer og under hele Skolens ærbødige Hilsen, ud af Salen. Da han kom hen i Døren, vendte han sig om og befalede:

»Lad det Barn blive staaende paa Stolen en halv Time til! Og Resten af Dagen ønsker jeg, at alle afholder sig fra at tale til hende.«

Aa! som jeg led af Skam og Sorg og Forbitrelse, medens jeg stod dér, udsat for Spot og Spe! Min Strube snøredes sammen, Vejret var ved at gaa fra mig. Men saa i det samme gik en af mine Kammerater forbi mig og saa' op paa mig. Hvor det var straalende og ømt, det Blik, hun sendte mig! hvor det løftede mig og gjorde mig stærk! Som om en Helt, en Martyr var gaaet forbi en ussel Slave og havde overført paa Slaven noget af sit underfulde Mod! Uvilkaarlig rettede jeg mig og trængte Taarerne tilbage. Helene Burns — ti det var hende, der var gaaet forbi — spurgte en af Lærerinderne om noget,

fik en skarp Irettesættelse for sit Spørgsmaal og vendte tilbage til sin Plads. Da hun anden Gang passerede forbi mig, smilte hun. Nej, saadant et Smil! jeg glemmer det aldrig! Det var, som et Solglimt gled hen over hendes blege Ansigt, og det livnede op inden i mig, som om en Lysets Engel var svævet mig forbi.

Men da Timen var ude og alle Eleverne havde forladt Skolestuen, svigtede Modet mig. Jeg listede hen og gjemte mig i en Krog og græd, som om jeg skulde græde Øjnene ud af Hovedet. Alt syntes mig forbi, mit Liv forekom mig uigjenkaldelig forspildt. Jeg havde hidtil været flittig og omgængelig, var netop blevet Nr. 1 i min Klasse, havde vundet mine Lærerinders Velvilje og mine Kammeraters Venskab. Og nu, tænkte jeg, laa jeg som traadt i Støvet og vilde aldrig . . . aldrig kunne rejse mig! »Aa, gid jeg var død! gid jeg var død!« hulkede jeg.

Saa lød der en sagte Støj, og jeg fo'r sammen. En kom gaaende ned gennem den lange, halvmørke Skolestue, hvor kun Ilden fra Kaminen bredte et svagt Lys. Det var igjen Helene Burns. Hun bragte mig Kaffe og Brød; og da jeg næsten vrippent skød det fra mig, satte hun sig stille ned ved Siden af mig paa Gulvet, lagde Armene om sine Knæ og støttede Panden mod Knæene. Saadan sad vi længe.

»Helene!« spurgte jeg endelig, »hvorfor vil du sidde her inde hos mig? I har jo hørt, hvad jeg er for en ondskabsfuld og styg en.«

»Fordi Hr. Brocklehurst siger noget, er det ikke sikkert, at det er sandt!« svarede hun. »Han er slet ikke afholdt, saa hvis de andre bare turde, var der mange, som vilde vise dig, at det gjør dem ondt for dig. Bliv

du blot ved at opføre dig, som du har begyndt, saa skal du se, at de vil alle komme til at holde meget mere af dig, end de har før gjort, og det fordi Hr. Brocklehurst saadan vilde tvinge dem til ikke at synes om dig . . . Du véd jo ogsaa nok, Jane, at man er aldrig venneløs og forladt, saa længe man blot selv har en god Samvittighed.«

Hun talte længe og saa underlig beroligende til mig ; og i den Ro, hun gav mig, var der tillige noget vemodigt, noget, som drog mine Tanker bort fra mig selv og fra hvad jeg nylig havde lidt. Jeg skal ikke kunne sige, hvori det laa ; men jeg husker, at da hun en Gang tav et Øjeblik og blev lidt stakaandet og kom til at hoste, slyngede jeg uvilkaarlig Armen om hendes Hals og pressede mig op til hende. Hun tog mig om Livet, og vi sad igjen tavse og stille.

Saa kom nok én ind i Skolestuen. Blæsten udenfor havde just faaet Skyerne fejtet bort for en Stund, Maanen skinnede lige ind til os ; og i dens Lys saa' vi Frk. Temple komme gaaende hen over Gulvet. — »Naa, sidder du her, Jane Eyre?« sagde hun. »Følg med op paa mit Værelse, jeg vil tale med dig . . . Og siden Helene Burns er hos dig, er det bedst, hun følger med.«

Vi fulgte med hende ned ad et Par Gange og ind paa hendes Værelse, hvor Ilden flammede lystig i Kaminen. Hun lod Helene sætte sig i en lav Lænestol, satte sig selv i en anden og drog saa mig hen til sig. — »Naa,« spurgte hun, »har du saa faaet grædt din Sorg ud?«

Jeg mumlede noget om, at den gik aldrig over. Hun svarede: »Snik Snak, Jane! Du véd jo — eller ogsaa skal jeg fortælle dig det, — at naar man bliver anklaget,

har man altid Ret til at forsvare sig. Betro mig nu, hvad du har paa Hjærte; men sig heller for lidt end for meget, jeg mener: Du maa ikke overdrive!»

Jeg fortalte hende da, hvad jeg kunde huske, om den sørgelige Barndom, jeg havde haft. Den stærke Sindsbevægelse, jeg nylig havde gennemgaaet, havde ligesom mattet mig; og desuden havde Helene med sine blide Paamindelser dæmpet, hvad der var i mit Sind af Bitterhed og Hævnngjerrighed. Min Tale blev derfor baade stilfærdigere og troværdigere, end den maaske ellers vilde være blevet, og jeg kunde føle paa mig selv, at Frk. Temple fæstede Lid til den. Da jeg endelig tav, sad hun et Øjeblik og saa' paa mig og sagde saa: »Jeg kjender lidt til den Apotheker Lloyd, som du siger har set til dig hjemme hos din Tante. Nu skal jeg skrive til ham, og hvis han giver dig et godt Vidnesbyrd, skal du i hele Skolens Paahør faa Oprejsning for, hvad du har lidt i Dag. Hos mig, mit Barn, har du allerede faaet Oprejsning«, tilføjede hun og kysede mig.

Saa vendte hun sig om til Helene Burns og spurgte: »Hvordan har du det i Aften, Helene? har du hostet meget i Dag?»

»Nej ikke videre, Frøken.«

»Gjør det ondt i Brystet?»

»Ja, lidt.«

Frk. Temple rejste sig og gik hen og følte hendes Puls. Da hun kom tilbage og satte sig i sin Stol, sukede hun sagte og sad en Stund i dybe Tanker. Men saa paa éngang næsten sprang hun op og sagde livlig: »Naa, jeg glemmer jo rent, at I er paa Besøg hos mig i Aften! Nu maa jeg da se at traktere jer.«

Og hun ringede paa Pigen og befalede hende at

bringe hendes The ind og tre Par Kopper. Og vi fik The — aldrig i mit Liv har en Kop The smagt mig saa dejlig! — og et lille Stykke tyndt Smørrebrød af Anstaltens samt et stort Stykke af en Søsterkage, som Frk. Temple havde liggende i en Skuffe. Og da vi saa havde spist, sad vi igjen henne ved Kaminen, og Frk. Temple og Helene talte om og fortalte af alle de mange Bøger, de havde læst, — aa! tænkte jeg ved mig selv, hvem der dog engang kunde blive saa klog og god som de to!

Saadan sad vi, til Klokkeren ringede og vi skulde i Seng. Saa omfavnede og kyssede Frk. Temple os begge og sagde: »Gud velsigne jer, Børn!« Men Helene trykkede hun længst ind til sig; og da jeg vendte mig om i Døren og nejede, saa' jeg, at hun fulgte Helene med Blikket og at hun havde Taarer i Øjnene . . .

En Uges Tid efter kom der Svar fra Hr. Lloyd, og Følgen var, at Frk. Temple kaldte hele Skolen sammen og sagde, at den Beskyldning, som var blevet gjort mod Jane Eyre, havde vist sig at være ganske ugrundet. Derpaa kyssede alle Lærerinderne mig, og den ene efter den anden af mine Kammerater kom hen og gav mig Haanden. Fra det Øjeblik var det, som om baade mine Evner og min Viljes Kraft voxede. Jeg gjorde hurtige Fremskridt, blev flyttet op i en højere Klasse og kom til at lære flere Fag. Omtrent samtidig begyndte ogsaa alle Pinagtighederne, der hidtil havde været forbundet med Opholdet paa Anstalten, at fortage sig eller helt at forsvinde. Meget hjalp Foraaret, som klædte Træerne omkring os med dejlig Løv og fyldte vor Have med Masser af Blomster. Men mest hjalp en slem Gjæst, der kom i Følge med Foraaret, nemlig en hærgende Tyfus-Epidemi.

Ved Sult og ved Forkølelser, som ikke var blevet

taget i Tide, var Broderparten af Eleverne i »de forældreløses Fristed« blevet gjort særlig modtagelige for Smitte; 45 af de 80 laa syge paa én Gang. Under disse Forhold brast Reglementets Jernbaand af sig selv, og de af os, som ikke var angrebne, kunde næsten gjøre og lade, som de vilde. Da vi ikke kunde sendes bort, fordi vi intet Hjem havde at ty til, forlangte Lægen, at vi i det mindste saa meget som mulig skulde være i fri Luft. Vi nød endog de fleste af vore Maaltider ovre i den nærliggende Skov, — og nu blev der aldrig mere sparet paa Maden! Jeg for min Part var i denne Tid mest sammen med Mary Anne Wilson, en opvakt ung Pige som kjendte langt mer til Verden, end jeg gjorde, og som kunde fortælle mig om mangt og meget. Vi havde udkaaret til vor Yndlingsplads en stor Sten, som laa tør midt ude i en lille Skovbæks Leje, og som vi barbenede vadede ud til. Paa den sad vi Timer i Træk og passiarede og morede os fortræffelig . . . Helene, som var og blev min dyrebareste Veninde, kunde jeg ikke være sammen med. Hun laa syg og var for en fjorten Dags Tid siden blevet flyttet bort fra det Værelse, hvor vi andre laa. Men jeg vidste, at hun havde ikke faaet Tyfus; hun havde »Tæring«, blev der sagt — og ved »Tæring« forstod jeg den Gang, i min Uvidenhed, et fredeligt Ildebefindende, som Tid og Pleje nok vilde hæve. I den Tro var jeg blevet bestyrket ved, at jeg et Par Gange havde set hende sidde, indsvøbt i mange Shavlør, ved Siden af Frk. Temple ude i den solvarme Have. Det havde imidlertid altid været paa Tider, hvor jeg ikke kunde komme ud til hende.

Saa, en Aften i Juni, kom Mary Anne og jeg sent hjem fra Skoven. Det var Fuldmaane, og vi saa', at Doktorens Hest stod uden for Havelaagen. Mary Anne

sagde, at der maatte vist være en blevet meget syg, siden man havde hentet Doktor saa sent. Dermed gik hun ind, hvorimod jeg blev lidt længer ude, fordi jeg først vilde have plantet i min private Have nogle Skovblomster med Rod, som jeg havde taget med hjem, og fordi jeg saa bag efter faldt ligesom i Staver over den milde, stille Aften med den stærke Duft fra Havens Blomster og med det blanke, fredelige Maanelys. Saa paa én Gang slog den Tanke mig, hvor det dog maatte være sørgeligt at ligge syg og at kaldes bort fra den dejlige Verden for at vandre — ja! hvor hen? Og for første Gang i mit Liv anstrængte jeg mig for at forstaa, hvad jeg havde hørt og læst om Himmel og Helvede, jeg søgte rundt omkring mig og fandt intet andet fast Punkt end det nærværende Øjeblik: bag ved og foran det mødte jeg kun uformelige Skyer, et øde og uudgrundelig Dyb . . .

Døren gik op, en af Sygeplejerskerne fulgte Doktoren ud og kaldte med det samme mig ind. Jeg spurgte hende, om Doktoren havde været der for at se til Helene; hun nikkede og svarede, at hende kom vi nok ikke til at beholde ret længe. Hvis jeg havde hørt det Svar blot nogle faa Timer i Forvejen, vilde jeg have forstaaet det som, at Helene skulde flyttes et andet Sted hen. Men nu begreb jeg øjeblikkelig, at hun skulde dø, og jeg fyldtes paa én Gang af usigelig Sorg og Angst — og af en brændende Længsel efter at faa hende at se . . . Sygeplejersken fortalte, at Helene laa inde paa Frk. Temples Værelse; men hun tilføjede, at der kunde vist ingen faa Lov at komme ind at se til hende.

Frk. Miller kaldte just nu Eleverne sammen, — vi skulde i Seng. Men jeg laa og kunde ikke sove. Tilsidst — Klokken var vist over 11 — stod jeg op, kastede min

Kjole om mig og listede mig ud af Sovesalen og ned gjennem Gangene. Jeg maatte se Helene og sige hende Farvel, før hun døde! Maanen, der skinnede ind gjennem Gangvinduerne, viste mig Vej: omsider stod jeg udenfor Frk. Temples Værelse. Døren var lukket op paa Klem, formodentlig for at skaffe frisk Luft; et Lys med en lang Tande stod og brændte døsigt paa Bordet; en Vaagekone sad og sov i en Lænestol. Frk. Temple var der ikke, hun var rimeligvis blevet hentet ind til en anden Patient. Tæt op til hendes Seng stod en mindre, og i den laa Helene.

Jeg havde listet mig hen til hende og kaldte sagte: »Helene! sover du?« . . . Sandt at sige havde jeg ikke turdet se paa hende endnu: jeg var angst for, at hun allerede skulde være død.

»Nej er det dig, Jane?« spurgte hun med sin vante milde Stemme og saa' op paa mig.

Hun var meget mager og bleg; men Udtrykket i hendes Ansigt var tankefuldt og blidt som altid. Jeg bøjede mig ned, tog om hendes Haand og kysede hende paa Panden. Haanden og Panden var kolde, meget kolde.

»Vilde du sige Farvel til mig?« spurgte hun; »ja jeg bliver her nok ikke længe.«

»Skal du rejse herfra, Helene? Skal du hjem?«

»Ja, hjem — til mit sidste, evige Hjem!«

»Nej! Nej, Helene!« . . . Jeg kunde ikke sige mere for Graad.

Hun fik et stærkt Hosteanfald, som dog ikke vækkede Vaagekonen. Efter at det var overstaaet, laa hun hen et Øjeblik, og hviskede saa: »Du er jo barbenet, Jane! Læg dig hos mig, her under Tæppet!«

Jeg gjorde, som hun sagde, og hun lagde sin Arm hen over min Hals. Saa, efter en lang Pavse, hviskede hun igjen: »Nu er jeg lykkelig, Jane, og du skal ikke være bedrøvet, fordi jeg dør. Vi maa alle dø en Gang; og jeg lider ikke, og ingen vil savne mig længe . . . Jeg duede heller ikke til at komme gennem Verden; det vilde jeg ikke haft Kræfter nok til.«

»Men hvor gaar du hen nu, Helene? hvor tror du?«

»Jeg tror, fuldt og fast, at jeg gaar til min Gud. Han er min Fader, han vil ikke slippe mig!«

Mange Spørgsmaal stormede ind paa mig, men jeg fandt ikke Ord til dem, eller de traadte ikke tydelig frem for mig, fordi mine Tanker og Længsler i dette Øjeblik dog kun drejede sig om Helene. Aldrig havde hun været mig saa dyrebar som nu, — hun maatte ikke forlade mig, jeg maatte holde paa hende, syntes jeg, for at faa hende til at blive . . . Saa sagde hun igjen, mildt og sagte:

»Nu har jeg det godt. Jeg er blot lidt træt, — jeg tror, jeg kan sove lidt . . . Men du skal blive hos mig, Jane, hører du! . . . Fryser du ikke?«

»Nej.«

»Saa Godnat, Jane!«

»Godnat, Helene!«

Hun kyssede mig, — og en Stund efter sov vi begge.

Da jeg vaagnede, var det Dag. Vaagekonen havde taget mig paa Armen og bar mig gennem Gangen tilbage til Sovesalen. Ingen skændte paa mig — man havde saa meget andet at tænke paa i de Dage. Og først senere erfo'r jeg, at da Frk. Temple ved Dag gry var kommet ind paa sit Værelse, havde hun fundet mig

liggende med Hovedet lænet op til Helenes Skulder og med Armen om hendes Hals. Jeg sov, Helene — var død.

Hendes Grav er paa Brocklehurst Kirkegaard. En lille Marmorsten bærer hendes Navn og saa det ene Ord »Resurgam« (Jeg skal opstaa).

Og lad mig saa gaa hurtig hen over et Tidsrum af næsten otte Aar, fra hvilket jeg ikke har noget af Betydning at meddele.

Den Tyfus-Epidemi, som havde hærget Anstalten, bevirkede store Forandringer. Der blev anstillet Undersøgelser, Offentligheden fik Ting at vide, som forekom den oprørende, og nu blev der opført ny Bygninger, Reglementet blev gjort om, Eleverne fik bedre Kost og bedre Paaklædning, kort sagt vore Vilkaar forbedredes i høj Grad. Man kunde vel ikke helt fjerne Hr. Brocklehurst, men han kom til at dele sin Magt med en Kommité af rettænkende og varmtfølede Mænd. Efter at Anstalten saaledes var blevet forvandlet, blev jeg paa den næsten sex Aar til som Elev og sluttelig to Aar som Lærerinde. Jeg førte en ensformig, men virksom og derfor ikke ulykkelig Tilværelse. Flere af de Fag, jeg lærte, kom jeg til at interessere mig levende for, og i dem alle bestræbte jeg mig for at blive ferm og flink. Hvad Fremskridt jeg gjorde, skyldte jeg dog væsentlig Frk. Temple, som havde beholdt Pladsen som Forstanderinde. Og hendes Omgang ikke alene opmuntrede, den ogsaa forædlede mig — ikke mindst efter at hun fra at have været min Lærerinde var blevet min Veninde.

Men nu giftede hun sig — med en fortræffelig Præst ved Navn Nasmyth — og flyttede til et Sted langt borte fra Lowood. Den Dag, hun rejste, var det mig pludselig, som om der blev saa underlig tomt uden om og inden i mig. Jeg havde, syntes jeg, mistet ikke saa meget en Støtte som en Drivkraft, den stadige Drivkraft nemlig, som hendes Exempel gav mig til at være stilfærdig, rolig, fornøjet med lidt. Gamle Drifter og Stemninger dukkede atter op i mig, og der kom over mig en Higen efter Frihed, efter Forandring, efter at slippe bort fra Anstaltens ensformige Trædemølle og ud i det bevægede Liv. Et Hjem, hvortil jeg kunde ty, havde jeg imidlertid ikke. Ikke én Gang i alle disse Aar havde jeg gjæstet min Tantes Hus, saa lidt som jeg havde hørt noget derfra. Dersom jeg altsaa vilde skifte Opholdssted, maatte jeg selv sørge for at skaffe mig et nyt. Efter lang Grublen slog saa den Tanke ned i mig, at jeg skulde avertere om en Lærerindeplads; og ikke saa snart var Planen lagt, før jeg i al Hemmelighed udførte den.

Otte Dage efter holdt jeg i min Haand den eneste Billet, der var indløbet til Aviskontoret som Svar paa mit Avertissement. Den lød saaledes: »Dersom J. E., som i Torsdags averterede i ***-Tidende, raader over de af hende anførte Kundskaber og hun tillige kan fremlægge tilfredsstillende Attester om Karakter og Duelighed, tilbydes der hende en Plads i en Familie, hvor hun kun vil faa en lille Pige paa knap ti Aar at undervise, og hvor Honoraret er tredive Pund (540 Kr.) om Aaret. Navn og Adresse bedes opgivet og Attesterne sendte til Fru Fairfax, Thornfield pr. Millcote i Grevskabet ***.«

Haandskriften var gammeldags og lidt usikker; den tydede paa, at Brevskriverinden maatte være en ældre

Dame ... Millcote laa en Snes Mil nærmere ved London end det Sted, hvor jeg nu boede; det var en stor og formodentlig travl Fabriksby ved Floden A. . . . Alt dette tiltalte mig i høj Grad.

Saa gik der nogen Tid med at ansøge hos Anstaltens Direktion om de ønskede Attester. Man forhørte sig hos min Tante, Fru Reed, om, hvorvidt hun havde noget imod, at jeg tog Plads som Lærerinde, og hun svarede tilbage, at jeg kunde gjøre, som jeg havde Lyst, hun havde for længe siden holdt op at bekymre sig om mine Anliggender. Efter at det Svar var indløbet, fik jeg de begjærede Attester, de blev sendt til Fru Fairfax, og denne meddelte mig omgaaende, at hun var tilfreds med anbefalingerne, og at hun ventede mig otte Dage fra Dato. Saa fik jeg travlt med at gjøre alt i Orden, og da endelig Afrejsens Dag kom, pakkede jeg min beskedne Garderobe i den selvsamme Kuffert, som for otte Aar siden havde fulgt mig til Optragelsesanstalten.

Kufferten stod pakket, min sorte Kaabe, Hat, Handsker og Muffe var lagt frem, og jeg sad urolig og ventede paa, at mit Tøj skulde afsted. Saa kom en Pige ind og sagde, at der var én nede, som vilde tale med mig.

Jeg tænkte, det var Manden, der skulde hente Kufferten, og skyndte mig ned i Køkkenet, hvor jeg ventede at træffe ham. Døren til Anstaltens Venteværelse stod halvt aaben. Ligesom jeg var kommet forbi den, hørte jeg en Stemme inde i Venteværelset udbrøde: »Der er hun jo! Ja jeg skulde saamæn nok kunne kjenne hende igjen mellem tusende andre.« Og en ung, sorthaaret, mørkøjet, rødmusset Kone, klædt, som Tjenestepiger plejer at gaa klædt, kom næsten løbende ud efter mig.

»Naa, hvem er jeg saa?« spurgte hun smilende, da jeg i første Øjeblik stirrede forbavset paa hende. »Jeg skulde da aldrig tro, at De helt har glemt mig, Jane?«

Jeg laa allerede om hendes Hals og kyskede hende atter og atter. »Nej, Bessie! Bessie!« var alt, hvad jeg kunde sige. Hun lo og græd paa én Gang, og saa fulgtes vi ind i Venteværelset, hvor en lille treaars Purk i Bluse og formelige Amager-Buxer stod henne ved Kaminen.

»Det er min Dreng,« forklarede Bessie. »Ja De véd maaske ikke, at jeg er blevet gift med Robert Leaven, De husker nok: Kusken. Det er hele fem Aar siden nu, — vi har ogsaa en lille Pige, som vi har kaldt Jane.«

»Er du da ikke mere hos Fru Reed?«

»Jo, jeg bor i Portnerboligen; den gamle Portner er død.«

Og saa fortalte hun mig løst og fast. Min Kusine Georgine havde sidste Vinter været i London med sin Mama, og dér havde en ung Lord forelsket sig i hende og vilde være løbet bort med hende, da hans Familie ikke viide give dem Lov til at gifte sig. Men de blev stoppet i Farten, og det var nok min anden Kusine, Elise, Skyld i, for hun var misundelig paa Georgine. Nu levede de to Søstre sammen som Hund og Kat og skjændtes, saa lang Dagen var . . . Min Fætter John var blevet vist bort fra Universitetet og skulde nok se at blive Prokurator; men han var saa frygtelig udsvævende af sig, sagde de, — ellers var han blevet meget høj, og der var dem, der syntes, han var kjon . . . Fru Reed endelig var rask og rørig endnu; men Bessie troede ikke, hun i sit stille Sind var rigtig glad, for Hr. John kostede hende saa svært mange Penge.

»Sagde hun, at du skulde tage herud at se til mig?«
spurgte jeg.

»Nej, mæn om hun gjorde! Men jeg har gaaet og længtes efter Dem længe, og da jeg saa hørte, De nu skulde til en anden Kant af Landet, syntes jeg dog, jeg maatte se, hvordan De var kommet til at se ud, inden De fløj helt bort fra os.«

»Jeg er bange for, det har været en Skuffelse for dig at se mig,« sagde jeg leende, eftersom Bessies Blik just ikke forekom mig at vidne om Beundring.

»Naa-aa, det vil jeg ikke sige, Frøken Jane,« lød Svaret. »De ser rigtig net og fin ud, rigtig som en Dame. Og mere havde jeg aldrig ventet mig, for De var jo aldrig kjøn som Barn.«

Jeg lo af Bessies sandhedskjærlige Svar, men følte mig sandt at sige ikke overdreven glad ved det. Naar man er ung, vil man gjerne behage, og Visheden om, at man intet tiltalende Ydre har, stemmer én just ikke henrykt.

»Men jeg tør svare for, at De er bleven ferm! De har vist lært en Masse? Kan De ogsaa spille Klavér?«

Og jeg maatte spille for hende, og jeg maatte vise hende et Maleri, jeg havde lavet og foræret Forstanderinden, og jeg maatte fortælle hende om alt, hvad jeg kunde. Hun blev mer og mere henrykt. »De er blevet en komplet Dame, Frk. Jane!« gjentog hun Gang efter Gang. »Det er det, jeg altid har sagt, at De kom nok frem i Verden, selv om Deres Familie ikke tog sig af Dem. Hvad det ellers var, jeg vilde have spurgt Dem om, . . . har De aldrig hørt fra Deres Faders Familie?«

»Nej, aldrig.«

»Naa ikke? Ja De husker jo nok, at Fruen sagde

altid, at Deres Faders Familie var bare Fattigpak, — og fattig var den kanske ogsaa; men jeg tror ellers, at den var lige saa fin paa det som Reeds. For ser De, en Dag vel for en syv Aar siden kom der en Hr. Eyre og vilde have talt med Dem. Fru Reed sagde saa, at De var her paa Anstalten, og det blev han meget kjed over, for han skulde rejse langt bort, og Skibet, han skulde med, gik nok fra London som i Overmorgen. Naa ja og han saa' ud som en rigtig fin Herre, og jeg tror ganske bestemt, han var en Broder til Deres Fader.«

»Sagde han ikke, hvor han skulde rejse hen, Bessie?«

»Jo, det var til en Ø meget langt borte . . . det var nok et Sted, der kommer saa megen Vin fra . . .«

»Madeira maaske?«

»Rigtig . . . saadan var det, det hed! . . . Naa, men han blev nu for Resten ikke ret mange Minuter paa Gaarden; han og Fruen kom vist op at toppes, for hun kaldte ham bag efter »en rigtig Rævepels af en Kjøbmand« . . . Robert mener, at han maa vist have været Vinhandler.«

»Ja formodentlig,« svarede jeg, »eller maaske han har været paa Kontoret hos en Vinhandler eller Agent for en Vinhandler . . .«

Bessie og jeg passiarede en god Times Tid om gamle Dage, og fulgtes ad næste Morgen tidlig den halve Mils Vej over til Stedet, hvorfra jeg skulde rejse til Thornfield med Diligencen. Der skiltes vi udenfor Kroen. Hun tog tilbage til Fru Reeds Gaard, — jeg satte mig op i Vognen, som førte mig til nye Pligter og et nyt Liv mellem nye og ukjendte Omgivelser.

III. Ankomst til Thornfield.

Jeg maatte vente en god halv Time i Gjæstgiverstedet i Millcote, efter at Diligencen havde brugt sexten Timer om at naa til den By. Endelig kom der saa en Enspændervogn efter mig, og jeg kjørte langsomt ud til mit ny Hjem. Det var Aften; bag mig laa Millcotes Huse med deres talrige Lys som Blink ved Blink. Egnen var langt stærkere bebygget og langt livligere end den, jeg var vant til at færdes i, men den var ikke saa male-risk, ikke saa romantisk. Efter at vi et Par Timers Tid havde aset os hen ad en daarlig Vej, vendte endelig min Kusk sig om paa Bukken og sagde, at nu var vi der strax. Et Øjeblik efter kom vi forbi en Kirke med et lavt, plumpt Taarn, og ovre ved Foden af en Bakke saa' jeg Lys skinne i en lille Landsby eller Flække. Saa stod Kusken af og aabnede et Led, vi kjørte i Skridtgang op gennem en Allé, og havde nu lige for os en stor Bygning, hvor kun et eneste Vindu var oplyst. Vognen holdt foran Døren, en Tjenestepige kom frem i den. Jeg stod af og gik ind.

»Vær saa god at komme denne Vej,« sagde Tjenestepigen og gik foran mig gennem en stor, firkantet Forstue, med høje Døre til alle Sider. Saa viste hun mig ind i et Værelse, hvor der var stærkt Lys fra baade Kaminen og fra de tændte Lys i en Armstage. Mine Øjne havde i Løbet af det sidste Par Timer vænnet sig saadan til Mørket, at jeg i første Øjeblik blev helt blændet; men da jeg blev i Stand til at skjelne de enkelte Gjenstande, saa' jeg, at jeg befandt mig i et hyggelig lille Værelse. Henne ved Kaminen ved den flammende Ild

stod et rundt Bord, og i en højrygget, gammeldags Lænestol ved Siden af det sad en meget proper og pertentlig gammel Dame, iført Enkekappe, sort Silkekjole og et skinnende hvidt Musselins-Forklæde. Hun lignede ganske den Fru Fairfax, jeg havde ventet at finde; hun saa' blot ikke saa statelig ud, som jeg havde forestillet mig hende, og hun lod ogsaa baade venligere og godmodigere. Hun sad og hækledede; ved hendes Fødder laa en stor Kat og sov fredelig.

Den gamle Dame rejste sig og kom hen til mig: »Hvordan har De det, kjære?« spurgte hun. »Det har vist været en kjedsommelig Tur for Dem, John kjører altid saa langsomt. Er De ikke lidt forkommen? Sæt Dem nu her ved Ilden og se at faa varmet Dem.«

»Det er formodentlig Fru Fairfax . . . ?« sagde jeg.

»Ja det er . . . Men Deres Hænder er jo ganske kolde,« udbrød hun og tog geskæftig mit Schavl af og løste Baandene op paa min Hat . . . Aa, Leah, bring os lidt Glühwein ind og lidt Smørrebrød. Her har du Nøglerne til Spisekamret.« — Dermed trak hun et stort, skinnende Nøgleknippe frem og gav det til Pigen.

»Saa! sæt Dem nu tæt hen til Ilden!« fortsatte hun. »De har vel Deres Tøj med, ikke sandt? . . . Nu skal jeg sørge for, at det bliver bragt op paa Deres Værelse.« Og hun skyndte sig ud.

Et Øjeblik efter kom hun ind igjen, ryddede op paa Bordet, saa Leah kunde sætte Bakken fra sig, og bød mig saa selv Mad og Drikke. Jeg blev ganske forlegen over al den Opmærksomhed, som jeg jo slet ikke var vant til, og som her ovenikjøbet vist mig af en, der havde Ret til at befale over mig. Men da Fru Fairfax selv lod til at finde det ganske i sin Orden, at hun saaledes var-

tede mig op, tænkte jeg, det var bedst at lade som Ingenting.

»Faar jeg ikke den Fornøjelse at se Deres Datter i Aften?« spurgte jeg, efter at jeg havde spist og drukket.

»Hvad var det, De sagde, kjære? . . . Jeg er lidt døv, maa De vide!« svarede hun og bøjede sig ned til mig.

Jeg gjentog Spørgsmaalet.

»Naa-aa, De mener den lille Frøken Varens? Nej, hun er ikke min Datter, jeg har ingen Børn.«

Da jeg ikke mente, det var passende at fritte, spurgte jeg foreløbig ikke om, i hvad Forhold hun og den lille Frk. Varens da stod til hinanden.

»De kan tro, jeg er glad over at have faaet Dem herud!« sagde den gamle Dame og satte sig i sin Stol lige overfor mig og tog Katten op paa sit Skjød. »Saa er der da altid en, jeg kan passiare lidt med. For Thornfield er jo nok en meget smuk og stor Gaard, — ja den er maaske kommet en Smule i Forfald paa de sidste Aar! — men selv om man bor nok saa godt, er det dog saa trist at være ene, især om Vinteren. Leah er en flink Pige, og John og hans Kone kan være meget skikkelige Folk; men det er og bliver Tyende, saa vil man holde en Smule paa Respekten, kan man da ikke omgaas dem som Ligemænd. Sidste Vinter (aa, det var en skrækkelig Vinter! naar det ikke sneede, saa regnede og blæste det!) sidste Vinter kom her saamæn ikke en Sjæl, undtagen Slagteren og Postbudet, lige fra November til Februar. Jeg blev helt melankolsk af at sidde og kukkelure saadan ganske ene Aften efter Aften! Saa har man det dog bedre om Foraaret og Sommeren. Ja og nu til Høsten kom jo lille Adele og hendes Bonne, — saadant et Barn

sætter altid Liv i et Hus! Men jeg er alligevel glad over, at jeg har faaet Dem herud!»

Jeg blev helt rørt over hendes Venlighed og svarede, at jeg haabede, hun maatte finde Behag i mit Selskab.

»Naa men jeg sidder her og snakker!« afbrød hun mig, »og Klokken er strax 12, og De maa jo være træt efter at have været saa længe paa Benene. Nu skal jeg følge Dem op paa Deres Værelse, det støder lige op til mit eget. Ja jeg valgte det, skjønt det kun er lille, hellere end et af de store Værelser, som vender ud mod Alléen. For de er nok kjønnere møbleret, men jeg synes, de ligger saa afsides og er saa skumle, . . . jeg har da aldrig holdt af at ligge i dem!«

Hun tog Armstagen, og vi begav os paa Vej. Først saa' hun efter, om Døren ud mod Alléen var rigtig lukket, og tog Nøglen af; derefter gik vi op ad Trappen. Trinene og Gelænderet var af Egetræ; det høje, gitrede Trappevindue og den lange Gang, som førte ned til Soveværelserne, bragte en nærmest til at tænke paa en Kirke. Luften var kold og klam og gjorde et uhyggelig øde Indtryk, saa jeg blev formelig let om Hjærtet, da jeg kom ind paa mit Værelse og saa', at det var lille og hyggeligt og ganske moderne møbleret.

Efter at Fru Fairfax havde sagt venlig Godnat til mig og jeg havde faaet laaset min Dør af, puslede jeg lidt om i Værelset og søgte at blive det Indtryk kvit, som den mægtige Forstue, den mørke, massive Trappe og den lange, klamme Gang havde efterladt hos mig. Lidt efter lidt fyldtes jeg af en Følelse af Ro og Tilfredshed, som om jeg nu endelig oven paa mange Bekymringer og Anstrængelser var kommet i sikker Havn. Træt, men tryk sov jeg ind og vaagnede først, da det var højlys Dag.

Solen skinnede ind til mig mellem de blaa Sirtses Gardiner og spillede paa de tapetserede Vægge og det tæppebelagte Gulv. Det var rigtignok noget andet end Opdragelsesanstaltens kolde, hvidtede Vægge og bare Gulv! Der kom en Spændstighed, en kjæk Besluttethed over mig, hele mit Væsen gennemstrømmedes af et ubestemt, utydeligt Haab om Lykke. Hurtig stod jeg op og klædte mig paa. Mit Tøj var tarveligt, men jeg var vant til at være proper og net og ønskede — hvorfor vidste jeg ikke selv — at se saa indtagende ud som mulig. Det kunde undertiden pine mig, at jeg var saa lille og saa bleg og havde et saa uregelmæssigt og markeret Ansigt. Naa men jeg fik altsaa min sorte Kjole paa med den hvide Strimmel i Halsen, glattede endnu en Gang mit Haar omhyggelig, lagde alt i Orden paa mit Toilettebord, lukkede mit Vindue op, og gik saa ned.

I Forstuen blev jeg staaende et Øjeblik og saa' paa nogle Billeder, der hang; et af dem forestillede en harniskklædt Mand med et vildt og barsk Ansigt, et andet en Dame med pudret Haar og et Halsbaand af Perler. En Broncelampe hang ned fra Loftet, og der stod et stort Ur, hvis kunstig udskaarne Egetræes Kasse var næsten sort som Ibenholt af Ælde. Alt forekom mig saa fornemt, saa imponerende Forstuedøren, hvis ene Halvdel var af Glas, stod aaben; jeg gik udenfor. Det var en dejlig Oktober Morgen. Solen skinnede paa Markerne, der var grønne endnu, og paa Træerne med deres gule og brunlige Blade. Fra Gaardspladsen, hvor jeg stod, kunde jeg overse Façaden af den graa, store Tre-Etages Bygning med de talrige Tag-Forsiringer. Den tog sig godt ud mod en Baggrund af høje Træer, som var helt fulde af Kragereder. Kragerne var netop fløjet over paa en stor

Eng, som ved et lavt Stengjærde med en Række gamle Tjørnebuske var skilt fra selve Pladsen foran Gaarden. Længere borte rejste sig nogle Bakker, hemmelighedsfulde og ensomme, som bidrog til at paatrykke Gaarden et vist fredeligt Præg. Ved Foden af en af Bakkerne laa en lille Landsby, hvis Tage akkurat tittede frem bag nogle Træer, og nærmere ved skød Sognekirken sit Spir i Vejret.

Bedst som jeg stod og betragtede Omgivelserne og tænkte, at det var dog en umaadelig stor Gaard for saadan en enlig Dame som Fru Fairfax at bebo, viste Fru Fairfax sig i Døren. »Hvad, er De allerede ude at se Dem om?« sagde hun, »De er nok en rigtig Morgenmand, kan jeg mærke! . . . Synes De saa om Thornfield?«

Jeg var gaaet hen til hende (hun rakte mig Haanden og kyssede mig), og jeg svarede, at jeg syntes rigtig godt om Thornfield.

»Ja det er en kjon Gaard,« fortsatte hun. »Men den forfalder altfor meget, hvis Hr. Rochester ikke snart beslutter sig til at bo her eller da i al Fald kommer lidt tiere herud. Saadan en stor Ejendom lider altid, naar Ejeren ikke er der!«

»Hvem er Hr. Rochester?« spurgte jeg.

»Det er jo Ejeren af Thornfield, kjære! . . . Vidste De ikke det?«

Nej, det vidste jeg rigtignok ikke, skjønt Fru Fairfax lod til at betragte det som noget, enhver maatte have paa Fornemmelsen. — »Jeg troede, Thornfield tilhørte Dem!« forklarede jeg.

»Mig, kjære? Nej Gud, hvor vil De hen! Nej jeg er bare Husholderske eller Husbestyrerinde her paa Gaar-

den! Det er ikke for det — jeg er jo paa en Maade i Familje med Hr. Rochester, . . . det vil sige, Hr. Rochesters Moder var en Fairfax og en Kusine til min Mand, — han var Præst i Kirken, De ser derovre, Hay Sognekirke, . . . den hører til Landsbyen ved Foden af Bakken der ovre. Nej men forstaar De, dét Familieskab lægger jeg nu ingen Vægt paa selv! Hr. Rochester er høflig og artig imod mig, — og mere forlanger jeg ikke.«

»Men den lille Pige da, . . . min lille Elev?« spurgte jeg.

»Det er Hr. Rochesters Myndling, — han havde paalagt mig at skaffe en Guvernante til hende. . . . Naa, der kommer hun med sin Bonne, — ja saadan kalder hun Ammen, der er med hende.«

Den lille Adele Varens kom inde fra Haven, fulgt af et Tyende. Hun saa' ud til at være en otte Aar, var meget spinkel, havde et blegt, fint Ansigt og et svært Haar, der hang i Krøller helt ned over Skuldrene.

»God Morgen, Adele,« sagde Fru Fairfax. »Her er den Dame, som skal læse med dig og se at faa en rigtig ferm Pige ud af dig.«

Barnet kom nærmere. »C'est lá ma gouvernante?« spurgte hun sin Bonne og pegede paa mig.

»Mais oui certainement«, svarede Bonnen.

»Hvad! er de Udlændinge?« spurgte jeg bestyrtet, da jeg hørte dem tale Fransk.

»Ja, Ammen er fra Udlandet«, svarede Fru Fairfax, »og Adele er født ovre paa Fastlandet og har nok været der lige til for et halvt Aar siden. I Førstningen hun kom her til, kunde hun ikke et eneste engelsk Ord; nu begynder hun jo at komme lidt efter det, men hun blander saa meget Fransk ind endnu, saa jeg har ondt

ved at forstaa, hvad hun siger. Naa men De kan vel nok komme ud af det med hende?»

Heldigvis havde vi paa Anstalten havt en fransk Dame til Lærerinde, og jeg havde altid gjort mig Umag for at lære Sproget godt. Medens Adele og jeg fulgtes ind til Frokostbordet, gjorde jeg hende nogle Spørgsmaal paa Fransk. Først svarede hun med Enstavelsesord; men da vi havde siddet lidt til Bords og hun havde stirret et Par Minuter paa mig med sine store brune Øjne, begyndte hun pludselig at lade Munden løbe, stadig i sit Modersmaal. Hun fortalte mig om, hvordan Hr. Rochester havde rejst med hende og hendes Bonne over Vandet i et stort Dampskib, og at de saa var kommet til en stor By, hvor der var en forfærdelig Røg, og saa var de kjørt i en Karet op til et stort Hotel; dér havde de boet en Uge, og hun og Sofie (saadan hed Bonnen) havde hver Dag spaseret i en Have, hvor der var en lille Sø med store hvide Fugle i, som fik Brød....

»Kan De virkelig forstaa hende, naar hun taler i saadan en Fart?« udbød Fru Fairfax. »Aa! spørg hende en Gang om hendes Forældre? jeg gad vidst, om hun kan huske noget om dem.«

»Naa og hvor boede du saa, Adele, før Du kom ud at sejle paa det store Dampskib?« spurgte jeg.

»Saa boede jeg hos Mama; men hun er nu for længe siden gaaet ind til Guds Moder. Mama lærte mig at synge og danse og sige Vers frem. Aa, der kom saa mange Herrer og Damer til Mama, og saa dansede jeg for dem eller sad paa Skjødets hos dem og sang. For det var saa morsomt! . . . Skal jeg ogsaa synge for Dem?«

Hun hoppede ned fra Stolen (Frokosten var hun

allerede færdig med), og kom hen og satte sig paa mit Skjød; saa rystede hun Lokkerne tilbage, foldede patetisk sine smaa Hænder, og gav sig, med himmelvendte Øjne, til at synge en Opera-Arie. Den handlede om en forladt Dame, som først har grædt over sin Elskers Troløshed, men derpaa stolt mander sig op og befaler Tærnen at iføre hende en kostelig Dragt og at smykke hende med glimrende Juveler: hun vil træffe sammen den Aften paa et Bal med sin utro Elsker, og ved overgIVEN Lystighed vil hun søge at bringe ham til at tro, at hans Falskhed intet Indtryk har gjort paa hende.

Jeg syntes, det var en underlig Arie at lære et Barn: det forekom mig en slet Spas at gjøre Barnelæber til Tolk for Elskovens og Skinsygens Kvaler. I øvrigt sang Adele med stor Færdighed og Inderlighed. Da hun var færdig med Arien, sprang hun ned fra mit Skjød og sagde: »Nu skal du ogsaa høre mig sige Vers, Frøken!« Og hun stillede sig teatralsk op og deklamerede Lafontaines Fabel »Rotternes S sammensværgelse«, forbavsende korrekt, med saa sikkert Tonefald og saa rigtige Gestus, at hun utvivlsom maatte være blevet omhyggelig dresseret til at fremsige Versene.

»Lærte din Mama dig de Vers?« spurgte jeg.

»Ja, og hun sagde altid saadan: »Qu'avez vous donc? lui dit un de ces rats; parlez!« (Hvad er der i Vejen? spurgte den ene Rotte — frem med det!); og saa sagde hun, at jeg skulde løfte Haanden i Vejret, for at jeg kunde huske, at paa det Sted skulde jeg hæve Stemmen . . . Nu skal jeg danse lidt for Dem.«

»Nej, det kan du altid senere gjøre . . . Men sig mig, . . . da din Mama saa var gaaet ind til Guds Moder, som du siger, hvem boede du saa hos?«

»Saa boede jeg hos Madame Frederik og hendes Mand, men hun var slet ikke i Familie med mig. Hun var vist fattig, for der var ikke halv saa fint hos hende som hos Mama. Og saa spurgte Hr. Rochester mig, om jeg havde Lyst til at rejse til England og bo hos ham altid, og det vilde jeg nok, for jeg havde kjendt ham, før jeg var kommet til at kjende Madame Frederik, og han havde altid været saa rar og foræret mig Stads og Dukker. Men nu er han rejst fra mig igjen, skjønt han sagde, jeg skulde være hos ham altid.«

Da vi havde spist Frokost, gik Adele og jeg ind i Bibliotheket, som Hr. Rochester nok havde bestemt til Skolestue for os. Størsteparten af Bøgerne stod i Bogskabe med Glasdøre for; kun et af Skabene var lukket op, men i det var der ogsaa fuldt op af Lærebøger, Digte, Levnetsskildringer, Rejsebeskrivelser, Romaner osv., meget mer, end jeg havde været vant til at have paa Opdragelsesanstalten. Der stod ogsaa et nyt og udmærket godt Fortepiano i Værelset og et Staffeli og et Par Globus'er. — — Hvad min Elev angaar, da lod hun ikke til at være meget stadig af sig; formodentlig havde man aldrig søgt at vænne hende til regelmæssig Beskæftigelse. Men det kunde vel komme! Jeg indsaa, at det vilde være uklogt at lægge for meget Baand paa hende i Begyndelsen, og da jeg derfor havde talt en Stund med hende, og vi havde læst en lille Smule, lod jeg hende løbe ind til sin Bonne igjen. Selv vilde jeg bruge Tiden før Middag til at tegne et Par Fortegninger til hende.

Da jeg vilde gaa op ad Trappen for at hente min Tegnebog og mine Blyanter, kaldte Fru Fairfax paa mig inde fra et stort Værelse, hvortil Døren stod aaben. —

»Naa, er nu Undervisningen forbi for i Formiddag?« spurgte hun.

Jeg gik ind til hende. Hun var inde i et stort, pragtfuldt Værelse med purpurrøde Gardiner og purpurrødt Betræk paa Møblerne, tyrkisk Gulvtæppe, høje Valnøddetræs Paneler, et rigt ornamenteret Loft; der var kun et Vindue, men det var umaadelig stort og med malede Ruder. — »Nej, hvor det dog er en dejlig Sal!« udbrød jeg. I Virkelighed havde jeg aldrig set noget blot tilnærmelsesvis saa pragtfuldt.

»Aa, ja saamæn, — det er Spisestuen«, svarede Fru Fairfax, som var i Færd med at støve nogle kostbare purpurrøde Vaser af. »Jeg har lukket Vinduet op for at faa en Smule Luft og Sol her ind, der bliver saa klamt og uhyggelig i Værelser, som aldrig benyttes. Inde i Salen er der saa koldt og trist som i et Gravkammer.« Og hun pegede hen paa en hvælvet Døraabning med purpurrøde Portierer, som befandt sig lige overfor Vinduet.

Jeg gik over mod Døraabningen, steg op ad to brede Trappetrin, der var, — og tænkte næsten, at jeg saa' ind i et Fé-Palads. Først kom Salen, bag ved den et Boudoir. I begge var Gulvene belagt med hvide Tæpper, hvori der var indvævet spraglede Blomster; de snehvide Lofter saa' ud som et Virvar af Drueklaser og Ranker; og til alt det hvide for oven og for nedendannede saa karmoisinrøde Divaner og Ottomaner en prægtig Kontrast. Paa den hvide Marmor-Kamins Gesims stod blinkende rubinrøde bøhmiske Glas, og store Spejle, som var anbragt mellem Vinduerne, gjenspejlede hele denne Sammenblanding af Sne og Ild.

»Hvor De dog holder Salene her i en mageløs Orden,

Fru Fairfax!« udbrød jeg. »Ikke Spor af Overtræk paa Møblerne, og saa alligevel ikke et Fnug! Dersom her ikke var saa koldt, maatte man tro, at Lejligheden beboedes til Stadighed.«

»Ja ser De, Frk. Eyre«, svarede hun, »Hr. Rochester har for Skik at komme herud ganske uanmeldt. Og jeg synes, jeg har kunnet mærke, at han bliver gnaven, naar jeg saa vil til at gjøre i Stand, efter at han er kommet; derfor mener jeg, det er bedst, at Lejligheden staar parat til ham altid.«

»Han er maaske meget fordringsfuld af sig?«

»Aa, det vil jeg just ikke sige! Men han har naturligtvis fine Folks Vaner, og dem maa man rette sig efter!«

»Kan De godt lide ham?«

»Jeg har ingen Grund til at klage paa ham, kjære Bønderne her paa Godset anser ham ogsaa for en retsindig og god Herre. For Resten har han jo aldrig været her ret længe ad Gangen.«

»Men hvad Slags Karakter er han?«

»Paa hans Karakter er der vist Ingenting at sige; ja maaske han er en Smule egen af sig. Han har rejst og set meget og er vist en grumme kundskabsrig Mand. Men jeg har aldrig talt synderlig med ham.«

»I hvad Retning er han egen?«

»Ja det skal jeg saamæn ikke saadan kunne sige, det er noget, man mest har paa Fornemmelsen. Man véd aldrig rigtig, hvor man har ham, om han taler i Spøg eller Alvor, og om han er tilfreds eller ej. Men det er ikke for det, — han er en meget behagelig Herre.«

Andet kunde jeg ikke faa ud af hende. Hun hørte nu engang til det Slags Mennesker (og deres Antal er

stort!), som ikke lader til at have Spor af Blik for karakteristiske Egenskaber hos Personer eller Gjenstande, og som selvfølgelig er fuldstændig ude af Stand til at kunne skildre en Karakter. For hende var Hr. Rochester en fornem Herre, en højtstaaende Herremand, — andet vidste hun ikke at sige om ham.

Da hun var blevet færdig med at støve af i Spisestuen, spurgte hun mig, om jeg havde Lyst til at se Huset; og jeg fulgte saa med hende op ad Trapper og ned ad Trapper, stadig beundrende, saa fint og smukt alting var. Navnlig de store Værelser i Husets Façade, som altsaa vendte ud til Alléen, forekom mig fortryllende; og nogle af Værelserne oppe paa anden Sal interesserede mig levende (skjønt de var mørke og lave) ved det gammeltdags Præg, der var udbredt over dem. Alt eftersom Moden skiftede, havde man nemlig flyttet Møblerne fra Stuen og første Sal her op, saa i det sparsomme Lys, der faldt ind gennem de smaa Vinduer, præsenterede sig nu her oppe hundredaars gamle Senge, Egetræs og Valnøddetræs Skabe med besynderlige udskaarne Palmegrene og Keruber i gammeltestamentlig Stil, samt højryggede smalle, ærværdige Stole, hvis halvt bortslidte broderede Sæder skyldtes Hænder, som for over to Menneskealdrer siden var smuldret hen i Støv. Man befandt sig som i et Hjem for det forbigangne, i et Mindernes Tempel; og Stilheden og Halvmørket gjorde disse ubeboede Værelser dobbelt tiltrækkende for mig — om Dagen. Men jeg tror ikke, jeg for aldrig dét vilde have sovet blot en eneste Nat i en af de store klodsede Senge, hvoraf nogle var lukkede med Egetræs Døre, og hvoraf andre havde svære, folderige Omhæng, hvori der var indvirket besynderlige Blomster, besynderlige Fugle og endnu be-

synderligere menneskelige Skikkelser. Hvor uhyggeligt maatte ikke alt dette se ud, naar det blege Maanelys faldt ind paa det!

»Ligger Tjenestefolkene her?« spurgte jeg.

»Nej, de har nogle smaa Værelser, som vender ud til den anden Side. Her ligger ingen . . . Saa hvis der var Spøgelse paa Thornfield, kunde de have det rigtig uforstyrret her.«

»Aa ja Naa saa det spøger ikke her paa Gaarden?«

»Ikke saa vidt jeg véd«, svarede Fru Fairfax og lo.
»Familien Rochesters Medlemmer skal ellers have været nogle voldsomme og balstyrige Naturer; men kanske dét netop er Grunden til, at de nu ligger saa stille i deres Grave«

Saa gik vi videre, op ad en smal Loftstrappe, og fra Loftet ad en endnu smallere Trappe gennem en Lem ud paa Husets Tag. Vi var her i Højde med Krage-rederne, jeg kunde næsten se ind i dem. Hele Omegnen laa bredt ud for mig som et Landkort. Nærmest ved Husets graa Sten-Fod den grønne Græsplæne, saa vidt-strakte Marker, gulnet Skov med en Sti tværs igjennem, Kirken, og længst tilbage de ensomme Banker, — alt ligesom overgydt af Efteraarssolens milde Lys og med en blankblaa Himmel over sig, hvor der kun hist og her hang nogle smaa hvide Fjerskyer Da jeg vendte om og igjen gik ned gennem Lemmen, kunde jeg knap se Trinene paa Trappen, og Loftet forekom mig som en Gravhvælving i Sammenligning med den blaa Himmel og den solbelyste Egn, som mit Blik nylig havde dvælet ved.

Fru Fairfax skulde først have stængt for Lemmen, saa jeg gik i Forvejen ned ad Loftstrappen. Derefter

blev jeg staaende og ventede paa hende i den snævre Gang, som skilte anden Sals Façade- og Bagværelser fra hinanden. Gangen var lav og mørk, med kun et eneste lille Gangvindue i den ene Ende. Paa begge Sider strakte sig en Række smaa, mørke Døre, der allesammen var lukkede.

Bedst som jeg stod og ventede, hørte jeg en besynderlig Lyd. En lo — med en underlig afmaalt, tvungen, uhyggelig Latter. Den holdt op et Øjeblik, men kom saa igjen, . . . blev højere — og slog over i et skingrende Grin, der kastedes tilbage som fra hver en Vraa, medens jeg dog bestemt kunde paapege den Dør, inde bag hvilken der blev leet.

»Fru Fairfax!« raabte jeg op ad Trappen, »hvem er det, der lér saadan?«

»Det er vel en af Folkene,« svarede hun. »Formodentlig Grace Poole. Hun lér tit saadan, — hun sidder og syr heroppe i et af Værelserne. Somme Tider er Leah hos hende, og de to holder gjerne et farligt Styr.«

Igjen lød den underlige stødvise Latter, som saa gik over i en besynderlig Mumlen.

»Grace!« kaldte Fru Fairfax.

Døren nærmest ved mig blev lukket op, og et Fruentimer paa vel en tredive, fyrretyve Aar traadte ud. Det var en firskaaren, plump Skikkelse, rødhaaret og med et hverdagsagtigt, udtryksløst Ansigt. Der var ikke Spor af noget romantisk eller spøgelseagtigt ved hende.

»Jeg vil ikke vide af det Spektakel at sige, Grace!« sagde Fru Fairfax. »Du véd, hvad du har at rette dig efter!«

Grace svarede ikke, men nejede blot og gik saa ind igjen.

»Vi bruger hende til at sy og til at hjælpe Leah,« forklarede Fru Fairfax. »Der kunde jo nok være et og andet at udsætte paa hende, men i det hele besørger hun dog sine Ting meget ordentlig. Naa, men for at tale om noget andet, — hvordan kom De saa ud af det med Deres Elev?«

Vi snakkede saa om Adele, til vi kom neden under. I Forstuen kom Adele selv hoppende os i Møde og raabte: »Mes dames, vous êtes servies!« (Bordet er dækket, mine Damer), og hun tilføjede: »J'ai bien faim, moi!« (Jeg er voldsom sulten).

Middagsmaden stod ganske rigtig og ventede paa os inde paa Fru Fairfax' Værelse.

Den nærmest følgende Tid af mit Ophold paa Thornfield holdt til Punkt og Prikke, hvad Begyndelsen havde lovet. Jeg havde det rolig og hyggelig. Den venlige og stilsfærdige Fru Fairfax var let at omgaas; og min livlige lille Elev, som hurtig glemte sine smaa Nykker og blev lydig og lærvillig, sluttede sig til mig med en maaske ikke synderlig dyb, men dog varm Hengivenhed. Jeg paa min Side vaagede samvittighedsfuld over hendes Ve og Vel og kunde godt lide hende. For saa vidt var alt tilfredsstillende. Men jeg kan ikke nægte, at jeg vedblivende længtes efter større Liv og Røre, efter at lære mange flere og forskellige Mennesker at kjende og fremfor alt efter at træffe sammen med mere udprægede Karakterer. Den rastløse Higen, der nu engang laa i min Natur, lod sig ikke undertrykke; og da Virkeligheden ingen Mættelse bød den, søgte den at mætte sig

i Drømmerier og langvarige Fantasterier, som jeg hengav mig til mangel god Gang, naar jeg var ene. Mennesket kræver nu engang Virksomhed, og skaber sig en Virksomhed i Drømme, naar Livet ikke tilfredsstiller dets Krav. Kvinden er i saa Henseende ikke forskjellig fra Manden, hun trænger til at øve sine Sjælsevner. Det nytter virkelig ikke at henvise hende til, at hun kan jo lave Buddinger og strikke Strømper eller spille Klaver og hækle Pengepunge.

Tit og mange Gange, naar jeg vandrede alene frem og tilbage i Gangen oppe paa første Sal, hørte jeg Grace Pooles uhyggelige Skoggerlatter og besynderlige Mumlen, som havde gjort mig helt angst, første Gang jeg hørte den. Somme Dage kunde hun forholde sig ganske stille, men til andre Tider skingrede hun op, saa det ikke er til at beskrive. Af og til mødte jeg hende, naar hun kom ned fra sit Værelse med en Skaal eller Tallerken eller Bakke i Haanden, som hun skulde bringe ned i Køkkenet; hun vendte hver Gang strax tilbage, i Reglen (ja det er prosaisk, men sandt!) med et vældigt Krus Porter i Haanden. Det Indtryk, hendes underlige Latter havde gjort paa mig, fortog sig mer og mer, jo oftere jeg saa' hende: der var virkelig ikke Spor af noget som helst interessant ved hende. Et Par Gange søgte jeg at indlede en Samtale med hende; men da hun kun svarede med Enstavelsesord, blev jeg omsider kjed af det. — — Hvad endelig de andre Folk paa Gaarden angik, nemlig John og hans Kone, Leah samt Adeles franske Bonne Sofie, saa var de meget skikkelige, men ganske hverdagsagtige Mennesker. Med Sofie talte jeg Fransk og søgte at faa noget at vide af hende om hendes Fædreland; hun lod imidlertid ikke til at have megen Forstand

paa at beskrive eller fortælle, og jeg blev snarere dummere af hendes Svar, end jeg havde været, før jeg spurgte.

Sammen med disse Mennesker henlevede og hen-drømte jeg Oktober, November og December Maaned.

IV. Hr. Rochester.

En Eftermiddag i Januar Maaned havde jeg paataget mig at bringe et Brev fra Fru Fairfax over paa Brevsamlingsstedet i Hay. Adele havde bedt sig fri den Eftermiddag; Vejret var smukt, og jeg trængte til at gaa en Tur. Der var ganske stille omkring mig. Intet Kreatur græssede paa Markerne, som bredte sig paa begge Sider; og Spurvene, som sad i den Hæk af Tjørn og Nøddebuske, der strakte sig paa min højre Haand, lignede næsten visne Blade, som ikke var faldet af endnu. Da jeg var kommet en god Fjerdingsvej bort fra Gaarden og midt op paa en Banke, satte jeg mig ned paa Gjærdet, som just her var gjennemskaaret, saa man kunde kjøre med Vogne tværs over Stien og ind paa Marken. Det frøs stærkt. Vandet fra en lille Bæk maatte for nogle Dage siden, da vi havde faaet pludselig Tøvejr, være skyllet ind over Stien; thi denne var nu paa en temmelig lang Strækning forvandlet til en Isflade. Jeg havde imidlertid svøbt mig godt ind i min Kaabe og stukket Hænderne ind i Muffen, saa jeg intet mærkede til Kulden Maanen var kommet op over Bakkens Top og

blev blankere næsten for hvert Minut. I dens milde Lys skimtede jeg fin, blaalig Røg fra Skorstenene i Hay, som jeg vel endnu kunde have en god Fjerdingsvej over til. Allerede paa denne Afstand fornåm jeg dog som et sagte Ekko af Liv og Virksomhed. Jeg hørte ogsaa dæmpet Rislen af rindende Vand, — formodentlig fra Bække, som løb ned mellem de mange Bakker ovre paa den anden Side af Landsbyen.

Bedst som jeg sad og lyttede til den fjerne og sagte Støj, overdøvedes denne af et skarpt, bestemt Hovslag. En Hest kom utvivlsom hen imod mig; men da Stien gik i Bugter mellem Bakkerne, kunde jeg ikke se den endnu. Jeg var ung og havde Hovedet fuldt af Drømme samt af Erindringer om alle de Anmestue-Æventyr, som Bessie havde proppet mig med, da jeg var lille. Blandt andet havde hun fortalt mig om et Spøgelse, der færdedes paa øde Veje, snart i Skikkelse af en Hest, snart som en stor Hund, og som morede sig med at skræmme ensomme Vandrere. Den Historie kom jeg til at tænke paa, — og strax efter raslede det i Hækken lige ved Siden af mig, og en mægtig, sort og hvid langhaaret Hund kom traskende forbi mig. I Hælene paa den fulgte en stor Hest, . . . men der sad en Rytter paa Hesten. Saa kunde det da ikke være Spøgeri! det maatte være et ganske almindeligt Menneske, der vilde skyde Gjenvej til Millcote. Manden red forbi, jeg rejste mig for at fortsætte min Vej. Men da jeg havde gaaet et Par Skridt, hørte jeg en underlig skrattende Lyd; saa blev der raabt: »For Fanden! kan du ikke staa fast?!« og i det samme lød der et Bras, et Dump. Hest og Rytter var styrtet paa den glatte Is paa Stien; Hunden halsede af alle Kræfter, saa det gjaldede fra Bakkerne rundt om. Uden at be-

tænke mig skyndte jeg mig hen til Stedet, hvor Rytteren just havde faaet slæbt sig bort fra Hesten. Han lod ikke til at være kommet til Skade, men jeg spurgte dog, om han havde slaaet sig, og om jeg ikke kunde være ham til Hjælp.

Først tror jeg nok, han bandede mig. Saa — efter at han havde faaet rejst sig op paa Knæerne og derefter var kommet helt op — tilføjede han: »Flyt Dem! De staar i Vejen for mig!«

Jeg traadte til Side, og han begyndte at hale i Hesten. Den spjættede og sparkede; Hunden blev ved at give Hals. Langt om længe kom dog Hesten paa Benene, og Munden blev lukket paa Hunden med et »Hold Kjæft, Hektor!« Da dét var besørget, bukkede Rytteren sig og følte paa sit ene Ben og sin Fod, som om han ikke var sikker paa, at de var hele endnu. Rimeligvis var der da ogsaa noget i Vejen med dem, for han hinkede hen til Gjærdet, hvorfra jeg nylig havde reist mig, og satte sig.

»Hvis De er kommet til Skade, kunde jeg maaske hente Hjælp enten fra Thornfield eller fra Hay!« tilbød jeg.

»Tak skal De have,« svarede han, »men der er ingenting gaaet i Stykker, jeg har bare faaet klemt Foden lidt!« Saa rejste han sig og vilde til at støtte paa Benet, men opgav det igjen med et arrigt »Av for Pokker!«

Det var lyst nok, til at jeg kunde se ham tydelig. Han var iført en lang Kappe med Pelsværks Krave, var af Mellemhøjde og meget bredskuldret. Ansigtifarven var mørk, Udtrykket barsk; for Øjeblikket saa' han ud til at være hvad man kalder meget gal i Hovedet. Alderen

kunde vel være en femogtredive Aar. Dersom han havde været en smuk ung Mand (jeg havde aldrig set en saadan og nærede en overtroisk Ærefrygt for Ridderlighed og Skjønhed), eller dersom han blot havde smilt og svaret mig venlig, tror jeg nok, jeg af lutter Undseelse var gaaet min Vej. Men overfor hans Barskhed og Uhøflighed følte jeg mig fuldstændig rolig, og da han gjorde en Haandbevægelse, som om han vranten vilde gjenne mig væk, svarede jeg altsaa: »Jeg kan ikke forsvare at gaa fra Dem, før jeg har set, at De kan komme op paa Deres Hest.«

Han saa' paa mig — det tror jeg heller ikke, han havde gjort før — og sagde: »Og jeg synes, De kan ikke forsvare at være ude selv paa denne Tid! . . . Hvor er De fra?»

»Derovre fra«. Jeg pegede over paa Thornfield, som nu i Maaneskinnet aftegnede sig tydelig mod den tilstødende Skovs mørke Baggrund. »Men jeg vil ogsaa gjerne gaa over til Hay for Dem, — jeg skal alligevel der over med et Brev.«

»Er De fra Herregaarden derovre?« spurgte han. »Hvem ejer den Gaard?«

»Det gjør Hr. Rochester.«

»Kjender De noget til ham?«

»Nej, jeg har aldrig set ham.«

»Hum! De hører altsaa ikke til Tyendet? . . . Nej naturlig!« Han mønstrede min tarvelige Paaklædning, men lod ikke til at kunne finde Rede i, hvad Slags Væsen jeg var. »De er maaske . . .?«

»Jeg er Guvernanten paa Gaarden.«

»Ah, naa saaledes! Guvernanten — det glemte jeg!« . . . Og han mønstrede mig igjen. Strax efter rejste

han sig og prøvede atter paa at gaa, men bed sig saa i Læben af Smerte. »Ja jeg vil ikke forlange, at De skal løbe efter Hjælp til mig,« sagde han, »men De kunde maaske selv hjælpe mig en Smule? De har ingen Paraply hos Dem, som jeg kunde støtte mig til? Naa men se saa at faa fat i Tøjlen og træk Hesten herhen! De er vel ikke bange for den?«

Havde jeg været ene med Hesten, vilde jeg ganske sikkert aldrig have turdet gaa hen til den. Men nu forsøgte jeg Gang efter Gang at faa fat i Tøjlen, skjønt jeg ærlig talt var yderst ilde til Mode ved, at Dyret uafbrudt slog med Hovedet og stampede med Forbenene Rytteren saa' til en Stund og brast saa i Latter. »Hm, det lader ikke til, at Bjærget vil komme til Muhammed!« sagde han saa, »der er ikke andet for, end at De maa hjælpe Muhammed hen til Bjærget! Tør jeg bede Dem komme herhen!«

Jeg gik hen til ham.

»Ja undskyld, at den haarde Nødvendighed tvinger mig til at bruge Dem som Krykke!« sagde han. Og han lagde Haanden tungt paa min Skulder og humpede, stadig støttende sig til mig, hen til Hesten. Han kom ogsaa op i Sadlen. Men af den Maade, hvorpaa han bed Tænderne sammen, kunde jeg se, at det maatte gjøre dygtig ondt.

»Hvis De saa vilde tage mig min Pisk,« tilføjede han, »den ligger der henne ved Hækken Tak! Ja skynd De Dem saa bare med Deres Brev over til Hay og se at komme lidt hastig tilbage!«

Dermed gav han Hesten af Sporerne. Den stejlede, slog saa over i Galop, Hunden traskede bag efter, og det næste Øjeblik havde jeg tabt dem alle tre af Syne

Jeg tog min Muffe, som jeg havde lagt fra mig, medens jeg hjalp Rytteren, — og gik videre.

Der var ganske sikkert intet særlig mærkeligt ved den lille Begivenhed, jeg nys havde oplevet; men det var dog altid en Forandring, jeg havde været i Virksomhed, havde kunnet bringe Hjælp. Saa havde jeg ogsaa truffet et nyt Ansigt, et, som ikke lignede dem, jeg før havde set, et mandigt, barsk, alvorligt Ansigt. Det optog mine Tanker paa hele Vejen frem og tilbage. Da jeg paa Hjemvejen kom til Gjærdet, hvor Hesten var styrtet, blev jeg staaende og ventede næsten at opleve det alt sammen en Gang til; men jeg saa' intet andet end en kappet Pil, som stod mørk i Maaneskinnet, og jeg hørte kun Aftenvindens Susen i Træerne ovre ved Thornfield. Et af Vinduerne i Herregaardens Façade var oplyst. Det mindede mig om, at det var sent, og at jeg maatte skynde mig hjem.

Forstuen var helt oplyst i Aften, og Lyset kom ikke blot fra Broncelampen, der hang, men ogsaa inde fra Spisestuen, hvis ene Fløjdør stod aaben, saa jeg kunde se derind. Der flammede en lystig Ild i Kaminen, og jeg syntes, jeg hørte Adeles Stemme derinde. Strax efter blev imidlertid Døren lukket. Saa gik jeg ind i Fru Fairfax' Værelse. Der var ligeledes lagt i, men der var mørkt, og Fru Fairfax var der ikke. I Stedet for sad henne ved Kaminen en stor, sort og hvid Hund, som lod til at stirre dybsindig ind paa Gløderne. Den lignede paa en Prik Hunden, jeg havde mødt ovre ved Gjærdet, og uvilkaarlig kaldte jeg: »Hektor!« Hunden rejste sig og kom hen og snuste til mig. Jeg klappede den, — til Tak logrede den med sin store Hale. Jeg brød mig dog ikke

om at være alene med den, og jeg gad dog ogsaa nok vide, hvem den fremmede var. Følgelig ringede jeg:

Leah kom ind.

»Hvis er den Hund?« spurgte jeg.

»Det er Herrens.«

»Hvad for en Herres?«

»Hr. Rochesters — han kom for lidt siden. Fru Fairfax og Frk. Adele er inde hos ham, men John er gaaet efter Doktoren, for Herren er nok kommet slemt til Skade, — Hesten styrtede med ham. saa han har forvredet sin ene Fod.«

»Ja saa Aa vil De ikke bringe Lys, Leah!«

Et Øjeblik efter kom hun ind med Lys, fulgt af Fru Fairfax, som fortalte, at Doktoren var kommet, og at Hr. Rochester vist skulde i Seng. Jeg kom saaledes ikke til at se ham den Aften og heller ikke den følgende Dags Formiddag. Han stod sent op og havde derefter fuldt op at gjøre med at tale med Godsinspektøren og forskjellige af hans Bønder, som havde indfundet sig.

Adele og jeg maatte den Dag flytte ud af Bibliotheket, som Hr. Rochester ønskede at benytte til Modtagelsværelse for Folk. Der blev lagt i oppe paa et Værelse paa første Sal, som fra nu af skulde være Skolestue. For øvrigt havde jeg ondt ved at holde Styr paa Adele den Dag. Hun vilde hele Tiden snakke om sin »ami, monsieur Edouard Fairfax de Rochester«, (som hun kaldte ham) og navnlig var hun meget optaget af Tanken om, hvad for Presenter han monstro havde bragt med til hende. Han havde nok den foregaaende Aften fortalt hende, at naar hans Rejsetøj kom fra Millcote, skulde hun faa at se, at der var en pæn lille Æske med. »Et cela doit signifier,« forklarede Adele, »qu'il y aura là

dedans un cadeau pour moi, et peutêtre pour vous aussi, Mademoiselle. Monsieur a parlé de vous; il m'a demandé le nom de ma gouvernante, et si elle n'était pas une petite personne, assez mince et un peu pâle. J'ai dit que oui: car c'est vrai, n'est-ce pas, Mademoiselle?» (Og det kan han da ikke mene andet med, end at der er en Present i til mig, — og maaske ogsaa en til Dem, Frøken. Vi har talt sammen om Dem. Han spurgte mig, hvad min Guvernante hed, og om det ikke var en lille bleg og temmelig spinkel Dame. Det sagde jeg Ja til, for det er da ogsaa rigtigt, Frøken, er det ikke?)

Lige til om Eftermiddagen var Gaarden som forvandlet; hvert Øjeblik ringede det, og der lød Skridt og fremmede Stemmer nede i Forstuen. Først i Skumringen (Adele og jeg havde som sædvanlig spist til Middag paa Fru Fairfax' Værelse) vendte den vante Stilhed tilbage. Jeg sad alene oppe i Skolestuen og saa paa de underlige Former, som Gløderne i Kakkelovnen antog; én Gang lignede de, syntes jeg, aldeles et Billede af Slotsruinerne ved Heidelberg, som jeg havde set for længe siden Saa kom Fru Fairfax ind og meddelte, at Hr. Rochester ønskede at se mig og Adele til The Klokken sex. »Men det er bedst, De tager en anden Kjole paa!« tilføjede hun. »Nu skal jeg gaa med ind at hjælpe Dem.« Og hun tændte et Lys.

»Tror De virkelig, jeg behøver at klæde mig om?« spurgte jeg.

»Ja, det er det bedste, — jeg klæder mig altid om til Aften, naar Hr. Rochester er her.«

Det lød mig lovlig ceremonielt; men jeg gik da ind paa mit Værelse og tog min sorte Silkekjole paa. Det var min fineste Kjole næst efter en af graa Silke; men

den graa syntes jeg, det var umuligt at tage paa undtagen ved ligefrem højtidelige Anledninger.

»De skulde dog ogsaa have en Brosche paa!« mente Fru Fairfax.

Jeg havde et lille Perlesmykke, som Frk. Temple havde foræret mig til Erindring om sig; det tog jeg paa, og umaadelig genert fulgte jeg saa i Hælene paa Fru Fairfax først ned i den elegante Spisestue og derefter op ad de to Trin og ind i Salonen. Der stod to Voxlys og brændte paa Bordet, og to henne paa Kamingesimsen. Hektor laa paa Gulvet henne i Skjæret fra Ilden, Adele laa paa Knæ ved Siden af Hunden. Paa en af Otto-manerne sad Hr. Rochester, lænet tilbage og med en Pude under Foden; han saa' ufravendt paa Adele og Hunden. Lyset faldt lige paa hans Ansigt. Jo, det var ganske rigtig Rytteren fra i Gaar: med de svære, sorte Øjenbryn, den høje, brede Pande, som det sorte opstrøgne Haar fik til at se endnu højere ud, end den var, med de brede Næsebor og det barske Træk om Munden og Hagen. Figuren var kraftig, bred over Brystet, smal om Livet. Men den var ligesaa lidt kjøn, som Ansigtet var kjønt.

»Her er Frøken Eyre!« sagde Fru Fairfax paa sin vante rolige Maade.

Han saa' stadig ikke op, nikkede blot og sagde: »De kan sætte Dem!« Det lød omtrent, som om han vilde have bedt os rejse Pokker i Vold.

Dersom han havde vist sig høflig eller forekommende, vilde jeg, kejtet som jeg var, ganske sikkert være blevet dobbelt forlegen. Men hans Tølperagtighed jog al min Forlegenhed paa Flugt og gjorde mig samtidig lidt nysgjerrig efter at se, hvad det skulde blive til. — Fru

Fairfax derimod lod til at mene, at man maatte sætte blødt imod haardt. Hun udtømte sig i Beklagelser over hans daarlige Fod og over de mange Besøg, han havde haft i Løbet af Dagen, anbefalede ham saa at holde sig i Ro, forsikrede ham om, at det gik nok snart over . . .

»Er De saa god at lade Theen bringe ind!« afbrød han hende i en kort Tone.

Hun ringede, og da Theen saa var bleven bragt ind, gav hun sig til at rasle med Kopper og Skeer. — »Vil De være saa god, at bringe Hr. Rochester hans Kop!« sagde hun til mig, »Adele kunde nemt spille.«

Han tog Koppen af min Haand, drak en Slurk og saa' op paa mig. — »Hvor er De fra?« spurgte han pludselig.

»Fra Lowood Opdragelsesanstalt.«

»Hum! et Vajsenhus, ikke sandt? . . . Og De har været der — hvor længe?«

»Otte Aar.«

»Ja saa! De maa være sejlivet; jeg troede, man ikke kunde holde ud at være der bare den halve Tid uden at krepere! Men saa er det jo for Resten intet Under, at De ser ud som et Væsen fra en anden Verden! . . . Naa og Deres Forældre?«

»Jeg har ingen.«

»Og har vel heller aldrig haft nogen? . . . Men hvor er saa Deres Hjem da?«

»Jeg har intet.«

»Hvem har da anbefalet Dem til Pladsen her?«

»Frk. Eyre averterede i Avisen,« indskød Fru Fairfax, »derefter antog jeg hende. Og jeg takker Gud for det Valg; for Frk. Eyre har været en omhyggelig

Lærerinde for Adele og et særdeles behageligt Selskab for mig.«

»De kan spare Dem Deres Lovtaler!« fejede Hr. Rochester hende af, »jeg holder nok af at dømme selv. Hun har begyndt med at gjøre min Hest sky, saa jeg fik forstuvet Foden (Fru Fairfax saa' op med himmelvendte Blikke!); det er alt, hvad jeg foreløbig véd om hende... Saa De har altsaa ikke set andet til Verden endnu, end hvad De har set paa Opdragelsesanstalten?« tilføjede han.

»Nej.«

»De har levet et Nonneliv formodentlig under stram religiøs Dressur? — Hvordan er det, det er jo en Præst, der har Kommandoen paa Lowood, ikke sandt?«

»Jo.«

»Naa og I Pigebørn laa naturligvis paa Knæ for ham, som en Bunke Bedesøstre om en Helgen — hvad behager?«

Jeg fortalte kort, hvorledes Hr. Brocklehurst havde været, og hvor lidt han havde været afholdt af Eleverne Ligeledes meddelte jeg paa Opfordring, hvor gammel jeg var.

»Naa De er atten Aar?« sagde Hr. Rochester. »Ja det er ikke let at gætte sig til Folks Alder, naar deres Ydre er saa forskjelligt fra andre Menneskers, som Deres er. . . . Og hvad lærte De saa paa Lowood? kan De spille?«

»En lille Smule.«

»Ja naturlig, saadan siger de alle sammen. Gaa ind der i Værelset ved Siden af! . . . Ja undskyld, at jeg kommanderer saadan; men det er jeg vant til, og jeg kan ikke lægge mine gamle Vaner af for Deres Skyld Naa — tag et Lys og gaa ind og spil et Stykke for mig; lad Døren staa aaben!«

Jeg lystrede, tog et Lys, gik ind i det andet Værelse og satte mig til Klaveret.

»Det er nok!« raabte han, da jeg havde spillet et Øjeblik, »ja det er ganske rigtigt, De spiller som enhver anden Pensions-Frøken, . . . maaske bedre end de fleste, men langtfra ikke godt! . . . De maler jo ogsaa, hører jeg af Adele? — Hent Deres Mappe!«

Jeg lystrede igjen, og flyttede saa efter Ordre et lille Bord hen til Sofaen, saa han kunde lægge Bladene derpaa . . . Han gav sig til at blade Billederne igjennem.

»Hvor har De taget Ideerne fra?« spurgte han saa.

»Ud af Hovedet.«

»Det Hoved, De har der paa Skuldrene? . . . Hum! har De fler af den Slags Ideer?«

»Jeg haaber, jeg har dem bedre nu.«

Han gav sig igjen til at se paa tre Billeder, som han havde lagt til Side, — Resten havde han skubbet hen til Fru Fairfax og Adele. De var sandelig alt andet end gode, lutter frugtesløse Forsøg paa at fæstne i Farver noget, som i ensomme Timer havde vist sig for min Sjæls Øje. Det første fremstillede et oprørt Hav, som sortblaa Skyer strøg lavt hen over; Baggrunden mørk, intet Steds Spor af Land! En svag Lysning faldt hen over en Mast, der ragede halvt op over Bølgerne; og paa den Mast sad en stor, sort Fugl med skumstænkte Vinger: i Næbet holdt den et Guldarmaand, besat med funklende Juveler. Lige neden under Masten skimtedes gjennem det gulig grønne Vand den hvide Arm af et Kvinde-Lig, den Arm, om hvis Haanded Armbaandet havde siddet . . . Det andet Billede fremstillede en skysløret, med Buskads bevoxet Bjærgtop, hvis Græs og Blade Stormen piskede hen

over. Oppe mellem Himlens blaasorte Skyer skimtedes Overkroppen af en Kvinde: hendes Haar flød for Vinden, Øjnene flammede, en Stjerne tindrede over hendes Pande. En bleg Maanestraale gled hen over hendes Nakke og belyste svagt Kanterne af de nærmest liggende Skyer. Det var Aftenstjernens Genius, jeg havde villet male Paa det tredie Billede endelig saas et vældigt Isbjærg rage op mod Polarhimlen; Nordlyset skød sine gnistrende Tunger hen over Synskredsen. Lænet op mod Isbjærget laa et kæmpestort Hoved, to udmagrede Hænder holdt et mørkt Slør op for den nederste Del af Ansigtet; man saa' kun en ligbleg Pande og et hult, stivt stirrende Øje, hvis Blik vidnede om den yderste Fortvivelse. Om Issen var sno't turbanagtig et sort Draperi, vagt som en Taage; og i det sad et Diadem af blege Flammer, hvis Ædelstene var lutter ildrøde Gløder. . . .

»Følte De Dem lykkelig, medens De hengav Dem til de Drømmerier?« spurgte Hr. Rochester.

»Medens jeg malede dem — ja! Men da Billederne var færdige, pinte det mig, at jeg slet ikke havde faaet det frem, jeg havde tænkt mig.«

»Hum! Skyggen af Deres Tanke har De dog faaet frem. Af en Skolepiges at være er Billederne ikke saa gale, — hvor daarlige de saa end er! Hvor har De hittet paa de Øjne, De har givet Aftenstjernen? ganske klare og alligevel uden Spor af Glans? Og hvem har lært Dem at male Blæst? Der blæser jo en forrygende Storm over den Bjærgtop Naa — tag saa de Billeder bort!« Han saa' paa sit Ur. »Men jeg tror, De vil!« udbrød han, »hvor kan De lade Adele være saa længe oppe?! Klokken er jo ni Se at faa hende i Seng!« — Og efter at Adele havde kysset ham (han

fandt sig ligegyldig i hendes Kjærtegn), tilføjede han med en Haandbevægelse hen imod Døren: »Ja saa ønsker jeg Dem Godnat alle sammen!«

Det vilde sige det samme som, at han var kjed af os, og at vi skulde gaa. Fru Fairfax og jeg nejede (han besvarede vor Nejen med et kort Nik), og vi fulgtes saa ad op paa Fru Fairfax' Værelse Jeg kunde ikke dy mig fra at bemærke, at i mine Øjne var Hr. Rochester ligefrem en Særling.

»Synes De?« spurgte Fru Fairfax, »aa ja maaske, — naar man ikke kjender ham nærmere. Men han har vel ogsaa sit at bære paa her i Livet — baade Familjesorg og al den Slags, — saa man maa ikke tage det saa nøje med ham.«

»Familjesorg? Han har jo slet ingen Familje, synes jeg, De har fortalt?«

»Nej ikke nu mere, men tidligere. Han mistede først sin ældre Broder for nogle Aar siden, — Ejendommen her har han ikke haft mer end henvend ni Aar.«

»Naa, ni Aar er ogsaa Tid! Holdt han da saa frygtelig meget af den Broder?«

»Ja det skal jeg ikke kunne sige. Hr. Rovland Rochester (saaledes hed Broderen!) var nok snarest lidt haard og hidsede nok ogsaa Faderen op imod ham. Den gamle Herre var meget karrig af sig og vilde paa ingen mulig Maade have sin Formue delt mellem Sønerne; alligevel skulde Hr. Edvard være vel beslaaet, for at Familjens Anseelse ikke skulde lide noget. Saa bragte den gamle Hr. Rochester og Hr. Rovland nok Hr. Edvard i en meget ubehagelig Situation, for at han kunde faa Penge, — — ja hvordan det hang sammen med hele den Historie, véd jeg saamæn ikke; men Hr. Edvard kunde

da ikke holde det ud, og han brød saa med Familjen og gav sig til at føre et meget uroligt og omflakkende Liv. Jeg tror ikke, han har været her fjorten Dage i Træk paa Thornfield, efter at Godset er gaaet over til ham, — Broderen døde uden at have faaet gjort Testamente, skal jeg sige Dem. Men det er ikke for det: han kan jo have Grund nok til at sky den gamle Gaard!«

»Hvorfor mener De?«

»Naa—aa, han synes formodentlig, her er saa ensomt og skummelt.«

Hun svarede i en undvigende Tone og vilde overhovedet ikke indlade sig nærmere paa den Rochesterske Familjehistorie. Hun kjendte den ikke selv, sagde hun, og havde blot gættet sig til et og andet. Saa jeg fik foreløbig ikke mer at vide.

Der gik flere Dage, hvor jeg slet ikke saa' noget til Hr. Rochester. Han lod til at være optagen af Forretninger, havde ogsaa Herrer fra Omegnen til Middag, og red, efter at hans Fod var kommet sig, hyppig ud paa Besøg, hvorfra han først vendte hjem sent om Aftenen. Mødte jeg ham tilfældigvis paa Trappen eller i Forstuen, gik han mig undertiden forbi med et kort og fornemt Nik, undertiden smilte han og hilste overordentlig venlig. Men jeg havde let ved at mærke, at enten han beegnede mig paa den ene eller den anden Maade, var jeg selv ganske uden Skyld deri, — alt beroede paa, hvorledes han tilfældigvis var i Humør i det Øjeblik.

En Dag, da han igjen havde haft fremmede, havde han sendt Bud efter min Tegnemappe og havde for-

modentlig vist Gjæsterne mine Billeder. De fremmede tog den Aften tidlig bort, — de skulde nok til et Møde i Millcote. Strax efter ringede Hr. Rochester, og Pigen kom op og sagde, at Adele og jeg skulde komme ned i Spisestuen. Jeg skyndte mig at glatte Adeles Haar og rette lidt paa hendes Paaklædning, overtødede mig med et Blik i Spejlet om, at min egen sædvanlige Kvækerdragt sad, som den skulde, og gik saa ned sammen med min Elev, der var meget længselsfuld efter at faa at vide, om det længe lovede Skrin dog ikke endelig var kommet Den Aften blev hendes Længsel virkelig stillet. Da vi kom ind i Spisestuen, saa' vi begge, at der stod en Kasse midt paa Bordet. »Ma boite! ma boite!« (Min Æske! min Æske!) raabte Adele og styrtede hen til den.

»Ja dér har du endelig din boite, du ægte Barn af Paris!« sagde Hr. Rochester, som sad i en stor Lænestol henne ved Kaminen. »Sæt dig nu hen i en Krog og rod op i den, men lad mig være fri for videre Forklaringer om Indmaden! Er Frøken Eyre her?« tilføjede han og rettede sig halvt op i Stolen for at se hen imod Døren, hvor jeg stod endnu. »Naa, det var godt! Kom saa her hen og sæt Dem!« Og han trak en Stol tæt hen til sin egen.

»Jeg skal sige Dem, jeg holder ikke af Børne-Plapperas,« fortsatte han. »De kan nok forstaa, at den kan ikke vække glædelige Tanker hos en gammel Pebersvend som mig Nej lad være at trække Stolen tilbage, De skal blive siddende, hvor jeg vil have det ja det vil sige, hvis De vil være saa god! — gid ogsaa Pokker havde alle de Høfligheds-Fraser! Det er sandt, jeg maa have den gamle herind! Ja forstaaer De,

jeg sværmer just heller ikke for ydmyge gamle Madamer, men hun er nu engang en Fairfax eller har i al Fald været gift med en Fairfax, og Blodet er jo aldrig saa tyndt, at det dog er tykkere end Vand, véd De nok.«

Han ringede og sendte Bud efter Fru Fairfax, som øjeblikkelig mødte med sin Strikkepose i Haanden. »God Aften!« sagde han til hende, »ja jeg har sendt Bud efter Dem i et velgjørende Øjemed. Adele maa ikke snakke til mig om de Presenter, hun har faaet, saa nu sidder hun dér og er lige ved at sprække af Lyst til at faa Knæb'ren i Gang. Tjen mig i at sætte Dem hen til hende og høre paa hende, — dermed gjør De sikkert en af de mest menneskekjærlige Handlinger, De nogen Sinde har gjort.«

Vi sad som sagt inde i Spisestuen. Lysekronen var tændt endnu, Ilden flammede i Kaminen, de purpurrøde Gardiner og Portierer hang i svære, yppige Folder. Adele hviskede og tiskede ivrig med Fru Fairfax, for hvem hun foreviste og paa gebrokkent Engelsk lovpriste alle sine Presenter; nu og da hørte man tunge Regndraaber slaa imod Vinduerne. Hr. Rochester sad og saa' ind i Ilden. Der var et Smil om hans Mund, og et tindrende Glimt i Øjnene, — maaske efter Vinen, han havde drukket ved Middagsbordet. De var meget store og mørke, de Øjne, ganske smukke, med hurtig vøxlende Udtryk; af og til kunde der komme næsten noget blødt i Blikket.

Pludselig saa' han op og greb mig i at sidde og mønstre ham. — »Naa, De sidder og ser paa mig, Frk. Eyre«, sagde han; »synes De, jeg er smuk?«

Jeg blev saa overrasket, at der uvilkaarlig undslap mig et: »Nej, Hr. Rochester.«

»Hum! De er jo paa Ære en hel Original!« udbrød han. »Der sidder hun ganske som en lille Nonne: pæn og prikken og rolig og alvorlig, med Hænderne i Skjødét og Øjnene ned i Gulvet, — med mindre Øjnene tilfældigvis er i Færd med at mønstre mig! Og naar man saa kommer med et Spørgsmaal, som hun er nødt til at svare paa, faar man en Besked, som har baade Næb og Klør! Hvad mener De saa med Deres »Nej«?»

»De maa undskyldte, — jeg talte hen i Taaget det var ubetænksomt af mig«

»Ja det kan nok være, det var ubetænksomt; men nu vil jeg have rene Ord for Pengene! Naa, hvad Fejl er der saa ved mig? Synes De, min Pande er grim (han strøg Haaret helt tilbage fra Panden), eller mener De maaske, jeg ser ud som et Fæ?»

»Nej paa ingen Maade som et Fæ. Jeg vilde blot — hvis det ikke var uhøfligt — spørge, om De ogsaa er Menneskeven?»

»Saa! der er hun igjen! Og det bære, fordi jeg før sagde, at jeg ikke holder af Børneplapren og gammel Madame-Snak (hys! ikke lade de andre høre det!) Nej, unge Frøken, jeg er ikke Menneskeven saadan over en Bank, — men jeg har en Smule Samvittighed i Kroppen og en Slags dvask Godlidenhed. Ser De, da jeg var i Deres Alder, saa var jeg ogsaa en meget følelsesfuld Kavalier, med Hjærte for alle fattige og fortrykte og forfulgte; men siden den Tid har jeg faaet adskillige ordentlige Lussinger af Skæbnen, saa nu smigrer jeg mig med, at jeg er blevet hamret lige saa haard og sej som en Gummielastikumbold. Ja der er maaske et Par Sprækker hist og her og en lille følsom Plet midt i

Klumpen. Saa det kan maaske blive godt engang endnu,
— hvad mener De?»

»Om hvad, Hr. Rochester?»

»Om, at jeg kan blive forvandlet fra Gummielastikum
til Kjød og Blod igjen.«

»Han maa bestemt have drukket for meget til Mid-
dag!« tænkte jeg ved mig selv. Naturligvis svarede jeg
ikke; for hvorfra skulde jeg kunne vide, om han kunde
forandre sig eller ej?

»De ser noget forfjamsket ud, Frk. Eyre«, bemærkede
han og lænede sig op til Kaminen. Grim var han; men
der var noget stolt i hans Holdning, en Ligegyldighed
for hans Ydre og en overlegen Tillid til hans aandelige
Egenskaber, saa man uvilkaarlig glemte eller oversaa
Manglerne ved hans Udseende. »Naa men det klæder Dem
for Røsten!« fortsatte han, »skjønt De nok egentlig ikke
lider mere af Skønhed, end jeg selv gjør . . . Sig nu
noget! Jeg trænger til Selskab i Aften, jeg har Lyst til
at lære Dem nærmere at kjende, — begynd saa!«

Jeg smilte, men ikke just videre forbindtlig, og tav.

»Naada! er Munden gaaet i Baglaas?»

Jeg blev ved at tie. Saa bøjede han sig halvt ned
imod mig og saa' mig ind i Ansigtet.

»Naa De er blevet stødt?« sagde han. »Ja det er
jo for Resten i sin Orden, — nu kommanderede jeg nok
igjen. Undskyld, Frk. Eyre! Det er ikke min Mening
at ville behandle Dem som et Tyende, . . . det vil
sige, jeg tillægger mig ingen anden Avtoritet over for
Dem end den, som naturlig maa følge af, at jeg er en
Snes Aar ældre end De og har mindst Hundrede Aars
mere Erfaring. Men tal nu lidt til mig — der gaar
Ædder i éns Tanker, naar de stadig skal ligge klinet op

om en og samme triste Historie! Vil De ikke nok snakke lidt med mig? og ogsaa huske, at fordi man ikke hvert Øjeblik kommer med Komplimenter og Dikkedarer, er det ikke sagt, at man har i Sinde at saare.«

»Jeg haaber ikke, jeg skal forvexle Naturlighed med Lyst til at saare,« svarede jeg. »Og Naturlighed synes jeg godt om, — det andet vilde vel næppe nogen sundt tænkende Sjæl finde sig i.«

»Vrøvl!« fejede han mig af, »de fleste »sundt tænkende Sjæle« finder sig i alt, naar de bare bliver betalt for det. Hold De Dem fra Betragtninger om Ting, som De slet ingen Forstand har paa! . . . Det vil sige, jeg takker Dem alligevel for det Svar, skjønt det var galt. Det var oprigtigt, og Tonen var frimodig, — i Reglen maa man nøjes med Affectation eller Dumhed hos de Folk, man taler til . . . Ja det skal slet ikke være Smiger! for hvis De er anderledes end de fleste, saa er Skylden ikke Deres, men Naturens. Og for Resten er De maaske, naar man lærer Dem nærmere at kjende, slet ikke bedre end hele Resten; maaske Deres Par gode Sider mer end overskygges af Deres Fejl.«

»Saadan hænger det maaske ogsaa sammen med Dem, Hr. Rochester!« tænkte jeg i mit stille Sind og trak paa Smilebaandet.

Han lod til at forstaa mig, — han havde overhovedet en forbavsende Evne til at læse i Folks Ansigter. »Ja vel, jeg har selv mange Fejl,« sagde han, »det véd jeg meget godt, og De maa tro, jeg lukker ikke Øjnene for dem. Ak nej, Gud skal vide, at jeg bør ikke være stræng mod andre, jeg med min Fortid, med en lang Række Handlinger bag ved mig, som . . . Ser De, jeg var kun enogtyve Aar, da jeg slog, nej da jeg blev kastet

ind paa — ja for som alle Syndere vil jeg gjerne vælte Halvdelen af Skylden over paa Skæbnen! — altsaa da jeg blev kastet ind paa en forkert Vej; siden da har jeg aldrig kunnet komme paa ret Kurs igjen. Og alligevel kunde jeg have været god som De og meget klogere end De og næsten ligesaa ren og uskyldig! Aa, hvor jeg misunder Dem Deres Sjælefred, det, at Deres Erin- dring er pletfri som et Spejl! Men De skal nu ikke derfor tro, at jeg er en Skurk, — saa vidt har jeg ikke drevet det. Nej, jeg er bare blevet saadan en ganske almindelig Hverdags-Stymper, udpint og udmarvet af alle de Smaa-Griserier, hvormed en ørkesløs Rigmand slaar Tiden ihjæl Ja De skal ikke undre Dem over, at jeg snakker saadan til Dem! De vil tit i Deres Liv blive valgt til fortrolig, thi Folk vil strax mærke paa Dem, at De ikke er saa opsat paa at tale om Dem selv som paa at lytte til, naar andre taler om sig selv. Og saa er der noget ved Dem, som om De hele Tiden hører med Medfølelse paa andre! Naa, Gud være med Dem og med Deres gode Samvittighed! vaag over den — tro De mig: Samvittighedsnag er Livets værste Gift!«

Der blev en lille Pølse. — »Men kan man ikke bøde paa Samvittighedsnag,« spurgte jeg, »ved at slaa om og skabe sig nye Minder, som det kan være en Lykke at dvæle ved?«

»Aa jo, Frk. Eyre, saamæn! Jeg er ogsaa i Færd med at brolægge Vejen til Helvede.«

»Jeg forstaar Dem ikke Ja nu er det vist bedst, jeg bringer Adele til Sengs,« tilføjede jeg og rejste mig. »Det er over hendes vante Sengetid.«

»Jeg trætter Dem maaske med mine Tilstaaelser og

mine Gaader? Sig mig, lér De aldrig, Frk. Eyre? Ja De behøver ikke at svare; jeg ser nok, at De har Spændetrøjen fra Institutet paa endnu, De sidder ligesom i et Bur af Vedtægter og Tvang. Men det kommer nok, De kan meget godt være munter, skal De faa at se. Af og til titter der ud gennem Buret en underlig rastløs ilter Fugl — turde den, saa steg den helt op mod Skyerne! Hvad! vil De gaa?»

»Klokken er snart ti, Hr. Rochester.«

»Naa det er sandt, . . . Adele! Ja hun er ikke færdig til at gaa i Seng endnu. Jeg lagde Mærke til før, da hun fandt den røde Silkekjole i Kassen: den maatte hun naturligvis øjeblikkelig have prøvet. Nu er hun ude hos Sophie og gjør stort Toilette; om et Øjeblik har vi hende igjen — som et fuldendt Miniaturportræt af Celine, naar hun stod paa Scenen og Naa! lad nu dét være glemt. Nej men jeg har en Anelse om, at jeg skal have et Chok lige i mine ømme Følelser; bliv et Øjeblik og se, om Anelsen ikke gaar i Opfyldelse!«

Strax efter hørte vi Adele komme trippende ude paa Trappen, og saa styrtede hun ind i Stuen til os. Hun havde faaet den røde Silkekjole paa, havde en Krans af Rosenknopper paa Haaret og Silkestrømper og smaa hvide Atlaskessko paa Fødderne. »Est ce que ma robe va bien?« (hvordan klæder saa Kjolen mig?) spurgte hun og hoppede om paa Gulvet. »Et mes souliers? et mes bas? Tenez, je crois que je vais danser!« (Og Strømperne? og Skoene? Nu skal I se, nu skal jeg danse for jer!) — Og hun holdt ud i Kjolen til begge Sider, gjorde det ene Chassé efter det andet, indtil hun kom helt hen foran Hr. Rochester, snurrede sig saa rundt paa Taaspidsen, og faldt ned paa Knæ foran ham: »Monsieur, je vous

remercie mille fois pour votre bonté!« (Mange Tak, fordi De har været saa god imod mig), sagde hun — og tilføjede: »C'est comme cela que maman faisait, n'est-ce pas, Monsieur? (Ikke sandt, det var saadan, Mama gjorde?)

»Jo akkurat,« svarede Hr. Rochester, »og comme cela lokkede hun mine engelske Guldstykker ud af Lommen paa mig. Ja De kan tro, jeg har været »grøn« i min Tid, Frk. Eyre, næsten ligesaa forarsgrøn, som De er. Men se nu er mit Foraar overstaaet og har ikke efterladt mig andet end denne lille franske Blomst, som jeg tit ønsker, jeg var vel af med; men jeg beholder hende efter Katholikernes Grundsætning, at man ved én god Gjerning kan afsone mange baade store og smaa Synder. Naa, det skal jeg forklare Dem en anden Gang, — Godnat!«

V. Ildløs.

En Eftermiddag traf Hr. Rochester Adele og mig nede i Haven. Barnet løb og legede med Hektor og med en Bold, hun havde. Hr. Rochester lod mig gaa frem og tilbage med ham i den lange Allé, der var, og hvor vi hele Tiden kunde holde Øje med Adele. Medens vi saa spaserede dér, betroede han mig, at hun var Datter af en fransk Balletdanserinde Celine Warrens.

I den Celine Warrens havde han i sin Tid været »rasende« forelsket. Hun havde tilsyneladende gjengjældt

hans Kjærlighed, om mulig endnu mere »rasende«. »Naa ja, Frk. Eyre,« forklarede han, »og jeg engelske Quasimodo følte mig i den Grad smigret af min Esmeraldas Hengivenhed, at jeg logerede hende ind i en fyrstelig Lejlighed, holdt stort Tjenerskab til hende, gav hende Ekvipage, Juveler, Kniplinger o. s. v. o. s. v. Kort sagt, jeg bestræbte mig for at ruinere mig efter alle Kunstens Regler, — og saa gik det naturligvis mig, som det gaar alle Flødeskjæg her i Verden. Ser De, en Aften kom jeg uventet hen til Celine og traf hende ikke hjemme. Jeg var træt, det var varmt, der var en kvælende Duft af Parfume og Blomster inde i hendes Værelse; jeg lukkede Glasdøren op til Balkonen og gik derud. Det var Maaneskin, Lygterne var tændt paa Gaden, Vejret var mildt og stille. Saa satte jeg mig paa en af de to Stole, der stod ude paa Balkonen, tændte mig en Cigar og — — Ja med Deres Tilladelse tror jeg ogsaa, jeg vil tænde en nu.«

Der blev en Pavse, medens han tog en Cigar op af sit Fuderal og tændte den. Da han saa havde pustet en ægte havanaduftende Røgsky ud i den kølige Luft, fortsatte han:

»Naa, dér sad jeg altsaa og saa' paa alle de elegante Vogne, som rullede gennem Gaden, indtil jeg med ét fik Øje paa den, jeg havde foræret Celine. Bum bummelum! strax begyndte mit Hjærte at slaa Stormmarsch! Vognen holdt neden under Balkonen, min »Flamme« steg ud, pakket ind i en stor Peltsværkskappe (højest unødvendig en Sommeraften!), og jeg skulde lige til at hviske et »mon ange!« (min Engel) ned til hende, da — nok en hoppede ud af Vognen. Den sidste samtidige var ogsaa hyllet ind i en Kappe; men oven over

Kappen saa' jeg en høj Hat, og nedent under den klirrede et Par Sporer. Saa forsvandt de to inde i Porten

»Ja De véd vel ikke, hvad Skinsyge er, Frk. Eyre?! Nej naturlig, siden De aldrig har elsket. Deres Sjæl sover endnu, den er ikke bleven rusket vaagen. De glider endnu i Barndommens stille Kildevand og tænker, at større Bølger møder De aldrig. Men tro De mig, De vil komme til det Sted, hvor Deres Livs Strøm vælter afsted som en Fos og sprøjter Skum op og buldrer som Tordenbrag; og saa vil De enten splintres som Støv mod Stenene. eller en Kæmpebølge vil tage og løfte Dem op og ind i smult Vande, — dér er jeg nu

»Hvor det dog er en dejlig Dag i Dag! Disse staalgraa Skyer, og saa Stilheden og det dumpe Tryk under Frosten — — det er noget for mig! Og Gaarden, som staar dér saa gammel og graa og ene, med de mørke Vinduer og Træerne og Kragerederne! Hm, og saa har jeg dog i langsommelige Tider ikke kunnet holde ud blot saa meget som at tænke paa Thornfield, jeg har skyet Stedet her som en Pest-Hule aa, og jeg afskyer endnu«

Han brød af, bed Tænderne hidsig sammen og stampede med Foden i den haarde Jord. Det saa' ud, som om en eller anden forhadet Erindring fuldstændig lænkebandt ham Gaarden laa lige for an os. Han saa' helt op til dens Tag, med et Udtryk, som jeg aldrig hverken før eller siden har truffet i et Par Øjne: Smerte, Skam, Vrede, Raseri, Væmmelse, Rædsel ligesom kæmpede om Overtaget i hans Blik. Saa paa éngang skiftede det altsammen; der kom noget haardt, kynisk og urokke-

lig bestemt over hans Ansigt Strax efter talte han:

»Jeg var blot i Færd med at gjøre op med min Skæbne, Frk. Eyre. Skæbnen viste sig for mig der henne ved det Birketræ som en af de Hexe, Macbeth saa' ude paa Heden. »Du holder af Thornfield?« spurgte hun og skrev saa med Fingeren nogle ildrøde Bogstaver her paa Façaden af Gaarden mellem den øverste og den nederste Vinduesrække: »Hold af det, om Du kan! Hold af det, om Du tør!« — — Men jeg vil holde af det! og jeg tør ogsaa!« mumlede han. »Jeg vil staa fast, og alt, hvad der stiller sig i Vejen for, at jeg kan blive et bedre . . . ja! et bedre Menneske, det vil jeg splintre for min Fod som Sprinkelværk og Grus, var det saa end i andres Øjne Jærn og Mur!«

I det samme kom Adele løbende hen til os med sin Bold. — »Væk med dig!« næsten skreg han. »Hold dig for dig selv, Barn, eller ogsaa gaa op til Sofie!« — — Og vi gik tavse videre.

»Blev De saa ude paa Balkonen, da Frk. Warrens kom op?« spurgte jeg endelig.

Jeg havde næsten ventet, at han skulde tage mig mit ubetænksomme Spørgsmaal ilde op; men det lod tværtimod til, at Spørgsmaalet jog hans tunge Tanker paa Flugt. — »Det er sandt, jeg glemte Celine!« sagde han og vendte sig halv om imod mig, »ja lad os komme tilbage til hende! Naa, ligesom hun og hendes Kavalier traadte ind i Stuen, syntes jeg at høre Lyden af et Kys, og Skinsygens ædderfyldte Drage Hm!« afbrød han sig selv, »det er dog i Grunden besynderligt, at jeg gaar her og fortæller Dem alt det, og De hører efter, som om det var den naturligeste Sag af Verden, at en

gammel Pebersvend betror en ung, uerfaren Pige sine Maitresse-Historier. Men De er som sagt skabt til at spille den fortroliges Rolle. Ja og desuden véd jeg, hvem De er. Deres Naturel er ganske enestaaende i sin Art, det tager ikke mod Smitte af noget daarligt. Jo mere vi to taler sammen, desto bedre; for jeg hverken vil eller kan gjøre Dem Fortræd, men De kan gjøre mig megen Gavn!«

Han gjorde et lille Ophold og fortsatte saa:

»Ja, jeg blev staaende ude paa Balkonen, saadan saa jeg ikke kunde ses, men saa jeg nok (ved det, at Døren stod paa Klem) kunde høre, hvad der blev sagt inde i Stuen. Parret kom som sagt ind, og strax efter bragte Celines Kammerjomfru Lys. De havde begge taget deres Kapper af, og dér stod nu Celine Warrens, straalende i den Silkekjole og de Juveler, jeg havde foræret hende, Side om Side med en ung Kavaler i Officersuniform, en idiotisk Udhaler af en Vikomte, som jeg i Forvejen nærede den dybeste Foragt for. Naa ja, og saa véd jeg ikke, hvordan det gik, men i samme Øjeblik, jeg saa, det var ham, fortog min Forelskelse sig, som den var blæst bort. En Kvinde, der kunde bedrage mig for saadan en Rivals Skyld, havde ingen Tillokkelse for mig længer! Og for Resten fik jeg da Øjnene lukket endnu bedre op. Mit Visitkort laa paa Bordet, og det gav Anledning til, at de begyndte at hudflette mig saa lumpent og lavt, som det vel var muligt. Kort at fortælle, — jeg gik ind i Stuen, sagde Celine Besked om, at det var forbi mellem os, og kom overens med Vikomten om, at han og jeg skulde træffes næste Morgen ude i Boulogneskoven. Dér sendte jeg ham en Kugle gjen-nem hans Kyllingevinge af en Arm og tænkte saa, at

jeg havde faaet hele den Historie fra Haanden. Desværre«

Adele kom løbende hen imod os og raabte: »Hr. Rochester! jeg skulde sige fra John, at Forvalteren er der og«

»Godt, nu kommer jeg strax! Nej men desværre«, fortsatte han saa, henvendt til mig, »havde Celine et halvt Aars Tid i Forvejen overrasket mig med dette Dukkebarn her, Adele, som hun paastod var min Datter, skjønt jeg nok tror, at Hektor ligner mig mer, end Adele gjør. Saa et Par Aar efter rendte Celine Warrens til Italien med en Sanger eller en Musikanter, hvad det nu var for en, og lod det stakkels Barn tilbage hjælpeløs og ynkelig. Ja og saa tog jeg den smaa, skjønt jeg ikke er hendes Fader, og plantede hende over her i Englands gode Luft. Fru Fairfax har betroet hende til Dem nu; men efter at De har hørt, at hun er et uægte Barn, faar De maaske et andet Syn paa Deres Stilling, — De kommer sagtens en af Dagene og fortæller mig, at jeg maa se mig om efter en anden Lærerinde?«

»Nej, Adele har jo hverken Del i Deres eller hendes Moders Fejltrin. Nu, da jeg véd, at hun paa en Maade er forældreløs — forladt af sin Moder og ikke anerkjendt af Dem, — vil jeg tværtimod se at slutte mig endnu nærmere til hende end hidtil!«

»Ah, De tager det paa den Maade?! Ja jeg maa gaa, — De skulde for Resten ogsaa gaa op, det begynder at blive mørkt . . . !«

Hele denne Samtale optog mig stærkt, endnu da jeg om Aftenen var kommet op paa mit Værelse. Jeg tænkte paa hans Forhold til Adele, — sandt nok! der var ikke Spor af Lighed mellem ham og Barnet. Og jeg

tænkte ogsaa paa den underlige Fortvivelse, der var kommet over ham, den Gang han talte om, at han havde Lyst til at blive paa Thornfield . . . Saa søgte Tankerne tilbage til hele hans Opførsel mod mig i den sidste Tid. Han var slet ikke fornem og kommanderende mere, hilste venlig, ja smilende, naar vi mødtes, og var overordentlig talende, naar vi om Aftenen blev kaldt ned til ham. Det kunde hænde, at naar vi kom ind, sad han fuldstændig sammensunken, med et bistert, næsten ondt Udtryk i Ansigtet. Men denne hans Melankoli — der syntes at staa i Forbindelse med et eller andet i hans tidligere Skæbne, — den skræmmede mig ikke, den vakte kun min Deltagelse. Jeg troede at forstaa, at hans Hjærte af Naturen var langt bedre end de flestes, og at blot Opdragelsen og Livets Tilskikkelser havde hindret hans ædle Anlæg i at udvikle sig kraftig . . .

Alt det laa jeg og tænkte paa, længe efter at jeg havde slukket mit Lys. Og stadig kom jeg tilbage til, hvad han havde sagt om, at han vilde blive boende paa Thornfield. Han havde nu været der hele otte Uger, skjønt han jo, efter hvad Fru Fairfax havde fortalt, ellers aldrig plejede at blive der mer end fjorten Dage. Dersom han rejste, vilde her blive forfærdelig tomt. Han havde bragt ligesom et Pust med sig fra Livet i den store Verden med dets rige Interesser: hvor øde og ensformigt vilde min Tilværelse ikke blive, dersom . . .

Maaske var jeg faldet i Søvn; i al Fald vaagnede jeg med et Ryk ved Lyden af en underlig, uhyggelig, forpint Mumlen lige oven over mig. Blot jeg dog havde ladet Lyset staa og brænde! for der var bælgmærkt i

Værelset Jeg satte mig over Ende og lyttede. Nej! nu var der ingen Mumlen mere.

Omsider lagde jeg mig ned igjen og søgte at falde i Søvn. Men mit Hjærte bankede af Angst, jeg var saa nervøs Klokken slog 2 nede i Forstuen. I samme Nu syntes jeg, nogen rørte ved min Dør; det lød, som om én famlede sig frem langs Væggen der ude i Gangen. »Er der nogen?« raabte jeg, iskold af Angst Ingen svarede.

»Aa!« faldt det mig saa ind, »det er formodentlig Hektor, som er trasket op og har lagt sig udenfor Hr. Rochesters Sovekammerdør!« Det havde jeg set, den havde gjort et Par Gange før, naar man havde glemmt at lukke for den, — den laa ellers nede i Køkkenet. Den Tanke beroligede mig. Jeg lagde mig igjen ned, og da der nu var og blev ganske stille i Huset, begyndte Sønnen saa smaat at vende tilbage. Jeg var lige i den Mellemtilstand mellem Vaagen og Søvn, hvor Tankerne glider ud og bliver til Drømme, da jeg for tredje Gang fik jaget en forfærdelig Angst i Blodet.

Der var én, som lo — hæst, sagte, formelig djævelsk — lige ved Nøglehullet paa min Dør! Mit Hovedgjærde stod tæt op til Døren, saa i første Øjeblik troede jeg, at én bøjede sig ned over mig; men da jeg fo'r over Ende og tog ud for mig, fik jeg ikke fat i noget og kunde heller intet skimte. I det samme kom Lyden igjen, . . . nej, Væggen maatte være mellem mig og den, der lo! Uden at tænke over, hvad jeg gjorde, fløj jeg op af Sengen, skød Slaaen for min Dør og raabte saa for anden Gang: »Er der nogen?« Alt det Svar, jeg fik, var en hæs Rallen, og strax efter lød sagte, slæbende Skridt ned gjennem Gangen, hen til Trappen, som førte

ovenpaa. Der var for kort siden bleven sat en Dør for den Trappe: jeg hørte Døren blive lukket op og lukket i, — saa blev alt stille.

»Skulde det have været Grace Poole?« tænkte jeg ved mig selv. »Men hvad har hun her nede at gjøre?!« Jeg kunde ikke holde ud at være ene længer, jeg maatte ind til Fru Fairfax. I en Fart fik jeg min Underkjole paa og et Shavl kastet om mig, skød Slaaen fra og lukkede Døren op med rystende Haand. Paa Maatten ude i Gangen stod der et tændt Lys. Jeg studsede, — men fik ikke Tid til at tænke mig om; thi Luften, som slog mig i Møde, var saa underlig tyk, den var fuld af Røg, og da jeg saa' mig om for at se, hvor Røgen kom fra, mærkede jeg ogsaa Brandlugt! I det samme knirkede en Dør, — det var Hr. Rochesters Sovekammerdør, der stod paa Klem. Ud ad den væltede Røgen i tykke Skyer! Saa glemte jeg baade Fru Fairfax og Grace Poole og den uhyggelige Latter og det altsammen, — jeg styrtede ind i Hr. Rochesters Soveværelse. Ildtunger spillede om Sengen, Sengeomhænget stod i lys Lue, og midt inde i al den Røg og Ild laa Hr. Rochester i dyb Søvn.

»Vaagn! vaagn!« raabte jeg og ruskede i ham. Han bare mumlede et Par Ord og vendte sig om paa Siden, — Røgen havde formodentlig allerede bedøvet ham. Her var ikke et Sekund at spille, Lagnerne begyndte allerede at fænge. Jeg fo'r hen, greb Vandkanden og Vandkaraffen, hældte al deres Indhold ud over Sengen, løb ind paa mit eget Værelse og hentede ligeledes Vandkanden og Vandkaraffen dérfra, hældte ogsaa deres Indhold ud over Sengen, og var endelig saa heldig at faa slukket Ilden.

Ildens Sprutten, da jeg hældte Vandet ud, Braset af Vandkanden, som jeg havde kastet fra mig paa Gulvet, da jeg havde tømt den, og fremfor alt naturligtvis det Styrtebad, som jeg havde skaffet Hr. Rochester, vækkede ham omsider. Jeg kunde ikke se, han var vaagnet, thi der var jo nu mørkt i Værelset, — men jeg kunde høre det paa de Eder og Forbandelser, han udstødte. »Hvad! er her Oversvømmelse?« spurgte han.

»Nej, Hr. Rochester,« svarede jeg, »men her var Ildløs. De maa staa op! — Deres Seng er pjaskvaad . . . Nu skal jeg hente et Lys.«

»Ved alle Nisser og Elverpiger i den ganske Kristendom — er det Jane Eyre?!« udbrød han. »Hvad har De gjort ved mig, De Hex — vilde De drukne mig?«

»De maa staa op, Hr. Rochester! Der er nogen, der har haft ondt i Sinde mod Dem, — De maa se at opdage, hvem det har været . . . Nu løber jeg efter Lys!«

»Bi lidt! jeg er oppe. Lad mig først faa lidt tørt Tøj paa, — hvis her er noget . . . Jo, her er min Slaabrok. Saa. — løb saa!«

Jeg skyndte mig ud og hentede det tændte Lys, som stod paa Gulvmaatten i Gangen. Han tog det fra mig, holdt det op i Vejret og stirrede forbavset paa den halvt forkullede Seng, de drivvaade Lagener, Gulvet, der stod i én Søle. »Hvad er dog alt det?« mumlede han saa »Hvem har gjort det?«

Jeg fortalte i Korthed Nattens Tildragelser. Han hørte opmærksomt efter; men det slog mig, at han saa' mer urolig end egentlig overrasket ud. Han tav ogsaa en Stund.

»Skal jeg ikke kalde paa Folkene?« spurgte jeg, »eller paa Fru Fairfax?«

»Fru Fairfax? hvad Fanden skulde hun her!« mumlede han. »Nej bliv De bare siddende ganske rolig dér i Lænestolen, — kom! lad mig give Dem min Kappe om Skuldrene; og læg saa Fødderne op paa Stolen her, at de ikke skal blive vaade! — jeg maa et Øjeblik ovenpaa og maa have Lyset med mig. Men sid stille, siger jeg Dem, og kald ikke paa nogen!«

Han listede sig paa Tærne ned gennem Gangen, lukkede sagte Døren til Trappen op og trak den ligesaa sagte i efter sig. Det sidste Skjær af Lyset forsvandt, jeg sad i Bælgmørke. Saadan sad jeg længe. Jeg var træt og frøs, og jeg indsaa ikke, til hvad Nytte jeg skulde sidde her, naar jeg dog ikke maatte kalde paa nogen Endelig kom Lysskjæret igjen, og et Øjeblik efter traadte han ind i Værelset, meget bleg og med et mørkt Udtryk i Ansigtet. — »Ja det hang naturligvis sammen, som jeg tænkte!« mumlede han og satte Lyset fra sig paa Servanten.

»Hvad mener De?« spurgte jeg.

Han svarede ikke, men blev staaende, med Armene over Kors over Brystet, og stirrede ned i Gulvet. Først da der var gaaet et Par Minuter, spurgte han og i saadan en besynderlig Tone: »Det er sandt, jeg kan ikke huske, om De sagde, at De saa' noget, da De lukkede Deres Dør op?«

»Nej — ikke andet end Lyset, der stod og brændte paa Maatten. Men jeg hørte én le — ligesom Grace Poole lær, det underlige Fruentimmer, som sidder og syr her ovenpaa.«

»Hum, ja vist saa, lige som Grace Poole ja

hun er en meget underlig Person . . . meget underlig! Naa men det glæder mig, at ingen anden end De véd Besked om alt dette! De er nok saa god at tie med, hvad De véd! Dette her (han pegede paa Sengen) skal jeg nok hitte paa en Forklaring om. Ja gaa saa ind til Dem selv igjen! Jeg lægger mig nede paa Sofaen i Bibliotheket, Klokken er strax fire, saa Folkene kommer snart paa Benene.«

»Godnat, Hr. Rochester,« sagde jeg og vilde til at gaa.

Løjerlig nok lod han til at blive forbavset. — »Hvad?!« spurgte han. »vil De allerede gaa?«

»De sagde jo selv«

»Jamæn ikke saadan ikke før jeg har faaet takket Dem De har jo frelst mit Liv, frelst mig fra en forfærdelig, kvalfuld Død — og saa vil De gaa, som om vi var to vildfremmede! Giv mig i det mindste Deres Haand, før De gaar.«

Han rakte Haanden ud, og jeg gav ham min. Han og om den, først med den ene og saa med begge sine Hænder.

»De har frelst mit Liv,« gjentog han, »og jeg er glad ved at staa i en saa umaadelig stor Gjæld til Dem. Intet andet Menneske kunde jeg have fundet mig i at skyldte saa meget. Men med Dem er det en anden Sag, — Deres Velgjerning tynger mig ikke, Jane! (Han saa' mig ind i Øjnene, og hans Læber dirrede, som om han vilde tale, — alligevel tav han et Øjeblik.) »Strax den første Gang jeg saa' Dem,« fortsatte han endelig, »læste jeg i Deres Blik, at De paa en eller anden Maade vilde blive min Velgjørerske. Man snakker saa meget om gode Engle og uforklarlige Sympathier — naa ja! der er noget

sandt i selv den urimeligste Snak! Godnat, kjære Velgjørerske!»

Hans Stemme klang saa underlig, der var en besynderlig Glans i hans Blik »Jeg er glad ved, at jeg tilfældigvis laa vaagen . . .!» mumlede jeg, og gik igjen et Skridt hen imod Døren.

»Vil De virkelig gaa?»

»Jeg fryser, Hr. Rochester . . . og jeg synes, jeg kan høre Fru Fairfax . . .«

»Naa, saa gaa da, Jane, saa gaa da!» — — Han gav endelig min Haand fri, og jeg gik.

Jeg lagde mig til Sengs igjen, men det var ikke ti at tænke paa at falde i Søvn. Tankerne kom og gik; der var som Feber i mit Blod; Indbildningskraften og den kolde Forstand kæmpede og kæmpede i mit Hoved. Saa-dan laa jeg, til det gryede ad Dag; saa stod jeg op, klædte mig paa, og gik ned, — paa éngang angst for og ubeskrivelig længselsfuld efter at træffe Hr. Rochester Men jeg hverken saa' eller hørte noget til ham hele den Formiddag. Efter Frokosten lod det til, at hele Husets Personale var stimlet sammen inde i Hr. Rochesters Soveværelse. Jeg hørte det ene forfærdede Udbrud efter det andet om, at »det var dog skrækkeligt!« og at »der kunde man se, hvor farligt det var at lade Lys staa og brænde om Natten!« o. s. v. o. s. v. Strax efter begyndte saa en Skuren og Skrubben og Rumsteren med Møbler derinde, som varede ved lige til Middagstid. Da jeg gik ned for at spise og kom forbi Døren, som stod aaben, saa' jeg, at nu var Værelset fuldstændig i Orden igjen; der manglede blot Sengeomhænget. Leah stod og polerede Vinduerne; og henne ved Sengen sad én og syede Ringe i det ny Sengeomhæng, — det var

Grace Poole. Hun sad tavs og alvorlig som altid, i sin brune Kjole, med sit hvide Forklæde og sit hvide Hovedtøj paa. Der var ikke Spor af Sindsbevægelse eller Samvittighedsnag at læse i hendes Ansigt; og da hun pludselig saa' op paa mig, gav det ikke saa meget som det ubetydeligste Sæt i hende, saa lidt som hun blot i ringeste Grad skiftede Farve. Blikket var roligt og flegmatisk, og saadan var ogsaa hendes Stemme, da hun sagde »Goddag, Frøken!« til mig. Saa tog hun en ny Ring og et nyt Stykke Bændel og syede videre.

Jeg blev paa en Gang forbavset og irriteret over hendes Forstokkethed og tænkte, at jeg skulde dog føle hende en Smule paa Tænderne. »Goddag, Grace,« svarede jeg altsaa. »Har her været noget paa Færde? Jeg syntes, der var saadant Spektakel herinde før.«

»Aa, det var ikke andet, end at Herren var sovet fra sit Lys i Nat, og saa var der gaaet Ild i Sengeomhængen. Men han vaagnede heldigvis i rette Tid og fik slukket Ilden med Vandet fra sin Vandkande.«

»Det var dog besynderligt,« sagde jeg sagte og fixerede hende skarpt. »Men vækkede Hr. Rochester da ingen, eller var der ingen, som hørte noget til det?«

Hun saa' igjen op paa mig, og denne Gang var der i hendes Blik noget, som tydede paa ond Samvittighed. — »Nej, som De véd, ligger Folkene saa langt borte, saa de kunde Ingenting høre. Fru Fairfax og Deres Værelser er jo de nærmeste. Og Fru Fairfax siger, hun har Ingenting hørt, — gamle Folk sover jo gjerne tungt!« — Hun gjorde et lille Ophold og tilføjede saa i en paatagen ligegyldig Tone: »Men De er jo ung, Frøken, og sover vist meget let, saa maaske De har hørt noget?«

»Ja,« svarede jeg saa sagte, at Leah ikke kunde høre det, »jeg hørte noget. Først troede jeg, det var Hektor, men han kan da umulig le. Og jeg hørte én lé . . . en meget underlig Latter tilmed!«

Hun bed en Ende Traad af, voxede den omhyggelig, trædte Naalen med fast Haand, og sagde imedens ganske rolig: »Det er da rent urimeligt, at Herren skulde have lét, naar han var saadan i Fare! De maa vist have drømt.«

»Nej jeg drømte ikke!« sagde jeg, en Smule hidsig.

Hun saa' igjen op, med et usikkert og forskende Blik. — »Har De talt til Herren om den Latter?« spurgte hun saa.

»Nej, jeg har ikke set ham endnu i Dag.«

»Faldt De ikke paa at lukke Deres Dør op og se ud paa Gangen?« spurgte hun igjen.

Det forekom mig, at hun vilde se at fritte mig ud, og jeg tænkte, at hun maaske kunde falde paa ogsaa at efterstræbe mig. »Nej, jeg skød tværtimod Slaaen for min Dør,« svarede jeg, »og det har jeg i Sinde at gjøre for Fremtiden hver Aften!«

»Ja det kan jo i al Fald aldrig skade,« bemærkede hun. »Man har rigtignok aldrig hørt, at her har været Tyve paa Gaarden endnu, skjønt der jo vilde være nok at tage af og næsten ingen til at forsvare det; men jeg mener ogsaa, at man maa heller være for meget end for lidt forsigtig. Folk sætter gjerne alt for blindt deres Lid til Forsynet; efter min Mening maa man hjælpe sig selv, hvis man vil have, at Gud skal hjælpe én.«

Jeg stod som himmelfalden over hendes forbavsende Selvbeherskelse og Forstillelsessevne. Saa i det samme

kom Johns Kone, som besørgede Madlavningen og sagde, at Fru Fairfax ventede paa mig med Maden.

Fru Fairfax gav mig en lang Historie om Branden; men jeg hørte saa godt som ikke, hvad hun sagde, jeg var helt optagen af at gruble over Grace Poole og hendes Stilling her paa Gaarden. Hvorfor i Alverden neddyssede Hr. Rochester det Anslag mod hans Liv, som var blevet forøvet af et Tyende, et plumpt, grimt Fruentimmer? Ja — Hr. Rochester sværmede øjensynlig for skarpt udprægede Karakterer; og Grace Poole lod unægtelig til at være baade bestemt og exentrisk. Maaske hun tidligere, da hun var ung . . .? »Du er da heller ikke kjøen,« sagde jeg til mig selv, »og alligevel synes Hr. Rochester ikke at betragte dig med uvenlige Øjne. Nu i Nat, da han talte til dig, — saadan som han saa' paa dig, og saadan en Klang der var i hans Stemme . . .!«

Jeg saa' og hørte igjen det altsammen lyslevende for mig . . . Vi var imidlertid kommet op i Skoleværelset; Adele sad og tegnede, jeg stod bøjet ned over hende og hjalp hende at føre Blyanten. Pludselig saa' hun forbavset op paa mig: »Qu'avez vous, mademoiselle?« (Men hvad er der i Vejen, Frøken?) spurgte hun; »vos doigts tremblent comme la feuille, et vos joues sont rouges: mais rouges comme des cerises!« (De ryster paa Haanden ligesom Æspeløv, og De er ganske rød paa Kinderne, lige saa rød som et Kirsebær!) — — »Aa jeg er lidt træt af at staa saadan bøjet, Adele!« svarede jeg. Hvorpaa hun tegnede, og jeg grublede videre.

Eftermiddagen gik. Der kom ikke Bud fra Hr. Rochester efter Adele og mig. Omsider sendte Fru Fairfax Leah op og bad, om jeg vilde komme ned og drikke The.

»Naa, det er nok blevet sent i Aften, og De er vel sulten?« sagde den skikkelige Fru Fairfax til mig. »Aa tjen mig i at skjænke paa Thepotten, medens jeg ruller dét Gardin ned!« Og hun stod op paa en Stol for at trække i Gardinet, som var blevet hængende paa Halvvejen. Saa, medens hun saa' ud ad Vinduet, tilføjede hun: »Det er rigtig kjønt Vejr i Aften, skjønt det ikke er stjerneklart! Hr. Rochester har i det hele taget haft godt Vejr i Dag til sin Rejse.«

»Rejse?! . . . Er Hr. Rochester rejst?«

»Ja, han tog bort strax efter Frokosten. Han er nok taget over til Leas, — det er Hr. Eshtons Gods, det ligger en halv tredje Mil paa den anden Side Millcote. Der er vist en hel Del Fremmede derovre: Lord Ingram, og Hr. George Lynn, og Hr. Dent og hvad de nu alle sammen hedder.«

»Saa venter De ham maaske ikke hjem igjen i Aften?«

»Aah nej, — jeg tænker næsten ikke, vi ser ham de første otte Dage. Den Slags fine Folk har saa megen Tidsfordriv sammen, saa de har altid ondt ved at skilles igjen. Og Hr. Rochester er nok ogsaa saa afholdt af Damerne, siges der, — ja De synes maaske, at han ser just ikke ud til at kunne gjøre Lykke hos Damer? men se, han er jo baade talentfuld og kundskabsrig, og saa er han desuden velhavende og hører til en fin Familie.«

»Naa der er Damer paa Leas?«

»Ja, der er baade Fru Eshton og hendes tre Døttre — rigtig nydelige unge Piger! — og saa er der Frøke-
nerne Blanche og Mary Ingram. Den ene af dem, Blanche Ingram, har jeg set — hun var her til et Jule-
bal for en sex, syv Aar siden, som Hr. Rochester gav.

De kan tro, hun er en Skjønhed! Høj, smuk Barm, bløde og meget runde Skuldre, lang, gratiøs Hals, varm og klar hvidgul Teint, aristokratisk Ansigt, store mørke straalende Øjne! Aa, og saadant et dejlig kulsort Haar! det var sat op i en Knude af tykke Fletninger i Nakken, men for til var det et helt Virvar af de dejligste Krøller, man kunde ønske sig! Den Aften var hun i hvid Kjole med et ravgult Skærf, som gik fra Skulderen tværs over Brystet hen til den ene Side og saa endte i lange Fryndser nede under Knæet Og saa sang hun saa mageløs og spillede! Ja jeg forstaaer mig ikke paa Musik, men det gjør Hr. Rochester, og han sagde, at hun sang udmærket — ja han selv sang for den Sags Skyld Duetter med hende flere Gange.«

»Hvad? synger Hr. Rochester?! Naa og er den Skjønhed ikke blevet gift endnu?«

»Nej, jeg tror ikke. Hun og Søsteren har nok Ingenting. Godset er Fideikommis, saa deres ældste Broder arvede saa godt som alt, hvad der var.«

»Ja men det kunde da ikke genere en rig Frier! Der er jo f. Ex. Hr. Rochester, — for han er jo rig, ikke sandt?«

»Jo Gud bevares! . . . Nej men saa er der jo Aldersforskjellen: Hr. Rochester er snart fyrrer, og Frk. Ingram er knap tyve Aar, . . . nej det Parti tror jeg ikke, der bliver noget af! — — Men De spiser jo ingen Verdens Ting i Aften! jeg tror ikke, De har faaet en eneste Bid ned endnu. Bare De ikke gaar hen og bliver daarlig. Jeg synes, De har set mig saa mat og blegnæbet ud hele Dagen!«

»Nej jeg er blot saa tørstig, saa jeg har ingen

Lyst til at spise. Tør jeg bede Dem give mig en Kop The til!»

I det samme kom Adele ind, og Samtalen gik saa over til andre Emner.

Men da jeg var blevet ene oppe paa mit Værelse, gjennemgik jeg alt, hvad jeg havde hørt, ransagede mine Tanker og Drømme og tog mig selv alvorlig i Skole. Hvor var jeg dog ikke en Sværmer, en Taabe, en komplet Nar, jeg, som i Smug havde gaaet og smigret mig med, at jeg maaske havde nogen Betydning for Hr. Rochester! Ord, Blik, Tonefald, som han naturligvis ikke havde ment det ringeste med, — dem havde jeg gjemt paa og tænkt tilbage paa atter og atter, indtil jeg havde faaet vævet mig ind i et Næt af utydelige Længsler og uklare Haab. Det var paa Tide at faa gjort Ende paa alt dette. »I Morgen den Dag,« sagde jeg sluttelig til mig selv, »sætter du dig hen for dit Spejl og tegner med Blyant et strengt nøjagtigt Portræt af dig selv, og neden under det skriver du: Portræt af en grim, fattig Lærerinde af simpel Herkomst. — Bag efter maler du saa paa det Stykke Elfenben, du har liggende i din Kasse, med dine fineste Pensler og med de smukkeste Farver et Billede, som skal forestille Blanche Ingram saaledes, som Fru Fairfax beskrev hende. Du gjør Billedet saa fint og smukt, som det er dig muligt, og neden under skriver du: Blanche, en fuldendt Skjønhed fra den fine Verden Og hvis du saa nogen Sinde senere skulde faa det taabelige Indfald, at Hr. Rochester kunde føle noget for dig, saa sammenligner du de to Billeder og siger til dig selv: han kunde vinde Skjønheden, hvad Øjeblik han vilde, — er der saa

Spor af Mening i at tro, at han skulde ofre en Tanke paa Guvernanten?»

Med det Forsæt faldt jeg i Søvn, men jeg glemte det ikke den følgende Dag. Jeg bragte det tvertimod til Udførelse og fik ganske rigtig to Portrætter færdige, mellem hvilke der var saa stor en Modsætning, som min Lyst til Selvpinsler vel kunde ønske sig. Det lille Arbejde kom mig ellers godt til Nytte; det ikke blot skaffede mig Sysselsættelse, nej det vænnede mig ogsaa til at ave mig selv. Og jeg fik hurtigt Brug for al min Selvbeherskelse!

VI. Selskab paa Gaarden.

Hr. Rochester blev over fjorten Dagen borte. Fru Fairfax mente, at han maaske rejste lige fra Leas til London og til Fastlandet, — saadan plejede han at bære sig ad. Jeg for min Part følte saadan en underlig Kulde og Beklemthed om Hjærtet, hver Gang hun fremsatte den Gisning, ja jeg greb mig endog i at gaa og lave Avertissementer i Hovedet om en anden Lærerindeplads, som jeg vilde se at faa Men saa en Dag kom der Brev til Fru Fairfax. »Naa, det er fra Herren,« sagde hun, da hun havde set paa Udskriften, »nu faar vi da formodentlig Besked om, hvad det bliver til med ham!«

Medens hun brød Seglet og læste Brevet, skyllede jeg hurtig en Kop Kaffe i mig (vi sad ved Frokost-

bordet). Kaffen var meget varm, saa det var ikke underligt, at jeg fik en brændende Hede i Kinderne.

»Ja har vi haft det for stille og ensomt før, saa faar vi da nu Liv og Tummel nok i al Fald for en Tid!« bemærkede Fru Fairfax, stadig stirrende gennem Brillerne ned i Brevet.

Jeg bandt Snørelidsen paa Adeles ene Støvle, som var gaaet op, gav hende et Stykke Søsterkage til, skjænkede mere Mælk i hendes Kop, og spurgte saa endelig, da alt dét var besørget: »Ja det varer vel en Stund endnu, før Hr. Rochester kommer her til igjen?«

»Nej, vi har ham allerede paa Torsdag,« svarede Fru Fairfax. »Og saa faar vi hele Huset fuldt af fremmede; for Damerne har deres Kammerjomfruer, og Herrerne har deres Tjenere med, saa her skal fæstes flere Folk og gjøres rent og i Stand alle Vegne. Ja det bliver saamæn en travl Tid!« sagde hun og skyndte sig at blive færdig med sin Frokost, hvorefter hun fo'r ned i Køkkenet for strax at faa taget fat.

Der blev ganske rigtig umaadelig travlt paa Thornfield de nærmest følgende Dage. Adele slap helt fri for Skole, løb omkring fra Værelse til Værelse, boltrede sig i Madratserne og Dynerne, der blev slæbt frem til Sengene rundt omkring, og overhængte idelig Sofie om, at hun maatte da endelig se alt hendes Tøj efter, saa det kunde være fuldstændig i Orden. Jeg selv tilbragte omtrent hele Dagen nede i Køkkenet, hvor jeg hjalp — eller forstyrrede — Fru Fairfax og Johns Kone med at lave Postejer, garnere Retter o. s. v. o. s. v. Den megen Virksomhed, jeg var i, gjorde mig godt, og jeg tror egentlig, jeg til Stadighed var ligesaa glad som Adele. Kun

naar jeg nu og da saa' Trappedøren op til anden Sal langsomt blive skudt op, og naar saa Grace Poole — i den evindelige brune Kjole, med det hvide Forklæde og det hvide Hovedtøj paa, — gled paa sine Filtsko lydløs ned gjennem Gangene og tittede ind i Gjæsteværelserne, hvor man havde travlt med at gjøre alt i Orden, — — kun i saadanne Øjeblikke følte jeg mig atter urolig og hjærteklemt. Jeg kunde ikke begribe, at selv nu, da der var kommet nye Folk i Huset, talte man slet ikke om dette besynderlige Væsen, der levede Dag efter Dag oppe paa sit Værelse, som en Fange i sin Celle, og kun tilbragte en Time i Døgnet sammen med de andre Tjenestefolk nede i Køkkenet. — En Dag hørte jeg dog en af de nye Piger, vi havde faaet, svare paa noget, som Leah havde sagt om Grace Poole. »Hun faar vel stor Løn, kan jeg tænke?« spurgte Pigen. — »Ja,« sagde Leah, »det er ikke, fordi jeg har Grund til at klage, men hun faar da mindst fem Gange saa meget som jeg. Hun har vist Penge nok i Banken inde i Millcote til at leve af, hvis hun vilde opgive Pladsen her. Men nu er hun jo vant til den, og hun er jo da ogsaa kun en sex, syv og tredive Aar, saa det vilde jo være for tidlig at sætte sig hen med Hænderne i Skjødets, — saa rask og rørig som hun er!«

»Hun har vel et sikkert Haandelag, kan jeg tænke?« spurgte den ny Pige.

»Ja du kan tro, hun er inde i sine Ting, — der er nok ingen, der kan gjøre det bedre,« svarede Leah med Eftertryk. »Det er ikke enhver, der kunde tage og udfylde hendes Plads — nej, ikke om de fik fuldt saa stor Løn, som hun faar!«

»Aa nej, det er det vel heller ikke!« sagde den ny Pige. »Jeg skulde undre paa, om Herren«

Men i det samme vendte Leah sig om og fik Øje paa mig. Og saa gav hun sin Kollega et Tegn om, at hun skulde tie stille.

»Naa véd hun det ikke?« hviskede den ny Pige.

Leah rystede paa Hovedet, og de holdt op at tale sammen. Det hele, jeg altsaa havde faaet at vide, var, at der var en Hemmelighed paa Thornfield, som man med Flid holdt mig i Uvidenhed om.

. . . . Endelig kom saa Torsdagen. Gjæsteværelserne, Selskabsværelserne, Forstuen, Trappegangen, kort sagt alt stod pudset og pænt, der var saa lyst og fornøjeligt i Huset, som om det pludselig var blevet mange Aar yngre. Hen ad Aften iførte Fru Fairfax sig sin bedste sorte Silkekjole, Handsker og Guldur, — hun skulde jo tage mod de fremmede. Adele vilde ogsaa absolut pyntes, skjønt der jo ingen Udsigt var til, at hun strax den første Aften vilde blive præsenteret for Selskabet. Jeg for min Part gjorde ikke Toilette; man vilde sikkert ikke ulejlig mig ned fra mit Tilflugtssted, Skolestuen.

Det havde været en af disse milde, klare Foraarsdage, man kan have sidst i Marts og først i April. Vinduet stod aabent endnu oppe i Skolestuen, skjønt Klokken var over sex. Saa hørte vi pludselig John raabe nede fra Græsplænen: »Nu kommer de!« Adele fløj hen til Vinduet. Jeg gik ogsaa derhen, men stillede mig bag Jalousiet, saa jeg kunde se uden at ses.

Der lød Vognrumlen, og strax efter kom fire Ryttere sprængende, fulgt af to aabne Vogne. Ud fra Vognene flagrede Slør og viftede Fjer. De to bageste Ryttere var et Par unge Herrer; i Spidsen red Hr. Rochester paa sin

sorte Hest Mesrur, og han havde paa den ene Side Hektor, der travede afsted med Tungen ud af Halsen, paa den anden Side en Dame i lang purpurrød Fløjls Ridekjole. Hendes fine Slør flagrede langt bag ud, — under det saas et Mylr af kulsorte Lokker.

»Det er Frøken Ingram!« forklarede Fru Fairfax og skyndte sig ned ad Trappen.

Strax efter blev der et livligt Røre i Forstuen; Herrer og Damer talte i Munden paa hverandre, jeg kunde høre Gaardens Ejer byde sine Gjæster Velkommen. Saa lød lette Skridt op ad Trapperne, Trippen ned ad Gangene, smaa halvhøje Latterudbrud, Døre blev lukket op og lukket i, — og saa blev igjen alt stille. »Elles changent de toilettes!« (de er inde at klæde sig om) forklarede Adele og sukkede ved Tanken om, at hun ikke kunde faa al den Herlighed at se.

Resten af Aftenen, som Adele og jeg tilbragte fuldstændig forglemte oppe i Skolestuen, var der en Raslen med Porcellæn, en Løben af Tjenere, Sang og Musik nede fra Selskabsværelserne. Klokken var henad et, før Herterne og Damerne begav sig til Ro . . . Og lige saa livlig gik det den næste Dag. De tog ud tidlig paa Formiddagen, og igjen var Frk. Ingram den eneste Rytterske, og hun red igjen ved Siden af Hr. Rochester. Jeg gjorde Fru Fairfax opmærksom derpaa: »Det er da tydeligt, at Hr. Rochester foretrækker hende frem for de andre,« sagde jeg.

»Ja det ser saadan ud,« svarede hun. »Formodentlig beundrer han hende.«

»Og hun beundrer ogsaa ham — se blot, hvor hun bøjer sig fortrolig over mod ham. Gid jeg kunde komme til at se hende i Ansigtet!«

»Det kan De komme til i Aften, for Hr. Rochester ønsker, at De og Adele skal komme ned, naar Middagen er forbi . . . Ja det nytter ikke, De nødig vil. Jeg bad Hr. Rochester, om De ikke maatte slippe fri, men han sagde, det var noget Vrøvl, og hvis De ikke mødte med det gode, kom han selv op og hentede Dem med Magt.«

Adele var fuldstændig vild af Henrykkelse den Dag og faldt først i Ro, da Sofie begyndte at klæde hende paa, — naturligvis i hendes bedste Stads. Saa blev hun saa alvorlig og adstadig som en hel lille fornem Dame. Jeg selv iførte mig den graa Silkekjole, som jeg kun havde haft paa til Frk. Temples Bryllup, og gik saa — med dygtig Hjærtbanken — ned i Salonen. Selskabet sad endnu til Bords, og Portiererne var trukket for ind til Spisestuen. I Salonen flammede Ilden i Kaminen, og fra talrige hvide Voxlys strømmede et Lyshav hen over de dejlige Blomster, der stod paa Bordene . . . Jeg satte mig i en af Vinduesnicherne, tog en Bog paa Bordet nærmest ved mig og forsøgte at læse. Adele havde flyttet en Skammel hen ved mine Fødder og var meget optaget af at arrangere en Mosrose i sit Skærf paa den mest flatterende Maade.

Langt om længe blev Stolene skubbet tilbage inde i Spisestuen, Portiererne blev trukket til Side, saa jeg kunde se Sølvservicet og Glassene blinke inde paa det lange Spisebord, og strax efter traadte otte Damer ind i Stuen, hvor jeg sad. Jeg rejste mig og nejede. En enkelt eller et Par af dem hilste igjen med et Nik, Resten bare saa' paa mig. Saa spredte de sig i Værelset, mindende ved deres lyse, elegante Dragter og deres lette, smidige Bevægelser om en Flok hvidfjedrede Fugle. Et Par af

dem kastede sig i en halvt liggende Stilling paa Ottomanerne, et Par andre bøjede sig ned over Bordene og saa' paa Blomsterne og Bøgerne, Resten samlede sig i en Gruppe foran Kaminen. Alle talte de i en dæmpet, men klar Tone, der lod til at være dem medfødt.

Der var Fru Eshton, en Dame med vel bevarede Spor af fordums Skjønhed, samt hendes to Døtre, Amy og Louise. Den første var naiv og barnlig af Væsen og saa' ret pikant ud i sin hvide Muselins Kjole med det blaa Skærf; den anden var højere og stateligere og havde et ganske kjønt Ansigt af den Slags, som Fransk-mændene kalder »minois chiffoné«. — Fru Lynn var høj, strunk, stolt og kunde vel være en fyrretyve Aar. Hun var i en changerende Silkekjole og bar paa sit mørke Haar en himmelblaa Strudsfer samt et Juvel-Diadem. — Fru Dent var ikke saa elegant klædt, men hendes sorte Silkekjole, Kniplings-Mantillen og Garnituret af ægte Perler tog sig i mine Øjne noblere ud. Hun var spinkel, havde et blegt, mildt Ansigt og et smukt Haar. — Mest opsigtsvækkende var dog Fru Ingram og hendes Døtre Blanche og Mary, alle tre over almindelig Damehøjde. Moderen kunde vel være mellem fyrre og halvtreds; Figuren var slank og smuk endnu, Haaret sort, Tænderne fejlfrie. Men man glemte hendes fordelagtige Ydre over den ulidelige Stolthed, som prægede baade hendes Væsen og hendes Ansigt. Hun havde kraftige romerske Træk, dobbelt Hage og en Hals, der mindede om en Marmor-søjle. Øjnene, der var kolde og strænge, bragte mig til at tænke paa Fru Reeds; naar hun talte (med en meget dyb Stemme), lød det, som hun prædikede. En rød Fløjskjole og en ostindisk, guldindvirket, turbanagtig Haarpynt gav hende — i al Fald vist i hendes egne

Øjne — et fuldstændig kejserindeagtig Udseende. — Blanche og Mary var lige saa høje, . . . den sidstnævnte lidt for spinkel til sin Højde; men hun havde et temmelig mildt og aaben Ansigt, der blot savnede Udtryk. Hun sad som en Statue, havde ikke noget at skulle have sagt. Blanche derimod havde en Dianas Former. Fru Fairfax havde ikke overdrevet, da hun skildrede hendes Skjønhed. Barmen, Skuldrene, Halsen, Øjnene, Haaret var fortryllende. Og Ansigtet? Det lignede Moderens, kun var det ungdomsfrisk endnu. Datterens Stolthed var dog ikke kold og stræng som Moderens, den var satirisk, og der spillede næsten hele Tiden et spottende Smil om hendes Mund. Jeg hørte hende senere tale om Botanik med den venlige og godmodige Hr. Dent. Hun gjorde Nar ad ham op i hans aabne Øjne, men saadan, at han ikke mærkede det selv. Det viste sig ogsaa, at hun spillede talentfuldt Klavér, at hun havde en kraftig og behagelig Sangstemme, og at hun talte flydende Fransk med usædvanlig fejlfri Udtale.

Naturligvis var Adele hurtig kommet i Kast med Damerne, og hun blev klappet og kjælet for, saa meget hun vel kunde ønske sig Herrerne kom først ind, da Kaffen blev serveret. De var alle i Kjole og tog sig meget imponerende ud. Henrik og Fredrik Eshton lignede et Par komplette Lapse; deres Fader, Dommeren der i Distriktet, var en fuldendt Gentleman med kridhvidt Haar og mørke Bakkenbarter. Lord Ingram lignede sine Søstre, var høj og kjøn som de, men havde Marys sløve og udtryksløse Øjne. Og Hr. Rochester — ja jeg saa' ikke op, da han traadte ind, jeg tvertimod formelig anstrængte mig for at se ufravendt paa den Silke-Pengepung, som jeg sad og broderede paa. Og alligevel havde

jeg paa Fornemmelsen, at nu var han kommet ind i Stuen; jeg saa' i Tankerne hans kraftige Skikkelse, og i samme Nu dukkede saa op for mig hint Øjeblik, da han og jeg sidst havde været sammen, da han holdt fast paa min Haand og talte til mig med en Stemme, som dirrede af Sindsbevægelse. Hvor nær havde jeg ikke været ham den Gang, hvor usigelig fjærn var jeg ham ikke nu! . . . Jeg ventede ikke, at han skulde komme hen til mig og hilse paa mig, og det overraskede mig derfor ikke, at han satte sig henne i den anden Ende af Stuen og gav sig til at tale med nogle af Damerne. Men nu, da jeg vidste ham optagen af de andre, kunde jeg ikke tvinge mig selv til at lade være at se paa ham. Det voldte mig en smærtefuldt Nydelse at betragte ham, — som naar én, der er ved at vansmægte, slæber sig hen til en Brønd, hvis Vand han véd er forgiftet, og saa i fulde Drag læsker sig med den dræbende Drik.

Det er et sandt Ord, at »al Skjønhed ligger i dens Øjne, der ser«. Min Husbonds blege, olivenfarvede Ansigt, hans firkantede, massive Pande, hans tykke, sorte Øjenbryn, dybt liggende Øjne, spændte Træk og strænge, fastsluttede Mund — lutter Energi, Besluttethed, Vilje! — Alt dét var efter den gængse Smag paa ingen Maade skjønt. Men for mig var det mer end skjønt, det raadede over en Magt, som fuldstændig betvang mig. Jeg havde kæmpet imod af yderste Evne for ikke at komme til at elske ham. Og nu, strax ved det første Gjensyn, tvang han mig til Elskov, uden at skjænke mig saa meget som et Blik!

Jeg sammenlignede ham med de andre Herrer: hvor var dog deres Elegance og Belevenhed tom og dum og livløs i Sammenligning med hans intelligente, selvsikre

Styrke! Og jeg saa' ham tale med Frøknerne Eshton: hvor var det dog muligt, at de ganske rolig kunde udholde hans Blik, der forekom mig saa gjennemtrængende? »Det er, fordi der intet Slægtskab er mellem dem og ham,« tænkte jeg ved mig selv. »Jeg derimod, skjønt skilt fra ham ved Stand og Formue, har i mit Hoved og mit Hjærte, i mit Blod og mine Nerver noget, som aandelig talt sætter mig i Slægtskab med ham. Jeg har visse Tilbøjeligheder, visse Følelser fælles med ham. Deraf kommer det vel ogsaa, at skjønt der er og altid maa vedblive at være som en Afgrund imellem os, maa jeg dog elske og beundre ham, saa længe jeg lever!«

... Kaffen er baaret om, Damerne er blevet umaadelig livlige, Samtalen er i fuld Gang. Herrerne Dent og Eshton taler om Politik; deres Fruer hører til. De to stolte Enker, Fru Lynn og Fru Ingram, konverserer hinanden; Hr. George, en Landjunker med Ansats til Korpulence og rødmusset Ansigt, staar med sin Kaffe kop i Haanden foran Sofaen, hvor de sidder, og giver nu og da sit Besyv med. Hr. Frederik Lynn viser Mary Ingram Billederne i et Pragtværk; hun ser paa dem, ler lidt af og til, men siger næsten Ingenting. Den flegmatiske Lord Ingram staar, med Armene over Kors over Brystet, og læner sig til Ryggen paa den Stol, hvori den lille pikante Amy Eshton sidder; hun titter op paa ham og skogrer som en lille Skade. Henrik Lynn endelig sidder sammen med Adele paa en Ottoman i Nærheden af Louise; han prøver paa at tale fransk med Barnet, . . . Louise ler af alle de mange Bummerter, han gjør. Naa og Blanche Ingram? Hun staar ene henne ved et Bord, bøjet ned over et Album. Det er øjensynligt, at hun vil have, man skal søge hende, at én bestemt skal søge

hende Og dér kommer netop Hr. Rochester gaaende og stiller sig paa den anden Side af Bordet, som hun staar ved.

»Jeg troede ikke, Hr. Rochester, at De holdt af Børn?«

»Nej, Frøken, det gjør jeg heller ikke.«

»Men hvad vil De da med den lille Dukke derhenne? Hvor har De snuset hende op?«

»Jeg har ikke snuset hende op, hun er blevet givet mig, uden at jeg bad om det.«

»Saa burde De have sat hende i en Pension.«

»Pensioner er saa dyre.«

»Ja men nu maa De vel holde Guvernante til hende — jeg synes, jeg saa' saadan en Personage her inde før . . . er hun gaaet? Nej, der sidder hun jo henne bag Gardinet! — det maa da være meget dyrere. For saa skal De baade underholde Guvernanten og Barnet.«

Jeg frygtede for — eller skal jeg sige: jeg haabede?

— at Hr. Rochester nu vilde se hen paa mig, og jeg bøjede mig uvilkaarlig længere ind i Nischen. Men han ikke saa meget som forandrede Retningen af sit Blik: —

»Jeg har saamæn ikke tænkt saa nøje over det!« svarede han ligegyldig.

»I Herrer har da heller aldrig Begreb om at være praktiske og fornuftig sparsommelige! De skulde blot engang tale med Mama om Guvernanter; Mary og jeg har haft mindst et Dusin af dem i sin Tid. Den ene Halvdel var væmmelig, den anden Halvdel naragtig, og alle sammen var de rene Abekatte, — ikke sandt, Mama?«

»Hvad siger du, min Pige?«

»Min Pige« gjentog Spørgsmaalet.

»Aa, sødeste Barn dog, kom ikke og tal til mig om Guvernanter! Jeg kan blive syg bare af at høre det Ord! Gud være lovet, at man ikke længer skal lide under den Slags Væsners Nykker og Simpelhed!«

Fru Dent bøjede sig over mod den naadige Frue og hviskede noget til hende, — formodentlig en Paamindelse om, at der var en Guvernante til Stede.

»Tant pis!« (ja det faar at være!) erklærede hendes Naade. »hun kan vist have meget godt af at høre det!« Og i en sagtere Tone, men dog højt nok, til at jeg kunde forstaa hvert Ord, tilføjede hun: »Jeg har lagt Mærke til hende, og jeg tror, jeg forstaa mig ret godt paa Ansigter; i hendes læser jeg alle de Skavanker, som den Klasse Væsner i Reglen lider af.«

»Hvad er det for Skavanker, Deres Naade?« spurgte Hr. Rochester højt.

»Det skal jeg nok sige Dem under fire Øjne,« svarede hun og nikkede et Par Gange majestætisk hemmelighedsfuld med sin Turban.

»Men saa kan gjerne min Nysgjerrighed have tabt Appetiten.«

»De kan spørge Blanche; hun er nærmere ved Dem, end jeg er.«

»Aa nej, Mama, lad mig være udenfor det! Jeg har heller ikke andet at sige om hele den Race, end at den er en rigtig Landeplage. Ja det er ikke, fordi jeg har lidt noget af den; jeg sørgede altid for at vende Forholdet om. Nej du, Theodor (det var Broderen, hun talte til), kan Du huske, som vi drillede Madam Joubert? og hvor hun blev rasende, og hvor vi saa bed hende af og bad hende huske paa, hvem hun havde med at gjøre og hvor uvidende hun selv var Naa men det er

ikke Umagen værd at spille mange Ord paa den Slags Personer! lad os tale om noget andet!«

Amy Eshton havde enten ikke hørt, eller ogsaa tog hun ikke Notits af det Paalæg; med sin bløde, barnlige Stemme indskød hun: »Ja da var Louises og min Guvernante saamæn saa god, som Dagen var lang. Vi var stygge nok til at drille hende nu og da, men hun blev ved at være den samme kjærlige, trofaste Sjæl . . .«

»Naa, inden vi ser os om, faar vi nok et Uddrag af alle optænkelige Guvernanters Biografier!« sagde Blanche . . . »Hr. Rochester! er De ved Stemme i Aften?«

»Hvem er ikke ved Stemme, naar han har Ud-sigt til at blive en saa fortryllende Maria Stuarts Rizzio?«

»Aa pyh, Rizzio! saadant et Flødeskjæg af et Mand-folk!« svarede Frøken Blanche, medens hun gik hen til Klaveret, og saa slog hun med Nakken, saa alle hendes Krøller rystede. »Nej maa jeg bede om sorte Bothwell, en Mand, hvori der stikker et Stykke af en Djævel, en stolt, vild Bandit . . .!«

»Der hører De, mine Herrer!« sagde Hr. Rochester. »Hvem af os ligner nu mest sorte Bothwell?«

»Det skulde jeg tro, at De gjør,« svarede Hr. Dent.

»Ah! Meget forbunden!«

Frøken Ingram havde sat sig ved Klaveret, majestætisk som en Dronning, og præluderede livlig, medens hun dog blev ved at tale. Hun lod til at være rigtig oppe den Aften, ønskede at blænde og beruse og bestræbte sig øjensynlig samtidig for at fremstille sig selv som en original, excentrisk Natur. — »Jeg bliver snart

helt væmmelig ved vor Tids unge Mænd,« sagde hun og lod Fingrene løbe endnu raskere hen over Tangenterne, »det er lutter forkjælede Springfyre, som ikke tænker paa andet end paa, hvordan de ser ud og hvordan de skal klæde sig. Som om en Mand behøvede at være smuk? Ja — en grim Dame . . . det er ikke til at holde ud; men en Mand skal være stærk og modig, hans Opgave bestaar i at jage, skyde, fægte, — hele Resten er ikke en Døjt værd! Det er i al Fald saadan en Mand, jeg vil have, om jeg nogen Sinde skal gifte mig! . . . Naa, Hr. Rochester, syng saa! Her er en Sørøversang, — men syng nu ordentlig, ellers bliver De straffet!«

»De maa være naadig, Frøken, — blot et misbilligende Blik fra Dem er jo næsten haardere end Livsstraf.«

»Begynd!« sagde Frk. Blanche og spillede de første Takter af Melodien.

Jeg vilde have listet mig bort, — men Stemmen, der lød, naglede mig fast, hvor jeg stod! Det var en blød, kraftig Bas, fuld af Følelse, og som sang sig ind i éns Hjerte og vakte et hemmelighedsfuldt Ekko. Jeg ventede, til den sidste Tone var død hen og til Samtalen, der var standset, atter brød løs: saa smuttede jeg ud gennem den Sidedør, som var et lille Stykke fra, hvor jeg sad. En smal Gang førte ud i Forstuen; dér mærkede jeg, at mit ene Skobaand var gaaet op, og jeg satte Foden paa det nederste Trappetrin og bukkede mig ned for at binde Baandet. I det samme aabnedes Døren til Spisestuen, en af Herrerne kom ud. Hurtig rejste jeg mig — og stod Ansigt til Ansigt med Hr. Rochester.

»Hvordan har De det?« spurgte han.

»Jo Tak, godt.«

»Hvorfor kom De ikke hen og talte til mig derinde?«

Jeg tænkte ved mig selv, at jeg kunde havt mere Grund til at gjøre ham det Spørgsmaal, men nøjedes dog med at svare: »Jeg var bange for, at jeg skulde genere Dem. De lod til at være optaget af andre.«

»Hvad har De bestilt, medens jeg var borte?«

»Aa, intet videre, — læst med Adele.«

»Og saa er De blevet en god Portion blegere, — det saa' jeg strax. Hvad er der i Vejen?«

»Ingenting, Hr. Rochester.«

»Forkølede De Dem den Nat, da De var paa Veje til at drukne mig?«

»Nej slet ikke.«

»Kom ind igjen i Stuen, det er for tidlig at gaa!«

»Jeg er træt, Herre.«

Han saa' et Øjeblik paa mig. »Ja og saa en Smule trist,« sagde han. »Jo vist saa, De er trist, med et Par Ord kunde man faa Taarer frem i Deres Øjne, — saa! der er de allerede! sitrende og blinkende mellem Øjenhaarene . . . og trillende som Perler ned over Kinderne. Hvis jeg havde Tid og ikke risikerede at blive forstyrret af en af disse Dagdrivere af Tjenere, skulde jeg nok skaffe mig at vide, hvad alt det betyder! Naa ja ja da, — for i Aften vil jeg undskyldte Dem; men saa længe de fremmede er her, ønsker jeg at se Dem hver Aften nede i Stuen, hører De! Gaa saa og send Sofie ned efter Adele! Godnat, min«

Han brød af, bed sig i Læben og gik hurtig ind i Spisestuen igen.

VII. Zigeunersken.

Der blev ved at være Lystighed og Travlhed paa Thornfield. Var det godt Vejr, gjorde man Udflugter; men naar det regnede og om Aftenerne morede man sig inde paa de tusende Maader. En Aften fandt de paa at lege Ordsprogs-Lege. Det var navnlig Hr. Rochester og Frk. Blanche, som optraadte; i det Ordsprog, deres Parti skulde fremstille, agerede de to først Brud og Brudgom, som blev viede, og derefter Elieser og Rebekka ved Brønden. Senere hen hørte jeg Hr. Rochester sige spøgende til Frk. Blanche, at hun maatte huske paa, nu var hun hans Kone, — de var jo blevet viet sammen i alle disse Menneskers Paasyn. Medens saa det andet Parti fremstillede sit Ordsprog, sad han og hun ved Siden af hinanden. Hun bøjede sig ind til ham, saa hendes Haar næsten strøjfede hans Kind og Skulder, de hviskede sammen og vexlede talende Blikke. Endnu den Dag i Dag ser jeg hele Scenen for mig og bevæges som af en dæmpet Gjenklang af de Følelser, der fyldte mig i hint Øjeblik.

Jeg elskede Hr. Rochester og det til Trods for, at han Aften efter Aften ikke værdigede mig et Blik. Jeg elskede ham, skjönt jeg var overbevist om, at han havde i Sinde at ægte hin stolte unge, selvsikre Skjønhed, og

skjønt jeg saa' ham ofre hende al sin — ganske vist skjødesløse og tilbageholdne, men netop derfor uimodstaaelige — Hyldest. Alligevel var jeg ikke egentlig skinsyg. Frk. Blanche var for sjælstom, og jeg saa', at Hr. Rochester fuldstændig havde Øjet aabent for hendes Mangler. Han vilde utvivlsomt gifte sig med hende, men kun af Familjehensyn, af Standshensyn, ikke fordi han var lidenskabelig forelsket i hende. Havde han været dét, vilde jeg vel have kommet til at lide usigelig baade af Skinsyge og Fortvivlelse; men efter Lidelsen vilde jeg have fundet Ro. Nu derimod, da jeg saa' Frk. Blanche uafsladelig gribe efter ham og aldrig faa fat, afskyde Pil efter Pil mod hans Hjærte og aldrig træffe — om hun end selv i sin taabelige Forfængelighed bildte sig ind, at hver eneste Pil traf —, nu levede jeg i uophørlig Op-hidselse og uophørlig Angst. Thi samtidig med at jeg saa', at hendes Bestræbelser glippede, vidste jeg paa en Prik, hvorledes de skulde have været lagt an for at have kunnet lykkes. Pilene, som nu prællede matte af, behøvede blot at have været rettet en Ubetydelighed anderledes, saa vilde de have trængt ind til hans inderste Hjärterod. Eller bedre endnu — han kunde have været erobret uden Spor af Vaaben, uden Koketteri, uden Manøvrer, blot ved Naturlighed og Hjärtelighed. Selv om de to blev gifte, vilde hun derfor nogen Sinde kunne vinde ham? Og dog kunde han have været vundet, hans Hustru kunde være blevet det lykkeligste Menneske paa Jorden!

At Hr. Rochester vilde gifte sig med en, han egentlig ikke elskede, overraskede mig, men stødte mig ikke. Fine Folk havde jo i det Kapitel et eget Syn — naar jeg ikke havde det, kom det formodentlig af, at jeg ikke

hørte til og ikke var blevet opdraget i den fornemme Verden. Overhovedet var jeg efterhaanden blevet blind for alle daarlige Sider hos ham. Hans Barskhed forekom mig nu som et pikant Krydderi i en sjælden Ret, og det skumle Udtryk, der kunde være over hans Ansigt, skræmmede mig ikke længer, men lokkede mig tværtimod som en Gaade. Desuden smigrede det ubevidst min Beundring og Hengivenhed for ham at se, hvorledes han var Livet og Sjælen i Selskabet, saa de andre Gjæster faldt hen i en Slags Sløvhed, saa snart han ikke var inde eller ikke var hjemme.

Det sporedes tydeligst en Dag, da han var taget i Forretninger til Millcote. Hele Eftermiddagen regnede det, saa Gjæsterne havde maattet opgive at tage over til Hay og se paa en Bande Zigeunere, som havde slaaet Lejr der. Nu var et Par af Herrerne gaaet ned i Staldene, Resten og nogle af de unge Damer morede sig med at spille Billard. Fruerne Lynn og Ingram spillede Kort, de andre Damer sad og hang i Sofaer, læste og smaasnakkede. Der var ganske stille i Huset; kun nu og da hørte man Latterudbrud fra Billardværelset.

Pludselig udbrød lille Adele, som stod henne hos mig i en af Salonens Vinduesnicher: »Voilà Monsieur Rochester qui revient!« (Der kommer Hr. Rochester!)

Alle saa' op. Frk. Blanche rejste sig hurtig fra Sofaen, hvor hun sad, og kom hen i Vinduesnichen. Man hørte den raslende Lyd af Vognhjul og Lyd af Hovslag ude fra den vaade, grusbelagte Kjørevej. En Vogn med Postillon paa Bukken kjørte op foran Trappen.

»Hvorfor i al Verden kommer han kjørende hjem?« sagde Frk. Blanche, »han red jo ud. Og Hektor

var jo ogsaa med ham!« . . . I sin Ivrighed bøjede hun sig saa langt frem mod Ruderne, at jeg maatte læne mig helt tilbage for at give Plads. Hun saa' ned paa mig, gjorde en lille Grimace, og gik hen til et andet Vindue.

Postillonen ringede paa. En høj, elegant klædt Herre stod ud af Vognen og gik op ad Trappen. Det var ikke Hr. Rochester.

»Aah!« vrissede Frk. Blanche, »hvem har ogsaa bedt din lille Abekat (det var til Adele, hun talte) om at rende her og rumstere ved Vinduerne og bilde Folk dine Historier ind!« — Samtidig sendte hun mig et vredt Blik, som om jeg med havde gjort mig skyldig i en Forseelse.

Der blev talt ude i Forstuen, og et Øjeblik efter traadte den fremmede ind. Han bukkede for Fru Ingram (formodentlig fordi han antog hende for den ældste tilstedeværende Dame) og sagde: »Ja jeg kommer nok ubejlejligh, for jeg hører, at min Ven Hr. Rochester ikke er hjemme. Men i Betragtning af, at jeg kommer lige fra en lang Rejse, og at Hr. Rochester er min gode gamle Ven, tør jeg forhaabentlig vente her paa ham?«

Han havde et belevent Væsen og talte med en lidt aparte Akcent. Saavidt man kunde se, var han paa Alder med Hr. Rochester, mellem tredive og fyrretyve Aar. Ansigtifarven var meget bleg, næsten gulladen, Trækkene regelmæssige, om end lovlig slappe, Øjnene store og smukt formede; ved første Øjekast gjorde han Indtryk af at se godt ud. Men jo længer jeg saa' paa ham, des mindre syntes jeg alligevel om ham. Det var saa kraftløst, dette Ansigt, der var intet Udtryk, intet Liv i hans Blik. Det flakkede uafbrudt om, men under-

lig automatisk og hensigtsløst. Ufatteligt, at han og Hr. Rochester kunde være Venner! det maatte da i al Fald være »Motsætninger, som mødtes« her.

Efter Bordet hørte jeg, han fortalte nogle af Herre-
rerne, at han hed Mason, at han var fra Vestindien, og
at han først for nylig var vendt tilbage til England. Til
min Overraskelse forklarede han, at det var i Vestindien,
han havde gjort Bekjendtskab med Hr. Rochester; han
udbredte sig vidtløftig om, at hans Ven havde ikke
kunnet fordrage Varmen derovre og Orkanerne og Regn-
tiden. . . . Selv lod han til ikke at kunne faa det varmt
nok; hans Frakke var tæt knappet, han fo'r sammen,
som om han frøs, hver Gang man gik med Døren, og
skjønt der endnu var fuldt op af Gløder i Kaminen, som
han sad klods op ad, forlangte han, at der skulde lægges
mere i.

Da Tjeneren, som havde bragt Kullene, gik ud igjen,
hørte jeg, at han sagde noget til Hr. Eshton: »en gam-
mel Kjærling, . . . hun er ikke til at drive bort . . .«
var de enkelte Ord, jeg opfangede.

»De kan sige hende fra mig, at hvis hun ikke
pakker sig, lader jeg hende sætte i Brummen,« svarede
Hr. Eshton.

»Nej vist ikke nej, Eshton,« udbrød Hr. Dent, som
stod ved Siden af ham, »lad os tage den Fornøjelse med,
siden den byder sig! Det vil sige, — hvis Damerne
synes om det! . . . Mine Damer,« sagde han højt, »det
blev ikke til noget med at komme over til Zigeunerlejren
i Dag; men nu fortæller Sam her (Sam var Tjeneren), at
der er en gammel Zigeunerske nede i Borgestuen, som
beder om Forlov til at komme op og spaa Herskaberne.
Skal vi lade hende komme herop?«

Der blev en lang Disput. De gamle Damer, med Fru Ingram i Spidsen, vilde paa ingen Maade tillade, at man indlod sig med saadan en Bedragerske; men de unge Herrer syntes, det kunde være morsomt, og Frk. Blanche afgjorde sluttelig Spørgsmaalet ved kort og godt at befale Tjeneren, at han skulde lade »Hexen« komme op. Tjeneren indvendte, at Kjærlingen saa' saa svinsk ud. »Gaa og hent hende!« svarede Frk. Ingram.

Sam gik. Men et Øjeblik efter kom han tilbage og sagde, at Zigeunersken vilde ikke vise sig for hele Selskabet paa en Gang; hun vilde vises ind i et Værelse, hvor de, der havde Lyst til at blive spaaet, saa kunde komme ind til hende en for en.

Almindelig Forbavelse. Blanche gav Ordre til, at Zigeunersken skulde vises ind i Bibliotheksværelset. »Og saa er det bedst, jeg først gaar ind og tager hende i Øjesyn«, tilføjede Hr. Dent.

»Ja men jeg skulde sige fra hende, at hun brød sig heller ikke om at tale med nogen af Herrerne,« forklarede Sam. »Og hun sagde ogsaa (Sam havde ondt ved at undertrykke et Smil), at der behøvede ingen af Damerne at ulejliges sig ind til hende, undtagen de unge og ugifte.«

»Det maa man sige: hun véd, hvad hun vil have,« udbrød Henrik Lynn.

»Saa skal jeg begynde,« sagde Frk. Blanche i en Tone, som om hun lig en ny Winkelried vilde styrte sig alene mod en fjendtlig Hærs Spyd. Og uden at bryde sig om sin bekymrede Mamas Indvendinger skred hun majestætisk ud af Salen og begav sig ind i Bibliotheksværelset.

Hun blev længe borte, — et helt Kvarter. Selskabet

blev mer og mere nysgjerrig og spændt. Endelig hørte man Bibliotheksdøren gaa . . . Frk. Blanche kom ind, stræng og kold og hovmodig, — i det Øjeblik lignede hun rigtig sin Moder. »Naa, hvad sagde hun til dig? . . . Var du angst? . . . Kunde hun virkelig spaa?« spurgte de andre Damer i Munden paa hverandre.

»Vær nu blot ikke saa ivrige!« svarede Frk. Blanche. »Det er forfærdeligt, saa lettroende I er, I lader jo til at bilde jer ind, at hun virkelig er en Hex! Alt, hvad jeg har set, er en omflakkende Zigeunerske, der paa god gammel Vis har kigget mig i Haanden og sagt mig en hel Del Vaas. Min Nysgjerrighed er fuldstændig tilfredsstillet, og jeg tror, Hr. Eshton vilde gjøre vel i at lade hende sætte i Brummen, som han sagde før, at han havde i Sinde.«

Dermed tog hun en Bog, lænede sig tilbage i Stolen og satte sig til at læse. Jeg holdt Øje med hende næsten en hel halv Time, og i al den Tid vendte hun ikke Bladet en eneste Gang; men Udtrykket i hendes Ansigt blev mer og mere haardt og bittert. Zigeunersken maatte aabenbart have sagt hende et eller andet, som hun ikke holdt af at høre, og som hun alligevel havde vanskelig ved at lade være at tænke paa.

Imidlertid var de andre unge Damer gaaet ind til Spaakvinden. Man hørte tvungen Latter og halvhøje Udbrud inde fra Bibliotheksværelset; saa kom Damerne farende ind igjen, meget befippede, røde i Hovederne, forbavsede over, saa urimelig god Besked Zigeunersken havde vidst om deres Hjem, deres Vaner, deres hemmeligste Tanker. Midt under al den Snakken og Støj, der blev, efter at de havde aflagt deres Forklaring, hørte jeg

én rømme sig bag min Stol. Jeg vendte mig om; det var Sam.

»Undskyld, Frøken,« sagde han, »Zigeunersken paa staar, at der er en af de unge, ugifte Damer, som ikke har været inde hos hende endnu. Jeg véd ikke, om det er Dem?«

»Jo, nu skal jeg komme,« svarede jeg, meget glad over selv at faa Lejlighed til at se den besynderlige Spaakone. Uden at nogen af Selskabet lagde Mærke til det, listede jeg mig ud af Salonen og gik ind i Bibliotheksværelset.

Der saa' nok saa hyggelig ud derinde. Spaakonen sad og krøb sammen i en Lænestol henne ved Kaminen; hun var iført en rød Kaabe og paa Hovedet en bred-skygget sort Zigeunerhat, hvorover der gik et stribet Tørklæde, der var knyttet under Hagen. Lyset, som stod paa Bordet, havde hun slukket; hun sad bøjet frem mod Kamin-Ilden og mumlede halvhøjt, hvad hun læste i en lille sort Bønebog, som hun holdt mellem Hænderne. Selv efter at jeg var gaaet helt hen til hende, blev hun ved at læse og mumle. Men endelig lukkede hun da Bogen og saa' langsomt op paa mig. Saavidt jeg kunde se, var hun næsten sortbrun i Ansigtet; nogle Totter Haar strittede frem under Tørklædet, der var bundet om Hagen. Hun mønstrede mig næsvist og ufravendt:

»Naa saa du kunde have Lyst til at faa din Skæbne at vide?« spurgte hun i en barsk Tone.

»Aa, det vil jeg ikke paastaa,« svarede jeg, »det er mere for Kommers, jeg er kommet herind. Ærlig talt tror jeg ikke videre paa Spaadomme.«

»Nej du er nok meget kjæphøj af dig! Jeg kunde høre det paa din Gang, da du kom her ind.«

»Ja saa! I maa have en skarp Hørelse.«

»Ja og et skarpt Syn og en skarp Forstand
Hvorfor ryster du ikke? Hvorfor er du ikke bleg?
Hvorfor spørger du mig ikke?«

»Jeg hverken fryser eller er syg; og jeg er heller ingen Nar.«

Kjærlingen formelig hvæste haanlig og trak saa en lille kort Pibe op af Lommen, tændte den og begyndte at dampe paa den. Imidlertid stirrede hun ufravendt ind i Ilden. Saa tog hun pludselig Piben af Munden og sagde: »Du baade fryser og er syg og er en Nar. Du fryser, fordi du staar ene i Verden. Du er syg, fordi den højeste og rigeste Følelse nægtes dig. Og du er en Nar, fordi du, skjønt du vansmægter efter Lykke, ikke vil strække Haanden ud og gribe den«. — — Dermed puttede hun Piben i Munden igjen og suttede videre.

»Ja jeg duer ikke til at gætte Gaader,« svarede jeg.

»Vil du have, jeg skal tale tydeligere, saa lad mig se din Haand.«

»Der skal sagtens være Indsats i den?« — — Og jeg lagde en lille Sølv mønt i min Haand.

Hun tog Pengestykket, stak det ned i en gammel Strømpesok, som hun trak op af Lommen og bandt omhyggelig for igjen, og bøjede sig saa ned over min Haand og stirrede længe opmærksomt paa den. »Nej, den er for fin!« sagde hun endelig, »der er næsten ingen Linier i den. Og hvad kan man ogsaa læse sig til i en Haand? Skæbnen staar skrevet i Ansigtet, i Øjnene, omkring Munden. Læg dig ned paa Knæ og vend Ansigtet op imod mig!«

»Det er der altid lidt mere Mening i,« svarede jeg,

og lagde mig ned paa Knæ i vel saa meget som en halv Alens Afstand fra Kaminen.

Hun rørte rundt i Gløderne, saa der slog en lille Flamme op. Lyset faldt lige hen over mit Ansigt, hvorimod hendes eget Ansigt, saadan som hun sad, kom til at ligge helt i Skygge.

»Jeg gad vidst, hvad for et hemmeligt Haab der fylder dig, medens alle de fine Folk flagrer forbi dig derinde i Selskabssalen og du sidder mutters ene i Vindueskrogen, — ja du kan høre, jeg kjender dine Vaner . . .«

»Dem kjender I fra Tjenestefolkene.«

»Se se, hvor du er skarpsindig! Naa ja, jeg kjender ganske rigtig en af Tjenestefolkene, Jfr. Poole . . .«

Jeg rejste mig hurtig. »Naa saaledes!« tænkte jeg, »saa er der naturligvis Gavtyvestreger med i Spillet.«

»Vær du blot rolig!« tyssede den besynderlige gamle Kone paa mig. »Jfr. Poole er en paalidelig og forstandig Pige, hende kan enhver stole paa . . . Men hvad det var, jeg vilde have sagt, — hvad tænker du paa, naar du sidder saadan ganske ene derinde? Sætter det ikke dit Sind i Bevægelse, naar du ser de fine unge Damer lokke for og lokkes af de fine Herrer . . .?«

»Jeg kjender ingen af Damerne . . . og heller ingen af Herrerne, saa det vedkommer altsaa ikke mig.«

»Ja saa, — du kjender ingen af dem? Heller ikke ham, der ejer Gaarden her?«

»Han er ikke hjemme.«

»Ah, det var en meget fiffig Udflugt! Naa fordi han altsaa er taget til Millcote i Morges og kommer

hjem igjen i Aften, saa kjender du ham ikke, saa eksisterer han slet ikke mere for dig?«

»Jeg indser ikke, hvad Hr. Rochester har med det Spørgsmaal at gjøre, I kom med.«

»Er der maaske ingen af Damerne, som har lokket for ham, og for hvem han har søgt at lokke? Har du ikke set ham sidde lænet timevis over mod et Par be-daarende Læber og set ham taknemlig inddrikke hvert Ord, som de Læber sagde til ham?«

»Taknemlig? . . . Jeg har ikke kunnet opdage Spor af Taknemlighed i hans Ansigt.«

»Du har dog altsaa holdt Øje med hans Ansigt?! . . . Men hvad »opdagede« du da i det? Kunde du se, at han var forelsket i den skønne Frk. Ingram, at han tænkte paa at gifte sig med hende, at han vilde gjøre hende ubeskrivelig lykkelig . . .?«

»Undskyld, jeg kom ikke her ind for at skrifte, men for at spørge! . . . I kan jo f. Ex. sige mig, om Hr. Rochester skal giftes snart.«

»Det ser ud til det. Og han vil sikkert blive meget lykkelig, . . . ja det nytter ikke, du sætter et vantro Ansigt op! Thi han maa selvfølgelig være betaget af en saa smuk og ædel og talentfuld Kvinde, og hun elsker utvivlsomt ogsaa ham — eller i al Fald hans Gods — meget højt. Jeg sagde hende for lidt siden et Par Ord i den Anledning, som fik hende til at trække Mundvigene en halv Tomme ned. Hm! hendes lykkelige Bejler vilde gjøre vel i at se sig for; thi kommer der en, hvis Gods er en halv Gang større, kunde han nemt risikere at blive vist Vintervejen . . .«

»Det var ikke Hr. Rochesters, men min egen Skæbne, jeg skulde have at vide.«

»Din Skæbne er usikker endnu; Trækkene i dit Ansigt viser hver sin Vej. Der er lagt Lykke til Side for dig, saa meget véd jeg; men om du vil gribe den, formaar jeg ikke at se. Knæl ned endnu en Gang!«

Jeg gjorde det. »Men skynd jer saa,« sagde jeg, »Skjæret fra Ilden brænder mig i Ansigtet.«

Hun sad lænet tilbage i Stolen og stirrede paa mig. Saa begyndte hun at mumle. »Øjet tindrer som gjennem Taarer, Blikket er mildt og følelsesfuldt. Nu skifter Udtrykket og bliver vemodigt og træt, — det Udtryk kommer af, at man føler sig ene. Saa! nu ser du bort, du vil ikke taale, at jeg gransker dig nøjere. Men den Stolt-hed og Tilbageholdenhed bestyrker min Tro paa dig, — dit Øje varsler godt.

Og det gør Munden med. Den har Lyst til at buse ud med alt, hvad der rører sig i dit Hoved, men den gemmer forsigtig paa alt, hvad der rører sig i dit Hjærte. Den er skabt til at le og smile, til at være Tolk for bløde og ømme Stemninger . . . Men din Pande er stivsindet, den staar din Lykke imod! Din Pande siger: Fornuften holder Tømmerne med fast Haand, det nytter ikke, at Følelserne vil prøve paa at fare afsted som løbske Heste. Lad Lidenskaberne syde og Fantasien foregjøgle mig sine berusende Drømme, — det er Fornuften, som træffer den afgjørende Bestemmelse. Lad det storme og brage og Ildsluer slaa op — jeg vil dog trygt følge Samvittighedens stille Røst.

Vel talt, Pande! din Vilje skal blive efterkommet! Jeg véd, at Ungdommens Blomster visner hurtigt, hvis blot en eneste Draabe af Angerens Gift pletter deres Bæger. Og jeg ønsker at skjærme, ikke at ødelægge, at fremkalde Glædens, ikke Fortvivlelsens Taarer. Jeg vil

have straalende Blik og milde Ord og lyse Smil! Hvilken Lykke! hvilken Lykke! Hvem der kunde sidde saadan altid altid! Men jeg tør ikke. Rejs Dem, Frøken Eyre, og gaa! Komedien er forbi, Tæppet er faldet.«

Hvor var jeg? drømte jeg, eller var jeg vaagen? Zigeunerskens Stemme, hendes Gebærder, hendes Blik — det altsammen var forandret og forekom mig saa forunderlig bekjendt. Jeg havde rejst mig og stod maalløs og stirrede paa hende. Hun havde trukket Hatten og Tørklædet længere frem over Ansigtet og sad og stirrede ind i Ilden. Men Skjæret faldt hen over hendes ene Haand, og den var fin, buttet, ung, og paa dens lille Finger blinkede fra en massiv Ring en Diamant, som jeg havde set mange, mange Gange. Var det virkelig . . . ?

»Naa saa De kjender mig, Jane?« lød det med Hr. Rochesters Stemme, og han rev med et Ryk Hatten og Tørklædet af Hovedet.

»Det var da en besynderlig Idé, Hr. Rochester . . . !«

»Ja men den blev godt udført, ikke sandt? . . . Er De vred paa mig, hvad?«

»De har maaske faaet mig til at sige en hel Mængde Dumheder,« svarede jeg. »I al Fald var det ikke rigtigt af Dem at spille den Komædie med mig.«

»Vær De blot rolig, De var meget forsigtig og forstandig!«

Det forekom mig heller ikke selv ved nærmere Eftertanke, at jeg havde givet mig nogen Blottelse. Sandt at sige havde jeg hele Tiden troet, at der stak et eller andet Spilop under denne Historie med Zigeunersken, og jeg havde da forsøgt at være paa min Post. Men jeg

havde kun tænkt paa Grace Poole, denne Gaardens levende Gaade, og det var ikke et Øjeblik faldet mig ind, at Spaakonen kunde være Hr. Rochester.

»Naa, sæt Dem nu et Øjeblik og lad mig høre, hvad de andre sagde derinde i Salen! Var de meget optagne af mine Spaadomme?

— »Det er vist paa Tide, jeg gaar, Hr. Rochester; jeg har allerede været længe her inde, — og jeg véd heller ikke synderlig at fortælle om de andre. Men det er sandt, — er det blevet meldt Dem, at her er kommet en fremmed, medens De var borte?

»Hvad vil det sige? jeg venter ingen flere fremmede.«

»Han sagde, han var en god Ven af Dem, saa han mente nok, han turde vente inde hos de andre Gjæster, til De kom hjem.«

»Det var som Pokker! Sagde han da ikke, hvad han hed?«

»Jo, — Mason . . . fra Vestindien. Fra Spanish Town paa Jamaica, tror jeg.«

Hr. Rochester stod lige ved Siden af mig og havde taget min Haand for at føre mig hen til en Stol. Nu knugede han krampagtig mit Haandlede, han stønnede, som om han ikke kunde faa Vejret, og mumlede hæst Gang efter Gang: »Mason — fra Vestindien! Mason — fra Vestindien!«

»Har De faaet ondt, Herre?« spurgte jeg.

»Aa, Jane, saadant et Slag! saadant et forfærdeligt Slag!« mumlede han og vaklede, som om han skulde falde.

»Støt Dem til mig, Hr. Rochester.«

Jeg fik bragt ham til Sæde i Lænestolen. Han

beholdt min Haand mellem begge sine og klappede den aandsfraværende, medens han stirrede paa mig med et forpint og raadvildt Udtryk.

»Kan jeg ikke være Dem til nogen Nytte?« spurgte jeg; »der er ikke dét, jeg ikke vil gjøre for Dem.«

»Tak, Jane, Tak! trænger jeg til Hjælp, saa skal jeg komme til Dem Gaa nu og hent mig et Glas Vin inde fra Spisestuen og sig mig saa, om Mason er derinde, og hvad han foretager sig.«

Jeg gik ind i Spisestuen. Selskabet var i Færd med at spise til Aften; de stod i smaa Grupper, med deres Tallerken og Glas i Haanden. Hr. Mason stod henne ved Kaminen og talte med Hr. Dent; baade han og de andre lod til at være i ypperligt Humør. Jeg skjænkede et Glas fuldt af Vin (Frk. Blanche rynkede Pande, da hun saa' den Frihed, jeg tog mig), og gik saa ind med det i Bibliotheksværelset.

Der var nu tændt Lys derinde. Hr. Rochester var ikke Spor af bleg, han saa' rolig og bestemt ud. »Deres Skaal, min lille tjenstvillige Aand!« sagde han til mig og tømte Glasset i et Drag. »Naa, hvad foretog de sig saa?«

»De passiarede og lo.«

»Og de saa' slet ikke alvorlige og hemmelighedsfulde ud, som om de lige havde hørt noget besynderligt? . . . Og Mason?«

»Han stod ogsaa og passiarede og lo.«

»Sig mig, Jane, hvis nu alle de Mennesker der inde pludselig vendte mig Ryggen og skyede mig som en spedalsk, vilde saa De holde Trup med dem?«

»Det tror jeg ikke, Herrer. Jeg vilde hellere søge at trøste Dem.«

»De kunde altsaa finde Dem i at blive forhaanet og forfulgt for min Skyld?«

»Det haaber jeg, jeg kunde for hvem det end skulde være, naar det da var en, der fortjente min Hengivenhed. Og det er jeg overbevist om, at De gjør.«

Han smilte. — »Gaa nu ind i Spisestuen igjen,« sagde han saa, »og se at komme hen i Nærheden af Hr. Mason, uden at de andre lægger Mærke til det, og hvisk saa til ham, at Hr. Rochester er kommet hjem og ønsker at tale med ham. Vis ham her ind i Bibliotheket til mig!«

Jeg gjorde, som han havde befalet, og begav mig derefter op paa mit Værelse og gik til Sengs. Først et Par Timers Tid efter brød Selskabet op. Jeg hørte Hr. Rochester sige højt: »Denne Vej, Mason! Du skal ligge her inde.« Han talte i en livlig og oprømt Tone, som jog alle mine Betæneligheder paa Flugt. Et Øjeblik efter sov jeg trygt.

VIII. En urolig Nat.

Jeg havde den Nat glemt at trække Sengeomhænget for og havde heller ikke faaet sat Jalusierne for Vinduerne. Følgen var, at Maanen længere hen paa Natten kom til at skinne lige ind i mit Værelse og vækkede mig med sit blanke, blændende Skjær. Det saa' dejlig ud, det hvide Maanelys, men saa underlig højtidelig; jeg

rejste mig halv op i Sengen og vilde til at trække Senge-
omhængen for . . .

Gud i Himlen! saadant et Skrig! . . . Det var, lige-
som Nattens Stilhed blev flænget midt over af dette vilde,
skingrende Hyl, der lod til at vække Ekko i hver en Krog
af Gaarden.

Armen, jeg havde strakt ud, blev formelig lammet,
mit Hjærte holdt op at slaa. Lyden døde hen og kom
ikke igjen, — den, som havde skreget saa forfærdelig,
maatte da ogsaa have Tid til at sunde sig, før han eller
hun kunde faa Kraft nok til at skrige igjen. Saavidt
jeg kunde skjønne, maatte Skriget være kommet oppe fra
anden Sal, lige oven over mit Hoved. Og nu! hvad var
det for en Larm? som om to brødes paa Liv og Død!
Og der blev raabt med halv kvalt Stemme: »Hjælp!
Hjælp! Hjælp!« . . . Saa trampedes og stampedes der
igjen i Gulvet, man brødes og stønnede, og jeg hørte
tydelig de Ord: »Rochester! Rochester! for Gud i Himlens
Skyld, Hjælp!«

En Dør blev revet op, én løb i fuld Fart ned gjen-
nem Gangen. Saa lød der endnu flere Skrig ovenpaa, . . .
én faldt . . . og alt blev dødsstille.

Skjønt jeg rystede over hele Kroppen, havde jeg i
en Fart klædt mig paa og skyndte mig nu ud. Alle
Vegne var man blevet vækket. Der hørtes forskrækkede
Udbrud rundt om fra Soveværelserne, Dør efter Dør blev
lukket op, baade Damer og Herrer kiggede ud eller kom
helt ud i Gangen. »Hvad er det?« — »Skaf Lys!« —
»Er der Ildløs?« — »Har her været Indbrud?« spurgte
de i Munden paa hverandre. Og over al Forvir-
ringen lød saa pludselig Hr. Dents Stemme: »Hvor

Pokker er Rochester henne? Han er ikke inde paa sit Værelse.«

»Her!« blev der i det samme svaret. »Vær bare rolige, — nu kommer jeg!«

Døren, som lukkede for Trappen op til anden Sal, blev skudt op, og Hr. Rochester kom frem med et Lys i Haanden. Et Par af Damerne fo'r hen til ham, en af dem greb fat i hans Arm; det var Frk. Blanche: »Hvad er det dog for en forfærdelig Begivenhed, der er sket?« spurgte hun. »Hvad er det, Hr. Rochester?«

»Naa, riv mig nu ikke omkuld!«, sagde han. »Der er slet Ingenting i Vejen. De behøver ikke at være bange! Tre Skridt fra Livet, mine Damer, ellers bliver jeg vred!«

Han saa' nok ud til at kunne blive det, for hans sorte Øjne lynte. Imidlertid gjorde han da Vold paa sin Heftighed og fortsatte i en roligere Tone: »Det var blot en af Folkene, der har haft Mareridt. Det er et sygelig, nervøst Fruentimmer, som formodentlig har troet at se et Spøgelse og saa er besvimet. Men jeg maa bede Dem gaa til Ro, thi før her bliver stille igjen, kan vi ikke faa plejet hende ordentlig. Vær saa god, mine Herrer, at foregaa Damerne med et godt Exempel! . . . Saa, mine Damer, vær nu fornuftige, De staar ogsaa herude og forkøler Dem!« — — Og skiftevis kommanderende og bedende fik han omsider sine Gjæster gjennet ind paa deres Værelser igjen.

Jeg var strax gaaet ind paa mit Kammer; men i Stedet for at gaa til Sengs klædte jeg mig helt paa. Det stod klart for mig, at Hr. Rochester blot havde bildt Selskabet noget ind, og at der var foregaaet alvorligere Ting, end han havde sagt. Jeg vilde være forberedt paa,

hvad der kunde komme. Da jeg saa havde gjort Toilette, satte jeg mig hen ved Vinduet og sad længe og saa' ud over den tavse, maanebelyste Egn. Og hele Tiden ventede jeg, at der skulde ske et eller andet oven paa hint forfærdelige Skrig og Brydningen og Raabene om Hjælp.

Men nej, der var og blev saa stille som i en Grav. Natten og Søvnens lod til at være blevet uindskrænkede Herskere igjen. Nu var Maanen i Færd med at gaa ned, og det begyndte at mørknes stærkt. Desuden frøs jeg, — det var bedst at se at komme i Seng! . . . Men da jeg saa gik hen over Gulvet og satte mig paa Sengekanten for at tage mine Sko af, syntes jeg, der blev banket sagte paa min Dør.

»Er der nogen?« spurgte jeg.

»Er De oppe?« hviskede Hr. Rochesters Stemme udenfor.

»Ja.«

»Er De klædt paa?«

»Ja.«

»Sa kom herud, — men sagte!«

Jeg lukkede forsigtig min Dør op. Ude i Gangen stod Hr. Rochester, med et tændt Lys i Haanden.

»Jeg har Brug for Dem,« sagde han, »følg med! Men pas paa, man ikke hører Dem!«

Mine Sko var tyndsaalede, jeg kunde gaa saa lydløs som en Kat. Hr. Rochester listede i Forvejen ned ad Gangen og op ad Trappen og blev saa staaende oppe i den skumle, snævre Gang paa anden Sal. — »Har De ikke en Svamp nede hos Dem?« hviskede han.

»Jo.«

»Saa gaa ned og hent den. Og hvis De har nogle

Hoffmannsdraaber eller saadan noget andet oplivende at lugte til, saa tag det med!«

Jeg gik ned og hentede begge Dele. Hr. Rochester stod og ventede saa længe. I Haanden havde han en Nøgle; den stak han ind i Laasen paa en af de smaa Døre, — men standsede saa og spurgte: »Kan De taale at se Blod?«

»Det tænker jeg,« svarede jeg, skjønt det løb mig lidt koldt ned ad Ryggen; »jeg har aldrig haft Lejlighed endnu til at prøve det.«

»Lad mig føle Deres Haand,« sagde han; »jeg tør ikke risikere, at De gaar hen og besvimer derinde.«

Jeg rakte ham Haanden. »Nej, den er varm og fast!« mumlede han, — og drejede saa Nøglen om og lukkede Døren op.

Jeg havde set det Værelse en Gang før, nemlig den Dag Fru Fairfax viste mig om i Huset. Den Dag havde Væggene været helt behængte med Tæpper; men nu var Tæpperne trukket til Side paa den ene Væg, saa en Dør var kommet frem, som før havde været skjult. Døren stod aaben; der var Lys inde i det andet Værelse, og én knurrede og hvæste der inde omtrent som en stor Hund, man har tirret. Hr. Rochester satte sit Lys fra sig med et kort: »Vent et Øjeblik!« og gik ind i det tilstødende Værelse. Strax da han kom der ind, lød der en skraldende Skoggerlatter, som imidlertid hurtig dæmpedes og gik over til Grace Pooles vante, spøgelseagtige »Ha ha ha.« Det var altsaa hende, som var derinde! Hr. Rochester lod til at give nogle Ordre, skjønt jeg ikke kunde høre ham tale; en hviskende Stemme svarede.

Strax efter kom han tilbage og lukkede Døren af efter sig.

»Kom herhen, Jane!« sagde han. Og jeg gik om paa den anden Side af en stor Seng, hvis Omhæng var trukket for. Ved Hovedgjærdet der ommé stod en Lænestol, og i den sad en Mandsperson i Skjortærmmer, men for øvrigt fuldt paaklædt! Han rørte sig ikke; Hovedet var lænet tilbage mod Væggen, Øjnene lukkede . . . Hr. Rochester holdt Lyset hen til det blege, tilsyneladende livløse Ansigt, — det var den fremmede, Hr. Mason! Det ene Skjortærme og Tøjet omkring Skuldren var blodigt!

»Tag og hold Lyset!« sagde Hr. Rochester til mig. Derefter hentede han et Vandfad fuldt af Vand fra Servanten og rakte mig det. »Det med!« tilføjede han. Saa tog han Svampen, dyppede den i Vandet og badede det ligblege Ansigt; tog derefter Flasken med Hoffmanns-draaberne og holdt den ind under Næsen paa Hr. Mason. Et Øjeblik efter slog denne Øjnene op og gav sig saa smaat.

»Kan jeg gaa det igjennem?« mumlede han.

»Aa, vis vas! det er jo bare en lille Skramme, du har faaet. Naa op med Hovedet, du! se nu og tag dig sammen! Nu skal jeg selv ride efter Doktoren, — saa tænker jeg, vi kan faa flyttet dig endnu i Morgen den Dag . . . Jane!«

»Ja.«

»De maa blive her inde en Time eller maaske to hos denne Herre og se at standse Blodet, hvis Saaret begynder at bløde igjen. Besvimer han, saa bad ham med koldt Vand og lad ham lugte til Draaberne. Men De siger ikke et Ord til ham, hører De! . . . og

du, Richard, hvis du bare saa meget som aabner Munden eller rører dig, saa indestaar jeg ikke for dit Liv!«

Det stakkels Menneske sukkede dybt: han saa' just ikke ud til at have Lyst til at røre sig. — Angst for Døden eller hvad det nu var lod til at have fuldstændig lammet ham. Hr. Rochester gav mig saa den blodige Svamp, forklarede mig, hvorledes jeg skulde bære mig ad, gjentog sit »Ikke et Ord — hører De!« og gik. Han drejede Nøglen om i Laasen efter sig, . . . det næste Øjeblik var Lyden af hans listende Skridt død bort.

Der sad jeg da i et af disse uhyggelige Værelser paa anden Sal, midt om Natten, med et ligblegt og blodigt Menneske foran mig og blot skilt ved en tynd Dør fra Mordersken, den forfærdelige Grace Poole! Og jeg kunde ikke flygte, jeg maatte blive siddende og stirre paa den fremmedes blaalige, sammnenbidte Læber eller paa hans Øjne, der snart var lukkede, snart stod aabne, og som saa med et glasagtigt, rædselsslagen Udtryk søgte rundt i Værelset!

Lyset brændte ned, Skyggerne over de gammeldags Tæpper blev mørkere og mørkere. Ovre paa Felterne i Døren til et stort Egetræs Skab, der stod, drev Lys og Mørke et underlig Gjøglespil og fik skiftevis de tolv Apostle og den korsfæstede Kristus, som var udskaaret i Træet, til at træde underlig tydelig frem. Et Øjeblik samlede alt Lyset sig om Judas djævelske Ansigt, — det saa' ud, som selve Satan grinte mig i Møde derovre fra! . . . Saa lyttede jeg, om jeg kunde høre noget til Grace Poole. En Gang lød der Skridt inde bag Væggen, en anden Gang kom den hundeaftige Knurren igjen, en

tredie Gang blev der sukket dybt; men ellers var der stille. Jeg kunde uforstyrret hengive mig til mine Tanker, gruble over al den Hemmelighedsfuldhed, som omgav mig her paa Gaarden, over Grace Poole's besynderlige Magt, over Hr. Rochesters Angst, da jeg nede i Bibliotheksværelset havde sagt ham, at Hr. Mason var kommet, og over at denne Hr. Mason saa alligevel lod til at være Hr. Rochesters Vilje blindt undergIVEN.

Tiden sneg sig afsted med Snegleffjed; det lod aldrig til at skulle blive Dag, og Hr. Rochester kom stadig ikke. Den saarede fik det daarligere og daarligere; alt, hvad jeg gjorde, hjalp ikke, hans Kræfter svandt hen, han jamrede sagte og saa saa bleg og mat ud, at jeg var bange for, han skulde sidde og dø for mig der i Stolen . . . Endelig brændte Lyset helt ned og sluktes! Men til alt Held tittede lidt efter en graalig Lysstribе ind gennem en Sprække i Jalusiet.

Der gik igjen en Stund. Saa hørte jeg Hektor gjø. Aa, hvor den Gjøen hjalp paa mit Mod! nu vidste jeg, at Hr. Rochester maatte være i Nærheden. Og knap fem Minuter efter blev ganske rigtig Nøglen drejet om i Laasen, og han traadte ind, fulgt af Doktoren, som han havde hentet.

»Saa, skynd Dem nu, Carter!« sagde han til Doktoren. »Jeg kan ikke give Dem mer end en halv Time til at undersøge Saaret og faa Fyren forbundet og skaffe ham ud af Huset.«

»Tror De ogsaa, det gaar an at flytte ham, Hr. Rochester?«

»Ja vist saa, det hele har slet Ingenting at betyde. Han er bare noget forknyt, saa vi maa se at faa strammet ham op. Skynd Dem nu!«

Hr. Rochester trak de svære Gardiner til Side og tog Jalusierne bort, for at der kunde blive saa lyst i Stuen som muligt. Det var meget nærmere ved Morgen, end jeg havde troet; der begyndte allerede at skinne rosenrøde Strimer frem i Øst. Saa gik Hr. Rochester hen til Mason, hvem Doktoren var i Færd med at undersøge: »Naa, gamle Ven,« spurgte han, »hvordan gaar det saa?«

»Bare jeg gaar det igjennem!« mumlede den syge.

»Aa Snak om en Ting! inden fjorten Dage er du ligesaa flink Karl, som du var før. Du er bare lidt mat nu oven paa Blodtabet . . . Carter! sig til ham, at han behøver ikke at ængste sig!«

»Ja det kan jeg sige med frelst Samvittighed,« svarede Lægen, som havde taget Forbindingen af. »Det er blot kjedeligt, jeg ikke blev hentet lidt før, saa vilde han ikke være kommet til at miste saa meget Blod . . . Men hvad er dette her? Kjødet her paa Skulderen er jo ikke skaaret itu, det er slidt i Stykker! Der maa nogen have sat Tænderne i!«

»Ja, hun bed mig!« hviskede Hr. Mason. »Hun flaaede i mig som en Tiger, da Rochester havde vristet Kniven fra hende.«

»Naar du bare ikke havde ladet dig skræmme!« sagde Hr. Rochester. »Du skulde lige strax have taget ordentlig fat paa hende!«

»Hvad var der at stille op under de Forhold?!« undskyldte Hr. Mason sig . . . »Aa, det var forfærdeligt!« tilføjede han saa. »Og det kom saa pludselig! i Begyndelsen saa' hun saa rolig og stille ud.«

»Jeg havde advaret dig,« indvendte Hr. Rochester, »jeg havde sagt dig, at du skulde passe paa, naar du

traf sammen med hende! Og for Resten kunde du da ogsaa gjerne have ventet, til det blev Dag, og til jeg var hos dig! Det var jo fuldstændig Galmands Værk at gaa ind til hende ene og ved Nattetid.«

»Jeg tænkte, at det maaske kunde have en heldig Indflydelse paa hende.«

»Ja du tænkte, du tænkte!« vrængede Hr. Rochester efter ham. »Det er til at blive gal over at høre saadant noget Vrøvl, — du havde bare at rette dig efter, hvad jeg havde sagt dig! . . . Naa men skynd Dem nu, Carter! Solen staar strax op, og vi maa se at faa ham ud af Huset!«

»Ja Skulderen er jeg færdig med, Hr. Rochester. Men der er et Saar til her i Armen, — dér lader hun ogsaa til at have sat Tænderne i?«

»Hun sugede mit Blod i sig,« mumlede Hr. Mason; »hun sagde, hun vilde drikke mit Hjærteblod.«

Det gav et Sæt i Hr. Rochester, og hans Ansigt fortrak sig af Væmmelse, Angst, Had. Men han sagde ikke andet end: »Saa, Richard! tænk nu ikke mere paa hendes dumme Snak! . . . Det var Ret, Carter, nu er vi nok strax færdige! . . . Aa, Jane!« henvendte han sig til mig, »tag denne Nøgle her og spring ned i mit Toiletteværelse og tag i den øverste Skuffe af Linnedskabet en Mansketskjorte og et Halstørklæde! Men skynd Dem og gaa sagte!«

Jeg hentede det forlangte . . . »Tak,« sagde han, »gaa saa om paa den anden Side af Sengen, medens jeg hjælper ham Tøjet paa . . . Det er sandt! mærkede De noget til, om man begyndte at komme paa Benene her i Huset?«

»Nej, alt var stille,« svarede jeg omme fra den anden Side Sengen.

»Saa kan vi faa dig herfra, Dick, i al Hemmelighed; det er bedst baade for din egen og for Staklens Skyld derinde. Vi maa se at sørge for, at der ikke kommer noget ud om hele Historien . . . Aa, Carter, tag og hjælp ham Vesten paa! . . . Hvor har du gjort af din Pelts? den kan du jo ikke undvære, naar du skal rejse i det fordømte kolde Vejr . . . Naa den ligger nede paa dit Værelse? . . . Aa, Jane, tag og løb ned paa Hr. Masons Værelse, det er det, der støder op til mit, og hent hans Pelts! og saa kunde De med det samme tage mig inde i mit Toilettebord — den midterste Skuffe — en Flakon og et lille Glas, som staar der.«

Jeg løb ned og hentede begge Dele.

»Saa! Ja, Doktor, nu giver jeg paa eget An- og Tilsvar vor Patient en Dosis. Det er en Essens, jeg købte engang af en italiensk Bandit, . . . jeg vil ikke sige, man skal bruge den til daglig, men i visse Tilfælde kan den gjøre sin Nytte. — Kom med lidt Vand, Jane!«

Han holdt et lille Glas frem, og jeg skjænkede det halv fuld. Saa talte han tolv karmoisinrøde Draaber af og kom i Vandet og rakte Hr. Mason det. »Drik dét, du! det vil kvikke dig op for en Times Tid eller mere . . . Naa for Fanden! drik nu, siger jeg!«

Hr. Mason drak, siden han ikke turde andet. Han var nu paaklædt og vadsket, men stadig meget bleg. Hr. Rochester lod ham sidde et Par Minuter, efter at han havde drukket, men tog ham derpaa under Armen: »Se saa!« sagde han, »nu er jeg vis paa, at du kan

støtte paa Benene! . . . Aa, Doktor, hjælp ham at rejse sig! . . . Saa, Richard, nu Hjærtet op i Livet, du!»

»Ja, jeg har det bedre nu,« sagde Hr. Mason, som havde rejst sig op.

»Naturlig . . . Jane! list Dem i Forvejen ned til Bagdøren, luk Porten op og sig til Postillonon, som holder udenfor Gaarden (jeg var bange for, det skulde gjøre saa megen Støj, hvis han kjørte ind paa Stenbroen!) at nu kommer vi lige strax. Hvis De mærker, at der er nogen oppe i Huset, saa røm Dem nede fra Foden af Trappen.«

Klokken kunde vel være halv Sex, og Solen var i Færd med at staa op; men der var stille og mørkt endnu i Køkkenet. Jeg lukkede forsigtig Gaarddøren op, listede mig hen til Porten, som stod aaben, og sagde til Postillonon, som ganske rigtig holdt med en Vogn der udenfor, at Herrerne kom. Han nikkede til mig oppe fra Bukken, men svarede ikke. Saa vendte jeg mig om og lyttede. Ikke en Lyd afbrød Morgenens Stilhed; Gardinerne var rullet ned eller trukket for i alle Vinduer. Kun Hestene inde i Stalden prustede og stampede saa smaat nu og da; og i Frugtræerne, hvis blomstertunge Grene hang som Guirlander af Sne ind over Muren, der skilte Gaarden fra Frugthaven, begyndte et Par tidlig vaagne Fugle at pippe saa smaat.

Et Øjeblik efter kom de tre Herrer ned i Gaarden. Hr. Mason, som gik temmelig sikker nu, blev hjulpet ind i Vognen; Doktoren satte sig ind til ham.

»Pas nu godt paa ham, Carter!« sagde Hr. Rochester, »og behold ham saa i Deres Hus, til han er kommet sig helt. Jeg rider over og ser til ham en af

Dagene . . . Naa gaar det nu bedre, Dick? . . . Farvel, du!«

»Farvel! . . . Du, Fairfax!« . . .

»Hvad er det?«

»Sørg for, at hun bliver plejet ordentlig og behandlet saa mildt som mulig! Lad hende . . .« Han tav og brast i Graad.

»Jeg har gjort og skal gjøre, hvad der staar i min Magt,« svarede Hr. Rochester og lukkede Vogn døren. — — Kusken satte Hestene i Gang.

»Aa Gud give, man dog havde Ende paa alt det!« mumlede Hr. Rochester og trak den tunge Gaardsport til og lukkede den af. Saa gik han langsomt og med et aandsfraværende Udtryk hen mod en lille Laage, som førte ind til Frugthaven. Jeg antog, at min Hjælp ikke behøvedes mere, og vilde følgelig begive mig op paa mit Værelse igjen. Men saa hørte jeg Hr. Rochester kalde: »Aa, Jane!«

Han havde lukket Laagen op og stod og ventede paa mig. »Følg med et Øjeblik!« sagde han. »Her kan man dog faa lidt frisk Luft, — Huset derhenne er jo bare som én stor Fangecelle. Synes De ikke ogsaa?«

»Jeg synes, det er et smukt og rart Hus.«

»Ja det er, fordi De ingen Erfaring har,« svarede han. »De ser det som gennem et Vexér-Spejl og opdager ikke, at Forgyldningen er bare Støv, Silkedraperierne Spindelvæv, Møblerne gamle Spaaner og Bark-Affald. Nej, her (han viste omkring sig) her har vi Virkeligheden, og den er lys og ren!«

Vi gik ned ad en med lave Buxbomshække indfattet Gang, hvor der paa den ene Side stod Æble-, Pære-

og Kirsebærtræer, paa den anden Side allehaande gammeltdags Blomster og Buske, Stokroser, Nelliker, Kapri-folier, Ambra, Lupiner o. s. v. Alt var saa frisk, som en mild Vaarrejn og en dejlig Foraarsmorgen kan skaffe det. Solen var lige kommet op over Østens fine Skybanker, og dens Straaler fik Træernes Regndraaber til at tindre og bredte et mildt Lys over den stille Gang.

»Vil De have en Blomst, Jane?« spurgte Hr. Rochester og plukkede en halvt udsprungen Rose, den første paa Busken, og rakte mig den. Saa gik vi tavse lidt igjen. »Det har nok været en underlig Nat for Dem, Jane?« sagde han endelig.

»Ja.«

»De er ogsaa helt bleg endnu . . . Var De angst, da jeg lod Dem sidde og holde Mason med Selskab?«

»Jeg var bange for, at der skulde komme nogen ind fra det andet Værelse.«

»Jeg havde jo laaset Døren af! Ellers vilde jeg nok have været en net Hyrde: at lade mit Lam — oven i Kjøbet mit Kjæledægge-Lam — blive staaende forsvarsløs lige ved Ulvens Hule! Nej, De var sikker nok!«

»Skal Grace Poole blive ved at bo her?«

»Ja — men bryd De Dem blot ikke om hende! Se De at slaa hende ud af Tankerne!«

»Jeg synes, at Deres Liv er i Fare, saa længe hun bliver boende her.«

»Aa vist ikke nej, — jeg skal nok tage mig i Agt.«

»Er den Fare nu overstaaet, som De lod til at være saa angst for i Aftes?«

»Det kan jeg ikke sige, før Mason er lykkelig og vel ude af Landet igjen, og knap maaske saa engang. Forstaar De, Jane, jeg lever som paa en Vulkan: hvert Øjeblik kan Luerne slaa op om mig.«

»De maa paalægge Hr. Mason at være forsigtig!«

Han smilte spydig, tog min Haand, men slap den strax igjen.

«Aa, De lille enfoldige! hvad Fare tror De, der vilde være, hvis jeg kunde bære mig saadan ad? Lige fra den første Dag, jeg lærte Mason at kjende, har han lystret blindt alt, hvad jeg sagde til ham. Men i dette Tilfælde kan jeg Ingenting sige, han maa ikke for nogen Verdens Pris ane, at det er ham muligt at skade mig. Hvor De ser forundret ud, lille Ven! . . . ja for De er jo min Ven, ikke sandt?«

»Jeg vil gjerne være Dem til Nytte i alt, hvad som Ret er.«

»Vist saa, vist saa, i alt. hvad som Ret er! Hvis jeg bad Dem gjøre noget, som De ansaa' for Uret, vilde De ikke være saa let paa Foden og fast paa Haanden til at hjælpe mig; nej, saa vilde min lille Veninde, bleg og rolig, svare: »Det kan jeg ikke forsvare at gjøre, Hr. Rochester!« og hun vilde blive staaende saa støt og urokkelig som en Fixstjerne . . . Naa men hvad det var, jeg vilde sige: De kan ogsaa skade mig, og heller ikke Dem tør jeg betro, hvor jeg kan saares; thi jeg er bange for, at om De end er mig nok saa paalidelig og hængiven, vilde De saa dog øjeblikkelig støde mig ned.«

»Dersom De ikke har mer at befrygte af Hr. Mason end af mig, Herre, véd jeg, De kan være rolig.«

»Gud give, De sagde sandt! . . . Naa, der er Lysthuset! kom, lad os sætte os.«

Der stod en lille Græsbænk inde i Lysthuset. Hr. Rochester satte sig. »Naa, sæt Dem!« gjentog han, »her er Plads nok til to. Eller er der maaske noget urigtigt i, at De sætter Dem ved Siden af mig?«

Jeg satte mig.

»Og nu, lille Ven — medens Solen drikker Regnen, og alle Blomsterne her i den gamle Have vaagner, og Bierne summer ud, og Fuglene henter Føde til deres Unger ovre fra Markerne — nu vil jeg fortælle Dem noget, som De maa høre paa, som om det angik Dem selv. Men se først paa mig og sig, at De ikke er kjed af at sidde her, og at De ikke tror, jeg gjør Uret ved at faa Dem til at blive, eller De ved at blive sidende.«

»Jeg er ganske rolig i saa Henseende.«

»Naa, — tag saa Deres Fantasi til Hjælp, Jane; tænk Dem, at De er en tirret Vildbasse af et ungt Mandfolk, og at De kommer til et fremmed Land, og at De dér gjør Dem skyldig i et Fejltrin — læg vel Mærke til: jeg siger ikke »en Forbrydelse!« — som virker tilbage paa og forgifter hele Deres øvrige Liv. Tilsidst kan De ikke holde det ud mere; De griber til usædvanlige — ikke ulovlige eller forbryderiske — Forholdsregler for at skaffe Dem Lindring. Men det nytter ikke. Alt Haab er ude; Deres Sol er gaaet ned ved Middagstid, og De véd, at det vil blive ved at være mørkt for Dem lige til Deres Livs Aften. Saa, for at blive de bitre Minder kvit, kaster De Dem ind i Nydelser, som sløver baade Hjærnen og Hjærtet, og efter mange Aars frivillig Landflygtighed vender De omsider hjem, udpint paa Løgeme og Sjæl! Der hjemme gjør De et nyt Bekjendtskab, — hvor og hvordan kan være det samme; og hos

denne fremmede finder De mange af de gode og ædle Egenskaber, som De forgjæves har søgt om i over tyve Aar. De oplives og gjenfødes, De længes efter at komme til at føre en rigere og værdigere Tilværelse. Vilde saa De anse det for Uret, om De, for at opnaa at blive et bedre Menneske, brød Skranker ned, som Skik og Brug har helliggjort, men som hverken Deres Forstand eller Deres Samvittighed finder hellige?«

Hvad skulde jeg svare? . . . »Man gjenfødes vel ikke ved et andet Menneske,« mumlede jeg; »det maa komme ovenfra.«

»Men dog gjennem et Redskab, . . . gjennem et Redskab! . . . Jeg har, det tilstaar jeg frit, været en letsindig, flygtig, daarlig Person, — og naar jeg nu tror, at Gud, for at at gjøre mig til et bedre Menneske, har valgt til Redskab en . . .«

Han tav. Fuglene kvidrede oppe over vore Hoveder, det suste sagte i Bladene. At dog ikke hele Naturen kunde tie og lytte efter det, som nu skulde aabenbares! . . . Ak, den vilde være kommet til at tie længe; thi den paabegyndte Sætning blev ikke fuldført. Da jeg endelig saa' op, viste det sig, at Hr. Rochester sad og stirrede paa mig med et forskende Blik.

»Sig mig, lille Ven,« spurgte han i en hel forandret Tone, og der kom ogsaa et strængt og spottende Udtryk i hans Ansigt, »De har jo nok lagt Mærke til, at jeg er noget indtaget i Frk. Ingram? tror De, hun kunde blive et Redskab til min Gjenfødelse? . . .« Strax efter rejste han sig og gik ned ad Gangen, men vendte om og kom tilbage. Han nynnede halv højt paa en Melodi. — »Men De er jo ganske bleg, Jane!« sagde han, »naar tør jeg

saa bede Dem vaage med mig igjen, siden det tager saadan paa Dem!«

»Altid, naar det kan være Dem til Nytte.«

»For Exempel Natten før min Bryllupsdag? Jeg er vis paa, jeg kan ikke sove den Nat. Vil De saa sidde og passiare med mig om min Elskede? De har jo nu set hende og kjender hende.«

»Ja, Herre.«

»Fuldblods, Jane, ægte fuldblods: slank og fyrig og fyldig og med et Haar, som Karthagenienserinderne sagtens knap har haft Magen til! . . . Saa for Fanden! der er Dent og Lynn inde i Stalden! Løb den Vej, Jane . . . ud gjennem den lille Laage derhenne!«

Vi gik hver til sin Side. Et Øjeblik efter hørte jeg ham raabe i en lystig Tone inde fra Gaarden: »Nej Mason var skam første Mand af Fjerene i Dag! Han tog afsted, før Solen var staaet op . . . Jeg maatte op Klokken fire og sige Farvel til ham.«

IX. Fru Reeds Dødsleje.

Den næste Dags Eftermiddag blev jeg kaldt ned i Fru Fairfax' Værelse, hvor der var én, der vilde tale med mig. Den fremmede var klædt som en Herskabs-tjener, i dyb Sorg; der var højt Flor om Hatten, han holdt i Haanden. — »Ja Frøkenen kjender mig vel næppe igjen?« sagde han; »jeg hedder Leaven, — jeg var Kusk

hos Frøkenens Tante i sin Tid og er nu Portner paa Gaarden.«

»Aa, er det Dem, Robert? De er gift med Bessie, ikke sandt? . . . Hvordan har De det hjemme?«

»Jo Gud ske Lov og Tak! Min Kone kom ned med en lille for snart et Fjerdingaar siden, og vi er dog allesammen ved god Helsen . . . Men se oppe paa Gaarden staar det jo ikke saa godt til!«

»Der er da vel ingen død, haaber jeg?« Og jeg saa' ned paa Floret om hans Hat.

Han saa' selv ned paa Floret om Hatten og svarede: »Hr. John døde som i Gaar for otte Dage siden i London.«

»Og hans Moder? hvordan bærer hun det Slag?«

»Ja ser De, Frøken, han havde jo ført et meget vildt Liv de sidste tre Aars Tid og havde nok været i Slutteriet to Gange. Moderen hjalp ham ud, men saa begyndte han forfra. Nu for en tre Ugers Tid siden var han hjemme og vilde have, at Fruen skulde overlade ham Gaarden og det hele; det sagde Fruen nej til, og saa det første, vi hørte fra ham, efter at han var kommen tilbage til London, var, at han var død. Der er dem, der siger, at han selv tog Livet af sig. Naa ja og det var jo mer, end Fruen kunde bære. Hun var nok bleven meget svær af sig paa den sidste Tid, men der var alligevel ingen rigtig Forslag i hendes gode Huld. Hun laa tre Dage til Sengs uden at lukke Munden op; men saa begyndte hun at mumle, og Bessie mente at kunne forstaa, at det var Dem, hun vilde have fat i. Ja og saa blev Enden paa det, at jeg tog hertil, og nu véd jeg ikke, om De kunde være færdig til i Morgen tidlig og vilde rejse med hjem og se til Fruen?«

»Jo, det er vel det rigtigste, at jeg følger med Dem!«

»Det er det ganske bestemt, Frøken! Bessie sagde ogsaa, at De kom nok. Men jeg kan tænke, at De maa vel først spørge om Forlov til at tage herfra?«

»Det skal hurtig blive besørget.«

Man sagde mig, at Hr. Rochester var inde i Billardværelset, hvor han spillede med nogle af de unge Damer. Frøken Blanche stod ved Siden af ham; da hun saa' mig komme, sendte hun mig et Blik, som om hun ikke kunde begribe, hvor saadan et modbydeligt og underordnet Kræ som jeg turde vove at forstyrre et saa fint Selskab. »Vil den Person Dem noget?« spurgte hun saa Hr. Rochester.

Han vendte sig om, skar en besynderlig Grimasse, som kunde betyde baade det ene og det andet, lagde Queuen fra sig og gik foran mig ind i Bibliotheksværelset, hvis Dør han lukkede efter sig. »Er der noget paa Færde, Jane?« spurgte han og lænede sig med Ryggen op til Døren.

»Jeg vilde gjerne bede Dem, om jeg ikke maatte tage bort en otte, fjorten Dage for at se til en syg Dame, som har sendt Bud efter mig.«

»Hvad er det for en syg Dame?«

»En Fru Reed paa Gateshead.«

»Hvad! det er jo en tyve, tredive Mil herfra! . . .

Hvor kjender De hende fra?«

»Hendes afdøde Mand var min Morbroder.«

»Han var Pokker, var han! De har jo altid før sagt, at De havde ingen Familje.«

»Det har jeg heller ikke. Fru Reed forskød mig, fordi jeg var fattig og laa hende til Byrde, og fordi hun

ikke kunde lide mig. Men nu har hun paa Grund af Familie-Sorg faaet et apoplektisk Tilfælde og ønsker at se mig.«

»Øllebrødsbarmhøjertighed! . . . Naa men det maa jo blive Deres egen Sag! Kan jeg stole paa, at De kommer igjen, at De ikke under noget som helst Paa-skud lader Dem lokke til at blive hos hende for bestandig?«

»Derom kan der slet ikke være Tale.«

»Og hvem har hun saa sendt efter Dem? Er det et paalideligt Menneske?«

»Det er hendes forrige Kusk. Han har tjent der paa Gaarden i ti Aar.«

Hr. Rochester betænkte sig et Øjeblik. — »Men De maa da have Penge med Dem!« begyndte han saa igjen, »for jeg er bange for, at De er ikke stærkt beslaaet. »Hvor stor er egentlig Deres rørlige Formue, Jane?«

Jeg tog min Pengepung op af Lommen, — den var just ikke overdreven spækket. »Fem Shilling«, svarede jeg.

Han tog Pengepungen, rystede dens Indhold ud i sin hule Haand og smaalo, som om det morede ham, at jeg ikke var rigere. Saa tog han sin Tegnebog og rakte mig en Seddel. Den var paa 50 £ (900 Kr.) og han skyldte mig kun 15 (270 Kr.) Jeg sagde, at jeg ikke kunde give igjen.

»Jeg vil heller ingen Ting have igjen, kan De nok begribe! Det er Deres Gage.«

»Men jeg vil ikke have mer, end hvad der tilkommer mig.«

Først var han lige ved at blive vred, men saa

betænkte han sig og sagde: »Aa nej, det er ogsaa rigtigst, De ikke faar det hele paa en Gang, ellers kunde De gjerne gaa hen og blive et helt Fjerdingsaar borte! Her har De 10 £ (180 Kr.); er det nok?«

»Jo Tak . . . Men siden jeg taler med Dem om Forretninger, er der én Ting til, jeg gjerne vilde spørge Dem om. De har ladt mig vide, at De tænker paa at gifte Dem; og i saa Fald var det vel det rigtigste, at Adele kom i en Pension?«

»De mener, for at min tilkommende ikke skulde falde paa at kjøre hende med Firehestepisk? . . . Aa ja saamæn. Adele maatte saa sættes i en Pension, og De selv maatte naturligvis gaa Pokker i Vold!«

»Det haaber jeg just ikke, jeg maatte; men jeg maatte se mig om efter en anden Plads.«

»Ja naturlig!« vrængede han og skar det snurrigste Ansigt af Verden. Saa stirrede han et Øjeblik paa mig og spurgte: »Naa og nu vil De formodentlig have den gamle Fru Reed eller nogen af hendes Slægtninge til at skaffe Dem den anden Plads?«

»Nej, jeg staar ikke paa saa god en Fod med den Reedske Familje. Men jeg havde tænkt mig, at jeg vilde avertere.«

»Vil De ikke ogsaa spankulere helt op paa Toppen af Ægyptens Pyramider?!« brummede han. »De kan bare understaa Dem i at avertere! Hm, gid Pokker ogsaa havde det, at jeg gav Dem de 10 £! Lad mig faa de 9 tilbage, Jane, jeg har Brug for dem!«

»Det har jeg med,« svarede jeg og holdt Hænderne med Pungen om paa Ryggen.

»Saadan en infam lille Gnier, De er! Kan De

ikke laane mig — bare saa meget som 5 £? . . . Lad mig i det mindste se den Seddel, jeg gav Dem!«

»Nej, jeg tør ikke stole paa Dem!«

»Hør nu, Jane, lov mig at lade være at avertere, og lad mig skaffe Dem en Plads! Jeg skal nok finde en, som passer for Dem.«

»Ja hvis saa De vil love mig, at Adele og jeg skal være ude af Huset, inden Deres Frue flytter her ind?«

»Det giver jeg Dem mit Ord paa . . . Naa og saa skal vi altsaa sige Farvel til hinanden med det samme? Hvordan plejer man at bære sig ad i den Slags Tilfælde?«

»Man siger »Farvel saa længe,« eller hvad der nu kan træffe sig.«

»Saa sig det da!«

»Farvel saa længe, Hr. Rochester!«

»Farvel saa længe, Frk. Eyre! . . . Og er det det hele? Kunde man for Exempel ikke trykke hinandens Haand, — skjønt nej! det vilde ikke være nok! Men kunde vi ikke . . .«

Middagsklokken ringede i det samme. Og uden at sige et eneste Ord mere gjorde han pludselig omkring og fo'r ud ad Døren.

Jeg saa' ham ikke Resten af Dagen; næste Morgen tidlig var jeg borte, før han endnu var staaet op.

Klokken 5 om Eftermiddagen den 1. Maj holdt jeg uden for Portnerboligen til Fru Reeds Gaard. Alt derinde var propert og blankt og hyggeligt. De to ældste Børn sad ude i Køkkenet og legede; Bessie med det yngste Barn ved Brystet stod henne foran Skorstenen og passede sin Gryde. »Gud velsigne Dem, Frøken!« udbrød

hun, da hun fik Øje paa mig, og hun baade omfavnede og kyssede mig. »Ja jeg vidste jo nok, at De kom!«

»Naar jeg nu blot ikke kommer for sent! Hvordan gaar det med Fru Reed?«

»Doktoren mener, hun kan ikke gjøre det længer end en Uges Tid eller to endnu. For det meste ligger hun i en Slags Døs og kommer først saadan nogenlunde til sig selv Kl. 6, 7 om Aftenen. Men vil De nu ikke sætte Dem og hvile Dem en Times Tid, Frøken? saa skal jeg siden følge Dem derop.«

Og ganske som da jeg var Barn, tog hun Rejsetøjet af mig, satte et lille Bord hen til mig ved Kaminen, smurte Smørrebrød til mig og opvartede mig med The i sine fineste Kopper. Alt imens spurgte hun mig ud om min ny Stilling, fortalte og forklarede, gav nu og da sine to ældste Børn et lille Puf, naar de ikke opførte sig ordentlig, kort sagt var ganske den gamle, iltre og godmodige Bessie.

Saa, da der var gaaet en Times Tid, vandrede jeg sammen med hende den samme Vej op til Gaarden, som jeg for ni Aar siden en mørk og kold Januar Morgen havde vandret sammen med hende, da jeg forlod Gateshead! Alt i alt havde jeg endnu ikke fundet sikkert Fodfæste i Livet, jeg var endnu ene og hjemløs; men jeg havde større Tillid til mig selv og mine Evner, jeg var langt uafhængigere stillet og langt mindre udsat for Forurettelse og Undertrykkelse.

»Det er bedst, De først gaar ind i Frokostværelset,« sagde Bessie, — »jeg antager, at Frøknerne er derinde.«

Der var ikke forandret en Smule fra den Dag, da jeg blev forestillet for Hr. Brocklehurst; om det

saa var Tæppet, han havde staaet paa hende foran Kaminen, saa laa det der endnu. Kun de to levende Væsner, som opholdt sig i Værelset, havde forandret sig saaledes, at jeg knap kunde kjende dem. Imidlertid indsaa jeg nok, at den høje, magre unge Dame med det bleggule Ansigt og den strænge Mine maatte være Elise. Hun var iført en stramt sluttende, tarvelig sort ulden Kjole med en lille Lærredskrave i Halsen; Haaret var strøget glat tilbage ved Tindingerne, om Halsen bar hun en Rosenkrans, hvori der hang et Krucifix. Ogsaa den anden Dame var i sort, men hendes Dragt var moderne og elegant. Det maatte altsaa være Georgine. Hun var bleven en noget fyldig ung Dame med meget yppige Former, en voxagtig Teint, kjønne og regelmæssige Træk, smægtende blaa Øjne og blond, lokket Haar. Begge Søstre havde hver arvet ét Træk efter deres Moder. Den magre og blege Elise havde Moderens strænge, kolde Øjne, den fyldige Georgine havde faaet hendes barske Underansigt.

De rejste sig begge og hilste paa mig og kaldte mig begge »Frk. Eyre«. Elise ikke saa meget som søgte at lægge sit Ansigt i elskværdige Folder: hun sagde sit Goddag i en kold, kort Tone, satte sig strax igjen og saa' ufravendt hen paa Ilden i Kaminen. Georgine gjorde i en drævende Tone et Par almindelige Bemærkninger om Vejret, om min Rejse o. s. v., alt imedens hun med smaa Sideblik maalte mig fra Top til Taa og mønstrede min tarvelige Paaklædning. Unge Damer har jo nu en Gang en mærkværdig Evne til at lade mindre velstaaende jævnaldrende vide, at de anser dem for »simple«; en vis Hovenhed i Blikket, en vis Kulde i deres Væsen og en vis Skjodesløshed i deres Maade at tale paa udtrykker tyde-

lig deres Mening, skjønt de hverken i Ord eller Handling gjør sig skyldige i ligefrem Uhøflighed . . . Alt dette havde imidlertid ikke længer Magt over mig. I de sidste Maaneder var der vaagnet ganske anderledes stærke Følelser i min Sjæl, end de formaaede at fremkalde, og jeg havde lært Sorger og Glæder at kjende, som ved deres dybe Indflydelse havde hærdet mig mod alle det daglige Livs smaa Tilfredsstillelser og fortrædelige Naalestik. Jeg undrede mig selv over, saa rolig jeg sad der hos mine to Kusiner, og saa rolig jeg spurgte Georgine: »Hvorledes befinder Fru Reed sig?«

Georgine saa' op med et Udtryk, som om hun fandt mit Spørgsmaal yderst nærgaaende. — »Fru Reed?« gjen- tog hun, »naa, De mener Mama?! Ja det er kun daarligt med hende, — jeg tvivler om, at De kan komme til at tale med hende i Aften.«

»Jeg vilde være Dem meget forbunden,« sagde jeg, »hvis De vilde være saa god at gaa op og sige hende, at jeg er kommet.«

Det gav formelig et Sæt i Georgine, og hun spærrede sine blaa Øjne op paa vid Gab.

Elise bemærkede: »Mama holder ikke af, at man forstyrrer hende om Aftenen!«

Saa rejste jeg mig ganske rolig, tog (uden at nogen havde bedt mig derom) Hat og Handsker af, og sagde, at jeg vilde gaa ud til Bessie, som formodentlig var i Køkkenet, og bede hende forhøre hos Fru Reed om, hvor vidt hun ønskede at se mig den Aften eller ej. Da dét var besørget, handlede jeg videre paa egen Haand. Dersom jeg et Aar tidligere var blevet modtaget saaledes der paa Gaarden, vilde jeg ganske sikkert øjeblikkelig være gaaet min Vej igjen. Men nu, efter jeg havde rejst 25 Mil for

at se til min Tante, indsaa jeg, at jeg maatte lade, som jeg ikke mærkede Frøknerne Reeds taabelige Hovmod, og at jeg maatte optræde uden at tage Spor af Hensyn til dem. Følgelig bad jeg Husholdersken anwise mig et Værelse, sagde, at jeg blev formodentlig en otte, fjorten Dage paa Gaarden, lod min Kuffert bringe op og begav mig saa selv bagefter.

Paa Trappen mødte jeg Bessie. — »Fruen er vaagnet«, sagde hun, »og jeg har fortalt hende, at De er kommet. Nu faar vi at se, om hun kjender Dem igjen!«

Jeg huskede godt Vejen til Fru Reeds Soveværelse, hvor jeg som Barn saa tit var bleven kaldt ind og var bleven enten straffet eller irettesat. Sagte lukkede jeg Døren op. Paa Bordet stod et Lys med Skjærm for, — det var nemlig allerede begyndt at blive mørkt. Toiletbordet, Lænestolen, Skamlen (som jeg over de hundrede Gange havde maattet knæle ned paa, medens jeg nødtvungent bad om Forladelse for Forseelser, jeg slet ikke havde gjort mig skyldig i), alt stod paa sin gamle Plads. Og dér stod ogsaa den svære, gammeldags Seng med det gule Omhæng for. Jeg gik derhen, trak Sengeomhænget lidt til Side og bøjede mig ned over det af mange Puder dannede Hovedgjærde. Der laa det vel bekendte Ansigt, strængt og koldt som før, med de ufølsomme Øjne under de stolte, despotiske Øjenbryn. Hvor havde jeg ikke som Barn skjælvet for og afskyet de Træk! Men heldigvis dulmer Tiden baade Angst og Afsky; jeg følte nu kun Medlidenhed samt Trang til at tilgive, og jeg bøjede mig ned over den Syge og kyssede hende.

Hun saa' op paa mig. »Er det Jane Eyre?« spurgte hun.

»Ja, Tante Reed! De har nok sendt Bud efter mig, Tante?«

Hendes Blik var iskoldt, hun trak Haanden til sig, som jeg havde søgt at trykke, og vendte sig halv fra mig. »Du har vel hilst paa mine Døtre?« spurgte hun.

»Ja.«

»Du kan sige til dem, at jeg vil have, du skal blive her, til jeg har faaet sagt dig noget, som jeg — har paa Hjærte. I Aften er det for sent, . . . og jeg kan heller ikke huske, hvad det er.«

Hun trak Sengetæpperne ind om sig. Min ene Haand hvilte paa Fligen af Tæppet, saa hun kunde ikke faa det trukket til sig. »Tag den Haand væk!« udbrød hun irriteret, »skal jeg da evig og altid plages af dig?! . . . Hvor har jeg dog ikke havt Kval af det Barn! Hver Dag, ja hver Time tirrede og ærgrede hun mig med sin Ondskabsfuldhed og sit Lurendrejeri, — aa! saadan en Lise det var, da jeg endelig blev hende kvit! . . . Saa fik de en Epidemi paa Vajsenhuset; men hun døde ikke, skjønt jeg sagde, hun var død. Gid hun dog var død, gid hun dog var død!«

Fru Reed lod til ikke at være helt ved Bevidsthed eller til i al Fald ikke at kunne kjende mig længer. »Det var da et underlig Ønske!« sagde jeg. »Hvorfor hadede De hende saadan?«

»Jeg hadede ogsaa hendes Moder; hun var min Mands eneste Søster og kunde faa det med ham, som hun vilde. Det Tossehoved! det var hans Skyld, at vi fik det Barn her i Huset, et lille sygeligt, usselt Spektakel, der laa og smaagræd og klynkede hele Natten i sin Vugge. Men Reed holdt af det Kræ, — jeg tror, han holdt mer af den Tiggertøs end af sine egne Børn!

Gud ske Lov, John ligner ikke sin Fader! han ligner mig og mine Brødre, han er en ægte Gibson. Blot han vilde lade være evig og altid at pine mig om Penge! Jeg har ingen Penge mer, vi er lige ved at blive fattige. — Hu! fattige! Stakkels Dreng, han er kommen i Klørne paa slette Mennesker, han ser saa medtaget ud, . . . jeg kan ikke holde ud at se ham saadan! . . .«

Fru Reed blev mer og mere ophidset. Bessie, som stod lige over for mig, fik hende omsider med Nød og næppe til at tage nogen Mixtur, som dyssede hende i en Slags Dvale. Saa forlod jeg Værelset.

Der gik over en halv Snes Dage, før jeg atter fik hende i Tale; Doktoren vilde ikke have, at hun maatte udsættes for Sindsbevægelse. Imidlertid søgte jeg saa godt som mulig at forslaa Tiden og tegnede og malede en hel Del. Blandt andet fandt jeg en Morgenstund paa at ville male et Portræt, — et Fantasibillede, tænkte jeg mig. Først kom der en bred, hvælvet Pande, saa et Par svære, lige Øjenbryn, en smukt formet Næse med store Næseboer, en udtryksfuld Mund og en bestemt Hage med en temmelig dyb Kløft i Midten; Bakkenbarterne blev sorte ligesom Haaret, Øjnene blev store med straalende Pupiller og lange mørke Øjenhaar. Uden at jeg selv havde tænkt over det, var Billedet blevet til en Vens Ansigt, og Billedet lignede. Jeg smilte til det og faldt i mangehaande Tanker, medens jeg sad og saa' paa det.

»Er det et Portræt af én, De kjender?« spurgte Elise, som ubemærket var kommen hen bag min Stol. Jeg svarede, at det var bare et Fantasibillede, og stak det ind i min Mappe. Naturligvis løj jeg: det var Hr. Rochesters Portræt; men hvad vedkom det andre end

mig? Georgine var ogsaa traadt hen til Staffeliet og havde set paa mine Billeder. Om Hr. Rochesters Portræt sagde hun, at det var dog »et væmmelig Stykke Mand-folk«; men ellers lod begge Søstrene til at være forbavsede over mit Talent, og det endte da med, at jeg ogsaa skulde male dem. Dermed var Isen brudt, navnlig mellem Georgine og mig. Hun nedlod sig til at spasere en Tur med mig, og inden vi kom hjem, havde hun givet mig en lang romantisk Skildring af sit glimrende Ophold i London før to Aar siden, hvor alle Mennesker havde været indtaget i hende. Om Eftermiddagen indviede hun mig i sin Kjærlighedshistorie, og dette Thema kom hun saa tilbage til Dag efter Dag. Moderens Sygdom, Broderens Død, kort sagt alt andet var som blæst bort af hendes Tanker. Hun saa' da ogsaa kun til Moderen en fem Minuters Tid om Dagen.

Elise derimod talte lidt; dertil havde hun altfor travlt. Hver Time paa Dagen havde sin særlige Bestemmelse, og hun tillod sig ikke mindste Forandring i denne skematiske Regelmæssighed. En Aften, hvor hun var lidt mere meddelssom end ellers, forklarede hun mig, at hun havde taget sin Bestemmelse. Naar hendes Moder døde — »og det kunde jo ikke vare længe,« tilføjede hun rolig — vilde hun trække sig tilbage fra denne taabelige Verden og opsøge et Sted, hvor Livet gik hen uforstyrret og som efter en Snor. Georgine vilde hun fra det Øjeblik af ikke have det fjærreste at gjøre med: hun var en pjanket, kvabset, forfængelig Tingest, som strax bildte sig ind, at hun blev forurettet, naar hun ikke kunde spille Heltinderollen i en spændende Lejebibliotheksroman. »Sely om der ikke var andre Mennesker tilbage paa hele Jorden end vi to,« sagde hun til Søsteren,

»saa vilde jeg lade dig blive tilbage i den gamle Verden og selv søge over til den ny!«

Georgine svarede, at Elise var det onskabsfuldeste og misundeligste Væsen, der fandtes paa Guds grønne Jord. Af bare Raseri, fordi hun ikke selv kunde blive gift ind i en fornem Familje, havde hun udspioneret og angivet hende, Georgine, da Lord Edvin Vere vilde gifte sig med hende; og derved havde hun ødelagt hele hendes Liv . . .

Saa en regnfuld, stormfuld Eftermiddag var Elise gaaet i Kirke (hun tog det meget strængt med at gaa i Kirke og lod sig aldrig afskrække af Vejret!), og Georgine var faldet i Søvn paa Sofaen over en Roman, hun havde ligget og læst. Jeg vidste, at Fru Reed kun blev daarlig passet af Tyendet, og tænkte, at jeg skulde dog gaa op og se, hvordan hun havde det. Hun laa mutters ene deroppe. Vaagekonen, man havde fæstet, var formodentlig listet ned i Køkkenet. Patienten selv lod til at sove; Øjnene var lukkede, det gulig blege Ansigt hvilte ubevægelig i den dybe Hulning i Puderne. Ilden i Kaminen var lige ved at gaa ud. Jeg lagde nogle Stykker Brænde paa Ilden, puslede lidt ved Sengen, stod en Stund og saa' paa Staklen, som snart vilde være skjult for alles Blikke, og gik saa hen til Vinduet. Regnen piskede mod Ruderne, Blæsten bruste og tudede.

»Bessie!« mumlede pludselig en svag Stemme.

Jeg gik hen til Sengen. »Bessie er her ikke, Tante, her er ingen andre end jeg.«

»Hvem er du?« spurgte hun og stirrede paa mig urolig og forbavset. »Jeg kjender dig ikke . . . Jo nu ser jeg, . . . det Ansigt og de Øjne, . . . du ligner Jane Eyre! . . . Men det er vist galt, . . . hun maa have

forandret sig meget i al den Tid! . . . Jeg vilde ellers nok have talt med Jane Eyre!«

Det forekom mig, at hun var saa nogenlunde ved Sans og Samling, og jeg forklarede hende da, at jeg virkelig var Jane Eyre og af hvad Grund Bessie havde sendt Bud til mig, at jeg skulde komme.

»Ja jeg véd nok, at jeg er meget syg,« sagde hun efter en lille Pavse, »jeg maa have lettet mit Sind, før jeg dør. Meget, som man ikke tænker paa, mens man er rask, kan tynde én saa haardt, naar det lakker ad Enden. Er Vaagekonen her ikke? Er her slet ingen andre end dig i Stuen?«

Jeg svarede, at vi var ganske ene.

»Ser du, jeg har to Gange gjort noget imod dig, som jeg nu . . . fortryder. Først brød jeg det Løfte, jeg havde givet min Mand, om at du skulde være for mig som et af mine egne Børn; og saa . . . ja jeg maa jo sige det, jeg maa jo sige det! . . . Gaa hen i min Syæske og tag det Brev, der ligger . . . Saadan! . . . læs det saa!«

Brevet lød saaledes: »Højstærede Frue! Jeg beder Dem være af den Godhed at meddele mig min Broderdatter Jane Eyres Adresse og samtidig at underrette mig om, hvorledes hun har det; det er nemlig min Hensigt senere at skrive til hende selv og foreslaa hende at tage her over til mig. Forsynet har velsignet mig med Formue, og saasom jeg er ugift og uden Børn, har jeg tænkt mig, at jeg vilde tage hende i Barns Sted, for at, naar jeg en Gang dør, det, som jeg har erhvervet, kan blive bevaret i Familien. Haabende paa Deres ærede Svar tegner ærbødigst John Eyre, Madeira.« — Brevet var skrevet for tre Aar siden.

»Men hvorfor har jeg aldrig faaet noget at vide om det Brev?« spurgte jeg.

»Jeg vilde ikke hjælpe dig til at blive rig og lykkelig. Du havde spyet Gift og Galde imod mig som en tirret Slange, — og saa skulde jeg række Haand til at føre dig op til Ære og Velstand?! Jeg skrev til din Onkel, at det gjorde mig ondt, men at Jane Eyre var død af Tyfus paa Vajsenhuset . . . Saa! nu véd du det, nu kan du basune min Løgn ud for alle Vinde! Aa, du maa være bleven født til Pine og Plage for mig! endnu i min sidste Stund skal jeg knuges af Erindringen om noget, som ingen anden i Verden end du kunde have fristet mig til at begaa!«

»Tænk ikke tilbage nu, Tante, og tro mig, at jeg tilgiver Dem! Jeg vilde saa gjerne forsones med Dem, før De dør!«

Men da jeg holdt min Kind ned til hendes Læber, rykkede hun Hovedet tilbage, — hendes matte og iskolde Fingre søgte at frigjøre sig for mit Haandtryk, hendes halvvejs brustne Øjne undveg mit Blik. Som hun havde afskyet mig i Livet, blev hun ved at afsky mig i Døden!

Et Øjeblik efter kom Vaagekonen ind, sammen med Bessie. Jeg blev endnu en halv Times Tid deroppe; men den syge var falden hen i en Døs, — og af den Døs vaagnede hun ikke. Hun døde ud paa Natten. Hverken hendes Døtre eller jeg var til Stede; først næste Morgen fik vi at vide, at alt var forbi. Georgine brast i Graad og sagde, at hun turde ikke se Moderen —, Elise og jeg derimod gik op til Liget. Der laa den én Gang saa stærke Fru Reed stiv og kold; de ufølsomme Øjne dækkedes nu af de voxgule Øjenlaag, men Panden

og Ansigtet havde bevaret al den gamle Strenghed . . . Elise stod lidt og saa' paa Moderen. »Med den Konstitution, hun havde,« sagde hun saa, »kunde hun være bleven en gammel Kone, hvis ikke Sorg og Græmmelse havde tæret paa hendes Kræfter!« Hendes Læber dirrede et Øjeblik krampagtig, — saa vendte hun sig om og forlod Værelset. Jeg fulgte med hende. Ingen af os havde fældet en Taare.

X. Sct. Hans Aften.

Jeg maatte blive en fjorten Dags Tid endnu paa Gaarden, først for at hjælpe Georgine, som skulde til London og i Huset hos sin Onkel, dernæst for at staa Elise bi med at passe paa Tyendet, tage mod Visiter og besvare Kondolenceskrivelser. Elise selv havde umaadelig travlt med at tømme Skuffer, brænde Breve, pakke ind o. s. v.; hun talte ikke med nogen, og Døren til hendes Værelse var stadig lukket af. Endelig en Morgenstund meddelte hun mig, at hun behøvede mig ikke mer, og takkede for min »taktfulde« Tjenstvillighed. »De er ikke som Georgine,« sagde hun, »De gjør Deres Pligt og falder ikke andre til Byrde.« Hun fortalte mig ogsaa, at hun havde i Sinde foreløbig at tage Ophold i et fransk Kloster og »studere« den romersk-katholske Religion. »Dersom jeg saa finder, at den Religion bringer mest Orden og Regelmæssighed i éns Liv, er det rimeligt, at jeg gaar over til den og tager Sløret.«

»Ja du er ogsaa som skabt til at blive Nonne,« tænkte jeg. »Lykke paa Rejsen!«

Og saa skiltes vi. Jeg hørte senere, at Georgine havde gjort et saa kaldet godt Parti med en fornem og velhavende gammel Udhaler, og at Elise virkelig havde taget Sløret og omsider havde svunget sig op til at blive Priorinde i det franske Kloster, hvor hun havde opholdt sig som Novice, og til hvilket hun havde skjænket sin Formue.

Selv rejste jeg tilbage til Thornfield. En usigelig kjedsommelig Rejse: tolv Mils Kjørsel den ene Dag, saa en Nat tilbragt paa et Gjæstgiversted, og den næste Dag nye tolv Timers Kjørsel. I Begyndelsen tænkte jeg kun paa Fru Reeds sidste Øjeblikke, paa Begravelsen, paa hendes to Døtre og deres besynderlig forskjellige Karakterer. Men da jeg saa kom til Ro i Gjæstgiverstedet og vilde lægge mig til at sove, tog Tankerne en anden Retning; jeg beskæftigede mig ikke længer med det, som var sket, men med det, som formentlig vilde ske.

Fru Fairfax havde skrevet til mig under min Fraværelse og fortalt mig, at alle Gjæsterne var rejste, og at Hr. Rochester selv var taget til London, men at han ventedes tilbage om en fjorten Dags Tid. Fru Fairfax mente, at han var i London for at gjøre Indkjøb til sit Bryllup; thi det lod virkelig til, at han havde i Sinde at gifte sig med Frk. Blanche . . . Og naar dét skete, hvor skulde saa jeg hen? . . . Ud paa Morgenstunden havde jeg en Drøm: jeg saa Frk. Blanche slaa Thornfields Port i for Næsen af mig, medens Hr. Rochester stod ved Siden af med korslagte Arme og lo haanlig af baade hende og mig.

Jeg havde ikke skrevet til Fru Fairfax, naar jeg vilde komme, og gik derfor fra Millecote til Thornfield. Aftenen var mild, med overtrukken Himmel; i Vest brændte Solnedgangen som en Alterflamme bag et luftigt Tempel-Forhæng af marmorhvide Skyer. Vejen gik næsten hele Tiden over Marker; Folkene, der havde været ude at slaa Hø, søgte til deres Hjem efter endt Dagværk. Jo længere jeg kom frem, desto gladere følte jeg mig, desto hurtigere gik jeg til. Jeg sagde nok til mig selv, at jeg intet havde at glæde mig til, intet at skynde mig efter, da jeg jo maaske allerede om et Par Dage kom til at forlade Gaarden og blev fremmed igjen for dens Beboere. Men hvor er vel det Hjærte, som vil lade sig sige af den rolig overlæggende Forstand?!

Nu havde jeg blot et Par Marker at gaa over, saa vilde jeg være ved Gjærdet, som indhegnede Pladsen nærmest Gaarden. Nej, hvor Hækken dog stod fuld af Roser! men jeg havde ikke Stunder nu til at plukke af dem . . . Og jeg kommer forbi en høj Busk, hvis løvrige Grene hænger ud over Stien, jeg ser Gaarden ligge foran mig, jeg skal lige til at dreje ind paa Kjørevejen: — saa opdager jeg, et lille Stykke fra mig, Hr. Rochester, der sidder paa Gjærdet, bøjet ned over en Notitsbog, som ligger paa hans Knæ, og som han skriver i med en Blyant!

Det var, som om der fo'r et elektrisk Stød gjennem hele min Krop; strax i det første Øjeblik var jeg ikke mig selv mægtig. Jeg vilde vende om, men jeg kunde ikke; jeg vilde liste mig ad en anden Vej op til Gaarden og var dog ikke Menneske for at kunne overtale mig selv til at gaa. I det samme saa' han op: »Se se!« ud-

brød han og stak hurtig Notitsbogen i Lommen, »endelig kommer De da! Vær saa artig og trød nærmere!«

Jeg antager, at jeg gik nærmere, men jeg véd det ikke; thi jeg var pludselig bleven til en ren Avtomat, og det eneste, jeg tænkte, var, at jeg maatte dog endelig se at lade rolig, . . . endelig se at lade rolig!

»Ja det ligner Dem!« fortsatte han. »Ikke sende Bud efter en Vogn og komme rumlende ad Landevejen som andre dødelige, nej! komme snigende i Tusmørket som en Drøm eller en Skygge! . . . Hvor Pokker har Vorherre havt Dem den sidste Maaned?!«

»Jeg var hos min Tante, til hun døde.«

»Et rigtigt Jane-Svar! Der kommer hun fra den anden Verden, fra Skyggernes Rige, og siger mig det lige i Ansigtet, bedst som jeg stakkels ensomme Vandringsmand møder hende, saa nær ved Spøgelse-Timen! . . . Saadan en lille Landstrygerske!« tilføjede han efter et Øjeblik Tavshed. »En hel Maaned har man ikke set hende; og i al den Tid, tør jeg bande paa, har hun ikke ofret mig en Tanke!«

Aa hvor de Ord lød kvægende i mine Øren! Det lod dog altsaa til, at det var ham ikke fuldstændig ligegyldig, enten jeg tænkte paa ham eller ej! Og han havde talt om Thornfield, som om det var mit Hjem, — mit Hjem! . . . »Naa, Jane!« sagde han, efter at han havde set paa mig et Øjeblik, »trød saa af! De er vel træt — gaa op op hvil Deres smaa Fødder under en Vens Tag!«

Og jeg skyndte mig op paa Gaarden. Nej, hvor den Aften dog var dejlig! Lille Adele blev formelig elleveld af Glæde over, at jeg kom hjem til hende; Fru Fairfax omfavnede og kyskede mig; Leah smilte over hele An-

sigtet; ja om det saa var Sophie, saa sagde hun mig sit venligste »bon soir«. Hvor det er en Lykke at mødes igjen med Mennesker, som man føler holder af én! Og da vi saa havde drukket The, og vi sad sammen inde hos Fru Fairfax, kom Hr. Rochester mod Sædvane derind og lod til at føle sig behagelig berørt af den Hygge, der var. Han sagde leende til Fru Fairfax, at nu var hun vel rigtig i sit Es, siden hun havde faaet sin »Plejedatter« tilbage; og han tilføjede, at han kunde se paa Adele, at hun var »prête a croquer sa petite maman anglaise.« Da jeg lagde mig til at sove den Aften, tænkte jeg ved mig selv, at maaske han dog, naar han snart giftede sig, tillod Fru Fairfax, Adele og mig at blive boende sammen en Stund endnu et eller andet Sted ikke alt for langt borte fra, hvor han selv opholdt sig!

For øvrigt gik de følgende fjorten Dage, uden at der mærkedes det mindste til Bryllups-Forberedelser. Og hvad der især forundrede mig, — Hr. Rochester hverken tog over til eller modtog Besøg fra Lord Ingrams. Alligevel lod han ikke til at være tankefuld eller forstemt; undertiden var han tvært imod næsten overgiven. Mod mig havde han aldrig før vist sig saa venlig som nu, — og ak! aldrig havde jeg elsket ham saa højt, som jeg nu gjorde!

Den ene dejlige Sommerdag fulgte efter den anden, og vi naaede til Sct. Hans Aften. Adele havde hele Eftermiddagen været ude at plukke Skovjordbær og var dødstræt fløjet til Sengs med Hønsene. Da hun var falden i Søvn, gik jeg ned i Frugthaven. En bugtet Allé førte tværs gennem den til et mægtigt Kastanjetræ med en rund Bænk om; lige bag ved Kastanjetræet kom den Tjørnehæk, som dannede Skjell'et mellem Haven og Marken.

Hvor her var yndig stille! jeg hørte ingen anden Lyd end en Nattergals Slag ovre fra den nære Lund. Og Maanen, som lige var kommen op, bredte sit bløde Lystæppe ud over Gangen, og fra Natviol og Jasmin kom der en berusende Duft. Men saa — paa én Gang — trængte en ny Duft sig frem: Duften af en af Hr. Rochesters Havannacigarer. Jeg vilde skynde mig bort, vilde ud ad den lille Laage. I det samme traadte Hr. Rochester ind just ad den! Uden at tænke over, hvad jeg gjorde, smuttede jeg ind i Lysthuset og gjemte mig dér. Naar jeg sad stille, vilde han vist ikke opdage mig; og naturligvis gik han ogsaa strax igjen! Dog, det lod til, at Aftenen og den gamle Frugthave lokkede fler end mig. Han gik langsomt fra Busk til Busk, tog nu et Kirsebær fra et af Espaliertræerne og spiste, løftede nu en frugtbehængt Stikkelsbærgren i Vejret og betragtede den, og bøjede sig nu igjen ned over en Blomst og lagde Haanden ind under den, medens han lugtede til den eller saa' paa Dugperlerne paa dens Blade . . . En stor Natsværmer svirrede mig forbi og dumpede ned paa et Rosentræ lige ved Siden af Hr. Rochester; han bukkede sig og blev staaende, med Ryggen til mig, og saa' paa Insektet. Jeg maatte ganske sikkert kunne liste mig bort nu, uden at han mærkede det. Forsigtig gik jeg langs den græsbevoxte Rabat, ikke ad den grusbelagte Gang, og var snart sluppen tværs over den Skygge, han i Maaneskinnet kastede langt ned i Haven. Men saa sagde han ganske rolig og uden at vende sig om: »Her skal De se en løjerlig Fyr, Jane!«

Havde han Øjne i Nakken? eller var det hans Skygge, som havde sét mig? . . . Det gav et Sæt i

mig ved Lyden af hans Stemme; men jeg gik da hen til ham.

»Er det ikke nogle mageløse Vinger, den har?« spurgte han. »Det er sjældent at se saa stor en Nat-sværmer her i England . . . Naa! dér fløj den!«

Jeg vilde ogsaa gjerne være fløjet min Vej; men han fulgte med, da jeg gik hen imod Laagen. »Bliv lidt endnu!« sagde han saa, »det er jo Synd at mure sig inde i en Stue paa en Aften som denne!«

Jeg syntes ikke om at spasere alene med ham saa sent paa Aftenen og i Havens overskyggede Gange; men jeg kunde ikke hitte paa en Grund til at sige nej. Og da jeg skottede op paa ham, saa' han desuden saa rolig og alvorlig ud, at jeg halvvejs skammede mig over den Forlegenhed og Forvirring, jeg var i. Det var sikkert kun mig, der lagde en urigtig Betydning i denne Aftentur!

»Jeg kan tænke mig, Jane,« sagde han, medens vi langsomt gik ned mod Kastanjetræet, »at De med Deres Sans for Naturskønhed og Deres Trang til at knytte Dem til Deres Omgivelser har faaet en hel Del til overs for Thornfield?«

»Det har jeg.«

»Og skjønt jeg ikke kan begribe, hvordan det er gaaet til, lader De ogsaa til at have knyttet Dem saa temmelig godt til den lille Abekat Adele og til det gamle skikkelige Faar Fru Fairfax. Vil det gjøre Dem ondt at skilles fra de to?«

»Ja.«

»Hm, det er kjedeligt! (Han sukkede saa smaat.) Ja, saadan er Livet! knap har man faaet slaet sig ned paa en Plet, som man synes om, før Skæbnen

kommer med sit Kommandoraab, at man skal drage videre!»

»De mener, at jeg skal drage videre, Hr. Rochester? . . . Ja ja — jeg skal være parat, naar Kommandoen lyder.«

»Den har lydt . . . det vil sige, den lyder for Dem nu i dette Øjeblik.«

»De gifter Dem altsaa snart?»

»Meget snart, min . . . Frk. Eyre, vilde jeg sige. De husker nok, at første Gang jeg — eller rettere Rygtet — meddelte Dem utvetydig, at jeg havde i Sinde at tage Ægteskabets Aag paa mine Skuldre og sige den glade Ungkarlestand Farvel og trykke Frk. Ingram til mit bankende Pebersvende-Bryst (det bliver en ordentlig Bunke at bære paa for Brystet; men Gud bevares, af noget saa lækkert som Blanche kan man jo aldrig faa for meget!), naa men hvad det var, jeg vilde sige . . . nej vær saa god at se paa mig, Jane! der er ingen flere Natsværmere at kigge efter! . . . De husker nok, at den Gang sagde De selv med Deres vante, fine Takt og med den Omtanke, Klogskab og Ydmyghed, som sømmer sig for Dem i Deres saa ansvarsfulde og afhængige Stilling, at saa snart jeg giftede mig med Frk. Ingram, maatte De og Adele ud af Huset. Jeg vil glemme det lille Hib mod min tilkommendes Karakter, som laa i Deres vise Raad, og blot holde mig til Raadet. I Løbet af en Maaned haaber jeg at komme til at holde Bryllup, og inden den Tid skal jeg have sat Adele i en Pension og se at faa skaffet Dem en anden Plads.«

»Tak for Deres Venlighed, . . . Det gjør mig ondt, at jeg skal volde Dem . . .« Stemmen svigtede mig.

»Aa De behøver ikke at komme med Undskyld-

ninger! Naar en underordnet har opført sig tilfredsstillende, er det Principalens simple Pligt at vise den Slags Smaatjenester som f. Ex. at skaffe en ny Plads. Jeg har ogsaa allerede talt med min Svigermoder om Sagen, og hun har sagt mig, at hun kjender en Fru O'Gall i Connaught i Irland, som nok søger en Guvernante til sine fem Døtre. Jeg tror, De vilde komme til at synes godt om det Sted; Irlænderne skal være saadanne prægtige Mennesker.«

»Men . . . det er saa langt borte!« mumlede jeg.

»Langt borte?! Har det noget at sige for en fornuftig Pige som Dem, om De skal rejse lidt kortere eller længere?«

»Det er ikke Rejsen, jeg tænker paa, . . . men det er, . . . at jeg saa vil være skilt saa langt fra . . .«

»Fra hvad, Jane?«

»Fra England . . . og fra Thornfield . . . og fra . . .«

»Naada!«

»Fra Dem!«

Det slap mig ud af Munden, og lige saa uvilkaarlig fik jeg Taarer i Øjnene. Men jeg betvang mig, saa jeg ikke kom til at græde højt.

»Ja, vi er jo kommet godt ud af det sammen, ikke sandt?« sagde han. »Kom, lad os sætte os et Øjeblik her under det gamle Kastanjetræ, — hvem véd, om vi nogen Sinde kommer til at sidde her mere? . . . Vist saa, det er en lang Vej til Irland, og det gjør mig ondt, at jeg skal sende min lille Veninde ud paa saa besværlig en Rejse; men naar der nu ingen anden Udvej er? . . .

Sig mig, Jane, tror De, at der er noget beslægtet mellem os to?»

Jeg kunde ikke svare; Taarerne trillede ustandselig ned ad mine Kinder.

»Ja jeg spørger om det,« fortsatte han, »fordi undertiden . . . og navnlig naar De sidder mig saa nær som nu . . . har jeg en løjerlig Fornemmelse, aldeles som om der et Steds inde under mine venstre Ribbén var en Stræng, der var voxet sammen med lige saadan en Stræng paa det tilsvarende Sted inde i Deres lille Person. Og ser De, naar nu den Stræng skulde spændes ud helt over til Irland, saa er jeg bange for, at den brast; og jeg vilde saa komme til at forbløde der inde under Ribbenene, frygter jeg for. De naturligvis — De vilde glemme mig . . .«

»Nej aldrig . . . aldrig . . . !« — Mer kunde jeg ikke faa sagt.

»Hør Nattergalen der ovre i Skoven, Jane, hvor den slaar!«

Medens jeg forsøgte at lytte, tog Graaden Magten fra mig; jeg rystede fra Hoved til Fod, jeg hulkede krampagtig. Og jeg stammede usammenhængende Ord om, at jeg vilde ønske, jeg aldrig var bleven født, . . . at jeg aldrig var kommen til Thornfield . . .

»Er De saa bedrøvet over, at De skal forlade det?«

Jeg véd ikke, hvad det var for et Raseri der kom over mig. Men al den Lidenskab, som saa lang Tid havde været trængt tilbage, rejste sig med et Ryk, kæmpende som for at faa Luft, skydende alt til Side, hvad der stillede sig imod den, krævende Ret til at tale, Ret til at leve, Ret til at søge at sejre!

»Ja,« brød det ud af mig, »jeg elsker Thornfield, —

her har jeg levet den lykkeligste Tid af mit Liv! Jeg er ikke blevet skubbet til Side, ikke blevet traadt under Fødder, ikke blevet stængt ude fra alt, hvad der er lyst, kraftigt og ædelt. Jeg har kunnet tale Ansigt til Ansigt med den, jeg agter højest i Verden, og som jeg sætter over alle andre! Jeg indsér godt, at jeg maa bort, at det er uundgaalig nødvendigt, at jeg rejser; men det er, som om jeg skulde sige Farvel til Livet med det samme!«

»Hvor har De den uundgaaelige Nødvendighed fra?« spurgte han pludselig.

»Det véd De jo, — Deres Kone!«

»Min Kone?! Hvad for en Kone? Jeg véd ikke af, at jeg har nogen Kone.«

»Men De skal have én.«

»Ja det skal jeg, — det skal jeg!« gjentog han og bød Tænderne sammen.

»Saa maa jeg rejse. Tror De, jeg kunde holde ud at blive her og slet ingen Ting være mere for Dem? Mener De maaske, jeg er en Avtomat, en sjæl- og hjærteløs Maskine, blot fordi jeg er fattig og af simpel Herkomst og uanselig . . . De tager fejl! Hverken paa Sjæl eller Hjærte er jeg ringere end De, og hvis Gud blot havde givet mig lidt mere Skjønhed og en hel Hoben mere Rigdom, saa skulde jeg have gjort det lige saa pinligt for Dem at skilles fra mig, som det nu er mig pinligt at skilles fra Dem . . . Aa bryd Dem ikke om, at jeg taler over mig, at jeg glemmer, hvem jeg er, og hvem De er! I dette Øjeblik har jeg Lov til at tale, som om vi stod for Guds Aasyn, ens i alle Maader, — som vi dog til syvende og sidst er!«

»Ja som vi til syvende og sidst er!« gjentog

Hr. Rochester. Og pludselig slyngede han begge Arme om mig og drog mig tæt ind til sig og trykkede sin Mund imod min: »Saadan, Jane! saadan skal det være!«

»Nej, ikke saadan! thi De er gift eller saa godt som gift — og det med én, som staar under Dem, ja som jeg ikke en Gang tror, De er forelsket i . . . Slip mig! jeg har nu sagt, hvad jeg maatte have sagt!« — Og jeg sled mig løs og rejste mig.

»Din Skæbne ligger i din egen Haand,« svarede han. »Jeg byder dig mit Hjærte, jeg beder dig om at blive min bedste Veninde, mit andet Jeg . . .«

»Aa lad mig være fri for den Komædie!«

»Du er exalteret, Jane! se nu at blive rolig! . . . Jeg skal ogsaa søge at være rolig.«

Et Vindstød kom farende ned gennem Gangen, ruskede Kastanjetræets Grene, og bruste videre . . . langt bort . . . og døde hen i det fjærne. Saa blev alt stille igjen, der hørtés ingen anden Lyd end Nattergalens Slag. Jeg brast atter i Graad. Hr. Rochester sad tavs og stirrede paa mig, ømt og alvorlig. Endelig sagde han:

»Sæt dig nu her ved Siden af mig, Jane, og lad os tale rigtig ud og se at forstaa hinanden!«

»Nej, jeg sætter mig aldrig mer ved Siden af Dem; nu er jeg revet bort fra den Plads og kan ikke vende tilbage til den.«

»Heller ikke, naar jeg siger dig, at jeg vil gifte mig med dig?«

Jeg tav. Jeg troede, han drev Gjæk med mig.

»Sæt dig nu, Jane, hører du!«

»Deres tilkommende Hustru staar imellem os.«

Han rejste sig hurtig og stod det næste Øjeblik ved Siden af mig. »Her er min tilkommende Hustru!« sagde han og drog mig atter ind til sig, »Du er den eneste, jeg vil have. Hvad tror du, jeg bryder mig om Frk. Ingram? Eller hvad tror du, hun bryder sig om mig? Jeg lod udsprede det Rygte, at jeg ejede kun en Tredjedel af, hvad man anslog mig til, og saa tog jeg over og saa', hvad Virkning det havde gjort paa hende. Baade hun og Moderen var saa kolde som et Par Istapper! Jeg hverken vil eller kan gifte mig med hende! Det er dig, jeg elsker, du besynderlige lille Pige, det er dig, skjønt fattig og af ringe Herkomst og uanselig, hvem jeg bønfalder om, at du vil tage mig til Mand!«

»Mig? . . . Mig?« stammede jeg, helt fortumlet og dog med en ubeskrivelig Følelse af Lykke ligesom dæmrende inden i mig. »Vend Dem om, Hr. Rochester, saa Maanen kan skinne Dem ind i Ansigtet, — jeg vil se Dem i Øjnene, jeg vil læse i Deres Ansigt!«

»Som du vil! men du vil næppe kunne hitte ud af, hvad der staar i den afslidte og krøllede Stump Pergament. Læs væk, men skynd dig, for jeg lider!«

Han var i stærk Sindsbevægelse; alle Ansigtets Muskler dirrede, og hans Øjne straalte med en besynderlig feberagtig Glans.

»Du piner mig, Jane!« sagde han saa igjen. »Dette forskende og dog saa aabne og tillidsfulde Blik, — sig nu Ja, hører du! Kald mig ved mit Fornavn, sig: jeg vil være din Kone, Edvard!«

»Er det virkelig Deres Alvor? Er det sandt, at De vil have mig til Hustru? . . . Aa, Edvard! Edvard!«

»Min dyrebare lille Hustru!«

Dersom jeg ikke havde været saa betaget, vilde jeg maaske have syntes, at der var noget vildt over hans Glæde; men jeg havde ikke Sans for andet end for den Salighed, som var bleven mig til Del. Atter og atter spurgte han mig, om jeg nu var tilfreds med Livet, og atter og atter hviskede jeg Ja. »Det vil sone! — det vil sone!« mumlede han saa. »Fandt jeg hende ikke ensom og glædeløs og forladt, og vil jeg ikke vaage over hende og elske og trøste hende?! Gud vil tilgive mig mine Synder! Menneskenes Dom skal jeg sagtens vide at bære!«

Men hvad for en pludselig Forandring var der sket? Maanen var ikke gaaet ned endnu, og alligevel var det saa mørkt, at jeg knap kunde skjelne min elskedes Ansigt. Og det suste og knagede i Kastanje-træet, og ned over Gangen kom strygende et nyt Vindstød . . .

»Vi maa se at komme op, der er Uvejr i Vente!« sagde Hr. Rochester. »Jeg kunde ellers have siddet her sammen med dig lige til i Morgen!«

Det vilde vel jeg ogsaa have sagt; men i det samme fo'r et blændende, blegblaat Lyn ud af en Sky, som jeg netop sad og saa' paa, et Tordenbrag kom drønende efter, og jeg gjemte angst Hovedet ved Hr. Rochesters Skulder. Regnen strømede ned. Han trak mig hurtig med sig op ad Gangen, op ad Trappen, ind i Forstuen; men vi var begge blevet gjennemblødte, før vi slap ind. Lampen var tændt, Klokken var lige paa Slaget tolv. Han tog mit Shawl af, rystede Vandet af mit løste Haar og sagde: »Skynd dig nu at faa det vaade Tøj af! Men før du

gaar, « tilføjede han og omfavnede og kyssede mig Gang efter Gang, — »god Nat, min elskede, god Nat!«

Han gik hurtig sin Vej. Da jeg saa' op, stod Fru Fairfax henne i Døren til sit Værelse, ligbleg, forstenet, alvorlig og stræng; hun var kommen ud, uden at vi havde hørt hende. Jeg bare smilte til hende og løb saa op ad Trappen. »Forklaringen kan komme en anden Gang,« tænkte jeg. I dette Øjeblik levede jeg kun for min Lykke. Og skjønt Stormen bruste og Tordenen rullede og Lyn blinkede Slag i Slag og Regnen væltede ned, kom der ikke Spor af Angst i mit Sind. Men det er rigtig nok ogsaa sandt, at Hr. Rochester var tre Gange henne ved min Dør og sagde, at jeg skulde ikke være bange!

Før jeg var staaet op næste Morgen, kom lille Adele ind og fortalte mig, at Lynet var slaaet ned i det store Kanstanjetræ for Enden af Gangen nede i Frugthaven og havde halvvejs spaltet Stammen.

XI. Forlovelses-Tid.

Da jeg var staaet op og havde klædt mig paa, kom jeg tilfældigvis til at se ind i Spejlet: og jeg syntes, jeg havde aldrig set saa godt ud som i Dag, ikke heller havde nogen Sinde en Kjole klædt mig saa godt, som den simple, lyse Sommerkjole gjorde, jeg havde taget paa. Det var for Resten ikke blot mig, der lod til at

være blevet forvandlet; udenfor var det det dejligste Vejr, og der var en Blomsterduft og en Fuglekvidren, som jeg aldrig har hørt Magen til. Derfor gav det mig ogsaa som et Stik i Hjærtet, da Fru Fairfax lukkede sit Vindue op — jeg stod ude paa Trappen — og saa' paa mig med et bekymret og alvorligt Ansigt. »Frk. Eyre!« kaldte hun, »jeg véd ikke, om det er Dem belejligt . . . at komme ind og spise Frokost?«

Hr. Rochester havde allerede fortalt hende, at jeg om en Maaned skulde blive hans Hustru. Hun begyndte paa en Lykønskning, men stoppede midt i den. Hun lod ikke til at kunne faa i sit Hoved, at det virkelig var Alvor. »Ja ja,« mumlede hun endelig, »gid det maa løbe godt af! Jeg vil saa nødig bedrøve Dem; men husk paa, at det er ikke alt Guld, som glimrer, og vær for Guds Skyld forsigtig! Se at holde Hr. Rochester tre Skridt fra Livet, pas baade paa ham og Dem selv! Den Slags fine Herrer plejer ikke at gifte sig med deres Guvernanter.«

Jeg fik Taarer i Øjnene ved, at hun var saa kold og tvivlesyg; men det kan nok være, at hendes Ord alligevel havde Indflydelse paa min Opførsel over for Hr. Rochester. Han var øm og ildfuld i sin Kjærlighed, men ogsaa selvraadig, pragtlysten, som en Sultan, der har taget sig en Favorit-Slavinde. Han vilde belæsse mig med Juveler og klæde mig i baade Silke og Atlask; og jeg havde stort Besvær med at faa Lov til at blive ved at være den, jeg var. »Jeg vil ikke have, at De skal gjøre mig til en ny Celine Warrens,« sagde jeg til ham; »saa længe jeg ikke er Deres Hustru, vil jeg blive ved at være Adeles Guvernante paa de Vilkaar, hvorunder jeg har været det hidtil.« Han skjældte mig rigtig nok

ud for »en Istap,« »en infam Stivnakke« og andet lignende. Men jeg satte dog min Krig igjennem og var glad derved. Jeg skrev ogsaa til min Onkel paa Madeira og underrettede ham om mit forestaaende Bryllup. Der var jo en Mulighed for, at jeg en Gang kunde faa lidt Penge efter ham; og jeg syntes, det vilde give mig ligesom mere Selvagtelse og Styrke, hvis jeg kunde blive fri for at lade Hr. Rochester overvælde mig med Presenter, uden at jeg selv kunde føre det mindste ind i hans Hus.

Hver Dag efter Middag blev jeg kaldt ned i Salonen. Jeg ønskede ikke at tilbringe al den Tid med fortrolig Samtale, og jeg fandt paa allehaande Udflugter, for at det ikke skulde komme til alt for ømme Scener imellem os. Snart lokkede jeg Hr. Rochester til at synge, snart drillede jeg ham. Han blev noget mut og tvær i denne Prøvetid, hilste mig kun med Skjældsord, kneb mig i Øret og forsikrede, at jeg tog Livet af ham. Men jeg kunde se paa Fru Fairfax, at hun billigede min Optræden, og dét gav mig Kraft til at holde ud. Sandt at sige faldt det mig ikke saa let endda. Thi min tilkommende Mand var efterhaanden bleven mit et og alt, mit dyrebarreste her i Verden, ja dyrebarere for mig end baade Gud og min evige Salighed.

Saaledes gik Maaneden, og Bryllupsdagen stod for Døren. Vi skulde vies i al Stilhed ovre i Hay Kirke og saa strax efter Vielsen rejse til London og derfra til Udlandet. Mine Kufferter stod pakkede og laasede inde paa mit Værelse: der skulde nu blot slaas de Adresser paa, som Hr. Rochester selv havde skrevet, og som lød paa: »Fru Rochester, Hotel N. N., London.« Fru Rochester! hun existerede ikke endnu, hun skulde først

fødes som Kl. 8 den næste Morgen; og jeg vilde vente og se, om hun virkelig kom levende til Verden, før jeg satte hendes Navn paa hendes Ejendom. Det var saamæn allerede galt nok, at i Garderobeskabet, som var lige over for mit Toiletspejl, hang ikke længer min daglige Dragt, men »Fru Róchesters« pragtfulde hvide Silkebrudekjole og elegante Kniplingsslør. Jeg syntes, den saa' saa spøgelseagtig ud, denne fremmede Dragt, nu i Skumringens usikre Lys, og jeg slog febrilsk Skabsdøren i for at slippe for at se den. Jeg var hjærteklemt og urolig; jeg trængte til at komme ud i det fri og faa blæst Uroen og de vildsomme Tanker bort.

Travlheden, jeg havde været i, og den frydefulde Angst for det ny Liv, som skulde begynde næste Morgen, havde bidraget sit til at bringe mig i Feber. Men der var kommet én Ting til, — der var hændet noget uforklarlig den foregaaende Nat! Hr. Rochester havde været borte den Nat og hele Dagen i Dag for at ordne nogle Forretninger, som nødvendigvis maatte besørages, før han rejste til Udlandet. Jeg ventede nu med ubeskrivelig Længsel paa, at han skulde komme tilbage og hjælpe mig at løse den Gaade, der tyngede mit Sind.

Udenfor blæste det stærkt. Skyerne jog i tunge Masser hen over Himlen; kun nu og da blev der en Rift, hvor Maanen saa tittede frem rød som Blod. Uden egentlig at tænke over, hvad jeg gjorde, var jeg gaaet Hr. Rochester i Møde. Men jeg gik og gik, og han kom stadig ikke. Saa begyndte det at regne; og der var saa uhyggelig ensomt derude paa Vejen!

Endelig lød Hovslag, — det var ham. Jeg raabte til ham. »Hvad! er det dig, Jane?« udbrød han. »Ser man det, — den lille Hex kan ikke undvære mig mere!

Naa! sæt nu Foden her paa min Støvlesnude, . . . og ræk mig begge dine Hænder, . . . saadan! Og saa op med dig!»

Glæden gjorde mig let og smidig, det næste Øjeblik sad jeg foran ham oppe paa Hesten. Jeg fik et Kys og en hel Del Pralerier i Tilgift, som jeg tog saa temmelig med Sindsro. »Men hvad gik der egentlig af dig?» spurgte han saa, da han havde faaet sundet sig lidt, »siden Du løb mig i Møde saa sent paa Aftenen? Og din Kind brænder jo, og ogsaa dine Hænder! . . . Der er da ikke hændet noget derhjemme?»

Jeg svarede, at der ikke var hændet noget af Betydning, dog det kunde vi altid tale om senere. Lidt efter var vi hjemme. Jeg maatte op at klæde mig om, eftersom jeg var bleven vaad af Regnen, men faa Minuter efter sad jeg nede hos ham i Bibliotheksværelset, hvor Ilden knitrede lystig i Kaminen. Hr. Rochester sad ved Aftensbordet — og siddende der fortalte jeg ham endelig, hvad det var, der havde sat mit Sind i Uro:

»Hele Dagen i Gaar,« berettede jeg, »havde jeg travlt og var glad og lykkelig. Det ny Liv, jeg skal gaa ind til, skræmmede mig ikke, tværtimod! jeg véd intet dejligere end at kunne leve under ny Forhold med den, man elsker . . . Nej lad nu være at kjæle for mig! afbryd mig ikke i, hvad jeg har at sige! . . . I Aftes, da vi havde drukket The, spaserede jeg saa en Stund nede i Frugthaven og tænkte paa Dem og saa Dem saa tydelig for mig, at jeg næsten slet ikke savnede Dem. Saa kom Sofie og bad mig gaa op og se paa min Brudedragt, som lige var kommen; der laa ogsaa det pragtfulde Slør, De i Deres Ødselhed havde forskrevet til mig fra London. Jeg kunde ikke lade være at le, medens jeg bredte det

ud, og jeg tænkte paa, om jeg ikke kunde give Dem en lille Lektion, fordi De har saa travlt med at pynte Døres fattige og borgerlige lille Brud op til en Baronesse eller Prinsesse . . .

»Ja det med Lektionen ligner dig!« faldt Hr. Rochester ind. »Naa men — var der noget i Vejen med Sløret? Var der maaske svøbt en lille Dolk eller et Dødningehoved ind i det, siden du ser saa højtidelig ud?«

»Nej, jeg fandt ikke andet i det end Hr. Rochesters Forfængelighed, og den kyste mig ikke saa stærkt endda, eftersom jeg jo desværre er blevet vænnet til den . . . Nej men saa da Mørket faldt paa, begyndte det at blæse op, og jeg syntes, at her var saa ensomt og uhyggeligt i Huset. Efter at jeg var kommet i Seng, laa jeg længe og kunde ikke sove. I Blæstens Susen blandede sig en underlig klagende Lyd, som jeg ikke kunde høre hvorfra kom, men som formodentlig maa have været en Hunds Tuden. Tilsidst holdt den dog op, og jeg faldt i Søvn. Men ogsaa i mine Drømme havde jeg Forestillingen om en mørk, stormfuld Nat, og jeg længtes efter Dem og var dog hele Tiden skilt fra Dem ved noget, som jeg ikke kunde gjøre mig selv klart hvad var. Jeg syntes, Thornfield var bleven en Ruin, og at jeg vandrede dernede i den græsbevoxede Gaard. Paa Armene bar jeg et lille Barn, som ikke kunde gaa endnu, og som i sin Angst klyngede sig om Halsen paa mig, saa jeg var nær ved at kvæles. Langt borte galopperede en Hest, — det var Dem, der red bort til et fremmed Land, og jeg vidste, at De vilde aldrig mer komme tilbage. Saa klatrede jeg op paa en af Gaardens halvt nedbrudte Mure for at se efter Dem. Jeg kunde lige øjne Dem som en sort Prik

nede paa Landevejen. Men i det samme vaklede Muren under mig, jeg tabte Barnet, faldt selv ned — og vaagnede.«

Hr. Rochester havde hørt efter spændt og med et lidt uroligt Ansigt. Nu lænede han sig tilbage i Stolen og lo.

»Naa ikke andet?!« udbrød han. »Det er ogsaa noget at tage sig en Drøm saa nær!«

»Det er ikke Drømmen, jeg tager mig nær,« svarede jeg, »det er det, som fulgte efter. Da jeg vaagnede, stak et Lysskjær mig i Øjnene. «Naa det er Dag allerede!« tænkte jeg; men jeg tog fejl, det var blot Skjæret fra et tændt Lys. Saa tænkte jeg, at Sofie maatte være kommet ind til mig. Der stod et Lys paa Bordet, og Døren til Garderoben, hvor jeg havde hængt min Brudekjole og mit Slør, var aaben. Jeg hørte ogsaa én pusle derhenne. »Hvad er det, du vil, Sofie?« raabte jeg. Ingen svarede; men en Skikkelse traadte ud af Garderoben, tog Lyset, løftede det i Vejret og lod til at mønstre Tøjet, som hang paa Knagerne. »Sofie!« kaldte jeg igjen. Stadig intet Svar. Jeg havde rejst mig over Ende og bøjede mig nu frem for at se, hvem det var. Først studsede jeg, men saa var det, som alt Blodet i mine Aarer blev til Is: for det var ikke Sofie, Hr. Rochester, og heller ikke Leah, og heller ikke Fru Fairfax, og heller ikke det besynderlige Fruentimmer deroppe, Grace Poole . . .!«

»Ja en af dem maa det da have været!« afbrød Hr. Rochester mig.

»Nej, det forsikrer jeg Dem, det ikke var: det var en Skikkelse, jeg aldrig før har set: et højt, svært

Fruentimmer med langt, sort Haar ned ad Ryggen og i et hvidt, stramt sluttende Gevandt . . .«

»Kunde du da ikke se hendes Ansigt?«

»Nej, ikke strax. Men saa tog hun mit Slør ned fra Knagen, saa' paa det, draperede det om sit Hoved og vendte sig om mod Spejlet. Og nu saa' jeg tydelig Ansigtet inde i Toiletspejlet. Aa! det var forfærdeligt at se til, vildt og fortrukket, med underløbne, rullende Øjne, ophovnet og ligesom sorterødt . . .«

»Spøgelse! plejer ellers at være hvide, Jane!«

»Det var dette ikke . . . Saadan maa vist en Vampyr se ud . . . Og saa rev hun Sløret af sig igjen og flaaede det midt over og kastede det paa Gulvet og trampede paa det!«

»Naa og saa?«

»Saa gik Skikkelsen hen til Vinduet og tog Gardinet lidt til Side og kiggede ud. Formodentlig gryede det ad Dag; thi strax efter tog den Lyset og begav sig hen imod Døren. Men da den kom ud for min Seng, standse den, stirrede paa mig med et Par gnistrende Øjne, holdt Lyset helt hen over mit Ansigt og pustede det saa pludselig ud. Fra det Øjeblik véd jeg intet mere; jeg besvimed af Angst — for anden Gang i mit Liv.«

»Og hvem var saa hos dig, da du kom til dig selv igjen?«

»Ingen. Det var højlys Dag. Jeg stod op, vaskede mig, dyppede mit Hoved ned i Vandfadet og drak et stort Glas koldt Vand. Jeg var noget mat, men fejlede ellers ingen Ting . . . Hvem tror De saa, den Skikkelse kan have været?«

»Naturligvis et Drømmesyn, et Foster af din op-

hidsede Fantasi. Jeg kommer nok til at passe ordentlig paa dig, du Smaa; dine Nerver lader ikke til at kunne taale mange Stød.«

»Der er intet i Vejen med mine Nerver. Og det har heller ikke været et Drømmesyn. Jeg troede det selv, den Gang jeg stod op, og jeg tænkte, at det vilde vel berolige mig, naar jeg saa, hvorledes alt inde paa mit Værelse var uforandret fra om Aftenen, da jeg gik i Seng; men saa kom jeg til at se ned paa Gulvet, — og dér laa mit Brudeslør, revet midt over!«

Det gav et Sæt i Hr. Rochester, og han blev ligbleg. Saa med ét slog han begge Arme om mit Liv og udbrød: »Gud være lovet, at hvis noget ondt har truet dig i Nat, det saa blot kom til at gaa ud over dit Slør! Hvad kunde der ikke være skét, hvad kunde der ikke være skét!«

Han trak Vejret tungt og knugede mig saa hæftig op til sig, at han gjerne kunde have kvalt mig. Saa, efter et Øjebliks Betænkning, tilføjede han i en næsten lystig Tone: »Naa men, Jane, det har nu alligevel været halvvejs Drøm, om det end har været halvvejs Virkelighed. Den, som har været inde hos dig i Nat, kan naturligvis ikke have været nogen anden end Grace Poole; men halvvaagen som du var og i din Angst har du givet hende et andet Udseende, end hun har . . . Ja jeg kan nok forstaa,« tilføjede han, »at du kan ikke begribe, hvorfor jeg beholder det Fruentimmer i mit Hus; men du maa se at styre din Nysgjerrighed en Stund endnu, — naar vi har været gift et Aars Tid, skal jeg forklare dig det hele . . . Naa men det er nok paa Tide, du kommer i Seng!« afbrød han sig selv, Klokken er jo

blevet mange . . . Sig mig, ligger Sofie ikke inde hos Adele?»

»Jo hun gjør.«

»Og der er vel Plads nok i Adeles Seng til dig med, ikke sandt? . . . Tjen mig saa i at ligge derinde i Nat! Nu er dine Nerver lidt angrebne, saa jeg vil ikke gjerne have, at du skal ligge alene. Og skyd Slaaen for indvendig fra! Du kan vække Sofie, naar du kommer op, og sige, at hun maa tidlig paa Benene i Morgen; for jeg vil have dig paaklædt og fix og færdig inden Kl. 8 . . . Se saa, Jane! nu bort med alle triste Tanker! Kan du høre, det er holdt op at blæse, og Regnen pisker ikke længer mod Ruderne!« — Han trak Gardinet lidt til Side. »Vil du blot se, saadan en dejlig Nat vi har faaet!«

Det var virkelig en dejlig Nat. Himlen var næsten hel klar; Vinden var sprungen om i Vest og drev Skyerne foran sig i lange, sølvhvide Striber. Maanen skinnede mildt og stille.

»God Nat, min elskede!« sagde Hr. Rochester. »I Nat, skal du se, drømmer du ikke om Skilsmisse og Sorg, men kun om at mødes og om Lykke!«

Hans Forudsigelse gik kun halvt i Opfyldelse; jeg drømte ganske vist ikke om Sorg, men heller ikke om Lykke, thi jeg lukkede ikke et Øje hele Natten. Jeg laa med lille Adeles Arm om min Hals, saa' paa Barnets fredelige, uskyldige Søvn — og længtes efter Dag gry. Alle mine Livsaander var vakte, og saa snart Solen stod op, gjorde jeg som den. Det næsten kneb for mig at faa Adeles Arme bort fra min Hals; jeg stod en Stund med Taarer i Øjnene og stirrede paa hende. Som hun laa dér, syntes hun mig et Billede paa mit eget

tidligere Liv; og han, hvem jeg nu skulde møde, forekom mig som et paa én Gang elsket og frygtet Skyggebilled af en skæbnesvanger Fremtid.

XII. En Bryllupsdag.

Klokken 7 kom Sofie ind for at klæde mig paa. Hun gav sig god Tid, saa til sidst sendte Hr. Rochester Bud op og spurgte, om jeg dog ikke snart var færdig. Jeg kastede et Blik ind i Spejlet for at mønstre mit Udseende: den elegant klædte Skikkelse, jeg saa' derinde, lignede slet ikke mig selv; jeg syntes, det var en vild fremmed.

Hr. Rochester stod nede ved Foden af Trappen og ventede. »Naa, du lille Syvsover!« raabte han op til mig, »jeg staar her som paa Gløder og kan ikke begribe, hvor du bliver af!« Saa trak han mig hurtig ind i Stuen, saa' længe paa mig og forsikrede mig, at jeg var ikke blot hans Livs Stolthed, men ogsaa hans Øjnes Lyst. Men nu skulde jeg skynde mig at spise Frokost; om ti Minuter maatte vi afsted. Strax efter ringede han og forhørte sig om, hvorvidt Vognen var trukket frem og Kufferterne baaret ned. »Og løb saa over til Kirken!« befalede han Tjeneren, »og se, om Pastor Wood og Degnen er kommet. Men skynd dig her tilbage igjen!«

Kirken laa jo kun et lille Stykke fra Gaarden,

saa Tjeneren kom i en Fart tilbage. Præsten ventede, sagde han, og man var i Færd med at spænde for Vognen.

»Ja Vognen behøver vi ikke før bag efter. Men saa maa den være parat øjeblikkelig: Tøjet paa sin Plads og Kusken paa Bukken! . . . Kom saa, Jane!«

Jeg rejste mig. Der var ingen Brudepiger, ingen Forlovere, kun Hr. Rochester og jeg. Fru Fairfax stod ude i Forstuen, da vi gik; jeg vilde gjerne have sagt et Par Ord til hende, men Hr. Rochesters Haand sluttede som en Skruestik om min, og han trak af med mig saa hurtig, at jeg knap kunde følge. Udtrykket i hans Ansigt var barsk, næsten arrig bestemt, og hans Øjne skød Lyn. Han stirrede ufravendt frem for sig med et Blik, som om han bød alt og alle op til Kamp. Hvad mon han dog tænkte paa i det Øjeblik?

Først da vi kom over til Kirkegaards-Laagen, standsede han — han havde formodentlig mærket, at Vejret var ved at gaa fra mig. »Ja du synes vel, at min Kjærlighed gjør mig grusom, Jane?« spurgte han blødt. »Læn dig op til mig og hvil dig lidt!«

Hidtil havde jeg intet andet set end ham; men nu saa' jeg foran mig den gamle graa Kirke, hvis Taarn strakte sig op mod Morgenens solblanke Himmel, og jeg saa' ogsaa enkelte af Gravhøjene samt et Par fremmede Herrer, der stod bøjede ned og lod til at læse Indskriften paa en eller anden halv forvitret Gravsten. Det slog mig, at de øjeblikkelig gik om paa den anden Side af Kirken. Hr. Rochester lod ikke til at have lagt Mærke til dem, han saa' kun paa mig.

Saa gik vi ind i den tavse, tarvelige Kirke. Præsten stod, i fuld Ornat, oppe ved Alteret; et lille Stykke

fra ham stod Degnen. Vi gik frem til Gelænderet rundt om Alteret. Just som vi havde stillet os op, hørte jeg sagte Skridt: de to fremmede, jeg før havde set ude paa Kirkegaarden, kom ind gennem en Sidedør, der var.

Vielsen begyndte. Præsten læste Vielses-Ritualet op og spurgte saa i Embeds Medfør, om nogen havde noget at indvende mod denne ægteskabelige Forening. Han næppe nok gjorde en lille Pausse for at afvente Svar, vendte sig saa om mod Hr. Rochester, og i det han rakte Haanden frem for at modtage hans Løfte, fortsatte han: »Saa spørger jeg dig, om du vil tage denne Kvinde . . .«

I det Samme sagde en Stemme højt lige ved Siden af os:

»Vielsen kan ikke finde Sted; jeg nedlægger Indsigelse.«

Præsten saa' op som himmelfalden; Degnen spærrede baade Øjne og Mund op paa vid Gab. Det gav et Sæt i Hr. Rochester, og han satte den ene Fod haardt frem, som om han var bange for ikke at kunne staa fast: han vendte sig dog ikke om og saa' ikke efter den, der havde talt, men mumlede blot i en lav, bestemt Tone: »Gaa videre!«

Præsten svarede ikke strax. »Jeg kan ikke gaa videre,« sagde han endelig, »før jeg har prøvet den Indsigelse, der er blevet fremsat . . . Maa jeg bede Dem forklare Dem om, af hvad Grund De kommer her og forstyrrer den hellige Handling!« henvendte han sig til den Person, som før havde talt, og som endnu stod lidt længere tilbage i Kirken.

Jeg hørte den tiltalte komme nærmere. »Sagen

er meget simpel,« svarede han i en rolig Forretnings-
tone og ikke overdreven højt, »Vielsen kan ikke finde
Sted, fordi Hr. Rochester allerede er gift, og hans Kone
lever endnu.«

Det var, som om mit Hjærte holdt op at slaa, jeg
blev koldere end Is fra Isse til Fod. Men jeg besvime-
de ikke, jeg bare saa' mekanisk op paa Hr. Rochester. Han
var saa hvid i Ansigtet som et Lagen, hans Øjne gnis-
trede; han sagde ingen Ting, lagde Armen om mit Liv,
trykkede mig op til sig og saa' ud, som om han pønsede
paa en eller anden halsløs Gjerning . . .

»Maa jeg spørge, hvem De er? Og maa jeg høre
Deres Bevisligheder!« sagde imidlertid Præsten.

»Mit Navn er Briggs, Advokat i London,« svarede den
fremmede, og kom helt frem til Gelænderet. »Her er
Beviserne!« Og han trak et Dokument op af Lommen
og læste op i en lidt snøvlende Tone: »Jeg Underteg-
nede, Richard Mason, paastaar og skal bevise, at Eduard
Fairfax Rochester til Thornfield i Grevskabet N. N.,
England, viedes d. 20. October Aar -- (han nævnede et
Aarstal, der laa femten Aar tilbage i Tiden), til min
Søster, Bertha Antoinette Mason, Datter af Kjøbmand
Jonas Mason og hans ægteviede Hustru Antoinette, i St.
Johannes Kirke i Spanish-Town, Jamaica . . .«

Hr. Rochester afbrød ham: »Ja med det Dokument
kan De maaske bevise, at jeg har været gift; men jeg
indser ikke, at det beviser, at den deri omtalte Kvinde
lever endnu.«

»Hun levede i alt Fald for knap et Fjerdingsaar
siden,« svarede Advokaten. »Det kan jeg føre et Vidne
paa, som De vist selv skal nødes til at bøje Dem for.«

»Saa kom da med Deres Vidne eller rejs Fanden i Vold!« skreg Hr. Rochester.

»Vidnet er let at føre, det opholder sig her i Kirken . . . Aa, Hr. Mason, tør jeg bede Dem træde nærmere!«

Da det Navn blev nævnet, skjælvede Hr. Rochester som ramt af et elektrisk Slag, og han bed Tænderne sammen, som vilde han bide Kjæberne i Stykker. Imidlertid var den anden fremmede traadt til, og et blegt Ansigt bøjede sig frem over Advokatens Skulder. Ja! det var virkelig Hr. Mason! . . . Hr. Rochester vendte sig om med løftet Arm som for at slaa ham i Gulvet; Mason veg med et forfærdet Skrig tilbage . . . Præsten traadte hurtig til og lagde Haanden paa Hr. Rochesters løftede Arm.

»Behag at erindre, at De staar i Guds Hus!« sagde han . . . Og saa spurgte han Hr. Mason: »Véd De noget om, hvorvidt Hr. Rochesters Hustru endnu er i Live?«

»Hun opholder sig paa Thornfield,« mumlede Hr. Mason. »Der saa' jeg hende sidst i April dette Aar. Jeg er hendes Broder.«

»Men det er jo umuligt!« udbrød Præsten og tog Haanden bort fra Hr. Rochesters Arm. »Jeg har været Præst her langt over femten Aar og er kommen tit paa Thornfield; men jeg har aldrig hverken hørt eller set noget til en Fru Rochester!«

Der spillede et haanligt Smil om Hr. Rochesters Mund: »Nej,« brummede han hen for sig, »det skulde jeg dog nok passe paa, at ingen fik hende hverken at se eller høre . . . Naa ja,« tilføjede han højt, »da det ikke kan skjules længer, saa lad hele Sandheden komme frem.

Klap Deres Bog sammen, Wood, og træk Ornatet af, — De kan gjerne gaa Deres Vej, John Green! (Det var Degnen). Her bliver intet Bryllup af i Dag!«

Degnen gik.

Hr. Rochester fortsatte i en kort, bestemt Tone: »Der er noget slemt noget, som hedder Bigami, — det var dét, jeg her vilde have gjort mig skyldig i; men Skæbnen stod mig imod, eller maaske det var Forsynet, . . . det var vel sagtens Forsynet! Det er sandt, at jeg er gift, og at min Kone lever endnu. I siger, Pastor Wood, at I har aldrig hørt tale om hende? Har I da heller aldrig hørt snakke om det gale Fruentimmer, som nok holdes under Laas og Lukke paa Thornfield? . . . Nogle mente, det var min uægte Søster, og andre, at det var en Elskerinde, jeg havde havt. Nej, det var og er saamæn min Kone, Bertha Mason, Søster til den modige Kavalier, som staar der og er lige ved at synke i Gulvet af bare Angst . . . Naa! se nu at skyde Hjærtet op i Livet, Dick! jeg skal ikke slaa Dig fordærvet, — saa vilde jeg lige saa gjerne slaa et Fruentimmer, som jeg vilde slaa Dig! . . . Bertha Mason var gal, som de nok har været i hendes Familje en tre, fire Slægtled igjennem. Moderen, en Kreolerinde, var baade gal og fordrunken (det fik jeg at vide efter Brylluppet; før dét var overstaaet, dækkede man skaansomt over Familjehemmeligheden!), og som en lydige Datter slægtede Bertha Mason Moderen paa i baade det ene og det andet Kapitel og kanske i et Par til. Jo, De kan tro, jeg har været en lykkelig Ægtemand, jeg har havt rigtig en kysk og bly og forstandig Kone! Vær saa god at komme med alle tre, saa skal jeg vise Dem Grace Pooles Patient, min Hustru, og saa kan De selv dømme, baade De, Hr. Pastor, og

De, Hr. Advokat, om jeg er saa frygtelig strafværdig endda, fordi jeg søgte mig en ny Livsledsagerske. Men denne unge Pige, her staar,« tilføjede han og lagde Haanden paa min Skulder, »vidste og véd ikke mere om Sagen, end De vidste og véd, Hr. Pastor: hun troede, at alt gik rigtig og lovlig til, og drømte ikke om, at hun skulde lokkes til at indgaa en ulovlig Forbindelse med en slyngelagtig Mand, som allerede var smedet sammen med et galt, dyrisk Fruentimmer. Følg med, allesammen; jeg vil have, at I skal se, hvordan det staar til!«

Han blev ved at holde min Haand og trak mig med sig ud af Kirken. Præsten og de to Herrer fulgte bag efter.

Da vi kom over til Gaarden, holdt Vognen foran Trappen.

»Du kan gjerne spænde fra og sætte Vognen ind igjen, John!« sagde Hr. Rochester ganske rolig, »jeg faar ikke Brug for den i Dag!« . . . Men da saa Fru Fairfax, Adele, Sofie og Leah kom os i Møde i Forstuen og vilde gratulere, bruste han atter op. »Aa gaa Fanden i Vold med jere Gratulationer!« skreg han, »de kommer femten Aar for sent. Ind paa jere Værelser, — marsch!«

Han fo'r forbi dem, op ad Trappen, stadig holdende mig i Haanden og vinkende ad Herrerne, at de skulde følge bag efter. Saaledes kom vi op paa anden Sal og ind i det tæppebehængte Værelse, hvor jeg hin Nat havde truffet Hr. Mason siddende saaret og næsten døende. »Du kjender vel Stuen igjen, hvad, Dick?« spurgte Hr. Rochester. Saa trak han det Tæppe til Side, som skjulte for den ene Dør, og lukkede ogsaa den op. Der var ingen Vinduer i det Værelse, vi kom ind i; en tændt Lampe hang ned fra det hvælvede Loft. Paa et Slags

Komfur, hvortil Adgangen spærredes af høje, massive Jærnstænger, brændte en rask Ild; Grace Poole stod bøjet ned over den og lod til at være i Færd med at støge noget paa en Pande. I Baggrunden af Stuen, hvor der var ganske mørkt, kravlede en Skikkelse frem og tilbage paa alle fire. Det var ikke godt at vide, om det var et Dyr eller et Menneske; det knurrede og hvæste som en Hyæne, men det havde Klæder paa Kroppen, og et svært, graasprængt sort Haar hang det vildt og uredt ned over Ansigtet.

»God Morgen, Jfr. Poole!« sagde Hr. Rochester.

»Naa, hvordan gaar det i Dag?«

»Aa jo saamæn,« svarede hun og slap Stegepanden.

»Hun er nok noget gnaven, men jeg tror dog ikke, hun er saa slem endda i Dag!«

Et skingrende Hyl lod til at modbevise hendes Paa-stand. Hyænen henne i Baggrunden af Stuen havde rejst sig og stod ret op.

»Aa, Herre! hun har vist kjendt Dem!« udbrød Grace Poole. »Tag Dem i Agt, Herre, tag Dem i Agt!«

Den vanvittige udstødte igjen et Hyl, næsten rev det forpjuskede Haar bort fra Ansigtet og stirrede vildt paa os. Jeg kjendte det Ansigt igjen, — dette uhyggelig ophovnede, sorterøde Ansigt!

Grace Poole traadte frem som for at gjenne os tilbage. Men Hr. Rochester skubbede hende af Vejen. »Gaa kun!« sagde han; »hun har vel ingen Kniv hos sig i Dag, og i alt Fald skal jeg nok passe paa!«

»Ja det kan man ikke vide, Herre!« sagde Grace Poole ængstelig. »Hun er saa lumsk, — det er ren umuligt at vide, hvad hun kan hitte paa!«

»Lad os hellere se at komme bort!« hviskede Hr. Mason.

»Hold din Mund for Fanden!« svarede hans Svoger.

»Pas paa! Pas paa!« skreg i det samme Grace Poole.

De tre Herrer fo'r ind i den anden Stue. Mig kastede Hr. Rochester om bag ved sig. Den vanvittige sprang ind paa ham, greb ham med begge Hænder i Struben og bøjede sig ind mod hans Kind for at komme til at bide. De brødes. Hun var meget høj, kraftig bygget og aabenbart bomstærk; hvor gode Kræfter han end havde, saa' det et Par Gange ud, som om hun skulde faa Bugt med ham og faa kvalt ham. Han kunde vel nok have slaæet hende til Jorden; men han vilde øjensynlig ikke gjøre hende Fortræd. Langt om længe fik han fat om begge hendes Haanded; Grace Poole rakte ham et Stykke Reb; og han svinebandt saa først den vanvittiges Arme og surrede hende derefter fast til en Stol. Medens det stod paa, stred hun imod som besat og hylte i et væk.

Hr. Rochester vendte sig saa om til os andre og sagde med et bittert Smil: »Det er min Kone! Det er de ægteskabelige Kjærtegn, jeg er vant til! . . . Og dette her (han lagde igjen Haanden paa min Skulder) var, hvad jeg længtes efter: denne unge Pige, der staar rolig og modig paa Tærskelen til dette Helvede! Nu kan I selv dømme, I Kirkens og Lovens Mænd; men husk paa, at med hvad Dom I dømme, skal I selv dømmes igjen! Og gaa saa jer Vej! Jeg skal have lukket af for min Skat.«

Vi gik alle, med Undtagelse af Hr. Rochester, som

blev for at give Grace Poole nogle Ordre. — Paa Vejen ned til første Sal kom Advokaten hen til mig:

»Ja De har jo ikke det mindste at bebrejde Dem, Frøken,« sagde han. »Det vil glæde Deres Onkel meget at høre, forudsat at han lever, naar Hr. Mason kommer tilbage til Madeira.«

»Min Onkel? Kjender De noget til min Onkel?«

»Nej, jeg kjender ham ikke, men Hr. Mason kjender ham. Deres Onkel har i en lang Række Aar været Korrespondent for Hr. Masons Hus. Tilfældigvis var Hr. Mason paa Madeira, da Deres Onkel fik Brev fra Dem om, at De vilde gifte Dem; derved kom Historien for en Dag, idet min Klient, Hr. Mason, jo naturligvis mente, at han skyldte at sige Deres Onkel, hvorledes Forholdet var . . . Det gjør mig ondt at maatte sige Dem, at Deres Onkel var meget syg, saa han kunde ikke selv tage til England og søge at frelse Dem; men han overtalte Hr. Mason til at tage i hans Sted og henviste ham til mig. Jeg skyndte mig alt, hvad jeg kunde, og jeg haaber, De takker Deres Gud for, at jeg ikke kom for sent. Hvis jeg ikke desto værre var overbevist om, at Deres Onkel maa være død, inden De kan naa' over til Madeira, vilde jeg raade Dem til at følge med Hr. Mason derover; men som Sagerne staar, tror jeg, De gjør rigtigst i at se Tiden an . . . Ja saa véd jeg ikke, om vi har mer her at gjøre?« spurgte han Hr. Mason.

»Nej . . . Nej — lad os se at komme afsted!« svarede Hr. Mason ængstelig. Og de begav sig bort, uden at have sagt Farvel til Hr. Rochester.

Pastor Wood blev et Øjeblik, formodentlig for at sige nogle formanende eller trøstende Ord til sit Sognebarn. Derefter forlod ogsaa han Gaarden.

Jeg stod inde paa mit Værelse, med Døren paa Klem, og hørte ham gaa. Da Lyden af hans Skridt var død hen, lukkede jeg Døren, laasede af for mig og gav mig — ikke til at græde eller jamre, thi jeg var endnu fuld- stændig rolig, men til mekanisk at tage Brudedragten af og til at iføre mig min Hverdagsdragt. Saa satte jeg mig, lagde Armene paa Bordet og Hovedet ned paa Armene (aa, for jeg var saa træt, saa træt!) og tænkte. Hidtil var den ene Hændelse fulgt i Hælene paa den anden, saa jeg havde ikke faaet Tid til at sunde mig et Øjeblik; men nu — tænkte jeg. Alt var forbi, Haabet slukt, Fremtiden øde og glædeløs. Og min Kjærlighed? Den skjælv og klynkede derinde i mit Hjærte, som et sygt lille Barn skjælver og klynker i sin Vugge. Aldrig vilde den kunne faa Livets Varme igjen ved hans Bryst; thi Tilliden til ham var borte; han var ikke den, jeg havde tro't, at han var. Maaske han ikke havde haft onde Hensigter med mig; men sand Æmhed og Hengiven- hed kunde han aldrig have næret for mig, hans For- elskelse maatte have været en flygtig Passion, som nu sagtens var bortdunstet. Jeg maatte bort herfra, bort! Hvor havde jeg dog ikke været blind, hvor havde jeg ikke opført mig utilgivelig svagt og ubetænksomt!

Og den underlige Træthed tog til; jeg følte mig saa mat, at jeg syntes, jeg hverken kunde røre Haand eller Fod. Og det suste for mine Øren som af brusende Vande, — det var mig, som om Vandene slog ind over mit Hoved, som om jeg sank saa dybt, saa dybt!

XIII. Vi skilles.

Det var hen ad Aften, da jeg omsider rejste mig op; Solen, kunde jeg se, var i Færd med at gaa ned. Det første Spørgsmaal, der skød frem i mit Hoved, var: »Hvad skal du gjøre?« Men det Svar, som min Forstand øjeblikkelig gav mig: »Tag bort herfra!« var saa pinefuld, at jeg holdt Hænderne op for Ørene, som om en Lyd ude fra var trængt skingrende ind i dem. »At jeg ikke bliver hans Hustru, og at alle mine lyse Drømme er bristede som Sæbebobler, — aa! det er forfærdeligt! . . . forfærdeligt! . . . men det skal bæres . . . det maa kunne bæres! Blot at forlade ham nu, og for bestandig . . . nej, det kan jeg ikke . . . jeg kan det ikke!«

Hvis der endda vilde komme én eller anden, eller der vilde indtræffe et eller andet, som hjalp mig bort! Men at jeg selv skulde slide mit Hjærte løs fra alt, hvad det havde voxet sig fast til, . . . det var jo umuligt! umenneskeligt!

Rundt om mig var der dødsstille; og min Samvittighed talte, syntes jeg, som en Stemme udenfor mig i denne knugende Tavshed. Ingen havde været ved min Dør i al den Tid, hverken lille Adele eller Fru Fairfax. »Jo, det er i Nøden, man skal kjende sine Venner!« tænkte jeg med et bittert Smil. Det svimlede for mig, jeg var daanefærdig af Sindsbevægelse og Sult; hele den Dag havde jeg hverken smagt Mad eller Drikke, thi jeg havde intet kunnet spise om Morgen. Jeg maatte se at komme ud, komme ned; og jeg skød Slaaen fra Døren. Saa snublede jeg over noget, der stod; thi mine Øjne

var ligesom blændede, og jeg havde ikke Hold paa mit Løgame. Jeg vaklede og var ved at falde; men jeg blev opfanget af en udstrakt Arm, og da jeg saa' op, viste det sig, at jeg laa med Hovedet støttet mod Hr. Rochesters Skulder. Han havde siddet paa en Stol udenfor min Dør.

»Endelig kommer du da!« sagde han. »Jeg har siddet her og ventet og lyttet, — men stadig ikke en Lyd, ikke saa meget som et Suk! Havde det varet længer, tror jeg, jeg havde sprængt Døren! Saa du skyr mig og lukker dig inde og sidder og sukker i Enrum? Jeg havde heller set, at du var kommet til mig og var faret op med Anklager og Bebrejdelser! . . . Du har slet ikke grædt? . . . Saa har dit Hjærte vel i Stedet for grædt Blod?

»Har du da slet intet at sige mig, Jane? Ingen bitre Ord, ingen rasende Udbrud? Hvor mat og sløv du ser paa mig! . . . Ved alt, hvad der er mig helligt, Jane, jeg tænkte ikke at gjøre Ondt imod dig! Og du véd ikke, hvor jeg angrer min Synd! . . . Kan du nogen Sinde tilgive mig?«

Ak, jeg havde allerede tilgivet ham! Hans Blik var saa bekymret, hans Stemme klang saa fortvivlet, — og baade Blik og Stemme var samtidig saa inderlig og saa øm. Jeg tilgav ham, om ikke med Ord eller Tegn saa dog i mit Hjærte.

»Tal, Jane . . . sig noget . . . hvor bittert det saa end er!« bad han og stirrede ængstelig paa mig.

»Jeg kan ikke; jeg er syg — og saa træt! Skaf mig lidt Vand!«

Han sukkede dybt, tog mig saa i sin Favn og bar mig ned ad Trappen. Lige strax vidste jeg ikke, hvor

han havde bragt mig hen, thi mine Sanser var endnu som omtaagede. Men lidt efter mærkede jeg Varmen fra en flammende Ild, — og den ligesom livnede mig op; skjønt det var om Sommeren, var jeg bleven is kold af at sidde oppe paa mit Værelse! Saa blev der holdt et Glas Vin hen til min Mund, og jeg drak af det og spiste ogsaa noget, man gav mig. Efterhaanden kom jeg til mig selv. Jeg sad inde i Bibliotheksværelset — i Hr. Rochesters store Lænestol, — og han selv sad ved Siden af mig.

»Ak,« tænkte jeg, »hvis jeg nu kunde dø, uden at jeg maatte lide alt for meget, saa vilde jeg være lykkelig! I Stedet for skal jeg forlade ham, — og jeg kan det ikke . . . jeg vil det ikke!«

Han satte Vinglasset fra sig paa Bordet, og stod et Øjeblik og saa' paa mig. Saa stønnede han op, ligesom i stor legemlig Smerte, gik et Par Gange hurtig op og ned ad Gulvet, kom igjen hen og stod foran mig, og bøjede sig pludselig heftig ned og vilde kysse mig . . . Jeg vendte mig bort og skød hans Hoved blidt til Side.

»Hvad . . . hvad skal dét betyde?« spurgte han. »Naa-aa, . . . jeg forstaar, . . . du vil ikke kysse Bertha Masons Mand? Du vil søge at undgaa mig, ikke sandt, blive igjen som en fremmed for mig, være Adeles Guvernant og intet som helst andet?! Og hver Gang jeg vil vende mig til dig med et venligt Ord eller Kjærtegn, vil du tænke ved dig selv: »Det Menneske havde nær gjort mig til sin Elskerinde, — jeg maa være haard som Flint imod ham!« Og saa vil du blive endnu haardere end Flinten!«

Jeg søgte at tage mig sammen og svarede med saa

fast en Stemme, jeg kunde: »Alt har nu forandret sig, saa jeg maa ogsaa forandre min Opførsel imod Dem. Og for at undgaa al Kamp mod gamle Erindringer og alle Forlokkelser af Stemninger og Følelser, er der kun ét at gjøre, — Adele maa have en anden Guvernante!«

»Adele skal sættes i en Pension, det har jeg allerede tænkt paa. Og det er heller ikke min Hensigt, at du skal plages af Erindringerne her paa Thornfield, dette Helvede med sin Djævel, som er værre end alle de Djæville tilsammen, vi kan tænke os i vor Fantasi! Hverken du eller jeg skal blive boende her. Jeg lader Gaarden spærre og lader slaa Brædder for alle Vinduer; saa kan Grace Poole bo her alene med det Spøgelse, man kalder min Kone. Grace holder meget af Penge, saa hun lader sig nok overtale; kniber det, kan hun faa sin Broder til Hjælp, — han er Sygevogter paa et Hospital, saa han er vant til Turen! Endnu i Morgen den Dag skal du være borte herfra. Jeg har et sikkert Tilflugtssted, hvor der er ensomt og fredeligt, og hvor man kan blive alle de forfærdelige Erindringer kvit.«

»Saa tag Adele med Dem!« sagde jeg. »Hun kan være Dem til Opmuntring i Ensomheden.«

»Hvad for noget? Ensomheden? — Du skal dele min Ensomhed, Jane, kan du ikke forstaa det?!«

Jeg rystede paa Hovedet. I det Sindsoprør, han var i, hørte der næsten Mod til at byde ham Trods. Han fo'r op og ned ad Gulvet et Par Gange, blev saa staaende, som om han pludselig var bleven naglet fast, og mønstrede mig skarpt og ufravendt. Jeg vendte Hovedet halv bort og søgte at se rolig, ja næsten lige-gyldig ud.

»Se saa!« mumlede han endelig, »nu kommer vi til

Knuden i hendes Karakter! Hidtil er Silketraaden løben saa temmelig glat af Spolen, men det anede mig jo nok, at der skulde komme et Sted, hvor den havde slaaet Knuder og var i Urede . . . Kan du da ikke tage imod Fornuft?« bruste han pludselig op og bøjede sig ned over mig; »for vil du ikke med det gode, saa bruger jeg Magt!«

Hans Stemme var hæs, Blikket vildt som hos en Hest, der er ved at løbe løbsk. Greb jeg ikke Øjeblikket, før det var for silde, vilde det blive mig umuligt at faa Herredømme over ham. Heldigvis følte jeg mig ikke bange; der var tvært imod noget, som hidsede min moralske Styrke, ved dét, at Faren var saa overhængende. Jeg tog om hans knyttede Haand, vristede den blidt op og sagde sagte, men rolig: »Sæt Dem ned; jeg skal tale med Dem saa længe, De har Lyst, og høre paa alt, hvad De har at sige, enten det saa er Fornuft eller Ufornuft!«

Han satte sig, men kom ikke strax til Orde. Jeg havde hidtil tvunget mine Taarer tilbage, men mægtede det ikke længer nu og græd længe og stille. Maaske det irriterede ham i Begyndelsen, — det endte dog med at dæmpe hans Heftighed. I en blød Tone bad han mig holde op at græde; og jeg svarede, at saa længe han var saa hidsig, gjorde han mig angst og ulykkelig.

»Men det er jo ikke, fordi jeg vil gjøre dig ondt, Jane, at jeg farer saadan op!« svarede han. »Det er jo kun, fordi jeg elsker dig saa højt! Saa! tør nu de Taarer bort!«

Han vilde læne mit Hoved op til sin Skulder, men jeg trak mig tilbage. Derefter prøvede han paa at lægge Armen om mit Liv: ogsaa dét modsatte jeg mig.

»Men, Jane dog! Jane!« udbrød han i en saa for-
 tivlet Tone, at det gik mig til Marv og Ben, »bryder
 du dig da slet ikke mer om mig? Var det kun mit
 Navn, var det kun Stillingen som min Hustru, der
 forekom dig attraaværdig, siden du nu skyr mig som en
 spedalsk?!«

Jeg burde vel ikke have svaret, men jeg kunde ikke
 lade det være. — »Jeg elsker Dem saa højt som nogen-
 sinde,« sagde jeg, »skjønt jeg ikke har Ret til at elske
 Dem længer. Men det er sidste Gang, De hører den
 Tilstaaelse af min Mund. Jeg maa skilles fra Dem for
 bestandig, Hr. Rochester! Jeg maa begynde et nyt Liv
 mellem fremmede Mennesker og fremmede Omgivelser.«

Han vilde til at fare op igjen, men betvang sig og
 svarede med kunstlet Ro: »Den Snak, at vi maa skilles,
 har ingen Steder hjemme; men det er sandt, at du maa
 begynde et nyt Liv mellem nye Omgivelser. Du skal
 blive min Hustru baade af Navn og i Virkelighed (thi
 jeg er ikke gift); og saa rejser jeg over med dig til
 Syd-Frankrig, til en Villa ved Middelhavet, — det var
 jo det, jeg vilde have forklaret dig før. Der skal du
 leve lykkelig og rolig, . . . jeg siger dig, du skal blive
 min Hustru, ikke min Elskerinde! . . . Hvad ryster du
 paa Hovedet for? . . . Hør nu, Jane, lad nu dette her
 faa en Ende, for ellers styrer jeg ikke mig selv!«

Hans Læber dirrede, hans Næseboer sitrede, Øjnene
 skød Lyn. Men jeg lod mig ikke skræmme. »Lad os
 blot ikke spilde Tiden med Udflugter!« svarede jeg. »Deres
 retmæssige Hustru lever endnu, det indrømmede De selv
 i Morges; saa den Stilling, De kan byde mig, er — hvad
 Navn De saa end vil give den — kun en, som jeg ikke
 tør og ikke vil indtage.«

»Men det er jo til at blive forrykt over!« skreg han op . . . Saa betvang han sig igjen og ligesom irettesatte sig selv: »Aa men jeg er jo ogsaa en Nar,« fortsatte han, »jeg staar her og bliver ved at fortælle, at jeg er ikke gift, og forklarer hende dog ikke, hvordan Forholdet da er. Du kjender ikke det Fruentimmer, Jane, og aner ikke, hvordan jeg blev koblet sammen med hende! Naar du først har hørt, hvordan alt det hænger sammen, er jeg vis paa, at du vil dømme om det, som jeg gjør. Vil du høre paa, hvad jeg har at sige dig?«

»Saa længe det skal være!«

»Aa, det er hurtig fortalt! Sig mig, — du har maaske hørt før, at jeg ikke var ældste Søn i Familjen, at jeg havde en ældre Broder?«

»Ja, Fru Fairfax har en Gang fortalt mig det.«

»Du har maaske ogsaa hørt, at min Fader var en stræng, pengegrisk Mand?«

»Ja.«

»Naa — ser du, Jane, Fader vilde holde alt samlet paa én Haand, hvad han havde; min Broder skulde arve det hele. Men han vilde alligvel ikke have, at hans yngste Søn maatte gaa om som en fattig Praas, og derfor skulde jeg gjøre et rigt Parti. Han havde en gammel bekjendt, der hed Mason, som han vidste ejede store Plantager ovre i Vestindien og sad i en stor Handelsforretning; hos ham forhørte han sig og fik til Svar, at Hr. Mason havde en Søn og en Datter, og at Datteren vilde faa tredive Tusend £ (noget over en halv Million Kroner) i Medgift. Det kunde jo lade sig høre. Da jeg derfor forlod Universitetet, blev jeg sendt over til Jamaica, hvor jeg skulde gifte mig med en Pige, som i Forvejen

var saa at sige klappet sammen med mig. Fader talte ikke til mig om hendes Penge; han sagde blot, at hun var berømt for sin Skjønhed, og deri havde han for den Sags Skyld ikke Uret. Jeg traf en meget smuk ung Dame, i Smag med Blanche Ingram, høj, brunette, med Figur som en Dronning. Hendes Familie vilde gjerne kapre mig, fordi jeg var af god Herkomst, og det samme vilde hun. Jeg kom næsten aldrig ene sammen med hende, men kun i Selskaber, hvor hun var pyntet og curtiseret, og hvor hun øjensynlig foretrak mig fremfor de andre Herrer. Det smigrede min Forfængelighed, mine Sanser berustes, og ung og uerfaren som jeg var bildte jeg mig til sidst ind, at jeg elskede hende. Aa, der er ikke den Daarskab, som man ikke kan faa en hæftig og lidenskabelig ung Mand til at begaa, naar Selskabslivets Drivhusvarme hidser ham op Dag efter Dag! Inden jeg vidste af det, var jeg gift — jeg Taabe, jeg vanvittige, jeg foragtelige Nar! Jeg vidste intet andet om hende, end at hun var kjon og pyntet — hendes Karakter, hendes Aand, hendes Sjæl var mig mer ukjendt end selve Stjærnerne. Det havde været langt mindre Synd af mig, hvis jeg havde . . . nok sagt!

»Min Svigermoder havde jeg aldrig set, man havde sagt mig, at hun var død. Først da Hvedebrødsdagene var forbi, kom Sandheden for en Dag: hun var gal, var hun, og indespærret i en Daarekiste. Samme Steds havde de ogsaa min Kones yngre Broder, — han var blødhjærnet. Hendes ældste Broder, som du jo har set (ja ham har jeg altid havt noget til overs for, skjønt jeg hader hans Familie; for der er dog lidt godt ved ham, kan man se baade af den Hengivenhed, han nærer for sin Søster, og af hans hundske Trofasthed mod mig!) —

han ender naturligvis lige saadan en Gang. Naa og ser du, min Fader og min Broder de vidste alt det! men de tænkte bare paa de tredive Tusend: for Pengenes Skyld var de gaaet med i Komplottet imod mig!

»Det var just ingen behagelige Udsigter. Alligevel gjorde jeg ikke min Hustru Bebrejdelser, selv ikke da jeg havde lært at indse, at hun var en fuldstændig Modsætning til mig, at hendes Smag var simpel, hendes Aand lav og indskrænket, og at hun gjorde mit Hus til et Helvede. Fulde fire Aar levede jeg sammen med det modbydelige Fruentimmer. Imidlertid havde hendes Laste-fuldhed skudt yppig op. Som ægte Datter af en gemen Moder havde hun ladet mig gennemgaa alle de Kvaler, der venter en Mand, hvis Ægtehalvdel er paa en Gang forvorpen og fordrukken. Paa lovlig Vis blive hende kvit kunde jeg ikke; thi Lægerne kom nu under Vejr med, at hun var utilregnelig, — hendes Udsvævelser havde været ligesom en frugtbar Grøde for hendes Anlæg til Sindssyge. Men det er sandt: jeg var blevet rig, saa meget mer, som min Broder i Mellemtiden var død og min Fader døde fire Aar efter ham . . .«

Han tav. — »Og hvad gjorde De saa, da De fik at vide, at hun var sindssyg?« spurgte jeg.

»Det er forfærdeligt at skulle tænke tilbage paa hele den Tid!« mumlede han. »Jeg vidste, at jeg var lænket til hende for Livstid; thi skjönt hun var fem Aar ældre end jeg (ogsaa i den Henseende havde man ført mig bag Lyset!), var hendes Legeme ligesaa kraftig, som hendes Aand var syg. Tænk dig: jeg var sex og tyve Aar gammel, og alt Haab om en Fremtid var lukket for mig! Saa en Nat — det var en af disse brændende hede Sommernætter, som i de varme Lande plejer at gaa forud

for en Orkan, — var jeg bleven vækket af hendes vanvittige Hyl. Jeg kunde ikke falde i Søvn igjen og stod op. Luften var som fyldt af Svovldampe, Muskitoerne svirrede om i Stuen, Havet, som jeg kunde se fra mit Værelse, gled med tunge Drøn ind mod Kysten. I Værelset ved Siden af blev det uhyggelige Fruentimmer ved at skjælde og skingre op. Jeg følte mig saa usigelig nedtrykt, og næsten uden at vide af, hvad jeg gjorde, lukkede jeg min Pistolkasse op og tog en af de ladte Pistoler. Blot et Tryk paa Hanen, — saa vilde jeg være fri for den forfærdelige Tilværelse! Men i det samme strøg et hæftig Vindpust ind gennem det aabne Vindue, og det næste Øjeblik brød Uvejret løs. Regnen væltede ned, Lyn knitrede, Tordenen drøuede. Endnu en Stund, — saa var Uvejret trukket over, og Himlen atter klar og ren. Jeg gik ud i Haven, hvor Draaberne dryppede ned fra Orange- og Granatæble-Træerne, og hvor Morgenens friske Brise luftede saa svalt og oplivende. Der ude laa Havet blaat og dejligt, — paa den anden Side af Havet var Evropa! Og jeg tænkte ved mig selv, at jeg skulde rejse hjem til England, spørre det Væsen, som man havde koblet mig sammen med, inde paa Thornfield og saa for Resten søge Lykken, hvor jeg kunde finde den. Ved den Bestemmelse blev jeg. Strax efter mit Bryllup, da jeg havde opdaget, hvad for en Familie jeg var kommen ind i, havde jeg skrevet til min Fader og Broder og indtrængende paalagt dem at lade være at omtale mit Giftermaal. Min Hustrus senere Opførsel gjorde det desuden ønskeligt for mine Slægtninge ikke at vedkjende sig hende. Jeg havde altsaa let ved at holde Sagen hemmelig. Efter en forfærdelig Overrejse kom jeg til Thornfield med hende og fik spærret hende

inde her oppe paa anden Sal, hvor hun nu har boet i sin Hule en halv Snes Aar. Det kneb at finde en paalidelig Vogterske, paa hvis Tavshed jeg kunde stole; men endelig fik jeg da Grace Poole fra Grimsby Hospital. Hun og Dr. Carter, som forbandt Mason den Nat, du nok husker, er de eneste, som har vidst Besked; Fru Fairfax har maaske nok anet noget, men jeg tror ikke, hun véd, hvordan Sagen virkelig hænger sammen. Grace har i det hele og store viist sig at være en god Vogterske; hun lider kun af en Smule Søvnighed nu og da, — naa! det er jo ikke saa underligt ved det anstrængende Hverv, hun har! Men det har saa den gale benyttet sig af et Par Gange (for hun er baade lumsk og grusom!), og hun har listet Nøglerne til sig og har sneget sig ud af sin Celle om Natten. Den ene Gang prøvede hun paa at indebrænde mig, den anden Gang gik det ud over dit Brudeslør. Formodentlig har Sløret bragt hende til at tænke paa hendes eget Bryllup, — Gud i Himlen! hvad kunde der ikke være sket den Nat!«

Han tav igjen og faldt i Tanker. — »Og saa, . . . da De havde faaet hende spærret inde her paa Gaarden, . . . hvad gjorde De saa?«

»Hvad jeg gjorde? Jeg rejste Evropa rundt som en ny Jerusalems Skomager. Og jeg søgte efter en Modsætning til det vilde Dyr, jeg havde forladt paa Thornfield, efter en god og ædel og forstandig Kvinde, som jeg kunde elske . . .«

»Uagtet De ikke kunde gifte Dem!«

»Jeg vilde gifte mig; det stod fast for mig, at jeg baade kunde og burde gifte mig. Men jeg havde ikke i Sinde at lægge Skjul paa noget, som jeg alligevel gjorde over for dig, Jane. Det var min Bestemmelse at tilstaa

aabent og ærlig, hvorledes jeg var stillet; og hvis den, jeg kastede min Kjærlighed paa, virkelig var baade ædel og forstandig, forekom det mig utænkeligt andet, end at hun vilde blive min, til Trods for den Forbandelse, der hvilte over mig.«

»Og fandt De da saadan en Kvinde? Og hvad svarede hun?«

»Til sidst fandt jeg hende, men hun har ikke svaret endnu. Samfulde ti Aar flakkede jeg om fra Stad til Stad, med Penge nok paa Lommen og med den Adgang til de bedste Kredse, som et gammelt og anset Navn giver. Jeg havde Valget blandt engelske Ladier og franske Marquiser og italienske Signoraer og russiske Fyrstinder og tyske Grevinder; nu og da syntes jeg, at hér var der et Blik eller en Stemmeklang eller en Figur, som svarede til mit Ideal, men det næste Øjeblik følte jeg mig skuffet igjen og tænkte, at jeg havde dog taget fejl. De bitre Erfaringer, jeg havde gjort, havde stemt mig mistroisk og kølnet min Følelse. Saa kastede jeg mig ud i Adspredelser — ikke i Udsvævelser: min vestindiske Messalina havde gjort mig angst for sansesløs Lidenskab. Jeg kunde ikke holde ud at leve ene i Længden. Først stiftede jeg Bekjendtskab med Celine Warrens, senere med en Italienerinde, som hed Giacinta, og en tysk Dame, som hed Clara. De var kjønne, men letsindige, dumme, hjærneløse og hjærteløse; tre Uger eller en Maaned var det højeste, jeg kunde holde ud at være sammen med dem . . . Ja du ser paa mig, Jane! Du synes formodentlig, at den Tilstaaelse gjør mig ingen Ære?«

»Jeg synes, det er underligt, at De taler om alt det,

som om det var noget ganske naturligt og som De ikke behøvede at skamme Dem over?«

»Jo vist var det galt af mig, — et foragtelig og fornedrende Liv! At have en Elskerinde og at købe sig en Slavinde er lige ødelæggende; thi det hævner sig altid at være fortrolig med Folk, som staar under én i Dan-nelse og som er afhængig af én. Jeg væmmes ved at tænke tilbage paa den Tid!«

Han mente, hvad han sagde; og jeg drog deraf den Slutning, at hvis jeg under noget som helst Paaskud lod mig forlede til at blive hine Fruentimmeres Efterfølgerske, vilde den Dag komme, hvor han saa' paa mig med de samme Øjne som dem, hvormed han nu saa' tilbage paa de Tider. Jeg udtalte vel ikke den Overbevisning, men jeg bevarede den inderst i mit Hjærte, til Værn og Støtte for mig, hvis jeg et Øjeblik skulde føle mig fristet til at blive svag.

»Hvorfor siger du ingen Ting, Jane?« spurgte han lidt efter. »Du sidder og ser saa alvorlig ud, — er du vred paa mig endnu? . . . Ja jeg har ikke mere at fortælle. Jeg kom tilbage her til England, nedtrykt og led og kjed af Livet, — og saa traf jeg dig! Du søgte mig ikke, og du smigrede mig ikke, du var selvstændig og retskaffen og brav helt ind til Hjærterødderne; aldrig havde jeg truffet nogen Kvinde, der forekom mig saa beslægtet med mig som du. Jeg véd, det var Uret, at jeg ikke gik aaben til Værks over for dig; men jeg var bange for din Stivsindethed, din Fordomsfuldhed, jeg vilde eje dig helt, før jeg betroede mig til dig. Nu kjender du det hele! Du ser, det er en taabelig Leg med Ord at paastaa, at jeg er gift, siden jeg dog kun har et

vanvittig Dyr spærret inde i mit Hus, — bliv da min Hustru, bliv min!«

Hvor jeg led! Intet Menneske paa Jorden kunde ønske sig elsket inderligere, end jeg følte, at jeg blev elsket; og han, som elskede mig, var min Afgud, mit højeste og dyrebareste i Verden! Alligevel skulde jeg give Ákald paa det altsammen, jeg skulde og maatte svare, som jeg omsider svarede: »Jeg kan ikke!«

Atter en lang Pavse. Saa bøjede han sig ned og omfavnede mig og spurgte usigelig blødt og bedrøvet: »Er det da virkelig din Mening, at vi skal skilles?«

»Ja.«

Han kyssede min Kind og min Pande: »Din urokkelige Møning?«

»Ja!« næsten skreg jeg og rev mig ud af hans Favn.

»Aa, Jane, du gjør Synd imod mig! Du kaster mig tilbage i Fortvivlelse og Ynkelihood, og det uagtet intet Menneske vilde lide, om du frelste mig! Ikke én vilde have blot saa meget som en Times Misnøje der over, — husk paa, at du har hverken Slægt eller Venner!«

Det sidste var sandt! Ingen kunde tage Forargelse af, om jeg hengav mig til ham, intet Menneske paa Jorden bekymrede sig om mig. Men jeg selv bekymrede mig om mig! De Love og Grundsætninger, som lige til dette Øjeblik havde været mig hellige, de kunde da umulig pludselig have mistet al deres Værd, blot fordi mit Sind og mine Sanser var komne i Oprør! Havde jeg holdt de Love i Ære før, saa stod de vel ved Magt endnu; hvis jeg syntes, at de med ét var blevne brøstfældige, maatte det vel komme af, at jeg var besnæret, omtaaget, syg

og forvildet. Men en sygs Luner skal bekæmpes og ikke lystres!

Formodentlig kunde han læse, hvad jeg tænkte, i mit Ansigt. Thi pludselig greb han mig i Armen og pressede mig op til sig, som om han vilde kvæle mig. Jeg var som et Rør i hans Haand; men den Smerte, hans Heflighed voldte mig, bidrog næsten til at styrke mit Mod og min Ro. Jeg saa' op paa ham frejdig og fast.

Saa slap han mig. »Svag og dog stærk!« mumlede han. »Buret kunde jeg faa, men den vilde Fugl i Buret kan jeg ikke gribe, — og det er den, det er den alene, jeg bryder mig om! . . . Saa gaa da, Jane, gaa op og tænk over alt, hvad jeg har sagt dig! Og husk paa, at du er mit Haab, mit Liv, min Frelse, . . . husk, hvor højt jeg elsker dig!«

Han kastede sig paa en Sofa, pressede Ansigtet ned i Puderne og vred sig krampagtig.

Jeg stod allerede henne ved Døren. Et Øjeblik var jeg paa Nippet til at vende om, til at løbe hen til ham, til at kaste mig om hans Hals og blive. Men jeg samlede alle mine Kræfter og betvang mig. »Gud velsigne Dem . . . Farvel!« mumlede jeg. Og det næste Sekund havde Døren lukket sig efter mig.

Jeg havde ikke troet, at jeg skulde have sovet den Nat; men i samme Nu, jeg lagde Hovedet paa Pudren, faldt jeg i Søvn. Saa havde jeg en underlig Drøm. Jeg syntes, jeg sad igjen, som den Gang jeg var Barn, i »den røde Stue« paa Gateshead; det var mørkt, og jeg

var usigelig angst. Ligesom hin Gang saa' jeg et Lys-skjær glide op ad Væggen, indtil det dannede en sitrende Plet oppe paa Loftet. Jeg stirrede paa den Plet. Saa blev Taget til mørke, tunge Skyer, og Lysningen saa' ud til at komme fra Maanen, der var paa Veje til at bryde frem. I en underlig Spænding ventede jeg paa, at Skyerne skulde skilles. Men det var ikke Maanen, som viste sig, da de endelig gled til Side, det var en Haand, — og saa kom der noget hvidt . . . lysende . . . en Skikkelse i skinnende hvid Klædning. Den saa' ufravendt paa mig . . . og vinkede, . . . som en Moder ser paa og kalder ad sit Barn . . . Dermed vaagnede jeg. Det var Nat endnu; men Juli-Nætterne er korte, Dag gryet begynder strax efter Midnat. »Du maa bort herfra!« sagde jeg til mig selv. Og jeg stod op. Jeg var paaklædt, thi jeg havde kun taget mine Sko af, da jeg lagde mig. Sagte og hurtig pakkede jeg mine faa Ejendele sammen i et Tørklæde, tog min Pengepung (hvori der nu kun var tyve Shillings tilbage), iførte mig Hat og Shawl, og listede saa paa Strømpesokker ud ad Døren. Jeg kom forbi Fru Fairfax', forbi Adeles Dør. »Farvel! Farvel!« hviskede jeg, — jeg turde jo ikke gaa ind og sige Farvel til dem.

Jeg havde havt i Sinde at liste mig skyndsomst forbi Hr. Rochesters Dør. Men saa hørte jeg ham gaa urolig op og ned ad Gulvet derinde og sukke og jamre sig som et saaret Dyr. Han havde altsaa ikke faaet Søvn i sine Øjne den Nat. Uvilkaarlig blev jeg staaende. Jeg behøvede blot at lægge Haanden paa Laasen, at hviske hans Navn, saa vilde baade hans og min Fortvivlelse være til Ende, al Jordens Salighed vilde for en Stund strømme ud over mig. Et Øjeblik vaklede jeg; saa veg jeg lige

som mekanisk over til den modsatte Væg og sneg mig hurtig ned ad Trappen.

I Køkkenet drak jeg lidt Vand og stak et Stykke Brød i Lommen. Jeg kom jo rimeligvis til at gaa langt den Dag og maatte se at holde Kræfterne oppe. Saa gik jeg ud i Gaarden. Det begyndte allerede at gry ad Dag. Porten var lukket; men gennem en Laage, der var ved Siden af og som ikke var laaset, slap jeg ud. Nu var jeg da uden for Thornfield. Jeg tog mine Sko paa og gik rask til. En Fjerdingsvej derfra, ovre bag Markerne, førte en Vej i den modsatte Retning af Vejen til Millcote; jeg havde aldrig gaaet den før, men havde tit set den og tænkt ved mig selv, hvor den mons tro førte hen. Den bestemte jeg mig til at slaa ind paa. Det gjaldt jo blot om at komme bort, langt bort, et Steds hen, hvor man ikke vilde falde paa at søge efter mig.

Afsted gik det, over Marker, ad Stier, langs Hække. Det var vist en dejlig Sommermorgen; men jeg saa hverken Solens Spil eller hørte Fuglenes Kvidren, alt, hvad jeg mærkede til Naturens Gjenopvaagnen, var, at mine Sko blev vaade. Mens jeg hastede frem ad, dvælte alle mine Tanker paa Thornfield og hos ham, jeg havde forladt. At jeg kunde nænne at forlade ham! At jeg ikke vendte om og søgte tilbage til ham! Det forekom mig næsten afskyeligt, jeg hadede mig selv for min Opførsel. Alligevel blev jeg ved at gaa, uden Plan, uden Magt til at standse, svimmel og som i Blinde. Der kom en besynderlig Mathed over alle mine Lemmer. En Gang snublede jeg og faldt, og jeg pressede med en Slags Vellyst Ansigtet ned i det vaade Græs. Saa kravlede jeg paa alle fire et lille Stykke, kom op igjen og gik videre, — videre.

Langt om længe naaede jeg ud til Kongevejen; der satte jeg mig under en Busk paa Grøftekanten. Hvor længe jeg sad der, véd jeg ikke; men jeg husker, at jeg hørte Vognrumlen, og at jeg saa' en Diligence komme hen i mod mig. Jeg rejste mig og vinkede ad Kusken; Vognen holdt. Den skulde til en By langt der fra, hvor jeg var sikker paa, at Hr. Rochester ingen bekendte havde; men Passagér-Taxten for det Stykke Vej var 30 Shillings, og jeg ejede kun 20. Ja, for 20 Shillings kunde jeg ikke kjøre med længer end til Whitcross. Jeg syntes ikke, der var andet at gjøre end saa foreløbig at se at komme saa langt bort. Jeg satte mig ind, Vogn-døren blev smækket i efter mig, og Vognen rumlede afsted igjen.

XIV. Paa Heden.

To Dage efter. Det er en smuk Sommeraften. Vognen er kjørt fra mig for lidt siden, og jeg har glemt min Bylt i den, saa jeg nu staar fuldstændig blottet for alt Whitcross, hvor jeg er bleven sat af, er hverken en By eller en Landsby, det er blot en hvidmalet Afviserpæl ved en Korsvej. Fire Plader, der er anbragt i Toppen af Pælen, peger hver til sin Side; efter Opgivelsen paa de Plader har jeg halv tredje Mil til den nærmeste og over fem Mil til den længst borte liggende By. By-navnene kjender jeg: jeg er i et af Landets nordlige

Grevskaber, med store Hedestrækninger rundt omkring mig, og længst ude i Horisonten lange Bakke-Kjæder. Lyngen gror frodig paa begge Sider af Vejene, som skærer sig — hvide, brede og mennesketomme — ad hver sin Kant. Huse er ikke til at opdage; saa langt mit Øje rækker, finder det ikke Spor af levende Væsner.

Jeg drev ind paa Heden, over mod en Dal-Sænkning, som skar sig gjennem den brune, knæhøje Lyng. Saa kom jeg til en stor, mosbegroet Sten, hvor der var Læ. Jeg satte mig, spiste mit sidste Stykke Brød — kjøbt for min sidste Penny i en By, som Vognen var kommen igjennem, — og plukkede et Par Haandfulde af de Blaabær, der tittede frem lig matblaa Perler rundt om mig. Det laskede, om det end hverken stillede min Sult eller min Tørst. Derpaa lagde jeg mig ned i Ly af Stenen, dækkede mit Shavl over mig som et Tæppe, og søgte at falde i Søvn. Oven over hvælvende sig den stjernebesaaede Nathimmel. Og det var, som om noget af dens klare Ro sænkede sig i min Sjæl; jeg fyldtes af en tryk Forvisning om, at Den, som med sin mægtige Haand styrede hine fjærne Kloders Gang, han havde ogsaa Magt og Naade til at tage i sin Varetægt baade mig og det Menneske, hvem mine Tanker aldrig kunde slippe.

Jeg faldt i Søvn, og vaagnede først langt op paa Morgenen den næste Dag. En dejlig varm og stille Dag; Heden bredt ud om mig som et gyldent glindsende Tæppe! Et lille Firben smuttede adræt over den store Sten, en Bi summede om mellem Blaabærrene og søgte efter Føde. Ogsaa jeg maatte søge efter Føde, hvis jeg ikke vilde forsmægte ynkelig her ude i Ensomheden! Jeg gik atter over til Whiteross og slog saa ind paa den

Vej, hvor jeg havde Solen i Ryggen; intet andet Hensyn bestemte mit Valg. Mange, mange Timer vandrede jeg, indtil jeg syntes, jeg kunde ikke slæbe mig længer, og tænkte, det var lige saa godt, jeg satte mig paa Grøftekanten; men i det samme hørte jeg en Kirkeklokke ringe. Jeg saa' til den Side, hvor Lyden kom fra: der strakte sig en Dal ind mellem høje, skovklædte Bakker, en Aa snoede sig forbi Marker og Gaarde, og midt i Landsbyen rejste en Kirke sit Spir mod Himlen. En tungt læsset Arbejdsvogn asede sig op ad en af Bakkerne; lidt længere borte stod to Køer, som en Kone var i Færd med at malke. Jeg var da igjen nær levende Mennesker og Menneske-Slid: jeg maatte leve og slide som de!

Klokken var to om Middagen, da jeg kom ind i Landsbyen. I den nederste Ende af Gaden var der en Slags Butik, hvor der laa noget Brød i Vinduet. Skulde jeg have Haab om at kunne naa længer frem, maatte jeg have noget at spise; men hvad havde jeg at betale med? Maaske mit lille Silkehalstørklæde, eller mine Handsker? I al Fald maatte jeg forsøge! Konen i Butiken spurgte mig, hvad jeg ønskede. Jeg kunde for Undseelse ikke faa sagt mit egentlige Ærinde og bad i Stedet for, om jeg ikke maatte sætte mig et Øjeblik, jeg var saa træt. Hun satte et vranten Ansigt op og pegede paa en Stol; udmattet sank jeg ned paa den. Jeg kunde næsten ikke holde mine Taarer tilbage; Brødet, som jeg saa' lige foran mig, hidsede dobbelt min Sult. Endelig mandede jeg mig op til at spørge Konen, om hun ikke vidste nogen, der havde Brug for en Tjenestepige eller Arbejderske. — Nej, der var saamæn Munde nok at føde i Forvejen der i Byen. — Ja jeg havde ingen Penge og var sulten, . . . om hun vilde overlade mig et Brød for

dette Halstørklæde? — Hun mønstrede mig mistænksom og svarede, at hun tuskede ikke; det var heller ikke godt at vide, hvor jeg havde det Halstørklæde fra! — Om hun da vilde sælge mig et Brød for mine Handsker? — Nej Gud véd, hvad hun skulde med dem? men nu var det vist bedst, jeg gik min Vej, for hun havde ikke Tid til at staa her og holde Sladder, og jeg sad ogsaa og tog Pladsen op, hvis der kom Folk, som vilde købe noget. — — Der var ikke andet for, jeg maatte slæbe mig videre! Naa, Konen havde jo heller ingen Forpligtelse til at hjælpe mig, hun var formodentlig i sin gode Ret til at svare, som hun gjorde.

Saa gik jeg op gennem Gaden, gik ud af Byen, og vendte tilbage til den. Et Par Steder bankede jeg paa og spurgte, om de ikke havde Brug for en Tjenestepige. Man saa' forbavset paa mig, svarede nej, og lukkede Døren. Til at tigge kunde jeg endnu ikke bekvemme mig. I Præstegaarden, hvor jeg ogsaa henvendte mig, var Præsten ikke hjemme, og der var ingen Præstekone; det gamle gnavne Fruentimmer, der lukkede op, var jeg ikke Menneske for at bede om Hjælp. Da Mørket faldt paa, havde jeg endnu intet faaet at spise. Heldigvis kom jeg forbi et lille Hus ude paa Marken, hvor en Husmand sad i den aabne Dør og spiste det tørre Brød med en Skive Ost til. Jeg blev staaende og spurgte, om han ikke vilde give mig et Stykke Brød, for jeg var meget sulten. Han gloede op paa mig og tænkte rimeligvis, at det var et forfløjent Indfald, jeg havde faaet, et Slags Spøg; men uden at svare skar han en ordentlig Humpel af og rakte mig den. Hvor jeg skyndte mig at spise!

Den Nat laa jeg ovre i en lille Lund, men fik hverken megen Søvn eller megen Hvile. Ud paa Morgenen

begyndte det at regne, og det blev det ved med hele Dagen. Jeg gik videre og søgte om Tjeneste, men blev stadig afvist. Al den Mad, jeg fik, var noget Grød, som skulde have været kastet i et Svinetrug, men som jeg fik den lille Pige, der bragte det ud til Grisen, til at forære mig. Da det atter aftnedes, var jeg kommen et godt Stykke bort fra Landsbyen og ud paa Heden igjen. Regntaagen hang over den som et tungt Flor, — aa, hvem der kunde svøbe sig ind i den Taage som i et Liglagen og dø . . . dø strax! Jeg søgte efter en Grøft eller et Hul, hvor jeg kunde krybe ned og lægge mig; men den sandede, lyngbevoxede Jord strakte sig flad og ensformig, uden Spor af Fordybninger. Pludselig opdagede jeg langt forude et lille blinkende Lys. Det var formodentlig en Lygtemand; men sæt nu, det var et Hus, og sæt, at man dér vilde give mig Tag over Hovedet og noget at spise! Jeg var nok gjennemblødt og forkommen, men ikke mer, end at jeg kunde mærke Regndraabernes Fald næsten som raakolde Stik: jeg maatte videre, over til hint blinkende Lys, der syntes mig at være min sidste og eneste Tilflugt. Og jeg vaklede hen over en stor Mose, hvor Jorden gyngede under mig for hver Skridt, jeg tog; og jeg saa' en Vej, der som en hvid Stribe trak sig op ad en lille Bakke, fra hvis Top Lyset blinkede frem inde mellem en Gruppe mørke Trær. Jeg slæbte mig op ad den Bakke: saa forsvandt Lyset pludselig! Foran mig rejste sig en sort Masse: det var en lav Mur, kunde jeg føle, for oven besat med spidse Pigge; inden for Muren skimtede jeg en høj Tjørnehæk. Jeg famlede mig frem langs den Mur, indtil jeg kom til en hvidlig Plet paa den, — en Laage, — som gav efter for Trykket af min Haand. Jeg gik ind ad den Laage og saa' foran mig de

utydelige Omrids af et lavt, temmelig langstrakt Hus. Og der henne viste ogsaa Lyset sig igjen! Det skinnede ud gjennem de smaa blyindfattede Ruder i et Vindue, der var anbragt blot et lille Stykke over Jorden, og som halvvejs dækkedes af de frodige Blade fra en eller anden Espalier-Plante. Der var hverken Skodder eller Gardiner for Vinduet, saa naar jeg bukkede mig ned, kunde jeg se lige ind i Stuen. Et sandbestrøet, omhyggelig skuret Gulv; et hvidt Kjøkkenbord med nogle Hylder Tintallerkener oven over, som gnistrede rødlig i Skjæret fra en blussende Tørve-Ild; fremdeles et Stueur, et umalet Bord og et Par Stole. Paa Bordet stod et tændt Lys, og i dets Skjær sad en gammel, strængt udseende, men proper Kone og strikkede paa en Strømpe. Henne ved Ildstedet endelig og stærk belyste af Tørve-Ilden sad i en lav Gyngestol samt paa en Skammel to meget smukke, dameklædte unge Piger, i dyb Sorg. Den ene af dem havde en sort Kat paa Skjødets, en Høsehund havde lagt sit Hoved op paa den andens Knæ. Paa en Stumtjener midt imellem dem stod et Lys og laa et Par Bøger, der saa' ud som Ordbøger, og hvori de nu og da slog op. Begge sad de — blege og alvorlige — bøjet ned over en Bog, de læste i. Ingen af de tre Personer derinde rørte sig ellers; det hele saa' ud som et Maleri, som en Luftspejling.

Jeg stod en Stund som fortabt i Beskuelsen af det fredelige Billed; men saa rejste den gamle Kone sig, og det fo'r igjennem mit Hoved, at jeg maatte skynde mig, hvis jeg vilde have mindste Haab om at blive hjulpen. Maaske den besynderlige Gruppe der inde var i Færd med at gaa til Sengs! Saa famlede jeg mig frem til Døren

og bankede paa. Et Øjeblik efter lød Skridt, — den gamle Kone kom hen og lukkede op.

»Hvem er I?« spurgte hun forbausset og mønstrede mig skarp, som jeg stod der, beskinnet af Lyset, hun holdt i Haanden.

»Vil De ikke unde mig en Bid Brød og give mig Tag over Hovedet i Nat, ligegyldigt hvor?«

Hun saa' mistroisk paa mig og betænkte sig en Stund. »De skal faa et Stykke Brød«, svarede hun saa, »men jeg kan ikke give Husly til omflakkende Folk, som ingen kjender.«

»Men hvor skal jeg gaa hen, hvis De viser mig bort?«

»Ja det kommer ikke mig ved! Vær saa god, der har I en Penny, — se saa at komme afsted! Det ser løjerligt ud, at I lister saadan om ved Husene saa sent paa Aftenen, — I er kanske i Ledtog med nogen? Men prøv ikke paa at komme her! Herren har baade Hunde og Bøsser i Huset. Gaa saa jer Vej!« — — Og hun lukkede Døren og laasede af indvendig.

Haabet om, at jeg endelig skulde finde et Tilflugtssted, havde for et Øjeblik ildnet op, hvad der var tilbage i mig af Kræfter. Nu, da alt Haab var ude, følte jeg mig paa én Gang dobbel mat og udaset. Jeg kunde ikke staa paa mine Ben; halv lagde jeg mig, halv sank jeg ned paa det vaade Trappetrin, klynkende sagte og grædende. Saa var det, som om Bevidstheden langsom svandt bort. Jeg besvimedede ikke helt, men jeg hørte og saa' alt det følgende som gennem et tykt Slør, og jeg er ikke vis paa, enten jeg bevægede mig selv som en Søvnængerske, eller jeg blev baaren af andre. Hvad jeg senere hørte fortælle om denne Nat, har maaske

ogsaa blandet sig ind i og ændret mine Erindringer, saa jeg ikke kan skille det fortalte fra det, jeg selv mindes at have oplevet.

Det forekommer mig imidlertid, at jeg mærkede et Puf eller et Spark, som om én var nær ved at snuble over mig, og at der strax efter blev banket stærkt paa Døren; saa kom der et Lysskjær, og jeg hørte Stemmer; lidt efter mærkede jeg, at jeg var kommen ind i Varme, og at flere Ansigter bøjede sig ned over mig. Man hældte noget i Munden paa mig, og jeg sank det, og jeg vilde have mere og bestandig mer af den kvægende Drik; men der var én, som sagde, at nu var det nok. Derefter blev jeg ledt eller baaren op ad en Trappe, og mit vaade Tøj kom af, og jeg blev lagt saa dejlig tørt og blødt. Jeg syntes, jeg blev ikke liggende der længe; men bag efter fik jeg at vide, at jeg havde ligget hen hele tre Døgn. Ogsaa om den Tid har jeg kun en dunkel Forestilling. Jeg véd, at jeg laa i et lille Værelse og i en snæver Seng, og at jeg havde en Fornemmelse, som om jeg var voxet fast til Sengen; men i øvrigt gik Dag og Nat ud i ét for mig, og jeg talte ikke et eneste Ord. Nu og da mærkede jeg, der kom nogen ind til mig; det var den gamle Kone og de to unge Piger, jeg havde set sidde i Kjøkkenet. Jeg kunde ogsaa forstaa, naar de vekslede Bemærkninger om mig. En enkelt Gang saa' jeg en høj, slank ung Mand med brunligt Haar staa ved min Seng. Han sagde i en kort og bestemt Tone, at der var ingen Grund til at sende Bud efter Doktor; jeg var vist blot overanstrengt, saa alt, hvad jeg trængte til, var Pleje og Føde.

Paa den fjerde Dag fik jeg ved Middags Tid en Tallerken Suppe og noget Steg, som jeg spiste med god

Appetit, hvor efter jeg faldt i Søvn. Da jeg vaagnede, havde jeg en Fornemmelse, som om jeg var levet op igjen fra de døde. Paa en Stol ved Siden af min Seng laa alt mit Tøj, tørt og rensset: hvad om jeg stod op? Det kneb for mig, og det gik langsomt med at klæde mig paa: men jeg vandt dog Sejr, og støttende mig til Væggen gik jeg ned ad Trappen og derefter gjennem en lille, mørk Gang, som førte hen til en Dør. I det samme blev Gaardsdøren ude fra lukket op, og de to unge Piger, hvis Ansigter jeg kjendte, kom ind, fulgt af den høje unge Herre, som jeg havde set staa ved min Seng. De havde formodentlig alle tre været ude at spasere.

Den unge Herre hilste og gik forbi mig, ned ad Gangen. Derimod blev de unge Piger staaende. Den ene af dem (Mary hed hun) hilste venlig, om end lidt afmaalt og sagde, det glædede hende, at jeg var bleven saa rask, saa jeg kunde staa op. Den anden (Diana) tog min Haand og erklærede hovedrystende, at jeg var alt for bleg og afpillet til at staa op endnu, det havde hun heller ikke givet mig Lov til at gjøre . . .

Der var noget overordentlig indtagende over den unge Pige, hendes Øjne var saa milde og gode; og alligevel lod hun til at være bestemt — men det var rigtig nok en Bestemthed, som man følte sig glad ved at underordne sig.

Saa tog de mig med ind i Dagligstuen. Alt der inde var gammeldags og tarvelig, men overordentlig propert og velholdt, saa jeg sagde til mig selv, at det var ganske sikkert en Præstebolig, jeg var kommen ind i. Hedehusets tidligere Ejer, Hr. Rivers, havde dog været en velhavende Adelsmand, som senere havde mistet næsten alt, hvad han ejede. Han var død for kort Tid siden.

Børnene havde efter deres endnu tidligere afdøde Moder arvet en umættelig Læselyst, saa Døtrene havde uddannet sig til Guvernanter, medens Sønnen — St. John — havde studeret ved Universitetet og var bleven Præst.

Det var ham, der havde frelst mig hin Aften; han var kommen hjem fra et Besøg hos en syg og havde truffet mig liggende paa Trappen uden for Huset . . . I dette Øjeblik sad han henne i en Vinduesfordybning, bøjet ned over en Bog, som han lod til at studere ivrig. Ansigtet var klassisk skjønt, med strængt regelmæssige Træk; Panden, hvor over nogle brune Krøller faldt ned, var næsten hvid som Marmor; Øjnene store og blaa med brune Øjenvipper. Udtrykket i Ansigtet var imidlertid alt andet end blødt og blidt; selv nu, da han sad saa stille, laa der over Øjnene, om Næsen og om den fast sammensluttede Mund et Præg af urolig Haardhed, af med Magt betvungen Lidenskabelighed. Det saa' ud, som om dette stille Menneske, der vel kunde være hen imod en tredive Aar, bar en hel Vulkan i sit Indre.

Langt om længe — Diana havde imidlertid bragt mig en Kop The og Kager — lukkede han sin Bog, rejste sig, kom hen til Bordet, hvor jeg sad, og gav sig til at mønstre mig ufravendt og meget nærgaaende. Hans Øjne var paa én Gang besynderlig klare og saa at sige besynderlig uigjennemsigtige: han saa' med dem helt ind i andres Sjæle, men man kunde ikke gennem dem se ind i hans egen Sjæl. — »De lader til at være sulten?« sagde han saa. »Det var heldigt for Dem, at De ikke kunde spise noget videre i den Tid, der er gaaet, for dét tror jeg ikke vilde have bekommet Dem vel. Nu kan De rolig spise, naar De blot passer paa at holde Maade!«

Jeg blev befippet og maaske ogsaa en Smule stødt over hans Bemærkning, saa jeg svarede: »Jeg haaber ikke, jeg skal komme til at ligge Dem til Byrde ret længe, Herre!«

»Nej naturlig,« sagde han ganske rolig, »for naar De nu har sagt os, hvor De hører hjemme, skriver jeg sevlfølgelig til Deres Familie om at komme og hente Dem.«

»Jeg har hverken Hjem eller Familie.«

Baade St. John og Søstrene studsede. »Det var højst paafaldende for en Pige i Deres Alder!« sagde han, og stirrede saa et Øjeblik (til min store Forbavselse) paa mine Hænder, som laa foldede paa Bordkanten foran mig. »Har De da ikke været gift?« spurgte han pludselig.

Jeg blev blussende rød; thi det Spørgsmaal vakte mit Livs bitreste Minder til Live. »Nej, jeg har ikke været gift!« stammede jeg sagte.

Diana og Mary tog deres Øjne til sig, da de mærkede, hvor forlegen jeg blev. Men deres Broder blev ved at mønstre mig, kold og ufravendt, saa jeg tilsidst fik Taarer i Øjnene. — »Hvor opholdt De Dem sidst?« spurgte han igjen. Og i det han tilsyneladende overhørte Dianas Indvending om, at han var virkelig alt for nærgaaende med sine Spørgsmaal, tilføjede han rolig forklarende: »Ja for naar jeg ikke véd hverken noget om Dem selv eller Deres tidligere Skæbne, kan jeg umulig hjælpe Dem. Og Hjælp ønsker De jo, ikke sandt?«

Jeg havde imidlertid faaet Stunder til at tænke mig om, saa jeg vidste, hvad jeg skulde svare. Det stod fast, at jeg vilde ikke røbe noget, som kunde lede Hr. Rochester paa Spor efter mig; derfor havde jeg ogsaa besluttet at forandre mit Navn og at kalde mig Jane

Elliot. Overhovedet maatte jeg vogte mig for at navngive Personer eller Steder; men ellers kunde jeg jo nok i korte Træk fortælle min Livshistorie, — hvad jeg følgende gjorde.

»Og lad hende saa være i Fred, St. John!« bad Diana, da jeg var bleven færdig med min Fortælling. »Hun har allerede talt alt for meget, saa svag som hun er endnu! Kom nu her hen og sæt Dem i Sofaen, Frk. Elliot!«

Det gav et lille uvilkaarlig Ryk i mig, da jeg hørte mit ny Navn nævne. St. John lagde Mærke der til. »Saa De hedder altsaa Jane Elliot?« spurgte han et Øjeblik efter.

»Jeg ønsker at hedde saadan i Øjeblikket; men det er ikke mit rigtige Navn, — mit rigtige Navn kan jeg ikke sige, fordi det let kunde lede paa Spor efter mig.«

Han gik et Par Gange op og ned ad Gulvet og standsede saa igjen foran mig og saa' paa mig. »Ja hvis mine Søstre ikke allerede har sagt Dem det,« sagde han, »saa kan De vel nok selv mærke paa dem, at de vil helst beholde Dem foreløbig her. Jeg derimod synes, det er bedst at hjælpe Dem til at underholde Dem selv, og jeg skal gjøre i saa Henseende, hvad jeg kan. Men jeg har ikke mange Udveje, jeg er kun Præst i et fattigt Landsbysogn; saa hvis De ikke vil tage til Takke med en maaske uanselig Virksomhed, raader jeg Dem til heller strax at henvende Dem til andre.«

»Jeg vil være taknemlig for hvad som helst Arbejde, jeg kan faa, om det end er nok saa uanseligt,« svarede jeg.

»Meget vel! Dersom dét er Deres faste Bestem-

melse, skal jeg hjælpe Dem efter bedste Evne!« — —
 Dermed gik han atter hen og satte sig til at læse i sin Bog; og jeg, som var træt af at være saa længe oppe og af at have talt saa meget, forføjede mig kort efter til Sengs.

XV. Lærerinde i en Landsbyskole.

Det blev dejlige Dage, jeg kom til at tilbringe i det lille Hede-Hus. Samlivet med Diana og Mary var til stor Gavn for mig; thi ingen Sinde havde jeg truffet Mennesker, med hvem jeg stemte saa fuldkommen overens. Jeg elskede som de dette stille, ensomme gamle Hus med det lave Tag og de smaa, blyindfattede Vinduer, omgivet, som det laa, paa alle Sider af den lyngbegroede Hede, blot med en Stump Have foran sig, hvor intet andet kunde trives end Buxbom og Enebær. Og lige saadan delte jeg deres Forkjærlighed for Læsning; jeg havde samme Smag som de, og vi tilbragte lykkelige Timer om Aftenen med at udvexle Meninger om de Bøger, vi havde læst i Løbet af Dagen. Diana var os andre overlegen, ikke blot fordi hun var smuk og forunderlig livfuld, men ogsaa fordi hun var langt mere kundskabsrig og begavet. Hun lærte mig Tysk, medens jeg til Gjengjæld lærte baade hende og Søsteren at tegne og male. Vi gik med Lyst op i vore skiftende Roller som Lærer og Elev, og umærkelig knyttedes vi saa nøje til hinanden, som om vi havde været Veninder fra Fødslen.

Deres Broder, St. John, derimod blev ved at holde sig paa Afstand fra mig. Han var heller ikke ret meget hjemme. Naar han om Morgenens havde studeret et Par Timers Tid, gik han ud, fulgt af sin Faders gamle Hønsenhund, og kom saa først tilbage fra sine Syge- og Fattigbesøg i Sognet sent paa Aftenen. Han brød sig aldrig om, hvordan Vejret var. En Dag, da det øste ned, vilde Søstrene have ham til at opgive sin Udflugt; men han svarede med et besynderligt Smil, at det vilde være en daarlig Forberedelse til hans Livsgjerning, dersom han af en Smule Regn lod sig skræmme fra Opfyldelsen af de lette Pligter, som paahvilte ham her. Saa vidt jeg forstod, næsten tvang han sig til denne strænge og utrolig opofrende Maade at røgte sit Embede paa. Det var ham ingen naturlig Trang at tage sig af de syge og fattige, nej det var, som han selv kaldte det, en Pligt. Men det er sandt, at større Nidkjerhed, større Samvittighedsfuldhed, større Plefrihed i Levevis og Vaner end hans havde jeg aldrig truffet.

Dag gik efter Dag, og det Øjeblik nærmede sig, da Diana og Mary maatte rejse tilbage til den By i Syd-England, hvor de havde Pladser som Guvernanter hos et Par rige og fornemme Familjer. Samtidig, vidste jeg, vilde St. John igjen flytte over til sin Præstegaard i Morton, hvorhen Hannah (den gamle Kone, som styrede Huset) skulde ledsage ham. Jeg kunde altsaa umulig blive ret meget længer, hvor jeg var, og dog havde ingen talt et Ord til mig om, hvorvidt det var lykkedes at finde en Plads til mig. En Morgenstund brød jeg endelig overtvært og dristede mig til at forstyrre St. John, medens han sad og studerede henne i Vinduesforbygningen.

»Jeg vilde gjerne bede Dem sige mig, om De saa har fundet noget for mig?« spurgte jeg.

»Det havde jeg allerede fundet, strax da De kom herud«, svarede han, »men da baade De og mine Søstre lod til at befinde Dem saa vel ved Samlivet her, syntes jeg, det vilde være urigtigt af mig at tale, før det behøvedes. Desuden er jo, som jeg strax meddelte Dem, det, jeg kan tilbyde, ikke synderlig fristende. Vel sandt, at jo mere gold og ufrugtbar den Jord er, som en kristen Sædemand bliver sat til at arbejde i, desto større Ære har han af Høsten. Han er da som en Troens Banebryder, — og dens første Banebrydere var Apostlene, med Jesus Kristus i Spidsen. Men De vil i alt Fald ikke ret længe kunne føle Dem tilfreds ved den Virksomhed, lige saa lidt som jeg i Længden vilde kunne holde ud paa min beskedne og hverdagslige Post som Landsbypræst. I Deres som i min Natur er der noget, der kræver større Virkekreds, mere bevægede Forhold, større Vanskeligheder at kæmpe imod og at besejre.«

»De har ikke sagt mig endnu, hvad det er for en Stilling, De vil være saa god at skaffe mig.«

»En fattig og uanselig. Nu, efter at Fader er død og jeg er blevet min egen Herre, bliver jeg knap et Aars Tid til her i Sognet; men saa længe jeg er her, vil jeg gjøre for min Menighed, hvad jeg kan. Da jeg kom hertil for to Aar siden, fandtes her ingen Skole, fattig Folks Børn havde ingen Adgang til at lære noget som helst. Jeg fik temmelig hurtig en Pogeskole i Gang, og nu skal jeg ogsaa have oprettet en Pigeskole; jeg har lejet et lille Hus, hvor der foruden Skoleværelse er to Stuer til en Lærerinde. Lærerinden faar 30 £ (540 Kr.) om Aaret; hendes Lejlighed er meget tarvelig, men dog

anstændig møbleret, takket være en Datter af Fabrikant Oliver, den eneste rige Mand her i Sognet. Frk. Oliver vil ogsaa betale Skolepenge og Klæder for et forældreløst Barn fra Arbejdshuset, mod at det Barn til Gjengæld skal gaa Lærerinden til Haande. Vil De have den Lærerinde-Plads?»

Spørgsmaalet kom mig noget uventet, og han fremsatte det i en Tone, som om han var sikker paa, at jeg enten vilde sige nej eller at jeg i alt Fald kun med stor Selvovervindelse vilde tage mod Tilbudet. Pladsen var jo unægtelig ogsaa meget uanselig; men den vilde stille mig uafhængig og vilde give mig meget Arbejde, saa jeg ikke kunde faa Tid til at fortabe mig i Tanker og Drømme om alt, hvad jeg havde tabt. Dette Hensyn var afgjørende for mig; derfor svarede jeg ogsaa uden at betænke mig ret længe: »Jeg takker Dem mange Gange, Hr. Rivers, og tager med Glæde mod Deres Tilbud.«

»Men har De nu ogsaa forstaaet mig rigtig?» spurgte han. »Det er kun en Almueskole; Eleverne bliver fattige Daglejeres eller Husmænds Børn, og alt, hvad der skal læres dem, er saadan noget som at regne, skrive, læse, sy og strikke. De faar ingen Lejlighed til at gjøre Brug af Deres Kundskaber eller udvikle Deres Talenter . . . Naa — er De saa alligevel bestemt paa at ville have Pladsen?«

»Ja.«

Han smilte, som om mit Svar glædede ham. »Og naar agter De at tiltræde den?» spurgte han.

»Hvis De ikke har noget derimod, flyttter jeg derover i Morgen og aabner saa Skolen i næste Uge.«

»Meget vel!« — — Han rejste sig, gik et Par

Gange op og ned ad Gulvet, blev staaende foran mig, saa' paa mig og rystede paa Hovedet.

»Men De holder ikke ud ret længe i Morton!« sagde han; »jeg kan se paa Deres Øjne, at De er ikke skabt til at føre et stille, ubemærket Liv.«

»Aa, jeg er ikke ærgjærrig.«

Det gav et lille Sæt i ham. »De mener, at jeg er ærgjærrig?« spurgte han. »Ja, det er jeg ogsaa, — men hvor har De for Resten opdaget det?«

»Jeg talte kun om mig selv.«

»Ja ja, — dersom De ikke er ærgjærrig, saa er De i alt Fald lidenskabelig, jeg mener, De føler stærkt og dybt. De vil umulig i Længden kunne føle Dem tilfreds her i Ensomheden og med et ensformig, aandløst Arbejde, . . . ligesaa lidt som jeg (han talte sig hæftig) kan finde mig i at begrave mig selv i en Afkrog af Verden, hvor der ingen Anvendelse er for mine Evner . . . Ja der hører De, hvor jeg modsiger mig selv! For et Øjeblik siden prædikede jeg, at man skulde være tilfreds ved den ringeste Gjærning, og nu raser jeg mod det Kald, hvori jeg er bleven sat. Aa men man maa dog vel en Gang kunne faa sine Tilbøjeligheder og sine Grundsetninger til at gaa i Spænd sammen!«

De sidste Ord mumlede han hen for sig, som om han talte til sig selv, og gik saa hurtig ud af Stuen.

Om Eftermiddagen sad hans Søstre og jeg sammen i den tunge, trykkede Stemning, som gaar forud for en hver smærtelig Sigen Farvel. Diana og Mary havde ondt ved at holde deres Taarer tilbage; thi naar de nu skiltes fra Broderen, var det tvivlsomt, om de nogen Sinde saa' ham igjen. »Vi har for nylig mistet vor Fader,« sagde Diana, »og mister vistnok snart baade vort Hjem og vor

Broder. St. John har truffet sin Bestemmelse, og han vil opofre alt for at føre den igjennem. Han gjør maaske Indtryk af at være let at lede, men paa visse Punkter er han ubøieligere end Jernet. Og jeg tør ikke en Gang søge at bringe ham fra hans Bestemmelse: det er smukt og stort og kristeligt, hvad han har i Sinde, selv om vore Hjærter skal briste derved.«

Hun bøjede sig hen til Søsteren, som sad ved Siden af hende, og lænede Hovedet til hendes Skulder. Mary kyskede hende og brast i Graad.

I det samme kom St. John ind med et Brev i Haanden. »Nu er da Onkel John død.« sagde han.

Efterretningen lod til at gjøre stærkt Indtryk paa dem, skjönt de ikke just saa' ud til at blive bedrøvede. »Er han død?« spurgte endelig Diana og saa' vist paa Broderen. »Og . . . hvad saa mere?« tilføjede hun halv højt.

»Hvad saa mere?« gjentog St. John med uforanderlig roligt Ansigt. »Saa ingen Ting! Vær saa god, Du kan selv læse Brevet.«

Først Diana og derefter Mary læste i Tavshed Brevet; den sidste gav det tilbage til Broderen. Saa saa' de tre Søkende paa hverandre og smilte — tankefuldt og tungsindig.

»Naa i Guds Navn, vi kan da leve uden det!« sagde endelig Diana.

»Ja det gjør os da ikke fattigere, end vi er!« tilføjede Mary.

»Nej, det bringer én blot til at anstille Sammenligninger mellem, hvordan Sagerne staar og hvordan de kunde have staaet!« sagde St. John. Dermed kastede

han Brevet ned i sin Skrivebordsskuffe, og forlod atter Stuen.

Der gik flere Minuter, hvor ingen af os sagde noget. Saa vendte Diana sig om til mig og spurgte:

»Ja du finder det maaske underligt, Jane, at vi tager os det Dødsfald saa let? Men vi har aldrig hverken set eller hørt noget til vor Morbroder, som nu er død. Fader og han blev Uvenner for mange Aar siden, — det var ham, som fik Fader til at sætte sine Penge i det Foretagende, der ruinerede ham. Siden havde de aldrig set hinanden; men Fader smigrede sig altid med den Tro, at Onkel John (som nok senere tjente sig en Snes Tusend £) en Gang vilde gjøre sin Uret mod ham god ved at indsatte os Børn til sine Arvinger. Brevet her meddeler imidlertid, at Onkel har testamenteret hele sin Formue til en anden Niece, han havde, blot med Undtagelse af en Bagatel til Sørgedragter til os Søskende. Ja han havde jo Ret til at gjøre med sine Penge, hvad han vilde; men det gjør én alligevel lidt trist i Øjeblikket, for blot et Tusend £ til hver af os vilde have været os, og navnlig St. John, til stor Nytte . . .«

Mere blev der ikke talt om den Sag . . . Næste Dag flyttede jeg til Morton; Dagen efter igjen rejste Diana og Mary, og i Begyndelsen af den følgende Uge vendte St. John og Hannah tilbage til Præsteboligen i Morton. Saa Hede-Huset stod nu for en Stund lukket og tomt.

Mit ny Hjem bestod af en lille Stue med kalkede Vægge og sandbestrøet Gulv, fire malede Træstole, et

Bord, et Stueur samt et Par Hylder med noget Køkkentøj og noget simpelt Porcellæn. Et Trin førte op til nok et lille Kammer, hvori fandtes en Seng og en Dragkiste, som, skjønt den ikke var stor, havde mer end Plads nok til den beskedne Garderobe, hvormed mine Veninder fra Hede-Huset havde udstyret mig . . . Børnene, som søgte Skolen, var en Snes Stykker i alt. Kun tre af dem kunde læse, et Par kunde sy og strikke; men ikke én havde lært at skrive eller regne. De talte med den bredeste Bonde-Dialekt, saa vi havde i Begyndelsen ondt ved at forstaa hinanden. For øvrigt var en Del af dem lærvillige og venlige, men en Del var baade raa og umedgjærlige. De første Timer, jeg tilbragte iblandt dem, faldt mig meget tunge; jeg frygtede for, at jeg intet vilde kunne udrette, og sammenlignet med den Stilling, jeg havde indtaget paa Thornfield, forekom den, jeg nu indtog, mig næsten uudholdelig. Det eneste, som hjalp mig til at holde Modet oppe, var, at min Fornuft sagde mig, at naar alt kom til alt, havde jeg dog vundet ved Forandringen. Thi hvad havde der ventet mig, hvis jeg ikke var flygtet? Jeg vilde som Slavinde i et eller andet ensomt Paradis have kommet til at tilbringe den halve Tid berust af Salighed ved at føle mig elsket af Hr. Rochester — for den anden halve Tid at vaande mig under Samvittighedsnag og græde Angerens og Skamfuldhedens blodige Taarer. Var det saa ikke bedre at leve som Landsbyskolelærerinde i mit Fædrelands sunde Luft, fri og i Besiddelse af saa vel andres som min egen Agtelse?

Lidt efter lidt lykkedes det mig da ogsaa at faa Bugt med mine Elevers Sløvhed og at faa forvandlet en Broderpart af de klodsede og gabende Bønderpiger til

opmærksomme, aandelig livlige Væsner. Mange af dem sluttede sig efterhaanden hengivne til mig, satte en Ære i at gjøre deres Ting godt, holdt sig pæne og propre og tilegnede sig eller udviklede en vis naturlig Takt, som var i høj Grad velgjørende. Ogsaa næsten voxne Piger begyndte at søge Skolen, og med dem læste jeg Historie og Geografi, ligesom jeg lærte dem finere Haandarbejder, hvad der var en kjærkommen Afvexling paa Dage, som ellers vilde have været helt optagne af at søge at indprente Børn de allerførste Begyndelsesgrunde. Disse næsten voxne Pigers Forældre bad mig ogsaa hjem til sig, og jeg tilbragte mangen Aften hos de jævne, men overordentlig gjæstfri og opmærksomme Mennesker. Over Hovedet var det mig en stor Støtte, at Egnens Folk øjensynlig kom til at holde af mig. Dét, at være Gjenstand for almindelig Agtelse og Hengivenhed, er som at leve i mildt og varmt Solskin: alle gode Følelser knoppes og udfoldes i éns Indre. Jeg var da ogsaa i hele denne Del af mit Liv langt oftere let om Hjertet og tilfreds, end jeg var forknyt eller fortvivlet. Ganske vist kunde jeg mangen Aften, naar det nyttige Dagværk var til Ende, fortabe mig i eventyrlige Drømme, hvor jeg atter og atter gennemlevede de Dage, jeg havde tilbragt sammen med Hr. Rochester, og hvor jeg glemte alt under febersyge Fantasterier om den Salighed, jeg kunde være kommet til at nyde i hans Favn. Saa græd jeg mine modige Taarer og raste mod min Skæbne og min egen »Frygtagtighed.« Men præcis Klokken 9 næste Morgen begyndte Skolen igjen, og Dagens strængt regelmæssige Gjerning jog alle usunde Drømme og Stemninger paa Flugt.

St. John kom jævnlig over og besøgte mig. Og

foruden ham saa' jeg ogsaa tit den unge Dame, Frk. Oliver, som havde interesseret sig saa varmt for den ny Skoles Oprettelse. Første Gang jeg saa' hende, var en Aftenstund, da jeg stod og talte med St. John ude ved Stakittet omkring min lille Have. Han havde formanet mig til at holde ud i den Stilling, hvor jeg nu var, og til ikke at lade mig friste af Erindringerne om mit tidligere Liv. »Jeg véd fra mig selv,« sagde han, »at det er svært at bekæmpe ens egne Tilbøjeligheder, men jeg véd ogsaa, at det dog kan gøres. Det er ikke over et Aar siden, at jeg gjerne kunde have taget Livet af mig selv, saa ulykkelig følte jeg mig, fordi jeg var kommen ind i den geistlige Stand. Jeg fortæredes af Længsel efter et mere virksomt og mere opsigtsvækkende Liv; en Politikers, en Soldats, en herskesyg og ærgjærrig verdslig sindets Hjærte bankede bag mit Ornat . . . Saa var det, det gik op for mig, at alle de Attraaer, der gjærede i mig, kunde komme til Udvikling, om jeg ogsaa beholdt Præstekjolen, hvis jeg nemlig vilde bestemme mig til at blive Missionær. Og fra det Øjeblik fik jeg Ro i mit Sind. Om kort Tid rejser jeg til Indien. Naar jeg først er kommet der over, véd jeg for vist, at jeg vil faa Bugt ogsaa med de sidste svage Mindelser i mit Sind om alt, hvad der tidligere drog mig bort fra mit Kald.«

Han tav og stirrede frem for sig, over mod den dalende Sol. Baade han og jeg vendte Ryggen til den Sti, der førte over Markerne hen til min lille Skole; der hørtes ingen anden Lyd end Aaens Rislen nede i Dalstrøget, — saa det gav et Sæt i os begge, da pludselig en klokkeklar, munter Stemme raabte: »God Aften, Hr. Rivers! God Aften, Carlo! (Carlo hed Hr. Rivers Hønsenhund). Der skal man se, Hr. Rivers, — Carlo hilser

saamæn paa sine gamle Venner, længe før dens Herre gjør; for den logrede med Halen, da jeg endnu var et godt Stykke herfra, medens De stadig lader til at betænke Dem paa, om De skal tage Hatten af for mig eller ej!«

Det var ganske sandt, — St. John stod endnu som naglet fast eller lamslaet. Endelig saa' han flygtig op paa den unge Dame, men tog strax Øjnene til sig igjen, og medens han stirrede ufravendt paa nogle Stedmodersblomster, der voxede tæt uden for Havegjærdet, mumlede han: »Det er noget sent for Dem at være saadan ude alene!«

»Aa, jeg kom først hjem i Eftermiddags fra S. Og da saa Papa fortalte mig om Skolen og den ny Lærerinde, kunde jeg ikke lade være at løbe et lille Svip her over, da jeg havde drukket The. Er dét Lærerinden?« tilføjede hun og pegede paa mig. Og saa kom der i flyvende Fart en lang Række Spørgsmaal om, hvad jeg syntes om Eleverne, hvordan jeg var tilfreds, om Møblementet i min Stue var godt nok, o. s. v. o. s. v.

Den unge hvidklædte Dame, eneste Barn af den rige Fabrikejer Oliver, var en komplet Skjønhed, slank og dog fyldig, med en Teint som af Mælk og Blod, med store, mørke Øjne, lange Øjenvipper, en fortryllende lille Kirsebærmund, skinnende hvide Tænder, en skjælmsk lille Hage. Naturen syntes, da den skabte hende, at have ligesom ødslet med sin Gunst. Som jeg senere lærte at indse, var hun behagesyg, men derfor ikke hjærteløs, vant til at faa sin Vilje og dog ikke forkjælet. Hun var hæftig og godmodig, forfængelig og ærlig. uden Spor af Affektation, slet ikke pengestolt, ganske godt begavet, glad, livlig og lidt tankeløs. Det var umulig andet, end at man maatte

holde af hende; men Indtrykket, hun gjorde paa én, var ikke særlig dybt.

»Jeg skal komme over af og til og hjælpe Dem med Undervisningen,« sagde hun til mig. »Det vil altid være en Afvexling for mig, og det er saamæn et sandt Ord, at Afvexling fornøjer . . . Nej, Hr. Rivers, De kan ikke tro, hvor der var morsomt i S.! I Nat eller rettere sagt i Morges dansede jeg til Klokkeren to med lutter Officerer fra Garnisonen dér i Byen. Ja det maa man virkelig lade de Herrer Officerer, — vore Knivsmede og Saxe-magere her hjemme kan ikke bære Vand imod dem!«

St. John kneb Underlæben lidt sammen, hvad der gav hans Ansigt et meget strængt Udtryk, og saa' paa hende alvorlig, næsten bebrejdende. Hun brast i en fortryllende lille Latter og bøjede sig alt imedens ned og klappede Hunden. »Naa, gamle Carlo!« sagde hun, »kommer du saa snart over og besøger mig . . . Det er sandt, Hr. Rivers, Papa sagde, at det var en frygtelig Tid, siden han havde set noget til Dem! Har De ikke Lyst til at følge med hjem og passiare lidt med ham i Aften?«

»Nej Tak, i Aften kan jeg ikke.«

Hun slog saa smaat med Nakken. »Ja ja, naar De er stridig, saa faar jeg gaa alene. Men nu tør jeg ikke blive længer. God Nat.« — Og hun rakte ham Haanden.

Han næppe nok rørte ved den. »God Nat!« mumlede han.

»Er De maaske ikke rask?« spurgte hun og saa' op paa ham. Han var bleg som et Lig, saa hun kunde have Grund nok til at gjøre det Spørgsmaal.

»Jo, jeg fejler ikke det mindste,« svarede han og

hilste til Farvel. — Saa gik de hver til sin Side. Hun vendte sig to Gange om og saa' efter ham; han gik med faste Skridt hen over Markerne uden blot en eneste Gang at dreje Hovedet om efter hende. »Ubøjeligere end Jernet,« som hans Søster havde sagt om ham.

Senere hen saa' jeg dem tidt sammen. Hun kom jævnlig galopperende over til Skolen — i purpurrød Ridekjole, med en sort Fløjls Hue paa Hovedet, fulgt af en liberiklædt Tjener til Hest, — og det traf sig i Reglen saadan, at hun just kom, naar St. John var der for at give Børnene Time i Religion. Det var let at se, at den unge Præst var forelsket i hende. Men han vilde ikke give Afkald paa Himlen til Fordel for sin Kjærlighed, eller rettere, hvor stærk hans Elskov end var, mægtede den ikke at tvinge ind under sig hans Ærgjærrighed, hans Higen efter Kamp, alt det romantiske og fanatiske i hans Natur. Det var, ligesom Frk. Oliver kunde læse i hans Blik, at der var en Magt inden i ham, som var stærkere end den store Magt, hun havde over ham. Og hun trak vrippen Haanden til sig, som hun havde rakt ham, og vendte sig bort fra ham.

Hun og jeg blev efterhaanden gode Bekjendte, og efter at jeg paa hendes Opfordring havde begyndt at male hendes Billed, kom jeg ogsaa adskillige Gange i hendes Hjem. Faderen (en høj, graahaaret Mand med plumpe, kraftige Træk) var meget venlig imod mig. Han talte gjentagne Gange med stor Sympathi om St. John, saa jeg kunde forstaa, at fra hans Side vilde der intet være til Hinder for en Forbindelse mellem Datteren og den unge Præst. Dét gav mig Lyst til at prøve paa, om jeg ikke kunde faa de to bragt sammen, siden de dog holdt af hinanden. I en hver Kvinde stikker der jo

et lille Stykke af en Kirsten Giftekniv. Og desuden forekom det mig utvivlsomt, at dersom St. John blev Arving til Hr. Olivers store Formue, vilde han i sit Fædreland kunne udrette mindst lige saa meget stort og godt, som han i bedste Tilfælde kunde haabe at udrette i det fjærne Indien.

Det varede imidlertid længe, før der bød sig en Lejlighed for mig til at komme ind paa Sagen. Men saa en Eftermiddag — det var en Søndag i November, husker jeg, — fik jeg Besøg af St. John, just som jeg var i Færd med at lægge sidste Haand paa Frk. Olivers Portræt. Han bøjede sig frem og saa' paa Billedet, men tog strax Øjnene til sig og sagde ingen Ting. Uden egentlig at tænke nærmere over det spurgte jeg: »Synes De, det ligner?»

»Ligner . . . hvem? Jeg saa' ikke saa nøje . . .«

»Jo vist gjorde De. Men De maa for Resten gjerne se paa det en Gang til!« Og jeg drejede Billedet om imod ham.

Han studsede, skottede hurtig og ligesom lidt sky op paa mig, og kom saa med nogle Fraser om, at Tegningen var meget sikker, og Farvelægningen . . .

»Ja alt det bryder jeg mig slet ikke om at høre!« afbrød jeg ham, »jeg vil blot have at vide, om De synes, det ligner Frk. Oliver eller ej. Jeg skal sige Dem, jeg havde tænkt paa at male en Kopi af det til Dem. Vilde De bryde Dem om at eje Billedet?»

Han skævede igjen hen paa mig og saa' derpaa ufravendt paa Portrætet. »Det er sikkert nok,« mumlede han, »at jeg gjerne vilde have det; men et andet Spørgsmaal er, om det vilde være klogt af mig at tage imod det.«

Saa lod jeg Bomben springe. »Ja efter hvad jeg har kunnet forstaa,« sagde jeg, »vilde det klogeste nok være, om De lige saa godt først som sidst tog selve Originalen!«

Han havde sat sig paa en Stol, støttede Hovedet mod Haanden og blev ved at stirre paa Billedet. Udtrykket i hans Ansigt var næsten blødt og drømmende; det saa' ud, som om det var ham en Lettelse eller en Nydelse, at jeg saadan kort og godt tiltvang mig hans Fortrolighed. Indesluttede Naturer trænger i Reglen langt mer end de meddelsomme til at tale aabenhjærtet om, hvad der rører sig i deres Hjærter. Den største Tjeneste, man kan vise den mest haardhudede Stoiker, bestaar i at tage ham for det, som han dog inderst inde er, nemlig — et svagt Menneske.

»Hun holder af Dem,« fortsatte jeg, staaende bag hans Stol, »og hendes Fader sætter stor Pris paa Dem. Hvorfor vil De saa ikke gjøre hende til Deres Hustru? Hun er jo baade elskværdig og god; og selv om hun er en Smule tankeløs nu og da, saa er De da Mand for at kunne tænke for To.«

»Tror De virkelig, hun holder af mig?« spurgte han sagte. »Det er dejligt at høre saadanne Ord, — bliv ved! bliv ved! et helt Kvarter til!« . . . Og han tog sit Ur op og lagde det foran sig paa Bordet.

Jeg saa' forbavset paa ham. »Vil De maale af paa Klokkeslet, hvor længe De tør give Dem hen til den stærkeste Følelse, De har?« sagde jeg.

Han svarede ikke, men blev siddende og saa' paa Portrætet. Skiftende Udtryk gled hen over hans Ansigt, som han sad dér og drømte og tænkte og formodentlig vejede sin Elskov mod de andre Længsler, som raadede i hans

Sind . . . Uret dikkede og dikkede, ingen af os talte. Saadan gik nøjagtig et Kvarter. Saa rejste han sig, stak Uret i Lommen igjen, skød Portrætet fra sig og gik hen og stillede sig ved Kaminen.

»Se saa,« sagde han, »nu er Sommernatsdrømmen forbi. Jeg har drukket af Elverpigens Horn, — og Drikken havde en bedsk Eftersmag, og Elverpigen selv var hul i Ryggen som et Dejgrug . . . Er det ikke underligt,« tilføjede han, »at skjönt jeg elsker denne Kvinde af hele min Sjæl, véd jeg samtidig bestemt, at hun ikke passer for mig, og at en Forbindelse mellem os to vilde blive et halvt Aars Salighed, betalt med et helt Livs Anger. Hun og jeg har intet fælles, der er ikke den Sten, hun kunde hjælpe mig at løfte. Kan De tænke Dem hende som Korsdragerinde, som en Missionærs Hustru? Umuligt!«

»Men De behøver jo heller ikke at blive Missionær. Opgiv den Idé!«

»Opgive mit Kald?! Bryde med ethvert Haab om at komme til at tælles i den lille Flok, hvis uforgængelige Ære det er, at den har forædlet Verden og forhjulpet Medmennesker til den evige Frelse?! . . . Nej aldrig! aldrig! Heller vilde jeg dø end svigte mit Kald!«

Jeg saa' stift paa ham. »Og alligevel bliver De rød i Hovedet og kommer til at ryste, hver Gang De sér Frk. Oliver!«

Han studsede igjen. »De er virkelig ganske original,« svarede han, »meget skarpøjet og meget kjæk! Men De tager alligevel fejl af mig; mine Følelser er ikke saa dybe, som De gjør mig den Ære at tro. Siden De nu en Gang har taget min Fortrolighed med Storm,

saa er det bedst, De faar den helt. Ser De, inderst inde er jeg en kold, ærgjærrig Natur; den eneste blidere Følelse, som har Magt over mig, er Hengivenhed for min Familje. Ellers er Hovedet, og ikke Hjærtet, min Drivkraft; jeg vil opad, jeg vil udrette mer end alle andre, jeg vil virke stort og selv være stor. Eller rettere — thi alt det hos mig har Religionen til en vis Grad omdannet, — jeg vil vinde Sejr paa Sejr for Korsfarer-Flaget, jeg vil lægge Provins paa Provins ind under min Herres og Mesters Rige. Bevidst søger jeg ikke længer min egen Ære, om end den syndige Natur i mig først vil blive helt overvunden, hvor der ikke er Synd eller Sorg eller Kamp mere.«

Han tog sin Hat, som laa paa Bordet i Nærheden af Portrætet; derved kom han til at se paa det en Gang endnu. »Smuk er hun . . . og ogsaa elskværdig!« mumlede han. Saa tog han det Stykke Silkepapir, som jeg brugte at lægge Haanden paa, medens jeg tegnede, og gjorde Mine til at ville tildække Billedet.

»Maa jeg saa male en Kopi til Dem?« spurgte jeg.

Jeg kunde ikke begribe, hvad han havde opdaget paa Silkepapiret. Han løftede det op, stirrede paa det ene Hjørne af det, rev hurtigt det Hjørne af, og mønstrede i det samme mig fra Top til Taa med et lynsnart Blik, der ligesom slugte hver lille Del af min Person og min Paaklædning. Saa lagde han Papiret ned igjen paa Bordet, og hans Læber skiltes, som om han vilde sige noget. Men han nikkede blot flygtig og fo'r med et kort »God Nat!« ud ad Døren.

Jeg undersøgte det gaadefulde Stykke Silkepapir, men kunde ikke opdage andet end nogle smaa Farvepletter, som skrev sig fra, at jeg havde prøvet Penslerne

paa Papiret. Et Par Minuter brød jeg forgjæves mit Hoved for at forstaa Grunden til hans besynderlige Opførsel; saa sagde jeg til mig selv, at det hele betød formodenlig intet, og jeg gav mig til at tænke paa andre Ting.

XVI. Omslag.

Om Natten gav det sig til at sne stærkt, og Snefoget varede ved næsten hele den følgende Dag, saa Dalen laa fuld af store Driver og saa' helt ufremkommelig ud. Sikker paa, at jeg ingen fremmede vilde faa, havde jeg om Aftenen sat mig hyggelig til Rette med en Bog af en af mine Yndlingsdigtere, og glemte hurtig alt andet over Versenes indsmigrende Musik. Men pludselig hørte jeg én stampe og ryste sig uden for, Døren blev lukket op, og der stod St. John, ikke ulig en høj Snemand.

»Men hvorfor i al Verden er De gaaet ud i det Vejr?« spurgte jeg, medens han tog sin Frakke af og hængte den fra sig.

»Det er just ikke noget meget indbydende Velkommen, De giver mig!« sagde han. »De er maaske kjed af, at jeg kommer og griser Deres Gulv til? . . . Men jeg havde ingen Ro paa mig, før jeg havde hørt Slutningen af det Eventyr, som jeg fik Begyndelsen af i Aftes.«

Dermed satte han sig, støttede Hovedet i Haanden

og lod til at falde i Tanker. Han sad og stirrede ind i Ilden, men saa' i øvrigt lige saa rolig og ubevægelig ud som ellers . . . Hans lange Tavshed blev mig trykkende, og Gang efter Gang søgte jeg at indlede en Samtale. Men hvad enten jeg spurgte til hans Søstre eller fortalte om Eleverne i min Skole eller kom med Hentydninger til Frk. Oliver, — stadig svarede han med Enstavelser, saa der kom strax en Pavse igjen.

Stueuret slog otte. Lyden lod til ligesom at vække ham. Han rettede sig paa Stolen, hvor han sad, og sagde: »Men det var jo Eventyret, vi skulde ind paa. . . . Flyt Deres Stol lidt nærmere her hen, saa skal jeg fortælle . . .«

Jeg forstod ikke, hvad der gik af ham, men gjorde, som han ønskede. Og han talte videre:

»Der var en Gang (saadan véd De nok, begynder alle Eventyr), der var altsaa en Gang en fattig Landsbypræst, som giftede sig med en rig Mands Datter, skjønt Familien satte sig derimod. De to døde, men de havde en Datter; og hun kom som ganske lille i Huset hos en Tante af sig, en vis Fru Reed paa Gateshead . . . Vilde De sige noget?« afbrød han sig selv, da jeg fo'r op fra Stolen; »ja der er maaske en Del Lighed mellem hendes og Deres Historie, — men hør nu efter! Den unge Pige blev opdraget i et Vajsenhus, og blev saa Guvernante for en Plejedatter af en vis Hr. Rochester . . . Nej nej nej! lad nu være at fare op, før jeg er færdig! — Med den Hr. Rochester skulde hun have været gift, men saa kom det frem paa selve Bryllupsdagen, at han i Forvejen havde en Kone, der rigtignok var gal. Ja hvad der saa videre fulgte paa, véd jeg ikke med Sikkerhed. Men senere hen indtraf der en Begivenhed, som bevirkede, at

man maatte se at faa fat paa Guvernanten, og derved kom det for en Dag, at hun var flygtet fra Thornfield, ingen kunde sige hvor hen. Man søgte og søgte overalt i Omegnen, man rykkede Avertissementer ind i Bladene, ja jeg fik saamæn selv Brev fra en Advokat Briggs med de Oplysninger, som jeg nu har fortalt Dem . . . Ikke sandt, det er et højst besynderligt Eventyr!«

Selv havde jeg kun en eneste Tanke: »Hvad er der blevet af Hr. Rochester?« spurgte jeg. »Der har altsaa været nogen ude paa Gaarden, eller man har skrevet derud, — hvad Svar kom der?«

»Ja vist blev der skrevet derud; men Hr. Briggs omtaler ikke, at der er kommet noget Svar fra Hr. Rochester, han taler kun om et Brev fra en Fru Fairfax.«

Det isnede igjennem mig fra Hoved til Fod. Saa var altsaa Hr. Rochester rimeligvis rejst til Fastlandet igjen, — og i hvad for Adspredelser havde han vel dér søgt Glemsel og Lindring?! Jeg var nær ved at besvime blot ved at tænke der paa.

»Naa men De spørger mig slet ikke, hvad den Guvernante hed?« vedblev St. John. »Ja saa kan jeg ligesaa gjerne sige det af mig selv, og De kan oven i Kjøbet faa det sort paa hvidt.« — — Dermed tog han frem af sin Tegnebog den lille Lap, som han den foregaaende Dag havde revet af mit Silkepapir, og rakte mig den. Paa Papirslappen stod, skrevet med min egen Haand, Jane Eyre, — formodentlig havde jeg i Tankeløshed kradset mit rigtige Navn ned.

»Briggs havde skrevet til mig om en Jane Eyre,« fortsatte imedens St. John, »Bekjendtgjørelserne i Bladene havde talt om en Jane Eyre, — og endelig opdagede jeg hende gjemt under Navnet Frk. Jane Elliot . . . Ja

og hvorfor tror De saa, at Hr. Briggs saa gjerne vilde have fat paa Dem? Ogsaa det kan jeg betro Dem. Deres Onkel, Hr. Eyre paa Madeira, er død og har testamenteret Dem sin Formue, en Bagatel paa 20,000 £.« (360,000 Kr.)

Jeg sad som bedøvet. Sandt nok, det er en skøn Ting pludselig at komme fra Nød til Rigdom; men det er dog ikke af den Slags Begivenheder, som bringer én til at bryde ud i Jubel, det er en ren praktisk Sag, som vækker en Mængde nøgterne og alvorlige Tanker. Desuden var den Rigdom, som tilfaldt mig, jo forbunden med Forestillinger om Død og Begravelse og med Visheden om, at nu var den eneste Slægtning, der havde brudt sig om mig, gaaet bort. Kun ét gjorde mig virkelig glad: fra dette Øjeblik vilde jeg være fuldstændig uafhængig, jeg kunde staa paa mine egne Ben, hvor i Verden det skulde være.

St. John rejste sig. »Ja hvis det ikke var saadan et Hundevejr, skulde jeg gjerne have sendt gamle Hannah her over i Nat, for at hun kunde have holdt Dem med Selskab; De sér jo ud, som De var rent fra det. Men paa Grund af Snedriverne faar De prøve paa at klare Dem alene.« — Han havde taget sin Frakke paa og lagde nu Haanden paa Dørklinken. »God Nat!«

»Bliv et Øjeblik!« udbrød jeg. »Hvor faldt Hr. Briggs paa at skrive til Dem, som bor i en saa afsides Krog af Landet?«

»Aa, jeg er jo Præst, og Folk tyer til Præsterne i alle haande Anliggender . . . God Nat!«

»Nej nej!« (Og jeg stillede mig mellem ham og Døren) »for saa billig Kjøb slipper De ikke! Vær saa god og sig mig Sandheden!«

»Hm, jeg havde egentlig heller sét, det havde ventet til en anden Gang! Men for Resten kan det jo lige saa godt komme først som sidst . . . Sig mig, har De aldrig hørt mit fulde Navn?«

»Deres fulde Navn? Jo, De hedder John . . . John E. Rivers.«

»Jeg hedder John Eyre Rivers. Min Moder var en Eyre. Hun havde to Brødre, hvoraf den ene blev gift med Deres Moder, og den anden nu er død som Kjøbmand paa Madeira. Hr. Briggs, som var hans Sagfører, meddelte os Dødsfaldet og hvad dermed stod i Forbindelse, — kan De saa forstaa det hele?«

»Altsaa er De min Fætter, og Diana og Mary er mine Kusiner?«

»Det lader sig umulig nægte!«

Jeg saa' paa ham, som han stod der, uforanderlig rolig og med Hatten i Haanden. Jo længer jeg saa', desto gladere blev jeg. Hvilken Lykke, hvilken Lykke! at være kommen til Mennesker, som stod mig nær, og at være bleven knyttet til dem ved Hengivenhedens stærkeste Baand, før nogen af os endnu anede, at vi var i Familje! — »Nej, hvor jeg er glad, hvor jeg er glad!« udbrød jeg.

Han lo saa' smaat. »Et Par Kusiner og en Fætter mer eller mindre kan da ikke have stort at betyde!« sagde han.

»Ikke stort at betyde?! naar man ellers staa' ganske ene i Verden? og naar man saa' med det samme faar en Formue, som . . .«

Jeg gav mig til at gaa' hurtig op og ned ad Gulvet. Som et Lyn var det faret gennem mit Hoved, at nu kunde jeg vise mig taknemlig mod dem, der havde frelst

mit Liv: jeg kunde hjælpe dem ud af deres trykkede Stilling, jeg kunde føre dem sammen igjen, jeg kunde dele min Rigdom med dem . . . Og Tankerne arbejdede og arbejdede i mit Hoved.

»De maa strax, naar De kommer hjem, skrive til Diana og Mary!« sagde jeg. »Naar de hver faar 5000 £, behøver de ikke at have de kjedelige Guvernanteplasser mere. Og sig mig, — nu, da De har arvet, bliver De saa ikke her i England og gifter Dem med Frk. Oliver?«

»Er De ikke hellere saa god at sige mig, hvor Vandkaraffen staar?« svarede han. »De trænger vist til et Glas Vand.«

»Aa lad mig være fri! Onkel er død, og vi er fire ligestillede Arvinger til hans Formue; det gjør 5000 £ til hver . . . Nej jeg vil ikke høre Deres Indvendinger! Jeg vil bo sammen med Diana og Mary i Hede-Huset; jeg vil have et Hjem, en Familie, — med mindre De og Deres Søstre vil nægte mig at være som en Søster for Dem . . . Naa og gaa saa Deres Vej! det er sent, og jeg trænger til at være ene!«

Han trak paa Skuldrene, som man gjør over for et Menneske, hvem man i Øjeblikket ikke kan tale til Fornuft, rakte mig saa Haanden, og gik. — — Naturligvis maatte jeg i den følgende Tid udholde mangan Bataille, før jeg fik sat min Vilje igjennem; men jeg holdt fast ved min første Indskydelse, og Enden blev, at der oprettedes et lovformeligt Dokument, hvorved Arven efter Onkel fordeltes i fire lige store Dele til St. John, Diana, Mary og mig. Selv fik jeg imedens travlt med at indrette alt i Hede-Huset. Gamle Hannah havde jeg faaet med derover, og vi vaskede og skurede og støvede af og gjorde

i Stand. Jeg rejste ogsaa ind til Byen S. og købte nogle ny Møbler og Gardiner og indrettede alt saa hyggelig og godt, som jeg formaaede. Saa, en frostklar Vinteraften, rullede op foran Hede-Husets Dør den Vogn, som bragte Diana og Mary hjem: og der blev en Omfavnen og en Jubel og en Lystighed, som de gamle Stuer nok ikke længe havde hørt Magen til. Kun St. John stod nu som altid udenfor den almindelige Stemning. Han havde nok kysset sine Søstre til Velkomst og talt et Par Ord med dem, men var saa strax efter gaaet ind og havde sat sig til at læse igjen. Og det lod næsten til, at det var ham en Slags Lise, da han lidt senere paa Aftenen blev kaldt ud til en syg, der boede et godt Stykke borte, og fra hvem han først kom hjem efter Midnat.

Min Skole havde jeg opgivet, saa snart som man havde fundet en Aflørserske for mig, det vil sige: kort før Juledagene. Den Dag, da jeg sagde Farvel til mine Elever, var St. John kommen der over; og da han traf mig rørt og taknemlig over alle de Hengivenheds Beviser, jeg havde modtaget fra Børnene, spurgte han mig, om jeg nu havde lært at forstaa, hvilken Nydelse der ligger i en opofrende Virksomhed, og om jeg ikke ansaa det Liv for vel anvendt, som viedes til at søge at forædle Medmennesker. Dertil svarede jeg jo, men tilføjede, at jeg for min Part vilde ikke blot virke for at uddanne andre, jeg vilde ogsaa søge at udvikle mig selv. Han satte et bistert Ansigt op og sagde, at han vilde da haabe, jeg kom paa bedre Tanker. »Husk paa,« sagde han, »at De skal aflægge Regnskab for de Evner, Gud har givet Dem. Ød ikke Deres Kræfter paa Bagateller, men opspar dem til en stor og værdig Gjerning!« . . .

Jeg lo blot af ham og svarede, at jeg følte mig lykkelig som den, jeg var, og at jeg vilde blive ved at være lykkelig.

Det Liv, vi førte i Juleugen, satte vist hans Taalmodighed paa en haard Prøve. Hans Søstre og jeg bestilte ikke det, Gud har ladet skabe, vi blot passiarede Dagen lang og morede os paa bedste Maade baade inde og ude. Ganske vist kom han aldrig med en Bebrejdelse; men han trak sig mer og mere tilbage fra os og færededes endnu flittigere end ellers omkring paa Syge- og Fattigbesøg.

En Formiddag ved Frokostbordet havde Diana siddet længe og set paa ham. Pludselig spurgte hun ham, om han virkelig holdt fast ved sin Plan.

»Naturlig,« svarede han. »Alt er nu ordnet, saa jeg kan rejse en Maanedstid eller to ind i det ny Aar.«

»Og Frk. Oliver?!« slap det Mary ud af Munden.

Han lukkede Bogen, som han sad og læste i (ja for han havde den irriterende Vane at tage sin Bog med sig til Bords) og saa' op.

»Frk. Oliver?« gjentog han, »hun skal med det første giftes med den rige og ansete unge Hr. Granby. Hendes Fader fortalte mig det i Gaar.«

Hans Søstre og jeg saa' paa hinanden og derefter paa ham. Der var ikke Spor af Sindsbevægelse at opdage i hans Ansigt . . . Diana bemærkede, at Fr. Oliver og Hr. Granby kunde da umulig have kjendt hinanden længe . . .

»Nej, kun et Par Maaneder; de saa' hinanden første Gang paa et Bal. Men da de er enige, har de jo ingen Ting at vente efter.«

Da jeg senere hen paa Dagen blev ene med ham,

tænkte jeg paa, om jeg ikke skulde bringe Frk. Olivers Giftermaal paa Bane. Men han saa' ikke ud til at trænge til Medlidenhed eller til at ønske at faa lettet sit Hjærte ved at komme til at udtale sig. Og desuden havde han efterhaanden anlagt sig et underligt Væsen over for mig, som skræmmede al Ligefremhed og Hjærtelighed tilbage; han behandlede mig langt mere som en fremmed nu, end han havde gjort, medens jeg var Skolelærerinde. Ikke desto mindre kunde han jævnlig, naar jeg sad og passiarede med hans Søstre, se op fra sin Bog og hen paa mig med et besynderlig forskende Blik; saa snart jeg opdagede det, tog han Øjnene til sig. Det forbavsede mig ogsaa, at han lagde saa stor Vægt paa, at jeg punktlig hver Dag gik over i min tidligere Skole. Var Vejret daarligt og hans Søstre vilde have mig til at blive hjemme, irettesatte han dem endog. »Jane er ikke saadan en Skrælling, som I vil gjøre hende til,« sagde han; »hun taaler ondt Vejr bedre end mangel, der har dobbelt saa mange Kræfter.« . . . Og jeg gik saa over til Morton, om det end regnede eller blæste nok saa stærkt. Der var noget i St. Johns Personlighed, som gjorde, at man uvilkaarlig lystrede ham, selv naar man havde mest Lyst til at sætte sig op mod hans Vilje.

En Dag, hvor vi igjen var ene i Stuen og jeg sad og læste i et tysk Digterværk, kaldte han pludselig paa mig. »Jeg har tænkt paa at bede Dem,« sagde han »om De ikke vilde opgive Deres Tysk og i Stedet for lægge Dem efter at lære Sanskrit. Jeg maa kunne det Sprog, naar jeg nu skal til Indien, men jeg glemmer, hvad jeg har lært, hvis jeg ikke kan faa en Elev at repetere Begyndelsesgrundene med. De gjør mig en Tjeneste ved at sige ja, og stor Tid kan det ikke tage

Dem; thi jeg rejser jo, som De véd, om et Par Maaneder.«

Enden blev, at jeg gik ind paa hans Forlangende. Han var en meget taalmodig og overbærende Lærer, men han stillede store Fordringer og drev utrættelig paa Arbejdet. Samtidig erhvervede han sig en stor Indflydelse over mig; hans Ros hidsede mig, hans Alvor og alt det overlegne, der var ved ham, lagde ligesom en Dæmper paa mig. Jeg havde en Fornemmelse af, at han skruede mig højere og højere op mod et Maal, der ikke var mit, og som jeg dog ikke kunde samle Mod til at nægte at vedkjende mig . . . For øvrigt var der Ting, som tog langt stærkere paa min Livsglæde. Jeg havde ivrig søgt at faa noget at vide om Hr. Rochester og var dog endnu saa uvidende om hans Skæbne, som jeg havde været hele Tiden, siden jeg forlod Thornfield. Advokaten Hr. Briggs havde ingen Oplysning kunnet give mig; og paa to Breve, jeg havde skrevet til Fru Fairfax, var der end ikke kommet Svar. Endelig en Dag langt ind i det ny Aar raabte gamle Hannah op til mig, at der var et Brev til mig. Ude af mig selv af Spænding fo'r jeg ned til hende, sikker paa, at det maatte da endelig være de længe ventede Oplysninger: og saa var det kun et lille intetsigende Forretningsbrev fra Hr. Briggs!

Jeg havde Taarer i Øjnene, da jeg kom ind til vor Time i Sanskrit, og knap begyndte jeg at læse, før Sindsbevægelsen tog Magten fra mig og jeg brast i Graad. St. John spurgte ikke om, hvad der var i Vejen, og lod heller ikke til at blive forundret, men sagde blot, at det var bedst, vi ventede et Øjeblik, til jeg var bleven lidt roligere. Saa, da jeg omsider havde faaet Magt over mig selv, gik vi virkelig det hele Pensum igjennem, medens

han atter og atter mønstrede mig koldt og opmærksomt, som en Læge, der iagttager Kriserne i en Sygdom, han er fuldstændig paa det rene med. Da vi var færdige, lagde han Bøgerne bort og foreslog, at vi skulde spasere en Tur. Jeg spurgte, om jeg ikke skulde sige det til hans Søstre. »Nej,« svarede han, »jeg vil ikke have andre med end Dem. Tag Deres Tøj paa og kom!«

En frisk Vind strøg hen over Bakkerne; Himlen var klar og skyfri, Aaen, som førte meget Vand efter de sidste Dages Regn, væltede ned gennem Dalen sin raske Strøm, blinkende i Solens Straaler. Vi fulgte Landevejen et Stykke og drejede saa ad en Sti ind mellem Bakkerne. St. John tog Hatten af og lod Vinden svale hans Pande og lege med hans Haar. Saa med ét blev han staaende.

»Nu rejser jeg snart, Jane,« sagde han. »Jeg har allerede løst Billet til Ostindiafareren, som gaar den 20de.«

»Vor Herre vil være med Dem,« svarede jeg; »det er jo i hans Ærinde, De drager bort.«

»Ja, det er i Vor Herres Ærinde, og De véd ikke, hvilken Stolthed og Glæde det giver, kun at tjene den Højeste, den Almægtige. Jeg kan ikke fatte, at ikke hvert eneste Menneske brænder af Begjær efter at træde i hans Tjeneste og gaa, hvor han viser Vej.«

»Det er ikke alle, som har Deres Kræfter.«

»Jeg tænker ikke paa de svage og frygtagtige, kun paa dem, der har Kraft og Kaldelse til den store Gjerning. Det er dem, man maa se at vække; man maa forkynde dem Evangeliet og pege paa deres Plads i den lille Hob.«

Der kom en underlig trykket Fornemmelse over mig;

saadan maa Fuglen være til Mode, naar Slangen stirrer ufravendt paa den. — »De, som virkelig har Kaldelsen, bliver vel allerførst paamindede af deres eget Hjærte,« svarede jeg sagte.

Han tav et Øjeblik. »Og hvad siger da Deres Hjærte, Jane?« spurgte han.

»Mit? . . . Det . . . siger ingen Ting . . .«

»Saa maa jeg tale i dets Sted! Følg med mig til Ostindien, Jane, bliv min Medhjælp og Medarbejderske! De er skabt til Arbejde, ikke til Kjærlighed; Gud har forud bestemt Dem til en Missionærs Hustru. Derfor har jeg valgt Dem, ikke af verdslig Attraa, men til min Herres og Mesters Ære.«

»Jeg duer ikke til det Liv . . . Jeg føler mig ikke kaldet . . .«

»Kaldelsen vil komme; Gud slipper ikke den, som betror sig til ham. Og det er en Misforstaaelse, at De ikke skulde du til Livet derovre. Jeg har iagttaget Dem nøje, baade medens De endnu var Lærerinde og al den Tid, som senere fulgte efter; og jeg nærer fuld Tillid til Dem. Som Lærerinde i indiske Skoler og som min Medarbejderske blandt Indiens Kvinder vil De kunne blive den store Sag til uberegnelig Nytte.«

Han blev ved at tale, at udvikle for mig alle de Grunde, som støttede hans Plan og gjorde den fuldstændig og uangribelig. Som et Næt, der trækkes sammen om én, snoede hans Overtalelse sig om hver Fiber i mig, der vilde gjøre Modstand, samtidig med at den aabnede mig Udsigt til en Fremtid, fuld af rastløs Virksomhed for Guds Riges Fremme. Hvad havde jeg desuden at blive i England efter? Fra Hr. Rochester var jeg skilt for bestandig; og hvor viste der sig her hjemme en Gjerning,

en Interesse, som jeg kunde vie mit Liv, siden det var blevet mig umuligt at vie det til den, jeg elskede? . . . Mange forskellige Følelser forenede sig om at rokke ved den instinktmæssige Uvilje og Angst, som St. Johns Forslag strax havde vakt hos mig; og halv bevidst, halv ubevidst lod jeg mig afnøde en omtrentlig Indvilligelse i, at jeg maaske nok vilde tage med ham til Indien. Men jeg vilde under alle Omstændigheder bevare min Frihed, jeg vilde følge med som hans Søster, ikke som hans Hustru.

Han rystede paa Hovedet. »Det er umuligt, Jane,« svarede han. »Jeg kan ikke rejse og bo sammen med en ung Pige, uden at vi er gifte; det kan Deres egen Forstand let sige Dem. Og desuden vil jeg ikke have til Ledsagerske en Kvinde, som hvad Dag det skal være kan forlade mig. Kun i min Hustru kan jeg faa en Medhjælperke, som jeg kan raade uindskrænket over, og som jeg er sikker paa at beholde, saa længe jeg lever.«

»Saa vælg Dem en anden, — en, som passer bedre for Dem.«

»De mener, som passer bedre for mine Planer? thi jeg gjentager, jeg søger ikke en Kvinde for mig selv, jeg søger en Medarbejderske . . . Men der er ingen, der passer bedre. Derfor skal og maa De gifte Dem med mig. Bag efter, skal De se, vil der nok følge saa megen indbyrdes Kjærlighed med, at den ogsaa i Deres Øjne kan retfærdiggjøre vor Forening.«

Ved hans sidste Ord faldt der mig ligesom Skjæl fra Øjnene; jeg saa, hvor hans Herskelyst og Ærgjerrighed havde fordærvet hans rent menneskelige Følelse. Hele hans Betragtning af Kjærlighed og Giftermaal oprørte mig. »Det nytter ikke, De taler til mig!« udbrød

jeg; »hele Deres Opfattelse af Forholdet mellem Mand og Hustru forekommer mig foragtelig, . . . jeg er ikke langt fra at foragte den, som har den Opfattelse!«

Det gav et Sæt i ham, han blev bleg og bed Læberne sammen. »Saadanne Ord havde jeg ikke ventet at høre af Deres Mund, Jane!« sagde han med mild Værdighed, »og De vil forhaabentlig ved nærmere Eftertanke fortryde dem. Men lad os da afbryde denne Samtale for i Aften. Jeg rejser i Morgen til Cambridge for at sige Farvel til Venner og Bekjendte og kommer først hjem om en otte Dage. Brug den Tid til at overveje mit Forslag og husk paa, at det er ikke mig, som strækker Haanden ud efter Dem, det er Gud. Han anviser Dem gennem mig en stor og straalende Fremtid, men som De kun kan opnaa, hvis De vil blive min Hustru. Vælg saa selv mellem den Lod og dét, der venter Dem herhjemme: at sløse Deres Kræfter bort i taabelige Drømme om, hvad De dog aldrig kan opnaa, i et ørkesløst og verdsligt Liv. Og husk paa, at kun de er salige, som hører Gud til!«

Han havde vendt sig om, og vi var begyndt at gaa langsomt hjem efter. Resten af Vejen blev der ikke vexlet et Ord mellem os. Der var noget koldt afvisende og samtidig noget næsten majestætisk over hans Væsen. Det var en herskesyg, selvraadig Natur, som var irriteret over at have mødt Modstand, der gik her ved Siden af mig; men det var ogsaa et Stykke af en Helgen, af et Menneske, som hel og udelt havde stillet sig i det højestes Tjeneste!

Han rejste imidlertid ikke den følgende Morgen, men blev næsten en hel Uge til i Hede-Huset. I al den Tid behandlede han mig tilsyneladende ganske som tid-

ligere og dog med en Kulde, en Uvilje eller Ringeagt, hvorunder jeg led ubeskrivelig. Hvert af hans Blik og hvert Tonefald, naar han henvendte Ordet til mig, var en Tilkjendegivelse om, at han desværre havde overvurderet mig, og at han først nu havde indset, hvilken svag og verdslig Natur jeg var. Samtidig viste han Søstrene større Venlighed end ellers; det lod til, at han var bange for, at jeg ikke skulde mærke, hvor ligegyldig jeg var blevet ham.

Endelig kom Aftenen før hans Afrejse til Cambridge. Jeg kunde ikke holde ud at skilles i Uvenskab fra den Mand, som havde frelst mit Liv, og for hvem jeg i mange Henseender nærrede en beundrende Højagtelse; i al Fald vilde jeg gjøre et Forsøg paa at blive forsonet med ham. Jeg gik ud til ham i Haven, hvor han stod, og bad ham kort og godt, om vi ikke skulde være Venner som i gamle Dage. »Det haaber jeg, vi er,« svarede han ligegyldig, og vendte sig om for at gaa ind. Men jeg lod mig ikke afskrække. »Nej,« svarede jeg, »De véd bedre end nogen, at vi ikke er Venner længer! Og det vilde dog gjøre mig usigelig ondt, om vi, naar De rejser til Ostindien, skulde skilles med Bitterhed i Hjærterne!«

Han blev staaende og saa' paa mig. »Skal vi da skilles, fordi jeg rejser?« spurgte han. »De vil ikke gifte Dem med mig og følge med?«

»Nej, gifte mig med Dem gjør jeg aldrig! Aller mindst nu, da De ikke blot ikke elsker mig, men vel endog er ikke langt fra at hade mig. De vilde tage Livet af mig, hvis jeg blev Deres Hustru.«

Ordene slap mig uvilkaarlig ud af Munden; men de udtrykte min Hjærtens Mening . . . Han blegnede og bed sig i Læben.

»Naa saa jeg vilde tage Livet af Dem?« gjentog han. »Det er virkelig smukt sagt, — meget smukt sagt (Han tog sin Haand til sig, som jeg havde grebet for at bede ham om Forladelse). Jeg kan tænke, at De saa over Hovedet tager Deres Løfte tilbage om at gaa til Ostindien, selv om jeg kunde skaffe Dem andet Følgeskab?«

»Jeg har intet Løfte givet,« svarede jeg. »Og i al Fald forlader jeg ikke England, før jeg er blevet fuldstændig sikker paa, at jeg ingen Gjerning har at gjøre her hjemme.«

Han saa' vist paa mig. »Hvad mener De med dét?« spurgte han. »Det er maaske Deres gamle Syndighed, som er brudt op igjen? . . . De blues ved at tilstaa det, men saadan forholder det sig alligevel, ikke sandt? De tænker paa Hr. Rochester? De vil vende tilbage til ham?«

»Jeg vil have Vished om, hvor han er, og hvad der er blevet af ham.«

Han lukkede Havelaagen op. »Saa har jeg kun tilbage at bede Gud se i Naade til Deres stakkels vildfarne Sjæl. Jeg troede, De vilde blive en af Herrens Udvalgte, men mærker nu, at De har valgt Fortabelsens Vej. Guds Vilje ske!« — Dermed slog han Laagen i efter sig og gik.

Men netop hans Heftighed og Ubillighed hjalp mig til Klarhed over mine Følelser, og da jeg kom ind i Stuen, var jeg fast besluttet paa, at jeg allerede den følgende Dag vilde tage til Thornfield for dog endelig en Gang at faa Rede paa alt. Mine Breve havde intet frugtet, saa maatte jeg personlig se at skaffe mig de Oplysninger, som skulde afgjøre hele mit fremtidige Livs Retning. Jeg fortalte Diana og Mary, at jeg tog bort

paa nogle faa Dage for at skaffe mig Underretning om én, hvis Ve og Vel laa mig stærkt paa Sinde. De spurgte, om ikke en af dem skulde ledsage mig, men frittede mig i øvrigt ikke ud om Formaalet for min Rejse og indskrænkede sig til at bede mig være rigtig forsigtig. For jeg var saa bleg og lod saa urolig, sagde de.

Der forestod mig dog endnu en Prøvelse. Før vi gik til Sengs, holdt St. John Aften-Andagt og udlagde nogle Vers af Johannes Aabenbaring. Aldrig havde hans Ansigt og hans Ord været saa beaandede som den Aften, aldrig havde hans Bøn været saa inderlig og saa gribende. Det var virkelig en Troens Helt, som talte og bad i dette Øjeblik. Og Fuldmaanens Skin faldt ind i den lille Stue, hvor alt var saa stille, saa højtidsfuldt fredeligt!

Jeg véd ikke, om det skete efter et Vink af St. John eller ved et Tilfælde; men Diana og Mary forlod Stuen først, saa han og jeg blev alene. Han tog min Haand, da jeg sagde ham Farvel, og beholdt den mellem begge sine. Og saa begyndte han igjen at tale om det Kald, der vinkede mig, om den Salighed, det vilde blive at sætte Livet ind paa Guds egen Sag. Hans Ord klang milde og alvorsfulde, som en Skytsengels, der vaager over en Sjæl. for hvem den bærer Ansvar. De ligesom drog mig ind i en fortryllet Kreds, hvor alt det jordiske forsvandt, og hvor jeg saa' ind i Himmerige, til den Løn, som er de trofaste beredt. Hver betydelig Mand — han være saa optændt af Religions-Iver, af Magtsyge, af hvad Art Fanatisme det være vil! — har sine ophøjede Øjeblikke, hvor han uimodstaaelig river andre med. St. John havde nu et af de Øjeblikke — mine tidligere Beslutninger smuldrede hen, min Modstandskraft slappedes . . .

»Du vil vælge det evige Liv, ikke sandt?!« spurgte

han blidt og lagde Haanden paa mit Hoved, som om han kaarede mig til sin Ledsagerske. Og saa, da jeg intet svarede, lagde han den anden Arm om mit Liv og drog mig ind til sig. I første Øjeblik gav jeg sanseløst efter, som et Siv giver efter for Vinden. Men saa — da jeg fornåm Trykket af hans Arm — den eneste Mands Arm som havde ligget om mit Liv, siden jeg skiltes fra Hr. Rochester, — — saa brød paa én Gang alle de gamle Erindringer op i mig, og den Exaltation, jeg var i, gav dem en Styrke, ja et Vildskab som ingen Sinde før.

»Slip mig! slip mig!« næsten skreg jeg og sled mig ud af hans Favns. »Jeg kan intet love Dem, . . . ikke nu . . . lad mig i Fred!« Og jeg fo'r ud og op paa mit Værelse, lukkede min Dør af, kastede mig ned paa Knæ ved min Seng og brast i Graad og bad. Jeg bad om Styrke og Klarhed, og jeg rejste mig fra Bønnen med en Følelse, som om jeg var undsluppet en stor Fare, og tillige med et urokkeligt Forsæt om, at jeg nu vilde gaa den lige Vej, til jeg — paa den ene eller anden Maade — havde faaet gjort op med Fortiden.

Med samme rolige Besluttethed vaagnede jeg næste Morgen og gav mig strax til at ordne alt til Afrejsen. Morgenen var skyet og kold, Regnen piskede mod mine Vinduer. Jeg hørte Forstuedøren gaa, og saa' St. John komme ud gennem Haven og styre ud gennem Taagen, der hang over Heden, over ad Whitcross til, hvor han skulde træffe den første Diligence. »Vi kunde have fulgtes ad,« tænkte jeg, »thi om et Par Timers Tid skal jeg ganske den samme Vej og skal ogsaa møde Diligencen ved Whitcross. Men mon ogsaa jeg skal sige Farvel for evig til den, som jeg rejser ud for at træffe?«

XVII. Gjensyn.

Klokken var tre om Eftermiddagen, da jeg forlod Hede-Huset, og lidt efter fire var jeg ved Whitcross og stod og ventede paa Diligencen. Endelig kom den. Det var vist den samme Vogn, som for over et Aar siden havde ført mig fra Thornfield og her til; nu skulde den føre mig tilbage til Thornfield. Hele sex og tredive Timer kjørte vi; tidlig Torsdag Morgen holdt Kusken uden for en Kro ved Landevejen, medens han vandede sine Heste. De lave Banker, de grønne Hække, Markerne, som bredte sig frodig til begge Sider, forekom mig som Træk i et vel bekjendt Ansigt. Og dér, paa Kroens Skilt, stod jo ogsaa med forgyldte Bogstaver Navnet »Rochesters Vaaben«! Jeg var altsaa nær ved mit Maal, — der var blot en god halv Mils Vej over Markerne til Thornfield, fortalte man mig. I en Fart fik jeg betalt Kusken, gav Staldkarlen min lille Kuffert i Forvaring, og skyndte mig ind paa den Marksti, som han sagde, jeg skulde gaa ad. Jeg mere løb end gik, uafbrudt stirrende frem for mig for at opfange det første Glimt af det dyrebare Sted. Og jeg fik Taarer i Øjnene af Glæde, hver Gang jeg gjenkjendte et Træ eller en Hæk eller en Mark.

Endelig kunde jeg se den lille Lund, som omgav Gaarden; Kragerne var lige fløjet op fra deres Reder og forstyrrede Morgenens Stilhed med deres skrattende Skrig. Og dér kom Udhusene og Muren! men selve Hovedbygningen var endnu skjult for mig. Jeg vilde lægge Vejen saaledes, at jeg strax kunde komme helt frem foran Façaden og altsaa kunde komme til at se Vinduerne

i Hr. Rochesters Værelse og Plænen foran Hovedtrappen: det var jo dog muligt, at Hr. Rochester var paa Gaarden, at han stod i sit Vindue eller nede paa Trappen eller ude paa Plænen! . . . Følgelig gik jeg langs den lave Havemur og drejede saa omkring et Hjørne; dér var, mellem to høje Stensøjler, en Port, som førte ud til Plænen. Bag en af de Stensøjler kunde jeg usét titte frem og overse hele Façaden. Forsigtig — og paa Nippet til paa én Gang baade at græde og le — stak jeg Hovedet frem. I samme Nu næsten tumlede jeg tilbage, og var saa det næste Sekund med et Spring ude ad Porten, helt fremme foran Bygningen, og stod lynslaaet, fortumlet, usikker paa, enten jeg drømte eller var vaagen.

Ja hvad var dog dét, jeg saa'?! Hoveddøren gabede mig i Møde som en tom, mørk Aabning; der var ingen Ruder i Stue-Etagens Vinduer; og højere oppe var Muren ligesom brækket midt over: Tag, Taarne og Skorstene var styrtede ned. En Ildebrand havde hærget Gaarden. Alt laa hen øde og ubeboet, her var tyst og uhyggelig som i en Gravhvelving!

Hvordan hang alt dette sammen? Hvornaar var det sket, hvordan var det sket, hvad var der gaaet tabt under Ulykken? Maaske Menneskeliv — maaske ogsaa hans Liv? . . . Og der var ingen, hvem jeg kunde spørge! Som bedøvet vendte jeg om og gik nogle Skridt mekanisk tilbage ad den Vej, jeg var kommen. Men med ét fo'r det mig gjennem Hovedet, at hos Kroværten maatte jeg jo kunne faa Besked; og alt hvad mine Fødder kunde bære mig, løb jeg over Markerne tilbage til Kroen ved Landevejen!

Værten kom selv ind med min Frokost. Jeg bad ham lukke Døren og sætte sig, der var noget, jeg gjerne

vilde spørge ham om. Men jeg var saa angst for, hvad han muligvis vilde svare, at jeg havde ondt ved at faa fremstammet, om han kjendte noget til Beboerne af Thornfield? — Jo, sagde han saa, det gjorde han rigtig nok, for han havde selv tjent paa Gaarden: han havde en Tid været Tjener hos salig Hr. Rochester . . .

Salig Hr. Rochester! . . . Det Slag, jeg hele Tiden havde befrygtet, traf mig altsaa og traf mig saa fuldstændig uforberedt, som om jeg aldrig havde næret Frygt for det. — »Hvad siger De! Er Hr. Rochester død?« næsten skreg jeg.

Værten saa' lidt forundret paa mig. »Ja jeg mener: den gamle Hr. Rochester!« forklarede han, »Faderen til Hr. Eduard Rochester.«

Aa, hvor den Oplysning lettede og beroligede! Nu, da jeg vidste, at min Hr. Rochester i al Fald var i Live endnu, syntes jeg, at jeg kunde udholde at høre, hvad det skulde være. Alligevel vakte dét, som Værten fortalte mig, en Hær af heftige og stridige Følelser hos mig.

Thornfield, forklarede han, var brændt af sidste Høst. Ilden var opstaaet midt om Natten, og da Sprøjterne fra Millcote var kommet derud, havde hele Bygningen været ompændt af Luerne. Der var saa godt som intet blevet reddet. Om Ildens Opkomst vidste man ikke noget bestemt; men Hr. Rochester havde, efter hvad Folk sagde, havt et galt Fruentimmer indespærret i et af Gaardens Værelser, og det var rimeligvis hende, der var Skyld i det hele. For vel havde der været en meget flink Pige til at passe paa hende, som hed Grace Poole; men Grace Poole holdt nok af at tage sig en Taar over Tørsten, og naar hun saadan havde drukket for meget, sov hun nok

saa fast, at det gale Spektakel kunde se sit Snit til at liste ud. For Resten havde man det sidste Aars Tid næsten ingen Ting hørt om, hvordan de levede paa Thornfield; for Husholdersken, der havde været, en Fru Fairfax, var bleven sendt hjem til sin Familje, og et ungt Pigebarn, Adele, som nok var i Familje med Hr. Rochester, var bleven sat i en Pension. Hr. Rochester selv havde afbrudt al Omgang med Folk og havde levet som en Eneboer og aldrig ladt sig se; han var nok kun gaaet ud om Natten, hvor han saa havde flakket om enten i Haven eller ude omkring. Hele den Forandring var kommen, sagde Folk, efter at en Guvernante, som var der paa Gaarden . . .

Jeg afbrød Værten i hans Fortælling. »Var Hr. Rochester da hjemme, den Gang Ilden udbrød?» spurgte jeg.

»Ja vel var han det, og han gik op og vækkede Tjenestefolkene og hjalp dem ned, skjønt det allerede brændte i de underste Etager. Bag efter gik han derop igjen for at hente det gale Fruentimmer. De raabte saa op til ham, at hun var ude paa Taget, hvor hun stod og fægtede med Armene og hylte og skreg, saa det kunde høres en Fjerdingvej derfra; og jeg saa da ogsaa for den Sags Skyld selv, at han krøb op gennem Tag-Lugen og vilde have fat i hende. Men saa med ét gav hun et ganske forskrækkelig Hvin fra sig og sprang bort fra ham, og det næste Øjeblik laa hun nede paa Stenbroen i Gaarden og var saa ynkelig død som et Stykke Kreatur, man har slaaet for Panden.«

»Gud i Himlen!« stammede jeg . . . »Og hvordan gik det Hr. Rochester? Blev han frelst?»

»Jo, frelst blev han, men der er dem, som mener,

at det havde været bedre for ham, om han var bleven derinde med det samme. For han mistede da Synet paa begge Øjne. Sagen var, at ligesom han skulde ned fra Taget, styrtede Huset ind, saa man maatte trække ham frem mellem Murbrokkerne. Et Held var det endda, at en Bjælke var falden saadan, saa den for en Del havde taget Stødet af; men han var jo farlig slemt tilredt alligevel. Det ene Øje var slaaet ud, og den ene Haand var ogsaa slemt skamferet. Doktor Carter fik ham under Behandling; men der gik nok Inflammation i det andet Øje med, saa nu er han helt blind og et Stykke af en Krøbling oven i Kjøbet. Han bor nu paa en Gaard, som hedder Ferndean, en halv Snes Mil herfra, et rigtig øde og uhyggeligt Sted, og han har ingen andre om sig end hans gamle Kusk John og Johns Kone, Mary. Ak ja, det maa man rigtig nok sige, at det gaar op og ned her i Verden. Naar jeg tænker tilbage paa den Gang, jeg tjente paa Thornfield . . .«

Jeg havde for længe siden rejst mig og stod som paa Gløder. »Skaf mig en Vogn til Ferndean,« afbrød jeg Værten, »og de flinkeste Heste, De kan opdrive her paa Egnen! Hvis vi naa'r der over, før Mørket falder paa, betaler jeg den dobbelte Pris af, hvad De ellers plejer at faa!«

Ferndean var en gammel og temmelig forfalden lille Gaard, som laa midt inde i en Skov; Hr. Rochester havde i sin Tid kjøbt den for Jagtens Skyld. Gaarden havde staaet ubeboet, fordi dens uhyggelig ensomme Beliggenhed skræmmede Folk fra at leje den; kun tre af dens

Værelser havde været møblerede, — i dem boede nemlig Ejeren, naar han kom derover for at gaa paa Jagt.

Jeg kom dertil, lidt før Skumringen faldt paa. Det var en kold, blæsende Eftermiddag, og Støvregnen, der faldt, gjorde Omgivelserne dobbelt triste. Den sidste Fjerdingvej gik jeg til Fods. En græsbegroet Gangsti, tæt overskygget af Træer, førte fra et Led i Skovens Udkant over mod Bygningen; gennem en Portlaage kom jeg saa ind paa en indhegnet Gaardsplads, rundt omkring hvilken Træerne stod i en tæt Halvkreds. Selve Gaarden havde to spidse Gavle og smaa, blyndfattede Ruder; Hovedindgangen var lav og snever, et eneste Trappetrin førte op til den. Det hele saa' øde og forfalden ud, og alt var dødsstille; uvilkaarlig spurgte jeg mig selv, om her virkelig kunde bo levende Væsner!

Jo, — nogen maatte der bo; thi et Øjeblik efter blev der inde fra rusket i Døren, den aabnedes, og en Mand traadte barho'det ud over Dørtærskelen og holdt Haanden frem som for at føle, om det regnede. Skjønt det skumrede saa stærkt, saa' jeg strax, at det var Hr. Rochester. Han var høj og rank og kraftfuld at se til som tidligere, og Haaret lod heller ikke til at være blevet tyndet endnu; blot i den Maade, hvorpaa han holdt Hovedet, var der noget, jeg ikke kjendte, noget underlig fortrykt, forpint, hjælpeløs tæmmet, som hos et vildt Dyr, der længe har været i Bur . . . Jeg stod og stirrede paa ham, delt mellem jublende Glæde og ubeskrivelig Sorg, og det faldt mig ikke ind hverken at røre mig af Pletten eller at sige et eneste Ord.

Langsomt og famlende gik han ned fra Trappetrinet og et Par Skridt længere frem i Gaarden. Der strakte han igjen Haanden ud, løftede saa Hovedet, som om han

vilde se op ad, men sænkede det strax igjen med et Suk og lagde Armene over Kors over Brystet og blev staaende, ligesom viljeløs, og lod sig gjenmemregne. Et Øjeblik efter kom en anden Skikkelse frem henne om Hjørnet af Huset, — det var den gamle Kusk, John. »Vil Herren ikke tage min Arm!« spurgte han. »Det falder vist ret strax ind med stærkere Regn, saa det var maaske bedst, om Herren ikke blev staaende herude.«

»Lad mig være!« lød Svaret.

John bukkede og gik samme Vej, som han var kommen. Hr. Rochester gjorde Mine til at ville spasere rundt i Gaarden; men da han havde gaaet et Par Skridt, opgav han det ligesom af Lede, vendte om, famlede sig ind ad Døren igjen, og lukkede den efter sig. Jeg kunde høre hans Skridt i Gangen der inden for.

Det næste Øjeblik var jeg henne om det Hjørne af Huset, som jeg havde set John komme fra, og stod ved Køkkendøren og bankede paa. Johns Kone kom og lukkede op. »Godaften! Kan De kjende mig igjen?« sagde jeg.

Hun tumlede tilbage, som om hun havde set et Spøgelse. Jeg skyndte mig at tage hendes Haand, tussede paa hende, og fulgte saa med hende ind i Køkkenet, hvor John sad og røg paa en lille Pibe henne ved den lystig blussende Ild. I en Fart forklarede jeg dem, at det virkelig var mig; at jeg havde hørt alt, hvad der var sket, siden jeg forlod Thornfield; og at jeg var kommen for at besøge Hr. Rochester. Derefter fik jeg John til at gaa efter min Kuffert, som jeg havde ladet blive staaende i Skovløberhuset; og jeg paalagde hans Kone, alt imedens jeg tog mit Tøj af, at hun, saa godt

det lod sig gjøre, maatte skaffe mig Natteløgis . . . I det samme blev der ringet inde fra Dagligstuen.

»Og sig saa til Hr. Rochester, at her er én, som vil tale med ham!« bad jeg Johns Hustru; »men De skal ikke sige, hvem jeg er.«

»Jeg tror ikke, han tager imod nogen,« svarede hun. Og da hun kom tilbage, bragte hun da ogsaa den Besked, at hun skulde spørge om, hvad jeg hed og hvad Ærinde jeg havde. Derefter skjænkede hun et Glas fuld af Vand og satte det paa en Bakke tillige med to tændte Lys.

»Var det det, han ringede efter?« spurgte jeg.

»Ja; han vil altid have Lys ind, naar det bliver mørkt, skjønt han jo ingen Ting kan se.«

»Giv mig Bakken, saa skal jeg bringe den ind!«

Jeg tog den, og hun gik foran og viste mig Vej. Mine Hænder rystede saadan, saa Vandet i Glasset spildtes ud over hele Bakken. Nu stod jeg uden for Dagligstuedøren; Johns Kone lukkede den op for mig og lukkede efter mig.

Der saa' mørkt og trist ud der inde. Nogle halv udslukte Gløder laa og smaa-ulmede i Kaminen; med Panden støttet mod Kamingesimsen sad Gaardens Ejer bøjet ned imod Ilden og syntes at stirre paa den. Hans gamle Hund Hektor laa et lille Stykke fra ham, krøben sammen, som om den var bange for, at den uforvarende skulde blive traadt. Da den hørte mig komme, rejste den sig halv op og spidsede Øren, gav saa et lille Hyl fra sig og kom i en Fart paa Benene og sprang op ad mig og slog med Halen, saa den gjerne kunde have slaaet Bakken ud af Haanden paa mig. Jeg satte Bakken fra mig paa Bordet, klappede Hektor og sagde

sagte: »Læg sig!« Hr. Rochester drejede mekanisk Hovedet halvt om, som for at se; men da han jo intet saa', vendte han sig atter om mod Kaminen og sukkede. »Lad mig faa Vandet her hen, Mary!« sagde han saa.

Jeg gik hen til ham med det nu kun halv fyldte Glas. Hektor fulgte logrende og smaabhjæffende bag efter mig.

»Hvad er det?« spurgte han.

»Læg sig, Hektor!« sagde jeg en Gang til.

Hr. Rochester tog Glasset fra Munden og lyttede et Øjeblik; saa drak han alt Vandet og satte Glasset fra sig paa Kamingesimsen. »Det er jo dig, Mary, ikke sandt?« spurgte han.

»Nej, Mary er ude i Køkkenet,« svarede jeg.

Han greb hurtig frem for sig med Haanden; men da han ikke kunde se, hvor jeg stod, fik han ikke fat paa mig. »Hvem er det? Hvem er det?« spurgte han og gjorde en fortvivlet Anstrængelse for at se med sine blinde Øjne. »Svar mig — tal en Gang til!«

»Vil De ikke have mere Vand, Herre? Jeg kom til at spille det halve af Glasset,« sagde jeg.

Han fo'r op fra Stolen, som han sad i. »Gud i Himlen, skaan min Forstand! Er jeg forrykt, eller hører jeg virkelig . . . Ræk mig din Haand, lad mig føle, hvem det er . . . Aa Gud! . . . aa Gud!«

Han famlede frem for sig med Haanden. Jeg greb den, og tog om den med begge mine Hænder.

»Jo! det er hendes fine smaa Fingre, det er hende!« Og han rev sin Haand ud af mine Hænder, tog ved min Albue, ved min Skulder, og slog saa Armen om mit Liv og trykkede mig ind til sig. »Nej, Jane . . . Jane! er det virkelig dig?!«

»Ja, det er mig, min kjære, elskede Herre?« Og jeg strøg Haaret bort fra hans Pande og kyssede den, og jeg kyssede hans før saa klare, nu saa udslukte og matte Øjne.

»Min evig Elskede! saa kom du endelig!«

Der er nu kun lidt tilbage at fortælle. Det lykkedes mig at overtude Hr. Rochester om, at fordi han var bleven blind og fordi hans ene Arm var bleven lemlæstet, elskede jeg ham ikke ringere, end jeg havde gjort, da han stod i sin fulde Kraft. Knap en Uge efter var vi gifte. Det gik ganske stille af og uden at der i Forvejen var blevet talt om det til nogen. Da vi kom hjem fra Kirken, gik jeg ud i Køkkenet, hvor Mary var i Færd med at stege Kyllinger til Middagen, og hvor John sad og sleb Knive: »Hr. Rochester og jeg er nu Mand og Kone!« sagde jeg til dem. De stirrede begge et Øjeblik op paa mig med aabne Munde og holdt inde med deres Arbejde; men saa vendte Mary igjen en af Kyllingerne med sin Gaffel og svarede rolig: »Naa er De det, Frøken? Saa gratulerer jeg.« Og John rejste sig og gjorde et Skrabud . . . Lidt efter, da jeg kom forbi Køkkendøren, hørte jeg Mary sige: »Du skal se, hun passer alligevel bedre til ham, end en af disse fornemme Damer vilde have gjort;« hvor-efter John bemærkede: »Ja kjøn er hun jo ikke, men hun er da heller ikke saadan egentlig grim; og Herren lader jo altid til at have været forgabet i hende.«

Strax efter at jeg var bleven gift, skrev jeg til mine Veninder i Hede-Huset. De ønskede mig af Hjærtet til Lykke, og Diana lovede, at hun vilde komme

og besøge mig, saa snart Hvedebrødsdagene var forbi. Da jeg viste Hr. Rochester Brevet, sagde han, at saa fik hun mig vist ikke at se, for vore Hvedebrødsdage gik forhaabentlig aldrig til Ende, før vi døde. — Fra St. John fik jeg intet Svar paa det Brev, hvori jeg underrettede ham om mit Bryllup. Men et halv Aars Tid efter paa-begyndte han en temmelig regelmæssig Korrespondance med mig, hvori han aldrig med et Ord hentydede til, at jeg var bleven gift, eller til Hr. Rochester, men stadig indskrænkede sig til at udtale Haabet om, at jeg var lykkelig og at jeg ingen Sinde maatte komme til at høre til den Slags Mennesker, som glemte deres Gud over Verden.

Lille Adele glemte jeg naturligvis ikke, men tog hen og besøgte hende i den Pension, hun var sat i. Barnet blev ude af Glæde ved at se mig. Hun var bleven bleg og mager og havde det ikke godt; jeg tog hende derfor med hjem og gav mig igjen til at være hendes Guver-nante. Men min Mand lagde alt for stærk Beslag paa min Tid og mine Tanker, til at jeg nu paa forsvarlig Maade kunde lede en andens Opdragelse. Jeg fik derfor opspurgt en Pension, hvor jeg vidste, hun vilde faa det godt, og hvorfra hun jævnlig kunde komme hjem til os; der fandt hun sig ogsaa hurtig til Rette, gjorde gode Fremskridt og fik efterhaanden Bugt med Broderparten af de uheldige Egenskaber, som hun havde anlagt sig i sin Moders Hjem. Da hun omsider forlod Pensionen, fandt jeg i hende en kjærlig, trofast og retskaffen Plejedatter eller ung Veninde.

Jeg selv har nu været gift en halv Snes Aar og véd af Erfaring, hvilken ubeskrivelig Lykke det er at kunne leve udelukkende for og med den, man elsker

højest i Verden. Jeg tror ikke, der findes lykkeligere Menneske end jeg. Min Mand og jeg er sammen fra Morgen tidlig til Aften silde, der hersker den fuldeste Fortrolighed imellem os og fuldstændig Harmoni . . . De to første Aar, vi var gifte, var og blev han blind. Maaske netop dét førte os saa inderlig sammen; thi ligesom jeg endnu bestandig er hans højre Haand, var jeg den Gang begge hans Øjne: gjennem mig saa' han alle Omgivelser og læste han Bøger og Blade. Men saa en Morgenstund, medens jeg sad og skrev et Brev, som han dikterede, bøjede han sig pludselig ned over mig og spurgte: »Sig mig, Jane, har du ikke en Guldkjæde om Halsen?« Jeg svarede jo, og han sagde saa, at det paa den sidste Tid havde forekommet ham, som om han kunde begynde at skimte lidt med det ene Øje. Næste Morgen tidlig var vi paa Vejen til London, hvor en af de dygtigste Øjenlæger virkelig skaffede ham Synet igjen paa det ene Øje. Rigtig godt ser han ganske vist ikke, og han kan hverken taale at skrive eller læse længe; men han kan da gaa paa egen Haand nu, han behøver ikke at ledes længer. Og da hans førstefødte blev lagt i hans Arme, kunde han selv skjønne, at Drengen havde faaet hans Øjne, som de var i gamle Dage, et Par store, mørke, straalende Øjne.

Diana og Mary Rivers er begge lykkelig gifte, den første med en flink Søofficer, den anden med en brav Præst. St. John virker som Missionær i Indien. Ildfuldere Stridsmand har Kirken næppe derovre; han tager det strængt med sig selv, skaaner sig ikke, er helt opfyldt af ædel Ærgjerrighed efter at naa det menneskelig mulige. Han har aldrig giftet sig. Gjennem det sidste Brev, jeg fik fra ham, gik der ligesom en salig Anelse om, at han

snart havde fuldkommet Løbet og vundet Sejrens Palme. Næste Gang, jeg hører derovre fra, skriver sagtens en fremmed Haand til mig, at denne trofaste Tjener er gaaet ind til sin Herres Glæde. Men det var jo netop det, han længtes efter. Hans sidste Brev slutter med den Bøn: »Kom snart, kom snart, Herre Jesus, min Frelser!«

